

**CENTAR ZA STRUČNO
OBRAZOVANJE**

**KATALOG PROGRAMA STRUČNOG
USAVRŠAVANJA NASTAVNIKA
za školsku 2021/2022. i 2022/2023. godinu**

Podgorica
2021.

Na osnovu člana 112 stav 2 Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju („Službeni list RCG“, br. 64/02, 31/05 i 49/07 i „Službeni list Crne Gore“, br. 45/10, 45/11, 36/13, 39/13 i 44/13), na predlog Centra za stručno obrazovanje, Nacionalni savjet za obrazovanje je donio Odluku o izboru programa stručnog usavršavanja nastavnika za školsku 2021/2022. i 2022/2023. godinu (br. 04-5-12/9), od 04.07.2017. godine), koji slijede

Sadržaj:

1. PRIORITETNA PODRUČJA STRUČNOG USAVRŠAVANJA	8
1.1. ELEKTROTEHNIKA	9
1.1.1. UPOTREBA PRIMIJENJENIH SOFTVERA U STRUČNOM OBRAZOVANJU - TINA SOFTVER.	9
1.1.2. PRIMJENA MATLAB SOFTVERA U ELEKTROTEHNICI	11
1.1.3. SOFTVERSKA SIMULACIJA RADA RAČUNARSKE MREŽE	14
1.1.4. PROGRAMIRANO LOGIČKO UPRAVLJANJE LOGO! SISTEMOM U NASTAVI	17
1.1.5. REALIZACIJA PRAKTIČNIH VJEŽBI UPOTREBOM MIKROKONTROLERA	19
1.1.6. ROBOTIKA U NASTAVI.....	22
1.1.7. PROGRAMIRANJE EV3 LEGO ROBOTA	25
1.1.8. EVROPSKA INSTALACIONA SABIRNICA (EIB - EUROPEAN INSTALLATION BUS)	28
1.1.9. IZRADA ELEKTRO-PNEUMATSKIH KOMPLETA ZA OBUKU	30
1.2. INFORMACIONA TEHNOLOGIJA	32
1.2.1. PROGRAMSKI JEZICI ZA KREIRANJE WEB STRANICA.....	32
1.2.2. OSNOVE WEB KODIRANJA	35
1.2.3. IZRADA INFORMACIONOG SISTEMA (IS) UPOTREBOM PHP PROGRAMSKOG JEZIKA....	39
1.2.4. JAVA PROGRAMIRANJE	42
1.2.5. PRAKTIČNI RAD: RAZVOJ WEB I MOBILNE APLIKACIJE.....	45
1.2.6. REACTJS - RAZVOJ MODERNIH WEB APLIKACIJA	49
1.2.7. LARAVEL - RAZVOJ MODERNIH WEB APLIKACIJA	52
1.2.8. WORDPRESS - RAZVOJ E-COMMERCE WEB SAJTOVA.....	55
1.2.9. REACT NATIVE - RAZVOJ MOBILNIH APLIKACIJA ZA ANDROID I IOS	58
1.2.10. IZRADA MOBILNIH ANDROID APLIKACIJA	61
1.2.11. IZRADA WINDOWS APLIKACIJE - U PROGRAMSKOM JEZIKU C# .NET Framework	64
1.2.12. WEB DIZAJN - HTML I CSS	67
1.2.13. VEKTORSKA GRAFIKA - U PROGRAMSKOM PAKETU COREL DRAW	72
1.2.14. 2D ANIMACIJA - U PROGRAMSKOM PAKETU ADOBE FLASH	75
1.2.15. RAZVOJ ALGORITAMA VJEŠTAČKE INTELIGENCIJE AI	78
1.2.16. IZRADA WORDPRESS BLOGA NASTAVNIKA.....	81
1.2.17. IZRADA INFORMACIONOG SISTEMA ŠKOLE	84
1.2.18. IZRADA BOT APLIKACIJA ZA PROMOCIJU ŠKOLE	87
1.3. MAŠINSTVO I OBRADA METALA	90
1.3.1. KORIŠĆENJE SOLIDWORKS 3D RAČUNARSKOG PROGRAMA - MODELOVANJE DJELOVA	90
1.3.2. KORIŠĆENJE SOLIDWORKS 3D RAČUNARSKOG PROGRAMA - MODELOVANJE SKLOPOVA	94
1.3.3. KORIŠĆENJE SOLIDWORKS 3D RAČUNARSKOG PROGRAMA - RAD SA TEHNIČKIM CRTEŽIMA	98
1.3.4. MODERNA NASTAVNA SREDSTVA U STRUČNOM OBRAZOVANJU: UPOTREBA PRIMIJENJENIH SOFTVERA” (AutoCAD 2D)	102
1.3.5. RUČNO PROGRAMIRANJE CNC MAŠINA ALATKI	106

1.4.	MEHATRONIKA.....	109
1.4.1.	SAVREMENA RJEŠENJA KOD MOTORNIH VOZILA.....	109
1.4.2.	TEORIJSKE OSNOVE URAVNOTEŽENJA TRANSLATORNO OSCILUJUĆIH MASA SUS MOTORA I PRIMJENA U NASTAVI	112
1.4.3.	ELEMENTI AUTOMATIZACIJE FUNKCIJA UPRAVLJANJA MOTORNIM VOZILOM I PRIMJENA DIJAGNOSTIČKIH METODA U UTVRĐIVANJU STANJA MOTORNIH VOZILA	115
1.4.4.	TEHNIČKA UNAPREĐENJA MOTORNIH VOZILA I RAZVOJ HIBRIDNIH I ELEKTRIČNIH AUTOMOBILA NA NASTAVNA SREDSTVA, PLANIRANJE I REALIZACIJU NASTAVE I OBUKE ZA PROGRAME IZ OBLASTI MAŠINSTVA I SAOBRAĆAJA.....	119
1.5.	SAOBRAĆAJ.....	123
1.5.1.	UPRAVLJANJE BRODSKOM POSADOM.....	123
1.5.2.	SAVREMENA RJEŠENJA U DRUMSKOM SAOBRAĆAJU	125
1.5.3.	METODE I OBLICI RADA SA UČENICIMA I KANDIDATIMAZA USPJEŠNU REALIZACIJU MODULA IZ OBLASTI SAOBRAĆAJA.....	127
1.5.4.	STRUČNO USAVRŠAVANJE PREDAVAČA TEORIJSKE NASTAVE U AUTO ŠKOLAMA.....	130
1.5.5.	STRUČNO USAVRŠAVANJE INSTRUKTORA VOŽNJE U AUTO ŠKOLAMA	133
1.6.	GRAĐEVINARSTVO I UREĐENJE PROSTORA.....	136
1.6.1.	SOFTVERSKI PROGRAMI ZA KOMPJUTERSKO MODELOVANJE U ARHITEKTURI (ARCHICAD 3D MODELOVANJE).....	136
1.7.	EKONOMIJA.....	140
1.7.1.	EXCEL U EKONOMIJI.....	140
1.7.2.	PREDUZEĆE ZA VJEŽBU - PREDUZETNIŠTVO	143
1.7.3.	DOSTIGNUĆA MLADIH U CRNOJ GORI - UČENIČKA KOMPANIJA	145
1.8.	PRAVO.....	149
1.8.1.	RETORIKA.....	149
1.8.2.	ZASNIVANJE RADNOG ODNOSA.....	153
1.9.	PREHRANA.....	155
1.9.1.	TEHNOLOGIJA I SENZORNA ANALIZA JAKIH ALKOHOLNIH PIĆA.....	155
1.9.2.	TEHNOLOGIJA I ISPITIVANJE KVALITETA VODE.....	157
1.10.	ZDRAVSTVO I SOCIJALNA ZAŠTITA.....	159
1.10.1.	OBUKA PRVE POMOĆI	159
1.10.2.	MANUELNA I APARATurna LIMFNA DRENAŽA	161
1.11.	HEMIJSKA INDUSTRIJA.....	162
1.11.1.	MULTIDISCIPLINARNI PRISTUP U NASTAVI HEMIJE - ANDROID APLIKACIJE	162
1.12.	TRGOVINA.....	164
1.12.1.	PRIMJENA SOFTVERSKIH ALATA U TRGOVINI	164
1.13.	UGOSTITELJSTVO.....	166
1.13.1.	KONTROLA KVALITETA U UGOSTITELJSTVU	166
1.13.2.	ESTETIKA U GASTRONOMIJI I POSLASTIČARSTVU	168
1.13.3.	MODERNE TEHNIKE PRIPREMANJA, SERVIRANJA I DEKORISANJA JELA NA PRIMJERIMA FRANCUSKE KUHINJE	170

1.14.	LIČNE USLUGE	172
1.14.1.	ŽENSKI FRIZER -INTERAKTIVNO I INOVATIVNO STRUČNO USAVRŠAVANJE NASTAVNIKA	172
1.14.2.	MUŠKI FRIZER -INTERAKTIVNO I INOVATIVNO STRUČNO USAVRŠAVANJE NASTAVNIKA	174
1.14.3.	UNISEX FRIZER -INTERAKTIVNO I INOVATIVNO STRUČNO USAVRŠAVANJE NASTAVNIKA	176
1.15.	MUZIČKA UMJETNOST	178
1.15.1.	PRIMJENA VOKALNE TEHNIKE U RADU SA VOKALNIM ANSAMBLIMA	178
1.15.2.	MUZIČKI DIKTAT KAO OSNOV RAZVOJA MUZIČKOG SLUHA	180
1.15.3.	DIDAKTIČKI MODELI U NASTAVI DUVAČKIH INSTRUMENATA SA PRAKTIČNIM PRISTUPOM KLAVIRSKOJ SARADNJI	182
1.16.	OBUKA KOD POSLODAVACA	183
1.16.1.	STRUČNO USAVRŠAVANJE NASTAVNIKA STRUČNO-TEORIJSKIH PREDMETA I PRAKTIČNE NASTAVE KOD POSLODAVACA	183
2.	OBLAST PEDAGOGIJE, ANDRAGOGIJE, PSIHLOGIJE, METODIKE, DIDAKTIKE I DR. 185	
2.1.	IMPLEMENTACIJA OBRAZOVNIH PROGRAMA	186
2.1.1.	OBUKA NASTAVNIKA ZA IMPLEMENTACIJU OBRAZOVNIH PROGRAMA ZASNOVANIH NA ISHODIMA UČENJA	186
2.1.2.	ULOGA NASTAVNIKA U IMPLEMENTACIJI MODULARIZOVANIH OBRAZOVNIH PROGRAMA - KOMPETENCIJE I ISHODI UČENJA, NJIHOVO VREDNOVANJE I TIMSKI RAD	189
2.1.3.	OBUKA KOORDINATORA ZA PRAĆENJE REALIZACIJE OBRAZOVNIH PROGRAMA ZASNOVANIH NA ISHODIMA UČENJA	193
2.1.4.	PROGRAM OBUKE ZA ORGANIZATORA PRAKTIČNOG OBRAZOVANJA	196
2.1.5.	PROGRAM OBUKE ZA INSTRUKTORE PRAKTIČNOG OBRAZOVANJA KOD POSLODAVCA	199
2.2.	INTERNA I EKSTERNA EVALUACIJA	201
2.2.1.	INTERNA EVALUACIJA	201
2.2.2.	EVALUACIJA (EKSTERNA I INTERNA) - OBUKA EVALUATORA	204
2.2.3.	SAMOEVALUACIJA U VASPITNO-OBRAZOVNIM USTANOVAMA	206
2.2.4.	SAMOEVALUACIJA U USTANOVAMA STRUČNOG OBRAZOVANJA	208
2.2.5.	SAMOEVALUACIJA RADA NASTAVNIKA	211
2.3.	INOVATIVNI PRISTUPI NASTAVI I UČENJU	213
2.3.1.	DO USPJEŠNE NASTAVE KROZ PRIMJENU RAZLIČITIH METODA	213
2.3.2.	PRIMJENA INTERAKTIVNIH METODA U NASTAVI	215
2.3.3.	SAVREMENE TEHNIKE UČENJA	217
2.3.4.	EDUCAPLAY ZA AKTIVNU NASTAVU	219
2.3.5.	MOGUĆNOSTI PRIMJENE PROJEKTOG TIPA NASTAVE	221
2.3.6.	ZAKORAČITE U NEARPOD SVIJET: KAKO AKTIVIRATI UČENIKE I NAPRAVITI DA SVAKA LEKCIJA BUDE INTERAKTIVNA	223
2.4.	IZRADA NASTAVNOG MATERIJALA	225
2.4.1.	IZRADA MATERIJALA ZA PODUČAVANJE I UČENJE	225
2.4.2.	IZRADA MULTIMEDIJALNOG PRIRUČNIKA ZA NASTAVU	227
2.4.3.	IZRADA ELEKTRONSKE PEDAGOŠKE DOKUMENTACIJE	230
2.5.	VREDNOVANJE I OCJENJIVANJE POSTIGNUĆA UČENIKA	235
2.5.1.	FUNKCIJE I SVOJSTVA DOBRIH TESTOVA ZNANJA	235

2.5.2. ELEKTRONSKI KVIZOVI, ASOCIJACIJE I TESTOVI	236
2.5.3. IZRADA MULTIMEDIJALNIH ELEKTRONSKIH TESTOVA	238
2.5.4. KREIRANJE TESTOVA U NASTAVI	241
2.5.5. IZRADA AUTOMATIZOVANIH ELEKTRONSKIH TESTOVA - CLASSMARKER	243
2.5.6. CLASSMARKER - ONLINE SOFTVER ZA TESTIRANJE (EFIKASNO RJEŠENJE ZA KREIRANJE ONLINE TESTOVA, KVIZOVA I UPITNIKA)	246
2.5.7. ELEKTRONSKA EVIDENCIJA POSTIGNUĆA UČENIKA	249
2.6. RAD U NASTAVI SA UČENICIMA SA POSEBNIM POTREBAMA	253
2.6.1. PARTICIPACIJA DJECE SA POSEBNIM OBRAZOVNIM POTREBAMA U SISTEMU OBRAZOVANJA	253
2.6.2. DOSTUPNOST MREŽA PODRŠKE DJECI SA POSEBNIM OBRAZOVNIM POTREBAMA	254
2.6.3. PODRŠKA NASTAVNICIMA U PRIMJENI OBRAZOVNIH PROGRAMA ZA UČENIKE MARGINALIZOVANIH GRUPA KROZ INKLUZIVNI PRISTUP	256
2.6.4. OBUKA ZA NASTAVNO OSOBLJE O OSNOVNIM TEMAMA INVALIDITETA I INKLUZIVNOG OBRAZOVANJA: NAUČI - PRIMIJENI - PROMIJENI	258
2.6.5. EDUKACIJA NASTAVNIKA U SREDNJIM STRUČNIM ŠKOLAMA ZA RAD SA UČENICIMA SA POSEBNIM OBRAZOVNIM POTREBAMA	260
2.6.6. RAD U NASTAVI SA UČENICIMA SA POSEBNIM OBRAZOVNIM POTREBAMA I RANJIVIM GRUPAMA	263
2.6.7. IZRADA I SPROVOĐENJE INDIVIDUALNOG TRANZICIONOG PLANA 2 (ITP2)	266
2.6.8. OCJENJIVANJE UČENIKA U INKLUZIVNOM OBRAZOVANJU	268
2.6.9. PRIMJENA ASISTIVNE TEHNOLOGIJE U RADU SA DJECOM SA SMETNJAMA VIDA, TJELESNIM I KOMBINOVANIM SMETNJAMA	270
2.6.10. INKLUZIJA KROZ SPORT UČENIKA SA INTELEKTUALNIM SMETNJAMA U ŠKOLAMA-SPECIJALNA OLIMPIJADA	272
2.6.11. INKLUZIVNO LIDERSTVO MLADIH SA INTELEKTUALNIM SMETNJAMA U ŠKOLAMA- SPECIJALNA OLIMPIJADA	274
2.6.12. PARTNERSTVO ŠKOLE I PORODICE U INKLUZIVNOM OBRAZOVANJU	276
2.6.13. PREVENCIJA ODUSTAJANJA OD ŠKOLOVANJA - NIVO UČIONICE	278
2.6.14. PREVENCIJA ODUSTAJANJA OD ŠKOLOVANJA - NIVO ŠKOLE I ZAJEDNICE	280
2.7. RAD SA DAROVITIM UČENICIMA.....	282
2.7.1. RAD SA DAROVITIM I TALENTOVANIM UČENICIMA U PRAKSI	282
2.7.2. ULOGA NASTAVNIKA U PODSTICANJU RAZVOJA DAROVITOSTI KOD DJECE	287
2.8. KOMUNIKACIJA U ŠKOLI	289
2.8.1. EFIKASNA PEDAGOŠKA KOMUNIKACIJA.....	289
2.8.2. KOMUNIKACIJSKE VJEŠTINE U VASPITNO-OBRAZOVNOM PROCESU	291
2.8.3. KOMUNIKACIJOM DO RJEŠENJA	293
2.8.4. NLP ZA NASTAVNIKE	295
2.8.5. NLP ZA LIDERE U OBRAZOVANJU	298
2.8.6. KOMPETENCIJE ODJELJENJSKOG STARJEŠINE U RADU SA UČENICIMA I RODITELJIMA	300
3. DRUGE OBLASTI STRUČNOG USAVRŠAVANJA	302
3.1. RAZVOJ KLJUČNIH KOMPETENCIJA.....	303
3.1.1. OBRAZOVANJE NASTAVNIKA ZA KLJUČNE KOMPETENCIJE U OSNOVNOM I SREDNJEM OBRAZOVANJU.....	303
3.1.2. STVARANJE PRETPOSTAVKI ZA INTEGRACIJU KLJUČNIH KOMPETENCIJA U NASTAVU I UČENJE NA NIVOU INSTITUCIJE PLANIRANJEM, PROCJENJIVANJEM I EVALUACIJOM	306

KOMPETENCIJA VIŠEJEZIČNOSTI	308
3.1.3. KOMPETENCIJA VIŠEJEZNIČNOSTI KROZ JEZIK STRUKE	308
STEM KOMPETENCIJA.....	311
3.1.4. ŠKOLSKI STEAM PROJEKTI.....	311
DIGITALNA KOMPETENCIJA	313
3.1.5. ECDL START	313
3.1.6. ECDL MODUL 1 - OSNOVE KORIŠĆENJA RAČUNARA	316
3.1.7. ECDL MODUL 2 - OSNOVE KORIŠĆENJA INTERNETA.....	318
3.1.8. ECDL MODUL 3 - OBRADA TEKSTA	320
3.1.9. ECDL MODUL 4 - TABELARNE KALKULACIJE	322
3.1.10. ECDL MODUL 5 - PREZENTACIJE	324
3.1.11. ECDL MODUL 6 - KORIŠĆENJE BAZE PODATAKA.....	326
3.1.12. ECDL MODUL 7 - IT SIGURNOST.....	328
3.1.13. ECDL MODUL 8 - ONLAJN KOLABORACIJA.....	330
3.1.14. POWERPOINT U NASTAVI	332
3.1.15. EXCEL U SAVREMENOM OBRAZOVANJU	334
3.1.16. INTENZIVNI KURS MICROSOFT EXCEL-A	336
3.1.17. BEZBJEDNOST INTERNETA	338
3.1.18. OFFICE 365 I MICROSOFT TEAMS -UČENJE NA DALJINU (ZA OBRAZOVNO- VASPITNE USTANOVE) (EFIKASNO RJEŠENJE ZA ODRŽAVANJE ONLINE NASTAVE, KREIRANJE FORMI, KONSULTACIJE, ONLINE KONFERENCIJE)	341
3.1.19. UPOTREBA MICROSOFT 365 (OFFICE 365)	344
3.1.20. UMREŽAVANJE NASTAVNIKA	347
3.1.21. ONLINE UČENJE	350
3.1.22. SAVREMENA (VIZUELNA) OBRAZOVNA TEHNOLOGIJA.....	353
3.1.23. PROJEKTOVANJE I RAZVOJ WEB SAJTA ŠKOLE.....	356
3.1.24. PRIMJENA DIGITALNOG DIZAJNA U BIZNISU I EDUKACIJI	360
3.1.25. SAVREMENO OBRAZOVANJE - TEHNOLOGIJE U OBRAZOVANJU	363
LIČNA SOCIJALNA I KOMPETENCIJA KAKO SE UČI.....	365
3.1.26. MENTALNO ZDRAVLJE U VASPITNO-OBRAZOVNIM USTANOVAMA - UPRAVLJANJE STRESOM, PREVENCIJA, ZAŠTITA I UNAPREĐENJE MENTALNOG ZDRAVLJA.....	365
3.1.27. IZAZOVI SAVREMENOG ODRASTANJA	368
3.1.28. VJEŠTINE KOMUNIKACIJE	370
3.1.29. BONTON	372
3.1.30. UČENJE VERBALNIH NASTAVNIH SADRŽAJA - KOMPETENCIJA UČENJE UČENJA	374
3.1.31. RAZVOJ KRITIČKOG MIŠLJENJA UČENIKA	376
GRAĐANSKA KOMPETENCIJA.....	378
3.1.32. PODSTICANJE GRAĐANSKIH KOMPETENCIJA U ŠKOLI	378
3.1.33. RAZVOJ KONCEPTA ŠKOLSKOG VOLONTIRANJA I VASPITANJE ZA VOLONTIRANJE .	380
PREDUZETNIČKA KOMPETENCIJA	382
3.1.34. PRIMJENA DIGITALNOG MARKETING U BIZNISU I EDUKACIJI	382
KOMPETENCIJA KULTUROLOŠKE SVIJESTI I IZRAŽAVANJA.....	385
3.1.35. FILM KAO RESURS U NASTAVI STRUČNOG OBRAZOVANJA.....	385
3.1.36. KREATIVNI VODIČ: MULTIKULTURALNO I INTERKULTURALNO OBRAZOVANJE KROZ PISANJE KNJIGE	391
3.1.37. DNEVNIK ČITANJA - VIZUELIZACIJA TEKSTA KAO PODSTICAJ ČITALAKE AKTIVNOSTI UČENIKA	394

3.1.38. DNEVNIK SLUŠANJA - VIZUELIZACIJA KAO PODSTICAJ SLUŠANJA I RAZUMIJEVANJA KLASIČNE MUZIKE.....	399
3.2. IZRADA DOKUMENATA ZA RAZVOJ KVALIFIKACIJA (IZRADA STANDARDA ZANIMANJA, STANDARDA KVALIFIKACIJA I ISPITNIH KATALOGA, OBRAZOVNIH PROGRAMA I PROGRAMA OBRAZOVANJA).....	402
3.2.1. OBUKA NASTAVNIKA I POSLODAVACA ZA IZRADU STANDARDA ZANIMANJA.....	402
3.2.2. OBUKA NASTAVNIKA I POSLODAVACA ZA IZRADU STANDARDA KVALIFIKACIJA.....	405
3.2.3. OBUKA NASTAVNIKA I POSLODAVACA ZA IZRADU ISPITNIH KATALOGA.....	408
3.2.4. OBUKA NASTAVNIKA I PREDSTAVNIKA INSTITUCIJA ZA IZRADU OBRAZOVNIH PROGRAMA ZASNOVANIH NA ISHODIMA UČENJA	411
3.3. ORGANIZACIJA SLOBODNIH I VANNASTAVNIH AKTIVNOSTI.....	413
3.3.1. VRŠNJAČKO NASILJE	413
3.3.2. PREVENCIJA NASILJA U VASPITNO-OBRAZOVNIM USTANOVAMA	415
3.3.3. PREVENCIJA NASILJA UPOTREBOM FORUM TEATRA	417
3.3.4. ULOGA NASTAVNIKA U PREVENCIJI I INTERVENCIJI VRŠNJAČKOG NASILJA NA INTERNETU	419
3.3.5. ŠKOLA KAO RESURS ZA PREVENCIJU I SUZBIJANJE GOVORA MRŽNJE, RADIKALIZMA I NASILNOG EKSTREMIZMA	421
3.3.6. DJECA I SAVREMENA TEHNOLOGIJA - PREDNOSTI I NEDOSTACI	423
3.3.7. TRGOVINA LJUDIMA.....	425
3.4. GLOBALNO OBRAZOVANJE	426
3.4.1. OBRAZOVANJE ZA GLOBALNO DRUŠTVO	426
3.4.2. UVAŽAVANJE RAZLIČITOSTI I STVARANJE NEDISKRIMINATORSKE VASPITNO-OBRAZOVNE SREDINE	428
3.4.3. MEDIJSKA PISMENOST.....	432
3.4.4. MEDIJSKA PISMENOST U OBRAZOVANJU	434
3.4.5. MEDIJSKA I INFORMACIJSKA PISMENOST	440
3.4.6. RAZUMIJEVANJE I PRIMJENA PODATAKA - DATA LITERACY.....	443
3.4.7. EKOLOŠKA ETIKA I PRINCIPI ODRŽIVOG RAZVOJA.....	445
3.4.8. VODIČ: PISANJE RAZVOJNOG PLANA ŠKOLE	448
3.5. TIMSKI RAD I SARADNJA.....	451
3.5.1. TIMSKIM RADOM DO USPJEŠNIJE ŠKOLE	451
3.5.2. TIMSKI RAD I SARADNIČKO UČENJE.....	452
3.5.3. ORGANIZACIJA I IZVOĐENJE TIMSKE NASTAVE	454
3.6. OSTALO.....	456
3.6.1. PRAVA I OBAVEZE NASTAVNIKA U VASPITNO-OBRAZOVNIM USTANOVAMA	456
3.6.2. KOLEKTIVNO PREGOVARANJE - BOLJI RADNO-PRAVNI POLOŽAJ ZAPOSLENIH	458

1. PRIORITETNA PODRUČJA STRUČNOG USAVRŠAVANJA

1.1. ELEKTROTEHNIKA

1.1.1. UPOTREBA PRIMIJENJENIH SOFTVERA U STRUČNOM OBRAZOVANJU - TINA SOFTVER

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>Upotreba primijenjenih softvera u stručnom obrazovanju - TINA softver</i>	
Autori programa	Dušan Dubljević, dipl.inž.el., Ana Grgurević, dipl.inž.el.	
Realizatori programa	Dušan Dubljević, dipl.inž.el., Ana Grgurević, dipl.inž.el.	
Kontakt osoba	Dušan Dubljević, dipl.inž.el.	
E-mail	dubljevicd@t-com.me	
Broj telefona	068 818 363	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika za korišćenje novih tehnologija i savremenih nastavnih sredstava u nastavi • Osposobljavanje nastavnika za korišćenje TINA softvera • Izrada didaktičkih materijala za nastavnike i učenike 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Povezivanje električnog kola na eksperimentalnoj ploči • Instalacija i rukovanje TINA softverom • Dizajniranje, simulacija i analiza električnih kola u TINA softveru • Izrada projekata i radnih listova primjenom TINA softvera 	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	Po završetku obuke polaznici će moći da primjene TINA softver za simulaciju rada električnih i elektronskih sklopova, kao i za izradu radnih listova za nastavnike i učenike	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Elektrotehničar elektronike	Osnove elektrotehnike I Osnove elektronike Osnove elektrotehnike II Analogna elektronika Digitalna elektronika Industrijska elektronika i automatika
	Elektrotehničar energetike	Osnove elektrotehnike I Osnove elektrotehnike II Elektronika u elektroenergetici
	Elektrotehničar elektronskih komunikacija	Osnove elektrotehnike I Osnove elektrotehnike II Analogna i digitalna elektronika

	Elektrotehničar računarskih sistema i mreža	Osnove elektrotehnike I Osnove elektrotehnike II Analogna i digitalna elektronika
	Tehničar mehatronike	Osnove elektrotehnike Elektronika
	Monter elektronske komunikacione infrastrukture	Osnove elektrotehnike I Osnove elektrotehnike II Analogna i digitalna elektronika
	Elektroinstalater	Osnove elektrotehnike I Osnove elektrotehnike II Elektronika u elektroenergetici
Ciljna grupa	Nastavnici stručno-teorijskih predmeta/stručnih modula iz oblasti elektrotehnike i mehatronike	
Uslovi za uključivanje u program	Osnovno znanje iz elektrotehnike i elektronike Osnovno znanje rada na računaru	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10 do 20, podijeljeni u podgrupe po max. 5.	
Trajanje programa	16 sati (dva dana)	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, diskusije, praktična realizacija konkretnih zadataka, prezentacija rada po grupama	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Velika osvijetljena prostorija sa radnim stolovima	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Oprema za prezentaciju (projektor, projekciono platno) Računari za učesnike Stabilna internet konekcija	
Online realizacija programa	Ne	

1.1.2. PRIMJENA MATLAB SOFTVERA U ELEKTROTEHNICI

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Primjena MatLab softvera u elektrotehnici</i>
Autori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Realizatori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Kontakt osoba	Vladica Avramović
E-mail	a.vladan@t-com.me
Broj telefona	+382 67 528 434
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Osposobljavanje nastavnika tehničke struke za primjenu softverskih paketa u projektovanju različitih sistema, crtanju grafika funkcija i odziva sistema, kao i rješavanju različitih matematičkih jednačina i funkcija; • Izrada jedinstvenih virtualnih maketa za laboratorijske vježbe iz telekomunikacija, elektronike i automatizovanih sistema; • Upotreba MatLaba softvera za istraživanje i rješavanje praktičnih inženjerskih i matematičkih problema; • Upotreba MatLaba softvera za modeliranje, simulaciju i razvoj prototipova, kao i razvoj algoritama; • Upotreba MatLaba softvera za analizu podataka, istraživanje i vizuelizaciju; • Upotreba MatLaba softvera za razvoj aplikacija, uključujući grafički korisnički interfejs; • Upotreba MatLaba softvera za analizu i simulaciju dinamike automatizovanog sistema; • Podizanje kvaliteta rada u stručnim školama iz stručnih predmeta tehničke struke, pogotovo u dijelu praktične nastave; • Unapređenje znanja i vještina učenika iz oblasti aktivnog učenja-učenja usmjerenog ka aktivnostima; • Postizanje sveukupno boljih rezultata učenika u toku srednjeg stručnog školovanja
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u MatLab softver 2. Mogućnosti MatLab softvera <ol style="list-style-type: none"> a. Funkcije MatLab softvera b. Osnovne matematičke operacije c. Operacije sa matricama 3. Grafičko predstavljanje matrica, vektora i funkcija <ol style="list-style-type: none"> a. 2D i 3D modeli 4. Analiza podataka u MatLab-u <ol style="list-style-type: none"> a. Analiza slike b. Analiza govora 5. Programiranje i M fajlovi 6. Simulink <ol style="list-style-type: none"> a. Simulink radno okruženje b. Simulink i arduino 7. GUI MatLab okruženje 8. Rješavanje konkretnih zadataka

<p>Očekivani ishodi po završetku programa</p>	<p>Posle završene obuke nastavnici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rješavaju različite matematičke jednačine sa matricama i kompleksnim brojevima, izvode i integrale složenih matematičkih funkcija, Furijerove transformacije, diferencijalne jednačine i sl.; • Crtaju različite matematičke funkcije u ravni i prostoru; • Projektuju složene automatizovane sisteme sa generisanim oblikom signala na ulazu i izlazu sistema; • Izrade virtualne makete za laboratorijske vježbe iz elektronike i telekomunikacija; • Modeliraju i simuliraju odgovarajući proces; • Razvijaju svoje aplikacije koristeći grafičko okruženje; • Obrađuju sliku, glas i video; • Povežu mikrokontrolere sa softverom MatLab; • Programiraju u odgovarajućem softveru i povežu kod sa drugim programskim jezicima 	
<p>Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom</p>	<p>Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja</p>	<p>Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ○ Elektrotehničar računarskih sistema i mreža ○ Elektrotehničar za razvoj Web i mobilnih aplikacija ○ Mehatronika ○ Elektrotehničar elektronike 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Osnove programiranja ○ Programiranje mikrokontrolera ○ Softverski alati za projektovanje u elektrotehnici ○ Uvod u programiranje ○ Osnove proceduralnog programiranja ○ Osnove objektno-orijentisanog programiranja
<p>Ciljna grupa</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti: elektrotehnika, mašinstvo i obrada metala; ○ Nastavnici praktične nastave iz sljedećih oblasti: elektrotehnika, mašinstvo; ○ ICT koordinator; ○ Nastavnici matematike 	
<p>Uslovi za uključivanje u program</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osnove rada na računaru; • Korišćenje osnovnih programskih paketa (Office, programi iz struke); • Osnove znanja iz programskih jezika nižeg nivoa 	
<p>Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi</p>	<p>15-20</p>	
<p>Trajanje programa</p>	<p>24h / 3 dana</p>	
<p>Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup</p>		
<p>Metode, tehnike i oblici rada</p>	<p>Izlaganje, razgovor, pojedinačne i grupne prezentacije, rad na konkretnom zadatku, pojedinačni rad u odgovarajućem softveru na računaru</p>	

Prostorni uslovi za realizaciju programa	Dovoljno velika i dovoljno svijetla prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad (stolice, veliki stolovi i mogućnost spajanja više manjih stolova u velike)
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> • Obuka se izvodi u računarskoj učionici sa onoliko računara koliko ima polaznika obuke. Računari moraju svojom konfiguracijom zadovoljavati minimum kriterijuma za instaliranje softvera. Poželjno je da računari budu međusobno umreženi i konektovani na Internet. • Instalacione CD-ove za matični proračun snosi IPF. • Projektor, štampač, prenosni računar za trenere, projekciono platno; • PC računari: jedan polaznik-jedan računar
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati putem online platformi

1.1.3. SOFTVERSKA SIMULACIJA RADA RAČUNARSKE MREŽE

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Softverska simulacija rada računarske mreže</i>
Autori programa	Vladica Avramović
Realizatori programa	Vladica Avramović
Kontakt osoba	Vladica Avramović
E-mail	a.vladan@t-com.me
Broj telefona	+382 67 528 434
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Osposobljavanje nastavnika tehničke struke za primjenu softverskih paketa u projektovanju različitih telekomunikacionih mrežnih topologija i prikaz mrežnih protokola u realnom ili simulacionom modu; • Izrada jedinstvenih virtualnih maketa za laboratorijske vježbe iz računarskih mreža i telekomunikacija; • Upoznavanje nastavnika sa inovativnim metodama u nastavi koristeći softverske pakete; • Podizanje kvaliteta rada u stručnim školama iz stručnih predmeta i praktične nastave; • Podsticanje nastavnika za kreativniji rad upotrebom odgovarajućih softverskih paketa; • Podsticanje učenika sa samostalni i/li grupni rad koji ima primjenu u praksi; • Unapređenje znanja i vještina učenika iz oblasti aktivnog učenja-učenja usmjerenog ka aktivnostima
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam, vrste i podjela računarskih mreža: <ul style="list-style-type: none"> ○ LAN, MAN i WAN mreže ○ Žične i bežične mreže ○ Klijent-server mreže ○ Prednosti rada u mreži 2. Vrste mrežnih topologija: <ul style="list-style-type: none"> ○ Magistralne mreže ○ Prstenaste mreže ○ Zvezdaste mreže ○ Difuzne mreže ○ Komutirane mreže ○ Višetačkaste mreže 3. Pregled softvera za simulaciju rada TK mreže: <ul style="list-style-type: none"> ○ Instalacija softvera za simulaciju rada TK mreže; ○ Upoznavanje sa grafičkim okruženjem programa; ○ Konfiguracija servera, radnih stanica i aktivnih mrežnih uređaja; ○ Konfiguracija bežičnih uređaja 4. Simulacija rada proste i složene mreže

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Provjera veza u mreži-realni i simulacioni mod rada; ○ Kreiranje PDU paketa-praćenje kretanja kroz mrežu; ○ Kreiranje izvještaja pri radu telekomunikacione mreže; ○ Simulacija rada prostih računarskih topologija (WG, KS, IPTV, KT); ○ Simulacija rada složenih topologija-istovremeni rad više korisnika u mreži <p>5. Rješavanje konkretnih zadataka polaznika 6. Presentacija završnih radova polaznika</p>	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Posle završene obuke nastavnici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Razlikuju mrežne topologije; • Razlikuju žične od bežičnih topologija; • Projektuju različite mrežne topologije u softverskom okruženju; • Simuliraju rad različitih virtualnih telekomunikacionih mreža; • Podešavaju različite mrežne komunikacione uređaje; • Uočavaju prednosti rada u mreži i značaj istovremenog rada u mreži sa više korisnika; • Projektuju žične i bežične LAN i WAN mreže; • Ispituju ponašanje mreže i mrežnih parametara; • Podese mrežu za rad sa više korisnika istovremeno 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> ○ Elektrotehničar računarskih sistema i mreža ○ Elektrotehničar za razvoj Web i mobilnih aplikacija ○ Elektrotehničar elektronike 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Računarske mreže III i IV razred ○ Primjena računara u elektrotehnici ○ Telekomunikacioni vodovi i mreže ○ Praktična nastava ○ Prenos podataka ○ Osnove telekomunikacija ○ Osnovi računarskog softvera ○ Multimedijalne telekomunikacione tehnologije
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti: elektrotehnika, mašinstvo i obrada metala; ○ Nastavnici praktične nastave iz sljedećih oblasti: elektrotehnika, mašinstvo; 	

Uslovi za uključivanje u program	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za polaznike koji posjeduju bazična znanja iz elektronike i mašinstva predviđen je visok nivo razrade tema i realizacija složenog praktičnog projektnog zadatka, koristeći složene sisteme za komunikaciju i upravljanje. • Za polaznike bez početnih znanja predviđen je redukovani (prilagođeni) nivo razrade tema i realizacija jednostavnog mikrokontrolerskog automatizovanog sistema
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-20
Trajanje programa	16h / 2 dana
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne i grupne prezentacije, rad na konkretnom zadatku, pojedinačni rad u odgovarajućem softveru na računaru, simulacija rada praktične vježbe (učesnici samostalno kreiraju topologije telekomunikacionih sistema, simuliraju rad mreže, prave izvještaje i testiraju rad mreže, pojedinačno ili po grupama)
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Prostorija dovoljne veličine i dovoljno svijetla, opremljena standardnim mobilijarom (stolice i radni stolovi) i permanentno dostupna tokom dva dana trajanja obuke
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> • Obuka se izvodi u računarskoj učionici sa onoliko računara koliko ima polaznika obuke. Računari moraju svojom konfiguracijom zadovoljavati minimum kriterijuma za instalisanje softvera. Poželjno je da računari budu međusobno umreženi i konektovani na Internet. • Instalacione CD-ove za softver za simulaciju rada TK mreže obezbjeđuje IPF. • Projektor, šampač, prenosni računar za trenere, projekciono platno; • PC računari: jedan polaznik-jedan računar
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati putem online platformi

1.1.4. PROGRAMIRANO LOGIČKO UPRAVLJANJE LOGO! SISTEMOM U NASTAVI

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>Programirano logičko upravljanje LOGO! sistemom u nastavi</i>	
Autori programa	Dušan Dubljević, dipl.inž.el., Ana Grgurević, dipl.inž.el.	
Realizatori programa	Dušan Dubljević, dipl.inž.el., Ana Grgurević, dipl.inž.el.	
Kontakt osoba	Dušan Dubljević, dipl.inž.el.	
E-mail	dubljevicd@t-com.me	
Broj telefona	068 818 636	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika za korišćenje novih tehnologija i savremenih nastavnih sredstava u nastavi. • Osposobljavanje nastavnika za korišćenje LOGO! sistema 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Upoznavanje i rukovanje elementima LOGO! sistema (hardver i softver). • Dizajniranje i simulacija logičkih sklopova pomoću LOGO! softvera. • Ručno programiranje i programiranje u LOGO! softveru. • Izrada projekata u LOGO! sistemu 	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	Po završetku obuke polaznici će moći da primjene LOGO! sistem za simulaciju rada logičkih sklopova, kao i za praktičnu realizaciju jednostavnijih sistema automatike i upravljanja	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Elektrotehničar elektronike	Digitalna elektronika
	Elektrotehničar energetike	Elektronika u elektroenergetici
	Elektrotehničar elektronskih komunikacija	Analogna i digitalna elektronika
	Elektrotehničar računarskih sistema i mreža	Analogna i digitalna elektronika
	Tehničar mehatronike	Elektronika
	Monter elektronske komunikacione infrastrukture	Analogna i digitalna elektronika
Ciljna grupa	Nastavnici stručno-teorijskih predmeta/stručnih modula iz oblasti elektrotehnike i mehatronike	
Uslovi za uključivanje u program	Osnovna znanja iz digitalne elektronike. Osnovno znanje rada na računaru	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10 do 20, podijeljeni u podgrupe po max. 5.	
Trajanje programa	16 sati (dva dana)	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, diskusije, praktična realizacija konkretnih zadataka, prezentacija rada po grupama	

Prostorni uslovi za realizaciju programa	Velika osvijetljena prostorija sa radnim stolovima
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Oprema za prezentaciju (projektor, projekciono platno). Računari za učesnike. Komplet LOGO! sistema (LOGO! modul, napajanje, prekidači, senzori) za svaku podgrupu
Online realizacija programa	Ne

1.1.5. REALIZACIJA PRAKTIČNIH VJEŽBI UPOTREBOM MIKROKONTROLERA

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Realizacija praktičnih vježbi upotrebom mikrokontrolera</i>
Autori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Realizatori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Kontakt osoba	Vladica Avramović
E-mail	a.vladan@t-com.me
Broj telefona	+382 67 528 434
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Osposobljavanje nastavnika za programiranje mikrokontrolera i njihovu primjenu u nastavnom procesu; • Afirmisanje novih tehnologija u procesu realizacije praktičnog dijela nastave i laboratorijskih vježbi kao inovativnog načina simulacije didaktičke opreme koja je propisana za izvođenje pojedinih nastavnih sadržaja odgovarajućih stručnih modula; • Podsticanje jačeg uključivanja stručnih aktiva u školama u postupak modernizacije nastave, u cilju što kvalitetnijeg usvajanja ishoda praktičnih znanja i vještina; • Opremanje školskih laboratorija i kabineta univerzalnim i ekonomski dostupnim nastavnim sredstvima (izrada velikog broja nedostajućih nastavnih sredstava, potrebnih za realizaciju nastavnih planova i programa upotrebom mikrokontrolera)
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u mikrokontrolere <ul style="list-style-type: none"> ○ Pojam i vrste mikrokontrolera ○ U/I moduli, periferije mikrokontrolera ○ Programiranje mikrokontrolera ○ Primjena mikrokontrolera u praksi 2. Programiranje mikrokontrolera <ul style="list-style-type: none"> ○ Okruženja za razvoj programskog koda ○ Arduino IDE editor ○ Struktura programskog koda ○ Naredbe mikrokontrolera ○ Pokretanje gotovih rješenja u razvojnom okruženju 3. Izrada konkretnih programabilnih rješenja <ul style="list-style-type: none"> ○ Realizacija jednostavnog programabilnog sistema sa Arduino kontrolerom upotrebom seta senzora ○ Realizacija složenih programabilnih sistema sa Arduino kontrolerom upotrebom komunikacionih interfejsa ○ Realizacija složenih programabilnih sistema sa Arduino kontrolerom za lokalno upravljanje različitim procesima i sistemima ○ Tehnike daljinskog upravljanja sa Arduino kontrolerom 4. Definisanje projekata za rad po grupama

	5. Presentacija završnih radova polaznika	
Očekivani ishodi po završetku programa	Posle završene obuke nastavnici će moći da: <ul style="list-style-type: none"> • Izrade nastavne makete potrebne za realizaciju modularnih nastavnih sadržaja, imajući u vidu nedostatak opreme u školskim kabinetima; • Programiraju mikrokontrolere i na taj način usvoje nove savremene tehnologije i uključe se u izradu projekata kojim se programira, lokalno i daljinski, složeni elektronski sistem koji ima primjenu u praksi (pametna škola, pametna kuća) 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> ○ Elektrotehničar računarskih sistema i mreža ○ Elektrotehničar za razvoj Web i mobilnih aplikacija ○ Mehatronika ○ Elektrotehničar elektronike 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Osnove programiranja ○ Programiranje mikrokontrolera ○ Softverski alati za projektovanje u elektrotehnici ○ Uvod u programiranje ○ Osnove proceduralnog programiranja ○ Osnove objektno-orijentisanog programiranja
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti: elektrotehnika, mašinstvo i obrada metala; ○ Nastavnici praktične nastave iz sljedećih oblasti: elektrotehnika, mašinstvo 	
Uslovi za uključivanje u program	Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe. <ul style="list-style-type: none"> • Za polaznike koji posjeduju bazična znanja iz elektronike i mašinstva predviđen je visok nivo razrade tema i realizacija složenog praktičnog projektnog zadatka, koristeći složene sisteme za komunikaciju i upravljanje. • Za polaznike bez početnih znanja predviđen je redukovani (prilagođeni) nivo razrade tema i realizacija jednostavnog mikrokontrolerskog automatizovanog sistema 	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-20	
Trajanje programa	24h / 3 dana	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne i grupne prezentacije, rad na konkretnom zadatku, pojedinačni rad u odgovarajućem softveru na računaru	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Dovoljno velika i dovoljno svijetla prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad (stolice, veliki stolovi i mogućnost spajanja više manjih stolova u velike)	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa	<ul style="list-style-type: none"> • Obuka se izvodi u računarskoj učionici sa onoliko računara koliko ima polaznika obuke. Računari moraju svojom konfiguracijom zadovoljavati minimum kriterijuma za 	

(tehnička oprema i nastavna sredstva)	<p>instaliranje softvera. Poželjno je da računari budu međusobno umreženi i konektovani na Internet.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Instalacione CD-ove za matični proračun snosi IPF. • Projektor, štampač, prenosni računar za trenere, projekciono platno; • PC računari: jedan polaznik-jedan računar
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati putem online platformi

1.1.6. ROBOTIKA U NASTAVI

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Robotika u nastavi</i>
Autori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Realizatori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Kontakt osoba	Vladica Avramović
E-mail	a.vladan@t-com.me
Broj telefona	+382 67 528 434
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osposobljavanje nastavnika za programiranje mikrokontrolera i njihovu primjenu u nastavnom procesu - uvođenje robotskih sistema u srednje stručne škole; 2. Afirmisanje novih tehnologija u procesu realizacije praktičnog dijela nastave i laboratorijskih vježbi kao inovativnog načina simulacije didaktičke opreme koja je propisana za izvođenje pojedinih nastavnih sadržaja odgovarajućih stručnih modula; 3. Podsticanje jačeg uključivanja stručnih aktiva u školama u postupak modernizacije nastave, u cilju što kvalitetnijeg usvajanja ishoda praktičnih znanja i vještina; 4. Afirmisanje problemskog, programskog i algoritamskog učenja; 5. Opremanje školskih laboratorija i kabineta univerzalnim i ekonomski dostupnim nastavnim sredstvima (izrada velikog broja nedostajućih nastavnih sredstava, potrebnih za realizaciju nastavnih planova i programa upotrebom mikrokontrolera); 6. Podrška i razvoj nadarenih učenika koji pokazuju sklonost ka Informacionim tehnologijama i elektronici, kroz niz projekata i aktivnosti
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u robotiku <ul style="list-style-type: none"> • Pojam i vrste robota (LEGO, industrijski roboti) • Elementi robotskog sistema • Razvoj robotskih sistema • Primjena robota u praksi - auto industrija, medicina 2. U/I uređaji robota <ul style="list-style-type: none"> • Osnovne elektronske komponente • Senzori • Koračni i step motori • Kamere i displeji 3. Programiranje robota <ul style="list-style-type: none"> • Grafičko okruženje za razvoj programa • Robotski jezici i strukturno programiranje • Klasifikacija jezika za robote

	<ul style="list-style-type: none"> • Elementi jezika i funkcije • Komande kretanja • Komande senzora • Upravljačke komande • Upravljanje programom i potprogramom <p>4. Izrada konkretnih programabilnih rješenja 5. Presentacija završnih radova polaznika 6. Evaluacija programa</p>	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Posle završene obuke nastavnici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Izrade jednostavne robotske sisteme za pojedine nastavne module, sinergijom više modularnih sadržaja i praktičnih znanja; ○ Programiraju, koriste i modifikuju gotove robotske sisteme u nastavnom procesu; ○ Programiraju složene robotske sisteme i na taj način usvajaju nove savremene tehnologije; ○ Uključuju se u izradu projekata kojim se programira lokalno i daljinski, složeni robotski sistem koji ima primjenu u praksi 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> ○ Elektrotehničar računarskih sistema i mreža ○ Elektrotehničar za razvoj Web i mobilnih aplikacija ○ Mehatronika ○ Elektrotehničar elektronike 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Osnove programiranja ○ Programiranje mikrokontrolera ○ Softverski alati za projektovanje u elektrotehnici ○ Uvod u programiranje ○ Osnove proceduralnog programiranja ○ Osnove objektno-orijentisanog programiranja
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti: elektrotehnika, mašinstvo i obrada metala; ○ Nastavnici praktične nastave iz sljedećih oblasti: elektrotehnika, mašinstvo 	
Uslovi za uključivanje u program	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za polaznike koji posjeduju bazična znanja iz elektronike i mašinstva predviđen je visok nivo razrade tema i realizacija složenog praktičnog projektnog zadatka, koristeći složene robote, editore za razvoj robotskih Sistema, kao i programske jezike - Python, RobotC, LabView i drugi. • Za polaznike bez početnih znanja predviđen je redukovani (prilagođeni) nivo razrade tema i realizacija jednostavnog robotskog sistema 	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-25	

Trajanje programa	24h / 3 dana
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne i grupne prezentacije, rad na konkretnom zadatku, pojedinačni rad u odgovarajućem softveru na računaru
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Dovoljno velika i dovoljno svijetla prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad (stolice, veliki stolovi i mogućnost spajanja više manjih stolova u velike)
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> ○ Učesnici programa donose svoje prenosive računare sa instaliranim Windows 7, 8 ili 10 Operativnim sistemom, ili su isti obezbijeđeni od strane naručioca edukacije. ○ Stabilna internet konekcija. ○ Ostalu potrebnu tehničku opremu za realizaciju programa usavršavanja (projektor, projekciono platno, laptop za trenere, kopirani materijali za praćenje programa, editor za razvoj softvera, hardversku strukturu robota sa odgovarajućim sensorima) obezbjeđuje Inženjerski pedagoški forum - IPF
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati putem online platformi

1.1.7. PROGRAMIRANJE EV3 LEGO ROBOTA

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Programiranje EV3 LEGO robota</i>
Autori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Realizatori programa	Vladica Avramović , Strahinja Jakić
Kontakt osoba	Vladica Avramović
E-mail	a.vladan@t-com.me
Broj telefona	+382 67 528 434
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osposobljavanje nastavnika za programiranje robota i njihovu primjenu u nastavnom procesu - uvođenje robotskih sistema u srednje stručne škole; 2. Obuka nastavnika stručnih škola i gimnazija za pripremu učenika za Nacionalno takmičenje iz robotike; 3. Afirmisanje novih tehnologija u procesu realizacije praktičnog dijela nastave i laboratorijskih vježbi kao inovativnog načina simulacije didaktičke opreme koja je propisana za izvođenje pojedinih nastavnih sadržaja odgovarajućih stručnih modula, koja imaju veze sa automatizovanim robotskim sistemima; 4. Podsticanje jačeg uključivanja stručnih aktiva u školama u postupak modernizacije nastave, u cilju što kvalitetnijeg usvajanja ishoda praktičnih znanja i vještina; 5. Afirmisanje problemskog, programskog i algoritamskog učenja na bazi teorije slučaja; 6. Opremanje školskih laboratorija i kabineta univerzalnim i ekonomski dostupnim nastavnim sredstvima (izrada velikog broja nedostajućih nastavnih sredstava, potrebnih za realizaciju nastavnih planova i programa upotrebom mikrokontrolera); 7. Podrška i razvoj nadarenih učenika koji pokazuju sklonost ka Informacionim tehnologijama i elektronici, kroz niz projekata i aktivnosti iz robotike i njihove primjene u CAD-CAM sistemima
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u robotiku <ul style="list-style-type: none"> ○ Pojam i vrste robota (LEGO, MBot, DF robot, MicrBit robot, Wedo robot, CAM robot) ○ Princip rada robota ○ Elementi robotskog sistema ○ Primjena robota u praksi - auto industrija, medicina, farmacija, škola, fakulteti ○ Sklapanje robota 2. Editori za razvoj softvera <ol style="list-style-type: none"> a. EV3 LEGO editor Mindstorms Education b. MBlock editor c. Scratch editor 3. Programi za razvoj robotskih sistema

	<ul style="list-style-type: none"> ○ RobotC programski jezik ○ LabView programski jezik ○ Python programski jezik ○ C programski jezik <p>4. Programiranje robota EV3 LEGO I MBot robota</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Grafičko okruženje za razvoj programa EV3 LEGO I MBot robota ○ Pregled radnih okruženja ○ Editovanje gotovih rješenja ○ Sklapanje blokova ○ Definisane ličnih blokova i naredbi ○ Simulacija rada robota ○ Prebacivanje koda iz editora u robotski sistem <p>5. Programiranje robota koristeći Python i RobotC programski jezik</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Programiranje robota korišćenjem LabView programskog okruženja <p>6. Definisane konkretnih zadataka za sklapanje i programiranje robota</p> <p>7. Presentacija završnih radova polaznika</p>	
<p>Očekivani ishodi po završetku programa</p>	<p>Posle završene obuke nastavnici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Izrade jednostavne robotske sisteme za pojedine nastavne module, sinergijom više modularnih sadržaja i praktičnih znanja, koristeći EV3 i Mbot hardverske robote; ○ Sklapaju, programiraju i modifikuju gotove robotske sisteme iz dijela CAD tehnologija; ○ Sklapaju, programiraju i modifikuju gotove robotske sisteme iz dijela CAM tehnologija; ○ Složene programske jezike i programiraju robotski sistem; ○ Usvajaju nove savremene tehnologije iz polja robotike, automatizovanih sistema i vještačke inteligencije; ○ Se uključe u izradu projekata kojim se programira lokalno i daljinski, složeni robotski sistem koji ima primjenu u praksi, kao i da se uključe u pripremi i prijavljivanju više timova za takmičenje iz robotike i srodnih takmičenja 	
<p>Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom</p>	<p>Naziv obrazovnog programa/programa obrazovanja</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Elektrotehničar računarskih sistema i mreža ○ Elektrotehničar za razvoj Web i mobilnih aplikacija ○ Mehatronika ○ Elektrotehničar elektronike 	<p>Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Osnove programiranja ○ Programiranje mikrokontrolera ○ Softverski alati za projektovanje u elektrotehnici ○ Uvod u programiranje ○ Osnove proceduralnog programiranja ○ Osnove objektno-orijentisanog programiranja

Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti: elektrotehnika, mašinstvo i obrada metala; o Nastavnici praktične nastave iz sljedećih oblasti: elektrotehnika, mašinstvo
Uslovi za uključivanje u program	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za polaznike koji posjeduju bazična znanja iz elektronike, mašinstva I ICT, predviđen je visok nivo razrade tema i realizacija složenog praktičnog projektnog zadatka, koristeći složene robote EV3 I MBot, editore za razvoj robotskih sistema kao i programske jezike - Python, RobotC, LabView i drugi. • Za polaznike bez početnih znanja predviđen je redukovani (prilagođeni) nivo razrade tema i realizacija jednostavnog robotskog sistema, kojima se rješavaju jednostavni primjeri korisnika
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-25
Trajanje programa	24h / 3 dana
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne i grupne prezentacije, rad na konkretnom zadatku, pojedinačni rad u odgovarajućem softveru na računaru
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Dovoljno velika i dovoljno svijetla prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad (stolice, veliki stolovi i mogućnost spajanja više manjih stolova u velike)
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> o Učesnici programa donose svoje prenosive računare sa instaliranim Windows 7, 8 ili 10 Operativnim sistemom, ili su isti obezbijeđeni od strane naručioca edukacije. o Stabilna internet konekcija. o Elementi seta EV3 LEGO kao i robot MBot sa dodatnim elementima. o Ostalu potrebnu tehničku opremu za realizaciju programa usavršavanja (projektor, projekciono platno, laptop za trenere, kopirani materijali za praćenje programa, editor za razvoj softvera, odgovarajući senzori za robote) obezbjeđuje Inženjerski pedagoški forum - IPF
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati putem online platformi

1.1.8. EVROPSKA INSTALACIONA SABIRNICA (EIB - EUROPEAN INSTALLATION BUS)

Opšti podaci		
Naziv programa	Evropska instalaciona sabirnica (EIB - European Installation Bus)	
Autori programa	Dušan Dubljević, dipl.inž.el., Ana Grgurević, dipl.inž.el.	
Realizatori programa	Dušan Dubljević, dipl.inž.el., Ana Grgurević, dipl.inž.el.	
Kontakt osoba	Dušan Dubljević, dipl.inž.el.	
E-mail	dubljevicd@t-com.me	
Broj telefona	068 818 363	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika za korišćenje novih tehnologija i savremenih nastavnih sredstava u nastavi. Osposobljavanje nastavnika za projektovanje i izradu EIB/KNX električnih instalacija 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> Komponente EIB/KNX sistema. Instalacija i korišćenje ETS3 softvera (<i>European Tool Software</i>) za programiranje komponenata EIB/KNX sistema. Dodavanje komponenti LOGO sistema u EIB/KNX električne instalacije. Izrada projekta EIB/KNX električne instalacije 	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	Po završetku obuke polaznici će moći da programiraju komponente EIB/KNX sistema, kao i da projektuju EIB/KNX električne instalacije	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Elektrotehničar energetike	Specijalne električne instalacije
Ciljna grupa	Nastavnici stručno-teorijskih predmeta/stručnih modula iz oblasti elektrotehnike	
Uslovi za uključivanje u program	Osnovno znanje iz elektrotehnike i električnih instalacija	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10 do 15, podijeljeni u podgrupe po max. 5	
Trajanje programa	16 sati (dva dana)	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, diskusije, praktična realizacija konkretnih zadataka, prezentacija rada po grupama	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Velika osvijetljena prostorija sa radnim stolovima	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa	Oprema za prezentaciju (projektor, projekciono platno) Računari za učesnike	

(tehnička oprema i nastavna sredstva)	Komplet EIB/KBX sistema (napajanje, prekidači, senzori, dimeri, aktuatori, LOGO! modul, interfejs, kablovi) za svaku podgrupu
Online realizacija programa	Ne

1.1.9. IZRADA ELEKTRO-PNEUMATSKIH KOMPLETA ZA OBUKU

Opšti podaci		
Naziv programa	Izrada elektro-pneumatskih kompleta za obuku	
Autori programa	Dušan Dubljević, dipl.inž.el., Ana Grgurević, dipl.inž.el.	
Realizatori programa	Dušan Dubljević, dipl.inž.el., Ana Grgurević, dipl.inž.el.	
Kontakt osoba	Dušan Dubljević, dipl.inž.el.	
E-mail	dubljevicd@t-com.me	
Broj telefona	068 818 363	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Usavršavanje nastavnika za izradu praktičnih didaktičkih materijala u formi eksperimentalnih modula 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Upoznavanje sa osnovnim elementima elektro-pneumatike. • Projektovanje elektro-pneumatskih kola uz pomoć Festo FluidSim softvera. • Projektovanje upravljačkih kola sa LOGO! sistemom. • Projektovanje i izrada didaktičkog elektro-pneumatskog kompleta za obuku učenika 	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>Po završetku obuke polaznici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Čitaju i razumiju dijagrame pneumatskih kola i prepoznaju međunarodne standard; – Prepoznaju pneumatske i električne komponente i razumiju njihovu funkciju; – Sastavljaju jednostvna pneumatska i elektropneumatska kola; – Čitaju i razumiju dijagrame kola za pneumatsko i elektro-pneumatsko upravljanje; – Kontrolišu kola za upravljanje sistemima za više pobuđivača/akuatora; – Razumiju funkciju, dizajn, tehničke podatke i simbole za pneumatske i električne senzore; – Uključuju vremenske funkcije u upravljačkim kolima; – Određuju kako se pneumatika i elektro-pneumatika povezuju međusobno; – Upoređuju pneumatska i elektro-pneumatska rješenja u primjeni; – Planiraju, dizajniraju i izrađuju elektro-pneumatske komplete za obuku učenika 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Elektrotehničar elektronike	Industrijska elektronika i automatika Sistemi industrijske elektronike i automatike

	Elektrotehničar energetike	Mehatronika
	Tehničar mehatronike	Elektronsko upravljanje mehatroničkih uređaja i sistema
Ciljna grupa	Nastavnici stručno-teorijskih predmeta/stručnih modula: iz oblasti elektrotehnike i mehatronike	
Uslovi za uključivanje u program	Osnovno znanje iz elektrotehnike i mehanike. Poznavanje programiranog logičkog upravljanja LOGO! sistemom. Poznavanje softvera Festo FluidSim	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10 do 20, podijeljeni u podgrupe po max. 5.	
Trajanje programa	16 sati (dva dana)	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, diskusije, praktična realizacija konkretnih zadataka, prezentacija rada po grupama	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Velika osvijetljena prostorija sa radnim stolovima	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Oprema za prezentaciju (projektor, projekciono platno), računari za učesnike Stabilna internet konekcija Elementi za izradu elektropneumatskog kompleta (LOGO! modul, cilindri, prekidači, senzori) za svaku podgrupu	
Online realizacija programa	Ne	

1.2. INFORMACIONA TEHNOLOGIJA

1.2.1. PROGRAMSKI JEZICI ZA KREIRANJE WEB STRANICA

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Programski jezici za kreiranje WEB stranica</i>
Autori programa	Vladica Avramović , Strahinja Jakić
Realizatori programa	Vladica Avramović , Strahinja Jakić
Kontakt osoba	Vladica Avramović
E-mail	a.vladan@t-com.me
Broj telefona	+382 67 528 434
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Osposobljavanje nastavnika prirodnih i tehničkih nauka za osavremenjavanje nastave primjenom programskih jezika koji su sastavni dio svakog informacionog sistema i WEB aplikacija. • Afirmisanje savremenih WEB programskih jezika u okviru praktičnog dijela nastave iz oblasti programiranja, mehatronike, elektronike, informatike. • Intenzivnije korišćenje savremenih programskih jezika u nastavi tehničkog obrazovanja, kroz veliku primjenu ovog jezika za rješavanje praktičnih zadataka. • Podsticanje jačeg uključivanja stručnih aktiva u školama u postupak modernizacije nastave, u cilju što kvalitetnijeg ishoda usvajanja znanja i vještina
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u programske jezike<ul style="list-style-type: none"> • Pojam, primjena i klasifikacija programskih jezika; • WEB programski jezici (klasifikacija, primjena); • Mogućnosti i prednosti upotrebom WEB programskih jezika. 2. Integrisano-razvojno okruženje za programiranje - IDE PHP Designer<ul style="list-style-type: none"> • Radno okruženje PHP Designer razvojnog okruženja; • Osnovni elementi WEB stranice - HTML programski jezik; • Dizajniranje WEB stranice - CSS programiranje; • Kreiranje dinamičkih WEB stranica upotrebom JavaScript programskog jezika; 3. Izrada praktičnih rješenja:<ul style="list-style-type: none"> • Izrada statičkih WEB obrazaca koji su potrebni za evidenciju rezultata učenika po modulima; • Kreiranje ličnog CV-ja upotrebom WEB programskih jezika; • Dizajniranje WEB stranice koja predstavlja lični portfolio;

	<ul style="list-style-type: none"> Izrada WEB aplikacije - Multimedijalni priručnik u nastavi. <p>4. Presentacija završnih radova polaznika</p>	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Posle završene obuke nastavnici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> Primjene WEB programske jezike i integrisana razvojna okruženja IDE PHP Designer, Notepad ++ za poboljšanje realizacije nastavnih sadržaja po modularnom planu i programu. Poboljšaju stručne-digitalne kompetencije u realizaciji praktičnih vještina iz novijih tehnologija koje su neophodne za uspješnu realizaciju ishoda učenja. Stručni aktivni će prepoznati upotrebu i značaj WEB programiranja za rješavanje zadataka koji imaju praktičnu primjenu 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> Elektrotehničar računarskih sistema i mreža Elektrotehničar za razvoj Web i mobilnih aplikacija Elektrotehničar elektronike 	<ul style="list-style-type: none"> Osnove programiranja Programiranje mikrokontrolera Softverski alati za projektovanje u elektrotehnici Uvod u programiranje Osnove proceduralnog programiranja Osnove objektno-orijentisanog programiranja
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti: elektrotehnika, mašinstvo i obrada metala; Nastavnici praktične nastave iz sljedećih oblasti: elektrotehnika, mašinstvo 	
Uslovi za uključivanje u program	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe.</p> <ul style="list-style-type: none"> Za polaznike koji posjeduju bazična znanja iz programiranja, WEB dizajna, informacionih sistema, baza podataka prilagođen je visok nivo razrade tema i realizacija složenog praktičnog projektnog zadatka. Za polaznike bez početnih znanja predviđen je redukovani (prilagođeni) nivo razrade tema i realizacija jednostavnog praktičnog projektnog zadatka 	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-25	
Trajanje programa	24h / 3 dana	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		

Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne i grupne prezentacije, rad na konkretnom zadatku, pojedinačni rad u odgovarajućem softveru na računaru
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Dovoljno velika i dovoljno svijetla prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad (stolice, veliki stolovi i mogućnost spajanja više manjih stolova u velike)
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> ○ Učesnici programa donose svoje prenosive računare sa instaliranim Windows 7, 8 ili 10 Operativnim sistemom, ili su isti obezbijeđeni od strane naručioca edukacije. ○ Stabilna internet konekcija. ○ Ostalu potrebnu tehničku opremu za realizaciju programa usavršavanja (projektor, projekciono platno, laptop za trenere, kopirani materijali za praćenje programa, editor za razvoj WEB softvera) obezbjeđuje Inženjerski pedagoški forum - IPF
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati putem online platformi

1.2.2. OSNOVE WEB KODIRANJA

Opšti podaci	
Naziv programa	OSNOVE WEB KODIRANJA
Autori programa	Danilo Purić, Iva Malešević
Realizatori programa	Danilo Purić
Kontakt osoba	Iva Malešević, HR Menadžer
E-mail	iva.malesevic@bild-studio.net
Broj telefona	+38267280026 / +38267275000
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> ● Afirmisanje praktičnog rada u nastavi; ● Bolja povezanost sa potrebama tržišta rada; ● Bolje razumijevanje razvojnog procesa i uloga u domenu frontend rada; ● Upoznavanje sa značajem praktičnog individualnog rada; ● Shvatanje značaja Agile Scrum metode rade; ● Podspješivanje samostalnog učenja uz dostupne konsultacije; ● Savladavanje osnova HTML, CSS; ● Razumijevanje značaja komunikacije u realnom produkcionom okruženju
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> ● Uvod u program obuke <ul style="list-style-type: none"> ○ Struktura rada i trajanje programa ○ Upoznavanje sa alatima za komunikaciju ○ Upoznavanje sa alatima za rad ○ Metode rada i planiranja/ Osnove Agile Scrum ● Priprema projektnog zadatka <ul style="list-style-type: none"> ○ Zahtjev klijenta ○ Planiranje izrade zadatka ○ Podešavanje okruženja ● Analiza dostavljenog Web Dizajna <ul style="list-style-type: none"> ○ Upoznavanje s elementima dizajna ○ Konsultacije povodom konverzije PSD-a formata u HTML, CSS; ● Proces kodiranja uz konsultacije <ul style="list-style-type: none"> ○ Tehnički zahtjevi i upoznavanje sa bibliotekama; ○ Praktični individualni rad uz konsultacije; ● Testiranje izrađenog materijala <ul style="list-style-type: none"> ○ Vizuelno testiranje ○ Funkcionalno testiranje ● Naučene lekcije i preporuke za dalji rad <ul style="list-style-type: none"> ○ Individualne prezentacije rješenja;

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Evaluacija rada učesnika i mentora 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Opšti ishodi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Polaznici su upoznati sa osnovama frontend kodiranja; ● Polaznici razumiju mogućnost primjene praktičnog rada u nastavi; ● Polaznici se koriste savremenim alatima za komunikaciju; <p>Specifični:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Polaznici razumiju značaj komunikacije u radnoj atmosferi sa specijalizovanim ulogama; ● Polaznici prepoznaju radne uloge u produkcionom okruženju: projektni menadžer, dizajner, programer, tester; ● Individualno i samostalno razumiju greške i načine unapređenja zadatka; ● Polaznici shvataju važnost metoda rada (Agile Scrum) u IT kompanijama 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Elektrotehničar za razvoj web i mobilnih aplikacija	<ul style="list-style-type: none"> - Uvod u veb programiranje - Osnove programiranja - Razvoj veb aplikacija I - Napredno frontend programiranje - Računarska grafika i animacija - Razvoj mobilnih aplikacija I - Veb i mobilni komunikacioni servisi
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> ● Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti: <ul style="list-style-type: none"> ○ Uvod u programiranje ○ Veb programiranje ○ Frontend programiranje ○ Veb i mobilni komunikacioni servisi ● Nastavnici praktične nastave iz sljedećih oblasti: <ul style="list-style-type: none"> ○ Veb programiranje ○ Frontend programiranje ● Organizatori praktičnog obrazovanja ● Stručni saradnici ● Saradnici u nastavi ● Instruktori praktičnog obrazovanja 	

Uslovi za uključivanje u program	Preporučeno poznavanje osnova HTML i CSS-a
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	6-10 učesnika
Trajanje programa	<p>Ukupno 12 nedjelja, opterećenje u satima:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● I nedjelja - 3h predavanje / 2h samostalnog rada; ● II nedjelja - 2h predavanje / 6h samostalnog rada; ● III nedjelja - 1h predavanje / 1h konsultacije / 10h samostalnog rada; ● IV nedjelja - 1h predavanje / 1h konsultacije / 10h samostalnog rada; ● V nedjelja - 1h konsultacije / 10h samostalnog rada; ● VI nedjelja - 1h konsultacije / 10h samostalnog rada; ● VII nedjelja - 1.5h predavanje / 5h samostalnog rada; ● VIII nedjelja - 1h konsultacije / 10h samostalnog rada ● IX nedjelja - 1h konsultacije / 10h samostalnog rada ● X nedjelja - 1h konsultacije / 10h samostalnog rada ● XI nedjelja - 2h predavanje / 5h samostalnog rada; ● XII nedjelja - 1.5h predavanje / 0.5h konsultacije / 4h samostalnog rada / 1.5h prezentacije; <p>Napomena: Samostalni rad polaznik sam organizuje; Preporučuje se minimum 2h dnevno aktivnog rada</p>
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	<ul style="list-style-type: none"> ● Izlaganje o best-practice primjerima rada iz okruženja kompanije Bild Studio; ● Individualno istraživanje metoda rada/biblioteka/alata komunikacije; ● Planiranje ciklusa rada, uz Agile Scrum metodu; ● Praktičan online/remote rad; ● Kontrola kvaliteta; ● Tehnike vizuelnog i funkcionalnog testiranja; ● Observacija komunikacije i napretka od strane HR-a, Projektnog menadžera; ● Razgovor i diskusija na pomenute teme
Prostorni uslovi za realizaciju programa	<p>Predavanja se obavljaju u kompaniji Bild Studio, u prostranoj sali za sastanke, sa potrebnom opremom za prezentovanje. Takođe, program je moguće prilagoditi online radu, koristeći se video streaming platformama.</p> <p>Praktičan rad se za sve učesnike obavlja po remote režimu</p>
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> ● Bild Studio obezbeđuje privremeni pristup interim alatima komunikacije: Slack, Jira; ● Online sastanci: Google Meet; ● Instalacija alata: Visual Studio Code, Chrome Dev Tools, Git, Figma;

	<ul style="list-style-type: none"> ● Učesnici se koriste svojim računarima; ● Preporučena konfiguracija: Laptop, ili desk računar; preporučeni minimum standard: i5 procesor, SSD disk, 8GB RAM memorije; Preporučuje se rad na 2 monitora; ● Funkcionalne slušalice, mikrofoni i veb kamera za potrebe online rada; ● Stabilna internet konekcija
Online realizacija programa	<p>Rad je moguće u potpunosti sprovesti u <i>remote</i> režimu, pri čemu bi se ukupna komunikacija odvijala putem video platforme poput Google Meet-a; Broj učesnika se ne mijenja, dok se opterećenje u radnim satima smanjuje samo tokom prve nedjelje: umjesto 4h, biće realizovano 2h predavanja</p>

1.2.3. IZRADA INFORMACIONOG SISTEMA (IS) UPOTREBOM PHP PROGRAMSKOG JEZIKA

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Izrada informacionog sistema (IS) upotrebom PHP programskog jezika</i>
Autori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Realizatori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Kontakt osoba	Vladica Avramović
E-mail	a.vladan@t-com.me
Broj telefona	+382 67 528 434
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Osposobljavanje nastavnika prirodnih i tehničkih nauka za osavremenjavanje nastave primjermom programskog jezika PHP koji ima sve veću upotrebu u razvoju savremenih softvera i informacionih sistema. • Afirmisanje savremenih programskih jezika u okviru praktičnog dijela nastave iz oblasti programiranja, elektronike, informatike. • Intenzivnije korišćenje savremenih programskih jezika u teorijskoj i praktičnoj nastavi u velikom broju stručnih modula novih OP. • Podsticanje jačeg uključivanja stručnih aktiva u školama u postupak modernizacije nastave, u cilju što kvalitetnijeg usvajanja znanja i vještina
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u WEB programske jezike <ul style="list-style-type: none"> • Pojam, primjena i klasifikacija WEB programskih jezika; • Osnove Front-End programiranja - HTML; • Prednosti Front-End programiranja; • Primjena baza podataka kod WEB programiranja; • Osnove Back-End programiranja - PHP; • CRUD (Create, Read, Update, Delete) arhitektura; • Serveri WEB aplikacija . 2. Integrirano-razvojno okruženje za WEB programiranje programiranje - PHP Designer, Notepad ++ <ul style="list-style-type: none"> • Radno okruženje PHP Designer razvojnog okruženja; • Prilagođavanje IDE za programski jezik PHP; • Sintaksa i semantika PHP programiranja; • Primjena PHP naredbi na osnovne elemente Front-End-a. 3. Back-End programiranje <ul style="list-style-type: none"> • Uloga baza podataka za kreiranje Back-end-a (SQL);

	<ul style="list-style-type: none"> • PHP My Admin - Servis za kreiranje baza podataka; • Povezivanje Back end-a i Front-End-a <p>4. Izrada praktičnih rješenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izrada elektronskog testa upotrebom PHP programskog jezika; • Izrada informacionog sistema - Multimedijalni priručnik u nastavi; • Izrada informacionog sistema za ocjenjivanje učenika po modulima; • Izrada sajta sa Administratorskim panelom. <p>5. Prezentacija završnih radova polaznika</p>	
<p>Očekivani ishodi po završetku programa</p>	<p>Posle završene obuke nastavnici će moći da:</p> <p>Posle završene obuke nastavnici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Primjene PHP programskog jezika i integrisanih razvojnih okruženja IDE PHP Designer, Notepad ++ , i time poboljšaju realizaciju nastavnih sadržaja po modularnom planu i programu. • Primjene praktične vještine iz novijih tehnologija koje su neophodne za uspješnu realizaciju ishoda i podizanje ličnih digitalnih kompetencija nastavnika i učenika. • Prepoznaju upotrebu i značaj informacionih sistema kao i PHP programskog jezika u rešavanju problema iz prakse. • Kreiraju WEB aplikacije koje su potrebne za što lakšu evidenciju aktivnosti učenika i vrednovanja njihovih znanja 	
<p>Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom</p>	<p>Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Elektrotehničar računarskih sistema i mreža ○ Elektrotehničar za razvoj Web i mobilnih aplikacija ○ Elektrotehničar elektronike 	<p>Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uvod u Veb programiranje • Razvoj veb aplikacija I • Veb i mobilni dizajn • Razvoj mobilnih aplikacija I • Veb i mobilni komunikacioni servisi • Razvoj veb aplikacija II • Razvoj mobilnih aplikacija II • Napredno front-end programiranje • Osnove programiranja • Računarska grafika i animacija • Osnove objektno-orijentisanog programiranja • Osnove proceduralnog programiranja • Relacione baze podataka

		<ul style="list-style-type: none"> • Programiranje mikrokontrolera • Računarske mreže
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti: elektrotehnika, mašinstvo i obrada metala; o Nastavnici praktične nastave iz sljedećih oblasti: elektrotehnika, mašinstvo 	
Uslovi za uključivanje u program	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za polaznike koji posjeduju bazična znanja iz programiranja, WEB Dizajna, informacionih sistema, baza podataka prilagođen je visok nivo razrade tema i realizacija složenog praktičnog projektnog zadatka. • Za polaznike bez početnih znanja predviđen je redukovani (prilagođeni) nivo razrade tema i realizacija jednostavnog praktičnog projektnog zadatka 	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-25	
Trajanje programa	24h / 3 dana	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne i grupne prezentacije, rad na konkretnom zadatku, pojedinačni rad u odgovarajućem softveru na računaru	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Dovoljno velika i dovoljno svijetla prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad (stolice, veliki stolovi i mogućnost spajanja više manjih stolova u velike)	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> o Učesnici programa donose svoje prenosive računare sa instaliranim Windows 7, 8 ili 10 Operativnim sistemom, ili su isti obezbijeđeni od strane naručioca edukacije. o Stabilna internet konekcija. o Ostalu potrebnu tehničku opremu za realizaciju programa usavršavanja (projektor, projekciono platno, laptop za trenere, kopirani materijali za praćenje programa, softver) obezbjeđuje Inženjerski pedagoški forum - IPF 	
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati putem online platformi	

1.2.4. JAVA PROGRAMIRANJE

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>JAVA Programiranje</i>
Autori programa	Vladica Avramović , Strahinja Jakić
Realizatori programa	Vladica Avramović , Strahinja Jakić
Kontakt osoba	Vladica Avramović
E-mail	a.vladan@t-com.me
Broj telefona	+382 67 528 434
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Posle završene obuke nastavnici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osposobljavanje nastavnika prirodnih i tehničkih nauka za osavremenjavanje nastave, primjermom programskog jezika JAVA koji ima sve veću upotrebu u razvoju savremenih softvera. • Afirmisanje savremenih programskih jezika u okviru praktičnog dijela nastave iz oblasti programiranja, elektronike i informatike. • Intenzivnije korišćenje savremenih programskih jezika u nastavi kojim se mogu riješiti problemi iz prakse. • Podsticanje jačeg uključivanja stručnih aktiva u školama u postupak modernizacije nastave, u cilju što kvalitetnijeg usvajanja znanja i vještina
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u programske jezike <ul style="list-style-type: none"> • Pojam, primjena i klasifikacija programskih jezika; • Uvod u JAVA Programski jezik; • Mogućnosti i prednosti JAVA programskih jezika. 2. Integrisano-razvojno okruženje za programiranje - NetBeans <ul style="list-style-type: none"> • Radno okruženje NetBeans razvojnog okruženja; • Prilagođavanje IDE za programiranje u JAVA programskom jeziku; • Sintaksa i semantika JAVA programiranja; • Programiranje GUI; • Primjena osnovnih JAVA biblioteka; 3. Izrada praktičnih rješenja <ul style="list-style-type: none"> • Izrada računskih programa značajnih za struku ; • GUI programiranje - Multimedijalni priručnik u nastavi upotrebom JAVA programskog jezika; • Izrada informacionih sistema upotrebom JAVA programiranja; • JAVA biblioteka - Speech Recognition. 4. Presentacija završnih radova polaznika
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Posle završene obuke nastavnici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Primjene JAVA programske jezike i integrisana razvojna okruženja IDE NetBense, Eclipse i poboljšati realizaciju

	<p>nastavnih sadržaja po modularnim nastavnim planovima i programima.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Poboľjšaju digitalne kompetencije i praktične vještine iz novijih tehnologija koje su neophodne za uspješnu realizaciju praktičnih ishoda stručnih modula. ○ Prepoznaju upotrebu i značaj JAVA programiranja u rješavanju praktičnih problemskih zadataka 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> ○ Elektrotehničar računarskih sistema i mreža ○ Elektrotehničar za razvoj Web i mobilnih aplikacija ○ Elektrotehničar elektronike 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Osnove programiranja ○ Programiranje mikrokontrolera ○ Softverski alati za projektovanje u elektrotehnici ○ Uvod u programiranje ○ Osnove proceduralnog programiranja ○ Osnove objektno-orijentisanog programiranja
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti: elektrotehnika, mašinstvo i obrada metala; ○ Nastavnici praktične nastave iz sljedećih oblasti: elektrotehnika, mašinstvo; ○ ICT koordinatori 	
Uslovi za uključivanje u program	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za polaznike koji posjeduju bazična znanja iz programiranja, WEB dizajna, informacionih sistema, baza podataka prilagođen je visok nivo razrade tema i realizacija složenog praktičnog projektnog zadatka. • Za polaznike bez početnih znanja predviđen je redukovani (prilagođeni) nivo razrade tema i realizacija jednostavnog praktičnog projektnog zadatka 	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-25	
Trajanje programa	24h / 3 dana	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne i grupne prezentacije, rad na konkretnom zadatku, pojedinačni rad u odgovarajućem softveru na računaru	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Dovoljno velika i dovoljno svijetla prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad (stolice, veliki stolovi i mogućnost spajanja više manjih stolova u velike)	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa	<ul style="list-style-type: none"> ○ Učesnici programa donose svoje prenosive računare sa instaliranim Windows 7, 8 ili 10 Operativnim sistemom, ili su isti obezbijeđeni od strane naručioca edukacije 	

(tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> ○ Stabilna internet konekcija. ○ Ostalu potrebnu tehničku opremu za realizaciju programa usavršavanja (projektor, projekciono platno, laptop za trenere, kopirani materijali za praćenje programa, softver) obezbjeđuje Inženjerski pedagoški forum - IPF
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati putem online platformi

1.2.5. PRAKTIČNI RAD: RAZVOJ WEB I MOBILNE APLIKACIJE

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>PRAKTIČNI RAD: RAZVOJ WEB I MOBILNE APLIKACIJE</i>
Autori programa	Danilo Purić, Amra Jukić
Realizatori programa	Amra Jukić
Kontakt osoba	Iva Malešević, HR Menadžer
E-mail	iva.malesevic@bild-studio.net
Broj telefona	+38267280026 / +38267275000
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> ● Simuliranje timske produkcije u testnom okruženju; ● Bolje razumijevanje dinamike realnog produkcionog okruženja i potrebe tržišta rada; ● Afirmisanje metode praktičnog rada u nastavi; ● Razumijevanje različitih segmenata rada u razvojnom okruženju (zahtjev, dizajn, planiranje, kodiranje, testiranje, dokumentovanje); ● Podsticanje metode individualnog i timskog istraživanja materije; ● Razumijevanje odgovornosti različitih uloga u timu; ● Razumijevanje funkcionalnosti i upotrebljivosti web i mobilne aplikacije; ● Stvaranje preduslova za razvoj User Manual-a aplikacije u multimedijalnom formatu
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> ● Provjera individualnih kompetencija <ul style="list-style-type: none"> ○ Kolektivni sastanak svih prijavljenih učesnika ○ Dostavljanje testnog zadatka ○ Dostavljanje HR upitnika ○ Tehnička evaluacija ○ Presentacija zadatka ○ Obavještenje o finalnoj selekciji ● Uvod u program obuke <ul style="list-style-type: none"> ○ Struktura rada i trajanje programa ○ Upoznavanje sa alatima za komunikaciju i rad ○ Metode rada i planiranja ● Priprema projektnog zadatka <ul style="list-style-type: none"> ○ Upoznavanje sa projektnim zadatkom ○ Zadatak je izraditi web i mobilnu aplikaciju koja (...) - UX/UI prezentacija prototipa ○ Planiranje izrade zadatka ○ Podešavanje okruženja ● Razvoj web i mobilne aplikacije <ul style="list-style-type: none"> ○ Tehnički zahtjevi i upoznavanje sa bibliotekama;

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Praktični individualni rad uz konsultacije; ● Testiranje izrađenog materijala <ul style="list-style-type: none"> ○ Vizuelno testiranje ○ Funkcionalno testiranje ● Naučene lekcije i preporuke za dalji rad <ul style="list-style-type: none"> ○ Individualne prezentacije rješenja & User Manual; ○ Evaluacija rada učesnika i mentora 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Učesnici su u grupama izradili web i mobilnu aplikaciju sa praktičnom primjenom i po završetku programa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Razumiju svoje tehničke kompetencije; ● Razumiju osnovne projektne cikluse; ● Koriste razvojna okruženja za izradu Android aplikacije; ● Funkcionalno se služe: HTML, CSS, Kotlin, PHP; ● Koriste PHP za rad sa MySql bazom podataka; ● Razumiju važnost komunikacionih i radnih alata u produkcionom okruženju; ● Shvataju značaj različitih uloga u timu; ● Prepoznaju značaja dizajn principa i standarda u razvojnom okruženju; ● Razumiju značaj testiranja u razvojnom okruženju; ● Producirali su multimedijalni sadržaj u vezi sa User Manual-om aplikacije 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Elektrotehničar za razvoj web i mobilnih aplikacija	<ul style="list-style-type: none"> - Uvod u veb programiranje - Razvoj veb aplikacija I&II - Razvoj mobilnih aplikacija I&II - Veb i mobilni komunikacioni servisi - Napredno frontend programiranje - Objektivno orijentisano programiranje - Produkcija multimedijalnog sadržaja
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> ● Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti: <ul style="list-style-type: none"> ○ Razvoj veb aplikacija ○ Razvoj mobilnih aplikacija ○ Veb i mobilni komunikacioni servisi 	

	<ul style="list-style-type: none"> ● Nastavnici praktične nastave iz sljedećih oblasti: <ul style="list-style-type: none"> ○ Razvoj veb aplikacija ○ Razvoj mobilnih aplikacija ○ Veb i mobilni komunikacioni servisi ○ Produkcija multimedijalnog sadržaja ● Organizatori praktičnog obrazovanja ● Stručni saradnici ● Saradnici u nastavi
Uslovi za uključivanje u program	Testni zadatak, opisan u prvom segmentu sadržaja programa, obavezan je za pohađanje programa
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 3-5 učesnika po grupi; Maksimalno 4 grupe
Trajanje programa	<p>Ukupno 12 nedjelja, opterećenje u satima:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Testni period: <ul style="list-style-type: none"> ○ I nedjelja - 1h predavanje / 12h samostalnog rada; ○ II nedjelja - 13h samostalnog rada /1h prezentacija; ● Programski rad: <ul style="list-style-type: none"> ○ III nedjelja - 2.5h predavanje / 2h samostalnog rada; ○ IV nedjelja - 4.5h predavanje /5h samostalnog rada / 8.5h grupnog rada /1.5h prezentacije; ○ V nedjelja - 1h predavanje / 1h konsultacije / 10h grupnog rada; ○ VI nedjelja - 1h konsultacije / 10h grupnog rada; ○ VII nedjelja - 1h konsultacije / 10h grupnog rada; ○ VIII nedjelja - 1h konsultacije / 10h grupnog rada; ○ IX nedjelja - 1h konsultacije / 10h grupnog rada; ○ X nedjelja - 1h konsultacije / 10h grupnog rada; ○ XI nedjelja - 2h predavanje / 5h samostalnog rada; ○ XII nedjelja - 1.5h predavanje /1h konsultacije /6h grupnog rada / 1h samostalnog rada /1.5h prezentacije; <p>Napomena: Samostalni rad polaznik sam organizuje; Preporučuje se minimum 2h dnevno aktivnog rada</p>
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	<ul style="list-style-type: none"> ● Praktičan online/remote rad; ● Design thinking; ● Prezentacija praktičnih primjera iz radnog okruženja; ● Individualno i grupno istraživanje metoda rada/biblioteka/alata komunikacije; ● Planiranje projektnog ciklusa rada;

	<ul style="list-style-type: none"> • Tehnike vizuelnog i funkcionalnog testiranja; • Observacija komunikacije i napretka od strane HR-a, Projektnog menadžera; • Razgovor i diskusija na pomenute teme
Prostorni uslovi za realizaciju programa	<p>Predavanja se obavljaju u kompaniji Bild Studio, u prostranoj sali za sastanke, sa potrebnom opremom za prezentovanje. Takođe, program je moguće prilagoditi online radu, koristeći se video streaming platformama.</p> <p>Praktičan rad se za sve učesnike obavlja po remote režimu</p>
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> • Bild Studio obezbeđuje privremeni pristup interim alatima komunikacije: Slack, Jira; • Online sastanci: Google Meet; • Instalacija alata: Visual Studio Code, Chrome Dev Tools, Git, Figma; • Učesnici se koriste svojim računarima; • Preporučena konfiguracija: Laptop, ili desk računar; preporučeni minimum standard: i5 procesor, SSD disk, 8GB RAM memorije; Preporučuje se rad na 2 monitora; • Funkcionalne slušalice, mikrofoni i veb kamera za potrebe online rada; • Stabilna internet konekcija
Online realizacija programa	<p>Rad je moguće u potpunosti sprovesti u <i>remote</i> režimu, pri čemu bi se ukupna komunikacija odvijala putem video platforme poput Google Meet-a</p>

1.2.6. REACTJS - RAZVOJ MODERNIH WEB APLIKACIJA

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>ReactJS - Razvoj modernih web aplikacija</i>
Autori programa	Filip Anđelić
Realizatori programa	Filip Anđelić, Aleksandar Plamenac
Kontakt osoba	Filip Anđelić
E-mail	contact@oykos.me
Broj telefona	067465659
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osposobljavanje nastavnog kadra prirodnih i tehničkih nauka za unapređivanje nastave i usklađivanje sa potrebama modernog IT tržišta, primjermom programskog jezika JavaScript i njegove biblioteke ReactJS, kao i drugih savremenih biblioteka i alata. 2. Unapređivanje kompetentnosti i konkurentnosti vještina i znanja za globalno IT tržište, kroz osposobljavanje nastavnog kadra za razvoj naprednih web aplikacija i sistema koji su aktuelni i traženi na tržištu. 3. Afirmisanje savremenih programskih jezika i njihovih alata u okviru praktičnog dijela nastave iz oblasti programiranja, elektronike i informatike. 4. Intenzivnije korišćenje savremenih programskih jezika i alata u nastavi koju izvodi nastavni kadar koji nema napredno savremeno tehničko obrazovanje, a ima potrebu za ovom vrstom programskih jezika, alata i softverkih proizvoda. 5. Podsticanje veće zainteresovanosti učenika za osavremenjenim programom nastave, kroz implementaciju modernih, aktuelnih i tržišno poželjnih znanja, vještina i alata, u cilju što kvalitetnijeg ishoda usvajanja istih. 6. Razvoj svijesti kako nastavnog kadra, tako i učenika, o procesu digitalizacije i modernizacije informacionih sistema, upotrebom savremenih jezika i alata
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osnove programskog jezika JavaScript Pojam, primjena i klasifikacija programskih jezika Web programski i opisni jezici - uloga i primjena Uvod u JavaScript programski jezik Uvod u HTML i CSS opisne jezike 2. Osnove ReactJS biblioteke za JavaScript Koncept, primjena i uloga JavaScript biblioteka Planiranje, arhitektura i razvoj web aplikacije Praktične vježbe razvoja aplikacije upotrebom ReactJS Napredne funkcionalnosti HTML i CSS opisnih jezika 3. Izrada naprednih rješenja upotrebom ReactJS Napredne funkcionalnosti ReactJS biblioteke Timski rad u procesu izrade softvera Upravljanje IT projektom

	Razvoj naprednijeg softverskog rješenja upotrebom ReactJS biblioteke	
	4. Prezentacija završnih radova, zaključak i komentari	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Nakon završetka obuke i implementacije naučenog tokom obuke, nastavnici će:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Imati bolje razumijevanje i ovladati upotrebom JavaScript programskog jezika • Imati bolje razumijevanje i ovladati upotrebom modernih biblioteka za JavaScript • Imati bolje razumijevanje procesa razvoja softvera za web platforme • Naučiti da koriste ReactJS biblioteku za razvoj naprednih web aplikacija i kompleksnih cloud sistema • Bolje primjenjivati JavaScript programski jezik i moderne biblioteke, što će poboljšati realizaciju nastavnih sadržaja po modularnom planu i programu • Steći savremene i tražene praktične vještine, poznavanje modernih alata i novijih tehnologija koje su neophodne za uspješnu realizaciju ishoda nastavnog programa • Na mnogo prijemčiviji i atraktivniji način moći da učenike zainteresuju, motivišu i osposobe za praktičan rad u skladu sa nastavnim programom • Još više prepoznati značaj, upotrebu i mogućnosti programskog jezika JavaScript • Podići svijest o potrebi da se prate moderni tokovi razvoja softvera za web platforme, kapaciteti, mogućnosti i prednosti savremenih jezika i alata 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<p>Elektrotehničar za razvoj veb i mobilnih aplikacija Elektrotehničar elektronike Elektrotehničar računarskih sistema i mreža Elektrotehničar elektronskih komunikacija</p>	<p>Uvod u Veb programiranje Razvoj veb aplikacija I Veb i mobilni dizajn Razvoj mobilnih aplikacija I Veb i mobilni komunikacioni servisi Razvoj veb aplikacija II Razvoj mobilnih aplikacija II Napredno front-end programiranje Osnove programiranja Računarska grafika i animacija Osnove objektno-orijentisanog programiranja Osnove proceduralnog programiranja Relacione baze podataka</p>
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti: Elektrotehnika i IT 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici praktične nastave iz sljedećih oblasti: Elektrotehnika i IT • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih iz sljedećih oblasti: Elektrotehnika i IT
Uslovi za uključivanje u program	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe. Obim programa može da se proširi za naprednije grupe u onoj mjeri u kojoj grupa vremenski usvaja predviđena znanja.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za polaznike koji posjeduju bazična znanja iz programiranja, web dizajna, informacionih sistema, baza podataka prilagođen je visok nivo razrade tema i realizacija složenog praktičnog projektnog zadatka • Za polaznike bez početnih znanja predviđen je redukovani (prilagođeni) nivo razrade tema i realizacija jednostavnijeg praktičnog projektnog zadatka
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10-20
Trajanje programa	16h / 2 dana
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne i grupne prezentacije, rad na konkretnom zadatku, pojedinačni rad u odgovarajućem softveru na računaru, rad u timovima na djelovima projekta, evidencija o individualnom i grupnom napretku i radu putem online platforme za edukaciju koju obezbjeđuje realizator
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Dovoljno velika i dovoljno svijetla prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad - dovoljno stolica, veliki stolovi, dovoljno priključaka za kompjutere, tabla za pisanje, projektor i platno za prezentacije
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> • Učesnici programa donose svoje prenosive računare sa instaliranim Windows, Mac ili Linux Operativnim sistemom, ili su isti obezbijedeni od strane naručioca za edukaciju • Stabilna internet konekcija <p>Ostalu potrebnu tehničku opremu za realizaciju programa usavršavanja (projektor, projekciono platno, laptop za trenere, kopirani materijali za praćenje programa, softver) obezbjeđuje naručilac ili realizator programa</p>
Online realizacija programa	Moguća je online realizacija programa. U tom slučaju koristi se online platforma za edukaciju koju obezbjeđuje realizator

1.2.7. LARAVEL - RAZVOJ MODERNIH WEB APLIKACIJA

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Laravel - Razvoj modernih web aplikacija</i>
Autori programa	Filip Anđelić
Realizatori programa	Filip Anđelić, Aleksandar Plamenac
Kontakt osoba	Filip Anđelić
E-mail	contact@oykos.me
Broj telefona	067465659
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osposobljavanje nastavnog kadra prirodnih i tehničkih nauka za unapređivanje nastave i usklađivanje iste sa potrebama modernog IT tržišta, primjenom programskog jezika PHP, Laravel biblioteke, ostalih biblioteka i alata 2. Unapređivanje kompetentnosti i konkurentnosti vještina i znanja za globalno IT tržište, kroz osposobljavanje nastavnog kadra za razvoj naprednih web aplikacija i sistema koji su aktuelni i traženi na tržištu 3. Afirmisanje savremenih programskih jezika i njihovih alata u okviru praktičnog dijela nastave iz oblasti programiranja, elektronike i informatike 4. Intenzivnije korišćenje savremenih programskih jezika i alata u nastavi koju izvodi nastavni kadar koji nema napredno tehničko obrazovanje, a ima potrebu za ovom vrstom programskih jezika, alata i softverskih proizvoda 5. Podsticanje veće zainteresovanosti učenika za osavremenjenim programom nastave, kroz implementaciju modernih, aktuelnih i tržišno poželjnih znanja, vještina i alata, u cilju što kvalitetnijeg ishoda usvajanja istih 6. Razvoj svijesti kako nastavnog kadra, tako i učenika, o procesu digitalizacije i modernizacije informacionih sistema, upotrebom savremenih jezika i alata
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osnove programskog jezika PHP Pojam, primjena i klasifikacija programskih jezika Web programski i opisni jezici - uloga i primjena Uvod u PHP programski jezik Uvod u HTML i CSS 2. Osnove Laravel biblioteke za PHP Koncept, primjena i uloga PHP biblioteka Planiranje, arhitektura i razvoj web aplikacije Praktična vježba razvoja aplikacije upotrebom Laravel Napredni HTML i CSS 3. Izrada naprednih rješenja upotrebom Laravel Napredne funkcionalnosti Laravel biblioteke Timski rad u procesu izrade softvera

	Upravljanje IT projektom Razvoj naprednijeg softverskog rješenja upotrebom Laravel biblioteke 4. Presentacija završnih radova, zaključak i komentari	
Očekivani ishodi po završetku programa	Nakon završetka obuke i implementacije naučenog tokom obuke, nastavnici će: <ul style="list-style-type: none"> • Imati bolje razumijevanje i ovladati upotrebom PHP programskog jezika • Imati bolje razumijevanje i ovladati upotrebom modernih biblioteka za PHP • Imati bolje razumijevanje procesa razvoja softvera za web platforme • Naučiti da koriste Laravel biblioteku za razvoj naprednih web aplikacija i kompleksnih cloud sistema • Bolje primjenjivati PHP programski jezik i moderne biblioteke, što će poboljšati realizaciju nastavnih sadržaja po modularnom planu i programu • Steći savremene i tražene praktične vještine, poznavanje modernih alata i novijih tehnologija koje su neophodne za uspješnu realizaciju ishoda nastavnog programa • Na mnogo prijemčiviji i atraktivniji način moći da učenike zainteresuju, motivišu i osposobe za praktičan rad u skladu sa nastavnim programom • Još više prepoznati značaj, upotrebu i mogućnosti programskog jezika PHP • Podići svijest o potrebi da se prate moderni tokovi razvoja softvera za web platforme, kapaciteti, mogućnosti i prednosti savremenih jezika i alata 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Elektrotehničar za razvoj veb i mobilnih aplikacija Elektrotehničar elektronike Elektrotehničar računarskih sistema i mreža Elektrotehničar elektronskih komunikacija	Uvod u Veb programiranje Razvoj veb aplikacija I Veb i mobilni dizajn Razvoj mobilnih aplikacija I Veb i mobilni komunikacioni servisi Razvoj veb aplikacija II Razvoj mobilnih aplikacija II Napredno front-end programiranje Osnove programiranja Računarska grafika i animacija Osnove objektno-orijentisanog programiranja Osnove proceduralnog programiranja Relacione baze podataka

Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti: Elektrotehnika i IT • Nastavnici praktične nastave iz sljedećih oblasti: Elektrotehnika i IT • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih iz sljedećih oblasti: Elektrotehnika i IT
Uslovi za uključivanje u program	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe. Obim programa može da se proširi za naprednije grupe u onoj mjeri u kojoj grupa vremenski usvaja predviđena znanja.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za polaznike koji posjeduju bazična znanja iz programiranja, web dizajna, informacionih sistema, baza podataka prilagođen je visok nivo razrade tema i realizacija složenog praktičnog projektnog zadatka • Za polaznike bez početnih znanja predviđen je redukovani (prilagođeni) nivo razrade tema i realizacija jednostavnijeg praktičnog projektnog zadatka
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10-20
Trajanje programa	16h / 2 dana
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne i grupne prezentacije, rad na konkretnom zadatku, pojedinačni rad u odgovarajućem softveru na računaru, rad u timovima na djelovima projekta, evidencija o individualnom i grupnom napretku i radu putem online platforme za edukaciju koju obezbjeđuje realizator
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Dovoljno velika i dovoljno svijetla prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad - dovoljno stolica, veliki stolovi, dovoljno priključaka za kompjutere, tabla za pisanje, projektor i platno za prezentacije.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> • Učesnici programa donose svoje prenosive računare sa instaliranim Windows, Mac ili Linux Operativnim sistemom, ili su isti obezbijedjeni od strane naručioca za edukaciju • Stabilna internet konekcija <p>Ostalu potrebnu tehničku opremu za realizaciju programa usavršavanja (projektor, projekciono platno, laptop za trenere, kopirani materijali za praćenje programa, softver) obezbjeđuje naručilac ili realizator programa</p>
Online realizacija programa	Moguća je online realizacija programa. U tom slučaju koristi se online platforma za edukaciju koju obezbjeđuje realizator

1.2.8. WORDPRESS - RAZVOJ E-COMMERCE WEB SAJTOVA

Opšti podaci	
Naziv programa	WordPress - Razvoj e-commerce web sajtova
Autori programa	Filip Anđelić
Realizatori programa	Filip Anđelić, Dino Grbović
Kontakt osoba	Filip Anđelić
E-mail	contact@oykos.me
Broj telefona	067465659
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osposobljavanje nastavnog kadra prirodnih i tehničkih nauka za unapređivanje nastave i usklađivanje iste sa potrebama modernog IT tržišta, primjenom alata WordPress i korišćenjem savremenih e-commerce rješenja; 2. Unapređivanje kompetentnosti i konkurentnosti vještina i znanja za globalno IT tržište, kroz osposobljavanje nastavnog kadra za razvoj e-commerce sajtova i platformi koje su aktuelni i traženi na tržištu; 3. Afirmisanje savremenih alata u okviru praktičnog dijela nastave iz oblasti programiranja, elektronike i informatike; 4. Intenzivnije korišćenje savremenih alata u nastavi koju izvodi nastavni kadar koji nema napredno tehničko obrazovanje, a ima potrebu za ovom vrstom programskih jezika, alata i softverkih proizvoda; 5. Podsticanje veće zainteresovanosti učenika za osavremenjenim programom nastave, kroz implementaciju modernih, aktuelnih i tržišno poželjnih znanja, vještina i alata, u cilju što kvalitetnijeg ishoda usvajanja istih; 6. Razvoj svijesti kako nastavnog kadra, tako i učenika, o procesu digitalizacije i modernizacije informacionih sistema, upotrebom savremenih jezika i alata
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opisni jezici HTML i CSS Uvod u HTML i CSS Napredne funkcionalnosti CSS Biblioteke za opisni jezik CSS Osnove web dizajna Kreiranje multimedijalnog sadržaja 2. Postavke za alat WordPress Koncept, primjena i uloga WordPress alata Planiranje, arhitektura i razvoj WordPress sajta Korišćenje Plugin, Theme i ostalih funkcionalnosti Praktična vježba razvoja sajta upotrebom WordPress 3. Izrada naprednih rješenja upotrebom WordPress alata Napredne funkcionalnosti WordPress alata Timski rad u procesu izrade softvera Upravljanje IT projektom

	Razvoj e-commerce softverskog rješenja upotrebom WordPress i njegovih dodataka 4. Prezentacija završnih radova, zaključak i komentari	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Nakon završetka obuke i implementacije naučenog tokom obuke, nastavnici će:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Imati bolje razumijevanje i ovladati upotrebom interenta i web sajtova • Imati bolje razumijevanje i ovladati upotrebom WordPress i njegovih dodataka • Imati bolje razumijevanje procesa razvoja softvera za web platforme • Naučiti da koriste WordPress alat u cilju razvoja naprednih web sajtova i e-commerce platformi • Bolje primjenjivati besplatne alate i moderne biblioteke za razvoj web platforme, što će poboljšati realizaciju nastavnih sadržaja po modularnom planu i programu • Steći savremene i tražene praktične vještine, poznavanje modernih alata i novijih tehnologija koje su neophodne za uspješnu realizaciju ishoda nastavnog programa • Na mnogo prijemčiviji i atraktivniji način moći da učenike zainteresuju, motivišu i osposobe za praktičan rad u skladu sa nastavnim programom • Još više prepoznati značaj, upotrebu i mogućnosti alata za razvoj web platformi WordPress • Podići svijest o potrebi da se prate moderni tokovi razvoja softvera za web platforme, kapaciteti, mogućnosti i prednosti savremenih jezika i alata 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<p>Elektrotehničar za razvoj veb i mobilnih aplikacija Elektrotehničar elektronike Elektrotehničar računarskih sistema i mreža Elektrotehničar elektronskih komunikacija</p>	<p>Uvod u Veb programiranje Razvoj veb aplikacija I Veb i mobilni dizajn Razvoj mobilnih aplikacija I Veb i mobilni komunikacioni servisi Razvoj veb aplikacija II Razvoj mobilnih aplikacija II Napredno front-end programiranje Osnove programiranja Računarska grafika i animacija Osnove objektno-orijentisanog programiranja Osnove proceduralnog programiranja Relacione baze podataka</p>
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti: Elektrotehnika i IT 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici praktične nastave iz sljedećih oblasti: Elektrotehnika i IT • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih iz sljedećih oblasti: Elektrotehnika i IT
Uslovi za uključivanje u program	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe. Obim programa može da se proširi za naprednije grupe u onoj mjeri u kojoj grupa vremenski usvaja predviđena znanja.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za polaznike koji posjeduju bazična znanja iz programiranja, web dizajna, informacionih sistema, baza podataka prilagođen je visok nivo razrade tema i realizacija složenog praktičnog projektnog zadatka • Za polaznike bez početnih znanja predviđen je redukovani (prilagođeni) nivo razrade tema i realizacija jednostavnijeg praktičnog projektnog zadatka
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10-20
Trajanje programa	16h / 2 dana
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne i grupne prezentacije, rad na konkretnom zadatku, pojedinačni rad u odgovarajućem softveru na računaru, rad u timovima na djelovima projekta, evidencija o individualnom i grupnom napretku i radu putem online platforme za edukaciju koju obezbjeđuje realizator
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Dovoljno velika i dovoljno svijetla prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad - dovoljno stolica, veliki stolovi, dovoljno priključaka za kompjutere, tabla za pisanje, projektor i platno za prezentacije
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> • Učesnici programa donose svoje prenosive računare sa instaliranim Windows, Mac ili Linux Operativnim sistemom, ili su isti obezbijeđeni od strane naručioca za edukaciju • Stabilna internet konekcija <p>Ostalu potrebnu tehničku opremu za realizaciju programa usavršavanja (projektor, projekciono platno, laptop za trenere, kopirani materijali za praćenje programa, softver) obezbjeđuje naručilac ili realizator programa</p>
Online realizacija programa	Moguća je online realizacija programa. U tom slučaju koristi se online platforma za edukaciju koju obezbjeđuje realizator

1.2.9. REACT NATIVE - RAZVOJ MOBILNIH APLIKACIJA ZA ANDROID I IOS

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>React Native - Razvoj mobilnih aplikacija za Android i iOS</i>
Autori programa	Filip Anđelić
Realizatori programa	Filip Anđelić, Dino Grbović
Kontakt osoba	Filip Anđelić
E-mail	contact@oykos.me
Broj telefona	067465659
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osposobljavanje nastavnog kadra prirodnih i tehničkih nauka za unapređivanje nastave i usklađivanje sa potrebama modernog IT tržišta, primjermom programskog jezika JavaScript i njegove biblioteke React Native, kao i drugih savremenih biblioteka i alata; 2. Unapređivanje kompetentnosti i konkurentnosti vještina i znanja za globalno IT tržište, kroz osposobljavanje nastavnog kadra za razvoj naprednih mobilnih aplikacija i sistema koji su aktuelni i traženi na tržištu; 3. Afirmisanje savremenih programskih jezika i njihovih alata u okviru praktičnog dijela nastave iz oblasti programiranja, elektronike i informatike; 4. Intenzivnije korišćenje savremenih programskih jezika i alata u nastavi koju izvodi nastavni kadar koji nema napredno savremeno tehničko obrazovanje, a ima potrebu za ovom vrstom programskih jezika, alata i softverkih proizvoda; 5. Podsticanje veće zainteresovanosti učenika za osavremenjenim programom nastave, kroz implementaciju modernih, aktuelnih i tržišno poželjnih znanja, vještina i alata, u cilju što kvalitetnijeg ishoda usvajanja istih; 6. Razvoj svijesti kako nastavnog kadra, tako i učenika, o procesu digitalizacije i modernizacije informacionih sistema, upotrebom savremenih jezika i alata
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osnove programskog jezika JavaScript i biblioteke ReactJS Uvod u JavaScript programski jezik Koncept, primjena i uloga JavaScript biblioteka Osnovni i napredni HTML i CSS opisni jezici Praktična vježba razvoja aplikacije upotrebom ReactJS Osnove ReactJS biblioteke za JavaScript 2. Osnove React Native biblioteke za JavaScript Koncept, primjena i uloga React Native biblioteke Podešavanje radnog okruženja za razvoj mobilne aplikacije Planiranje, arhitektura i razvoj mobilne aplikacije 3. Vježbe razvoja djelova aplikacije upotrebom React Native Korišćenje API-a za operativne sisteme Android i iOS Korišćenje EXPOCLI alata Korišćenje komponenti React Native biblioteke Timski rad u procesu izrade softvera

	<p>Upravljanje IT projektom</p> <p>4. Izrada Android i iOS aplikacije upotrebom React Native Napredne funkcionalnosti React Native biblioteke Razvoj naprednijeg softverskog rješenja upotrebom React Native biblioteke Build paketa za instalaciju za Android i iOS</p> <p>5. Prezentacija završnih radova, zaključak i komentari</p>	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Nakon završetka obuke i implementacije naučenog tokom obuke, nastavnici će:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Imati bolje razumijevanje i ovladati upotrebom JavaScript programskog jezika • Imati bolje razumijevanje i ovladati upotrebom modernih biblioteka za JavaScript • Imati bolje razumijevanje procesa razvoja softvera za web platforme • Imati bolje razumijevanje procesa razvoja softvera za mobilne platforme • Naučiti da koriste ReactJS biblioteku za razvoj naprednih web aplikacija i kompleksnih cloud sistema • Naučiti da koriste React Naive biblioteku za razvoj mobilnih aplikacija i hibridnih sistema • Bolje primjenjivati JavaScript programski jezik i moderne biblioteke, što će poboljšati realizaciju nastavnih sadržaja po modularnom planu i programu • Steći savremene i tražene praktične vještine, poznavanje modernih alata i novijih tehnologija koje su neophodne za uspješnu realizaciju ishoda nastavnog programa • Na mnogo prijemčiviji i atraktivniji način moći da učenike zainteresuju, motivišu i osposobe za praktičan rad u skladu sa nastavnim programom • Još više prepoznati značaj, upotrebu i mogućnosti programskog jezika JavaScript • Podići svijest o potrebi da se prate moderni tokovi razvoja softvera za web platforme, kapaciteti, mogućnosti i prednosti savremenih jezika i alata 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<p>Elektrotehničar za razvoj veb i mobilnih aplikacija</p> <p>Elektrotehničar elektronike</p> <p>Elektrotehničar računarskih sistema i mreža</p> <p>Elektrotehničar elektronskih komunikacija</p>	<p>Uvod u Veb programiranje</p> <p>Razvoj veb aplikacija I</p> <p>Veb i mobilni dizajn</p> <p>Razvoj mobilnih aplikacija I</p> <p>Veb i mobilni komunikacioni servisi</p> <p>Razvoj veb aplikacija II</p> <p>Razvoj mobilnih aplikacija II</p> <p>Napredno front-end programiranje</p> <p>Osnove programiranja</p>

		Računarska grafika i animacija Osnove objektno-orijentisanog programiranja Osnove proceduralnog programiranja
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti: Elektrotehnika i IT • Nastavnici praktične nastave iz sljedećih oblasti: Elektrotehnika i IT • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih iz sljedećih oblasti: Elektrotehnika i IT 	
Uslovi za uključivanje u program	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe. Obim programa može da se proširi za naprednije grupe u onoj mjeri u kojoj grupa vremenski usvaja predviđena znanja.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za polaznike koji posjeduju bazična znanja iz programiranja, web dizajna, informacionih sistema, baza podataka prilagođen je visok nivo razrade tema i realizacija složenog praktičnog projektnog zadatka • Za polaznike bez početnih znanja predviđen je redukovani (prilagođeni) nivo razrade tema i realizacija jednostavnijeg praktičnog projektnog zadatka 	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10-20	
Trajanje programa	24h / 3 dana	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne i grupne prezentacije, rad na konkretnom zadatku, pojedinačni rad u odgovarajućem softveru na računaru, rad u timovima na djelovima projekta, evidencija o individualnom i grupnom napretku i radu putem online platforme za edukaciju koju obezbjeđuje realizator	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Dovoljno velika i dovoljno svijetla prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad - dovoljno stolica, veliki stolovi, dovoljno priključaka za kompjutere, tabla za pisanje, projektor i platno za prezentacije	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> • Učesnici programa donose svoje prenosive računare sa instaliranim Windows, Mac ili Linux Operativnim sistemom, ili su isti obezbijedjeni od strane naručioca za edukaciju • Stabilna internet konekcija <p>Ostalu potrebnu tehničku opremu za realizaciju programa usavršavanja (projektor, projekciono platno, laptop za trenere, kopirani materijali za praćenje programa, softver) obezbjeđuje naručilac ili realizator programa</p>	
Online realizacija programa	Moguća je online realizacija programa. U tom slučaju koristi se online platforma za edukaciju koju obezbjeđuje realizator.	

1.2.10. IZRADA MOBILNIH ANDROID APLIKACIJA

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Izrada mobilnih Android aplikacija</i>
Autori programa	Vladica Avramović , Strahinja Jakić
Realizatori programa	Vladica Avramović , Strahinja Jakić
Kontakt osoba	Vladica Avramović
E-mail	a.vladan@t-com.me
Broj telefona	+382 67 528 434
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osposobljavanje nastavnika prirodnih i tehničkih nauka za osavremenjavanje nastave primjenom različitih programskih jezika koji imaju sve veću upotrebu u razvoju savremenih mobilnih Android aplikacija. 2. Afirmisanje savremenih programskih jezika u okviru praktičnog dijela nastave iz oblasti programiranja, elektronike, informatike. 3. Intenzivnije korišćenje savremenih programskih jezika u nastavi koju izvodi kadar koji nema tehničko obrazovanje, a ima potrebu za ovom vrstom programskih jezika. 4. Podsticanje jačeg uključivanja stručnih aktiva u školama u postupak modernizacije nastave, u cilju što kvalitetnijeg ishoda usvajanja znanja i vještina
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u programiranje mobilnih aplikacija <ul style="list-style-type: none"> • Pojam, primjena i klasifikacija programskih jezika koji se koriste za izradu Android aplikacija; • Osnove blokovskog (proceduralnog) programiranja; • Kompatibilnost Android aplikacija sa različitim uređajima; • IDE softveri za programiranje Android aplikacija; • Ciljevi funkcionalne Android aplikacije; 2. Integrisano-razvojno okruženje za Android programiranje - Android studio <ul style="list-style-type: none"> • Radno okruženje Android Studio razvojnog okruženja; • Prilagođavanje IDE za odabrani programski jezik (Osnove JAVA programiranja); • Sintaksa i semantika JAVA programiranja; • Primjena JAVA naredbi na osnovne objekte Android aplikacije 3. Android aplikacije i informacijski sistemi;

	<ul style="list-style-type: none"> • Uloga baza podataka (SQL) za Android aplikacije; • PHP My Admin - Servis za kreiranje baza podataka; • Povezivanje jednostavne aplikacije sa bazom podataka <p>4. Izrada praktičnih rješenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izrada elektronskog testa za Smart uređaje; • Izrada informacionog sistema - Multimedijalni priručnik u nastavi za Smart uređaje; • Izrada informacionog sistema za ocjenjivanje učenika po modulima; • Izrada sajta sa Administratorskim panelom <p>5. Presentacija završnih radova polaznika</p>	
<p>Očekivani ishodi po završetku programa obuke</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Primjena JAVA programskog jezika i integrisanih razvojnih okruženja IDE Android Studio, PHP Designer, Notepad ++ poboljšaće realizaciju nastavnih sadržaja po modularnom planu i programu. • Nastavnici će steći praktične vještine iz novijih tehnologija koje su neophodne za uspješnu realizaciju ishoda. • Stručni aktivni će prepoznati upotrebu i značaj mobilnih aplikacija, kao i informacionih sistema. • Nastavnici će kreirati Android aplikacije koje su potrebne za što lakšu evidenciju aktivnosti učenika 	
<p>Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom</p>	<p>Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja</p> <p>Elektrotehničar za razvoj veb i mobilnih aplikacija Elektrotehničar elektronike Elektrotehničar računarskih sistema i mreža Elektrotehničar elektronskih komunikacija</p>	<p>Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa</p> <p>Uvod u Veb programiranje Razvoj veb aplikacija I Veb i mobilni dizajn Razvoj mobilnih aplikacija I Veb i mobilni komunikacioni servisi Razvoj veb aplikacija II Razvoj mobilnih aplikacija II Napredno front-end programiranje Osnove programiranja Računarska grafika i animacija Osnove objektno-orijentisanog programiranja Osnove proceduralnog programiranja Relacione baze podataka</p>

Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici stručno-teorijskih predmeta: Elektro grupa predmeta, informatika o Nastavnici praktične nastave: Elektro grupa predmeta, informatika o Organizatori praktičnog obrazovanja o Stručni saradnici o Saradnici u nastavi o Direktori i pomoćnici direktora o Instruktori praktičnog obrazovanja o Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih
Uslovi za uključivanje u program	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za polaznike koji posjeduju bazična znanja iz programiranja, WEB Dizajna, informacionih sistema, baza podataka prilagođen je visok nivo razrade tema i realizacija složenog praktičnog projektnog zadatka. • Za polaznike bez početnih znanja predviđen je redukovani (prilagođeni) nivo razrade tema i realizacija jednostavnog praktičnog projektnog zadatka.
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-25
Trajanje programa	24h / 3 dana
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne i grupne prezentacije, rad na konkretnom zadatku, pojedinačni rad u odgovarajućem softveru na računaru
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Dovoljno velika i dovoljno svijetla prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad (stolice, veliki stolovi i mogućnost spajanja više manjih stolova u velike)
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> - Učesnici programa donose svoje prenosive računare sa instaliranim Windows 7, 8 ili 10 Operativnim sistemom, ili su isti obezbijeđeni od strane naručioca za edukaciju. - Stabilna internet konekcija. - Ostalu potrebnu tehničku opremu za realizaciju programa usavršavanja (projektor, projekciono platno, laptop za trenere, kopirani materijali za praćenje programa, softver) obezbjeđuje Inženjerski pedagoški forum - IPF.
Online realizacija programa	Program se može realizovati putem online platformi

1.2.11. IZRADA WINDOWS APLIKACIJE - U PROGRAMSKOM JEZIKU C# .NET Framework

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>IZRADA WINDOWS APLIKACIJE - U PROGRAMSKOM JEZIKU C# .NET Framework</i>
Autori programa	Asim Mahmutović, Mehdiya Adrović
Realizatori programa	Asim Mahmutović, Mehdiya Adrović
Kontakt osoba	Asim Mahmutović
E-mail	asimmahmutovic5@gmail.com
Broj telefona	069/338-380
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podrška nastavnicima koji izvode nastavu iz svih stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave. 2. Obezbjedivanje teorijskog i praktičnog znanja iz oblasti vizuelnog programiranja. 3. Osposobljavanje polaznika za samostalno korišćenje programa Microsoft Visual Studio. NET framework. 4. Ovladavanje osnovnim alatima i tehnikama programa Microsoft Visual Studio. NET framework. 5. Podizanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u prosvjeti kao preduslov za bolju implementaciju informacionih tehnologija u redovni nastavni proces
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. UVOD U C# I .NET FRAMEWORK <ul style="list-style-type: none"> - Uvod u C# i .NET Framework - Kreiranje i prevođenje C# aplikacije - Kreiranje projekata uz pomoć programa Visual Studio - Dokumentovanje aplikacije - Debugovanje aplikacija 2. RAZVOJ WINDOWS APLIKACIJA U C#.NET <ul style="list-style-type: none"> - Kreiranje novog Windows projekta - Razvojno okruženje za razvoj Windows aplikacija - Toolbox alati - Svojstva toolbox alata 3. PROGRAMIRANJE APLIKACIJE <ul style="list-style-type: none"> - Pozivanje događaja - Opcioni, izlazni i referentni parametri metoda - Programiranje kroz više načina pristupa 4. RUKOVANJE IZUZECIMA <ul style="list-style-type: none"> - Rukovanje izuzecima - Izbacivanje izuzetaka 5. ČITANJE I PISANJE FAJLOVA <ul style="list-style-type: none"> - Čitanje i pisanje fajlova i rukovanje direktorijumima - Rukovanje tokovima 6. KORISNIČKI DEFINISANI TIPOVI PODATAKA <ul style="list-style-type: none"> - Klase i objekti

	<ul style="list-style-type: none"> - Strukture - Kontrola pristupa članovima klasa - Nasljeđivanje klasa <p>7. PRIMJERI WINDOWS APLIKACIJE</p> <ul style="list-style-type: none"> - Priprema - Izrada dizajna - Programiranje aplikacije 	
Očekivani ishodi po završetku programa	Izrada windows aplikacije u programskom jeziku C# .NET Framework. Upotreba osnovnih alata i tehnika vizuelnog programiranja u programu Microsoft Visual Studio	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> - Elektrotehničar za razvoj veb i mobilnih aplikacija - Elektrothničar računarskih sistema i mreža - Svi obrazovni programi sa predmetom Informatika u drugom razredu 	<ul style="list-style-type: none"> - Uvod u programiranje - Uvod u veb programiranje - Objektno programiranje - Razvoj veb aplikacija I - Razvoj veb aplikacija II - Razvoj mobilnih aplikacija I - Razvoj mobilnih aplikacija II - Osnove programiranja - Informatika - drugi razred
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti: <u>Informaciona tehnologija, Elektrotehnika</u> o Nastavnici praktične nastave iz sljedećih oblasti: <u>Informaciona tehnologija, Elektrotehnika</u> o Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja Odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	Napredni nivo rada na računaru	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10-20	
Trajanje programa	4 - dana 32 - sata	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Individualni rad na računaru i rad u paru, teorija i praksa	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Kabinet računara	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Obuka se izvodi u računarskoj učionici. Učionica mora biti opremljena projektorom i projekcionim platnom. Računari moraju svojom konfiguracijom zadovoljavati minimum kriterijuma za instaliranje softvera. Poželjno je da računari budu međusobno umreženi i konektovani na Internet. Obuka je najvećim dijelom praktična	

Online realizacija programa	Potrebno je da svi polaznici obuke imaju računar koji zadovoljava konfiguracijom instalaciju programa za obuku, kao i tehničke uslove (kamera, mikrofonski uređaj, zvučnik). Trajanje takođe četiri dana po osam sati
------------------------------------	---

1.2.12. WEB DIZAJN - HTML I CSS

Opšti podaci	
Naziv programa	WEB DIZAJN - HTML I CSS
Autori programa	Asim Mahmutović i Mehdiya Adrović
Realizatori programa	Asim Mahmutović i Mehdiya Adrović
Kontakt osoba	Mehdiya Adrović
E-mail	bato.adrovic@sss-ba.edu.me
Broj telefona	069/888-023
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podrška nastavnicima koji izvode nastavu iz oblasti informatike, Uvoda u veb programiranje, računarske grafike, multimedija, web dizajna, programiranja i praktične nastave. 2. Obezbjedivanje teorijskog i praktičnog znanja iz oblasti web programiranja. 3. Osposobljavanje polaznika za samostalno korišćenje html-a.css-a. 4. Ovladavanje osnovnim tehnikama ovih programskih jezika. 5. Podizanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u prosvjeti kao preduslov za bolju implementaciju informacionih tehnologija u redovni nastavni proces
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. UVOD U WEB DIZAJN <ul style="list-style-type: none"> - Pojam web dizajna, web developementa i njihova veza - Pojam veb sajta i vrste sajtova - Priprema za izradu sajta - Šta su HTML i CSS - Razlike između browsera - Pojam hostinga i registracije domena 2. Visual Studio Code <ul style="list-style-type: none"> - Radno okruženje - Setup programa i dodaci (Emmet) - C panel i rad sa fajlovima na serveru 3. SINTAKSA I OSNOVNA STRUKTURA HTML-a <ul style="list-style-type: none"> - Tekst editor - Projektni folder - Index.html - Sintaksa html-a - Osnovna struktura html-a 4. DOCTYPE I META TAG <ul style="list-style-type: none"> - Doctype - Meta tagovi - Samozatvarajući tagovi - Atributi - Roditelji i djeca

	<ul style="list-style-type: none"> 5. NASLOVI I PARAGRAFI<ul style="list-style-type: none"> - Heading - Paragrafi - Block i online elementi 6. LISTE I KOMENTARI<ul style="list-style-type: none"> - Uređene liste - Neuređene liste - Definicione liste - HTML komentari - Uslovni komentari 7. LINKOVI I SLIKE<ul style="list-style-type: none"> - Linkovi - Href atribut - Apsolutne i relativne adrese - Slike - img tag - src tag - Dimenzije slika - Validacija 8. GRADIVNI ELEMENTI<ul style="list-style-type: none"> - Struktura html5 dokumenta - Gradivni elementi - DIV - HEADER - NAV - MAIN - ASIDE - SECTION - ARTICLE - FOOTER 9. HTML ŠEMA<ul style="list-style-type: none"> - Parent i child - Primjeri html šeme za header 10. KODIRANJE PO ŠEMI<ul style="list-style-type: none"> - Primjeri kodiranja po šemi 11. TABELE<ul style="list-style-type: none"> - Thead - Tbody - Tfoot - Spajanje ćelija 12. FORME<ul style="list-style-type: none"> - Pojam klijent-server - Method - Enctype - Novalidate - Label - Input - Text - Submit 13. Uvod u CSS (KASKADNI STILOVI)
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - Pojam CSS - Prednosti korišćenja CSS-a 14. SINTAKSA I POVEZIVANJE - Sintaksa za pisanje CSS-a - Selector - Property - Value - Deklaracija - Primjeri stilova - Povezivanje CSS-a sa htmlom - Internal - External - Embedded - Inline 15. TAG I ID SELEKTOR - Tag selektor - ID Selektor 16. Class selector i CSS komentar - Class selector - CSS komentari 17. Konktekstualni selektori i grupisanje selektora - Kontekstualni selektor - Grupisanje selektora 18. PSEUDO KLASE I SVOJSTVA ZA TEKSTUALNO UREĐENJE - Pseudo klase - Svojstva za tekstualno uređenje - Načini uključivanja CSS-a u html dokument 19. PADDING - Box modeling - Content - Padding - Border - Margin - Display I visibility - Overflow - Background svojstva - Dimenzije sadržaja 20. FLOAT I POSITION - Float - Rješavanje problema kod float-aovanih elemenata - Bootstrap style i layout - Position 21. IZRADA WEB PREZENTACIJE SA SVI USVOJENIM ELEMENTIMA
<p>Očekivani ishodi po završetku programa</p>	<p>Izrada jednostavnije web stranice sa potrebnim elementima (tekst, slika, linkovi, meniji). Kreiranje interaktivne forme.</p>

	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Elektrotehničar za razvoj veb i mobilnih aplikacija 2. Elektrotehničar računarskih sistema i mreža 3. Svi obrazovni programi-prvi razred 4. Elektrotehničar/karačunara 5. Elektrotehničar/ka multimedija 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u veb programiranje 2. Informatika 3. Informatika 4. Računarska grafika, Programiranje, Praktična nastava 5. Računarska grafika i animacija, Programiranje, Praktična nastava
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici stručno-teorijskih predmeta: <u>Nastavnici elektro grupe predmeta i nastavnici informatike za sva područja rada</u> o Nastavnici praktične nastave: <u>Nastavnici elektro grupe predmeta</u> o Organizatori praktičnog obrazovanja o Stručni saradnici o Saradnici u nastavi o Direktori i pomoćnici direktora o Instruktori praktičnog obrazovanja o Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja <p>Odraslih</p>	
Uslovi za uključivanje u program	Opšte poznavanje rada na računaru	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10-20	
Trajanje programa	3 dana 24 sata	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	<p>Metode i tehnike rada koje će se koristiti tokom obuke su: ledolomac, <i>brainstorming</i> radionički rad, prezentacije, individualna aktivnost, grupne diskusije, rad u parovima, rad u malim grupama i davanje/primanje povratne informacije i evaluacija obuke.</p> <p>Napomena: U slučaju potrebe, obuka se može održati online</p>	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Prostorija veličine i oblika učionice za 15-25 učesnika sa projektorom, projektnim platnom, <i>flip-chart</i> tablom i nefiksiranim stolicama i stolovima	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<p>Laptop/desktop računari i projektor; <i>Flip-chart</i> tabla i blok pripadajućih papira; flomasteri u boji; <i>post-it</i> papirići; ostali pribor za radioničarski rad;</p> <p>Računari moraju svojom konfiguracijom zadovoljavati minimum kriterijuma za instaliranje softvera. Poželjno je da računari</p>	

	<p>budu konektovani na Internet. Obuka je najvećim dijelom praktična.</p> <p>Napomena: U slučaju da se obuka održava online, potrebne su aplikacije za simulaciju potrebnih materijalno-tehničkih uslova</p>
Online realizacija programa	Laptop/desktop i internet konekcija, Microsoft Teams, 50 učesnika

1.2.13. VEKTORSKA GRAFIKA - U PROGRAMSKOM PAKETU COREL DRAW

Opšti podaci	
Naziv programa	VEKTORSKA GRAFIKA - U PROGRAMSKOM PAKETU COREL DRAW
Autori programa	Asim Mahmutović i Mehdiya Adrović
Realizatori programa	Asim Mahmutović i Mehdiya Adrović
Kontakt osoba	Mehdiya Adrović
E-mail	bato.adrovic@sss-ba.edu.me
Broj telefona	069/888-023
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podrška nastavnicima koji izvode nastavu iz oblasti informatike, Uvod u veb programiranje, računarske grafike, multimedija, web dizajn, programiranje i praktična nastava. 2. Obezbjedivanje teorijskog i praktičnog znanja iz oblasti web programiranja. 3. Osposobljavanje polaznika za samostalno korišćenje html-a.css-a. 4. Ovladavanje osnovnim tehnikama ovih programskih jezika. 5. Podizanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u prosvjeti kao preduslov za bolju implementaciju informacionih tehnologija u redovni nastavni proces
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. UVOD U VEKTORSKU GRAFIKU <ul style="list-style-type: none"> - Razlika između vektorske i rasterske grafike - Grafički formati - Modeli boja (RGB, CMYK, HSV) 2. PROGRAM ZA VEKTORSKU GRAFIKU - CorelDRAW <ul style="list-style-type: none"> - Hardverski minimum za instalaciju programa - Glavni ekran - Radna površina (Alatke (Tool panel), Navigacija kroz površinu, Kreiranje novog dokumenta) 3. RAD SA STANDARDNIM GEOMETRIJSKIM OBLICIMA <ul style="list-style-type: none"> - Korišćenje alatki za crtanje i ovladavanje tehnikom crtanja - Ostali osnovni entiteti 4. OBLIKOVANJE I BOJE <ul style="list-style-type: none"> - Dodatne komande za oblikovanje - Okviri ili konturne linije - Ispunjavanje bojom - Interaktivni alati za boje 5. TRANSFORMACIJA OBJEKATA <ul style="list-style-type: none"> - Rotiranje - Ogledalo

	<ul style="list-style-type: none"> - Pozicioniranje <p>6. RAD SA TEKSTOM</p> <ul style="list-style-type: none"> - Definisanje parametara - "Unošenje" teksta - Ispisivanje teksta po zadatoj putanji <p>7. IZRADA LOGOTIPA I FLAJERA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Priprema za crtanje - Postavljanje elemenata na radnoj površini - Modifikovanje logotipa i flajera - Boja i efekti <p>PRIPREMA ZA ŠTAMPU</p>	
<p>Očekivani ishodi po završetku programa</p>	<p>Nakon završetka obuke i implementacije naučenog tokom obuke, nastavnici će umjeti da:</p> <p>Savladaju osnove računarske grafike, odnosno vektorske grafike.</p> <p>Samostalno upotrebljavaju program za vektorsku grafiku CorelDRAW.</p> <p>Izrade i pripreme nastavni materijala i nastavne listiće.</p> <p>Kreiraju logotip, plakat, flajer</p>	
<p>Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom</p>	<p>Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Elektrotehničar za razvoj veb i mobilnih aplikacija 2. Svi obrazovni programi-prvi razred 3. Elektrotehničar računarskih sistema i mreža 4. Svi obrazovni programi-prvi razred 5. Elektrotehničar/karačunara 6. Elektrotehničar/ka multimedija 	<p>Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Uvod u veb programiranje 8. Informatika 9. Informatika 10. Računarska grafika, Programiranje, Praktična nastava 11. Računarska grafika i animacija, Programiranje, 12. Računarska grafika, Praktična nastava
<p>Ciljna grupa</p>	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici stručno-teorijskih predmeta: <u>Nastavnici elektro grupe predmeta i nastavnici informatike za sva područja rada</u> o Nastavnici praktične nastave: <u>Nastavnici elektro grupe predmeta</u> o Organizatori praktičnog obrazovanja o Stručni saradnici o Saradnici u nastavi o Direktori i pomoćnici direktora o Instruktori praktičnog obrazovanja 	

	o Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih
Uslovi za uključivanje u program	Opšte poznavanje rada na računaru
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10-20
Trajanje programa	2 dana 16 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Metode i tehnike rada koje će se koristiti tokom obuke su: ledolomac, <i>brainstorming</i> radionički rad, prezentacije, individualna aktivnost, grupne diskusije, rad u parovima, rad u malim grupama i davanje/primanje povratne informacije i evaluacija obuke. Napomena: U slučaju potrebe, obuka se može održati online
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Prostorija veličine i oblika učionice za 15-25 učesnika sa projektorom, projektnim platnom, <i>flip-chart</i> tablom i nefiksiranim stolicama i stolovima
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Laptop/desktop računari i projektor; <i>Flip-chart</i> tabla i blok pripadajućih papira; flomasteri u boji; <i>post-it</i> papirići; ostali pribor za radioničarski rad; Računari moraju svojom konfiguracijom zadovoljavati minimum kriterijuma za instaliranje softvera. Poželjno je da računari budu konektovani na Internet. Obuka je najvećim dijelom praktična. Napomena: U slučaju da se obuka održava online, potrebne su aplikacije za simulaciju potrebnih materijalno-tehničkih uslova
Online realizacija programa	Laptop/desktop i internet konekcija, Microsoft Teams, 70 učesnika

1.2.14. 2D ANIMACIJA - U PROGRAMSKOM PAKETU ADOBE FLASH

Opšti podaci	
Naziv programa	2D ANIMACIJA - U PROGRAMSKOM PAKETU ADOBE FLASH
Autori programa	Asim Mahmutović, Mehdiya Adrović
Realizatori programa	Asim Mahmutović, Mehdiya Adrović
Kontakt osoba	Asim Mahmutović
E-mail	asimmahmutovic5@gmail.com
Broj telefona	069/338-380
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podrška nastavnicima koji izvode nastavu iz oblasti informatike, grafičkog dizajna, računarske grafike i multimedija. 2. Obezbeđivanje teorijskog i praktičnog znanja iz oblasti grafičkog dizajna 3. Osposobljavanje polaznika za samostalno korišćenje programa Adobe FLASH 4. Ovladavanje osnovnim alatima i tehnikama programa Adobe FLASH 5. Podizanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u prosvjeti kao preduslov za bolju implementaciju informacionih tehnologija u redovni nastavni proces
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. UVOD U ADOBE FLASH <ul style="list-style-type: none"> - Pravljenje novog dokumenta - Uređivanje radnog okruženja - Rad sa više dokumenata 2. OSNOVE CRTANJA <ul style="list-style-type: none"> - Crtanje osnovnih oblika - Crtanje pen alatom - Selektovanje i manipulacija objektima - Manipulacija objektima 3. RAD SA BOJAMA <ul style="list-style-type: none"> - Color Mixer - Gradienti - Color Swatches 4. RAD SA TEKSTOM I SLIKAMA <ul style="list-style-type: none"> - Vrste teksta - Rad sa tekstom - Uvoz slika i različitih formata - Manipulacija slikama 5. TIMELINE OSA <ul style="list-style-type: none"> - Layeri i njihove osobine - Frame i Keyframe - Rad sa više frame-ova 6. SIMBOLI I BIBLIOTEKA

	<ul style="list-style-type: none"> - Šta su i čemu služe simboli - Manipulacija simbolima - Vrste simbola <p>7. OSNOVE ANIMACIJE</p> <ul style="list-style-type: none"> - Shape Tween - Motion Tween - Classic Tween - Maskiranje - Animacija po krivoj <p>8. RAD SA ZVUKOM</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dodavanje zvuka Timeline-u - Efekti - Dodavanje zvuka dugmićima - Kompresija zvuka <p>9. IZRADA BANERA I WEB REKLAMA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Priprema za crtanje - Postavljanje elemenata - Uređivanje i boje - Timeline osa i vremensko ograničenje animacije 	
Očekivani ishodi po završetku programa	Izrada jednostavnije web animacije i web banner-a. Kako svoj projekat snimiti u različitim formatima, uključujući i video formate kao što su .avi i .mov	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> - Elektrotehničar za razvoj veb i mobilnih aplikacija - Elektrotehničar računarska sistema i mreža - Svi obrazovni programi sa predmetom Informatika u prvom i drugom razredu 	<ul style="list-style-type: none"> - Osnove grafičkog dizajna - Veb i mobilni dizajn - Produkcija multimedijalnog sadržaja - Računarska grafika i animacija - Informatika - prvi i drugi razred
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti: Informaciona tehnologija, Elektrotehnika o Nastavnici praktične nastave iz sljedećih oblasti: Informaciona tehnologija, Elektrotehnika o Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	Opšte poznavanje rada na računaru	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10-20	
Trajanje programa	2 - dana	

Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Individualni rad na računaru i rad u paru, teorija i praksa
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Kabinet računara
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Obuka se izvodi u računarskoj učionici. Učionica mora biti opremljena projektorom i projekcionim platnom. Računari moraju svojom konfiguracijom zadovoljavati minimum kriterijuma za instaliranje softvera. Poželjno je da računari budu međusobno umreženi i konektovani na Internet. Obuka je najvećim dijelom praktična.
Online realizacija programa	Potrebno je da svi polaznici obuke imaju računar koji zadovoljava konfiguracijom instalaciju programa za obuku, kao i tehničke uslove (kamera, mikrofoni, zvučnik). Trajanje takođe dva dana po osam sati

1.2.15. RAZVOJ ALGORITAMA VJEŠTAČKE INTELIGENCIJE AI

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Razvoj algoritama vještačke inteligencije AI</i>
Autori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Realizatori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Kontakt osoba	Vladica Avramović
E-mail	a.vladan@t-com.me
Broj telefona	+382 67 528 434
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ol style="list-style-type: none"> Osposobljavanje nastavnika prirodnih i tehničkih nauka za samostalno projektovanje sistema vještačke inteligencije. Procesiranje i analiza multimedijalnih sadržaja. Afirmacija savremenih programskih jezika u okviru praktičnog dijela nastave iz oblasti programiranja, elektronike i infromatike. Podsticanje jačeg uključivanja stručnih aktiva u školama u postupak modernizacije nastave, u cilju što kvalitetnijeg usvajanja znanja i vještina
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> Uvod u vještačku inteligenciju <ul style="list-style-type: none"> Pojam vještačke inteligencije; AI sistemi u proizvodnim procesima; Kreiranje algoritma za proces automatizacije (vještačke inteligencije AI); Pregled programskih jezika <ul style="list-style-type: none"> Uvod u FrontEnd i Backend dijelove aplikacije; Uloga JAVA i Python programskih jezika; Primjena Open Source biblioteka za različite vrste odlučivanja; Platforme (servisi) za procesiranje multimedijalnih sadržaja koji su od značaja za AI <ul style="list-style-type: none"> Uvod u OpenCV; Pregled primjera kroz upotrebu OpenCV paketa; Face Recognition sistemi; Plate Recognition sistemi; Modeli binarnog procesiranja; Simulacije algoritama vještačke inteligencije <ul style="list-style-type: none"> Uvod u softverski paket MATLAB; Treniranje sistema AI upotrebom rasterskih multimedijalnih sadržaja; Testiranje veze sa računarskim periferijama i realizacija "Signal Processing-a" u realnom vremenu; Izrada praktičnih rješenja <ul style="list-style-type: none"> Izrada aplikacije za QR/BarKod skeniranje; Izrada aplikacije za prepoznavanje registracionih tablica vozila; Izrada aplikacije za detekciju lica; Izrada aplikacije za mjerenje brzine kretanja automobila;

	<ul style="list-style-type: none"> • Izrada aplikacije za procesing slike; • Izrada aplikacije za praćenje objekta upotrebom kamere; • Izrada aplikacije za detekciju trenutnog raspoloženja; • Izrada aplikacije za kontrolu pristupa; <p>6. Presentacija završnih radova polaznika</p>	
Očekivani ishodi po završetku programa	<ul style="list-style-type: none"> • Primjene JAVA i Python programski jezik kroz odgovarajuća integrisana-razvojna okruženja (IDE). • Sticanje praktičnih vještina iz novijih tehnologija koje su neophodne za uspješnu realizaciju ishoda učenja. • Stručni aktivni će kreirati sisteme vještačke inteligencije u cilju profesionalnijeg naučno-istraživačkog doprinosa obrazovnim profilima 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<p>Elektrotehničar za razvoj veb i mobilnih aplikacija</p> <p>Elektrotehničar elektronike</p> <p>Elektrotehničar računarskih sistema i mreža</p> <p>Elektrotehničar elektronskih komunikacija</p>	<p>Uvod u Veb programiranje</p> <p>Razvoj veb aplikacija I</p> <p>Veb i mobilni dizajn</p> <p>Razvoj mobilnih aplikacija I</p> <p>Veb i mobilni komunikacioni servisi</p> <p>Razvoj veb aplikacija II</p> <p>Razvoj mobilnih aplikacija II</p> <p>Napredno front-end programiranje</p> <p>Osnove programiranja</p> <p>Računarska grafika i animacija</p> <p>Osnove objektno-orijentisanog programiranja</p> <p>Osnove proceduralnog programiranja</p> <p>Relacione baze podataka</p>
Ciljna grupa	<p>1. Nastavnici stručno-teorijskih predmeta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elektro grupa predmeta, informatika <p>2. Nastavnici praktične nastave:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elektro grupa predmeta, informatika <p>3. Organizatori praktičnog obrazovanja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stručni saradnici • Saradnici u nastavi • Direktori i pomoćnici direktora <p>4. Instruktori praktičnog obrazovanja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za polaznike koji posjeduju bazična znanja iz programiranja, WEB Dizajna, informacionih sistema, 	

	<p>baza podataka prilagođen je visok nivo razrade tema i realizacija složenog praktičnog projektnog zadatka.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za polaznike bez početnih znanja predviđen je redukovani (prilagođeni) nivo razrade tema i realizacija jednostavnog praktičnog projektnog zadatka
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-25
Trajanje programa	24h / 3 dana
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne i grupne prezentacije, rad na konkretnom zadatku, pojedinačni rad u odgovarajućem softveru na računaru
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Dovoljno velika i dovoljno svijetla prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad (stolice, veliki stolovi i mogućnost spajanja više manjih stolova u velike)
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> - Učesnici programa donose svoje prenosive računare sa instaliranim Windows 7, 8 ili 10 Operativnim sistemom, ili su isti obezbjeđeni od strane naručioca za edukaciju. - Stabilna internet konekcija. - Ostalu potrebnu tehničku opremu za realizaciju programa usavršavanja (projektor, projekciono platno, laptop za trenere, kopirani materijali za praćenje programa, softver) obezbjeđuje Inženjerski pedagoški forum - IPF
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati putem online platformi

1.2.16. IZRADA WORDPRESS BLOGA NASTAVNIKA

Opšti podaci	
Naziv programa	IZRADA WORDPRESS BLOGA NASTAVNIKA
Autori programa	Asim Mahmutović, Mehdiya Adrović
Realizatori programa	Asim Mahmutović, Mehdiya Adrović
Kontakt osoba	Asim Mahmutović
E-mail	asimmahmutovic5@gmail.com
Broj telefona	069/338-380
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podrška nastavnicima koji izvode nastavu iz svih stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave. 2. Obezbjedivanje teorijskog i praktičnog znanja iz oblasti internet prezentacije (CMS). 3. Osposobljavanje polaznika za samostalno korišćenje platforme za vebsajt WORDPRESS. 4. Ovladavanje osnovnim alatima i tehnikama platforme za vebsajt WORDPRESS. 5. Podizanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u prosvjeti kao preduslov za bolju implementaciju informacionih tehnologija u redovni nastavni proces
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p>UVOD U WORDPRESS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Šta je to WordPress? - HTML, CSS, JavaScript, PHP, MySQL - Hosting i web adresa - com ili samostalan sajt <p>2. OSNOVNA PODEŠAVANJA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Instalacija WP-a - Osnovna podešavanja - General - Writting - Reading - Komentari - Podešavanje profila administratora <p>3. MIJENJANJE IZGLEDA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prevođenje WP-a na drugi jezik - Promjena teme - Osnovna podešavanja teme - Početna strana - Dodavanje logoa i tekstualnih elemenata - Promjena kolor šeme - Promjena fonta <p>4. UNOŠENJE SADRŽAJA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pravljenje novog posta - Formatiranje teksta - Ubacivanje teksta iz Worda - Pregled HTML koda

	<ul style="list-style-type: none"> - Snimanje skice - Publikovanje posta - Pravljenje nove stranice - Kategorije i tagovi 5. LINKOVI <ul style="list-style-type: none"> - Interni linkovi na stranice i postove - Eksterni linkovi (do drugih sajtova) - Email linkovi - Slike kao linkovi 6. SLIKE, VIDEI I ANIMACIJE <ul style="list-style-type: none"> - Biblioteka medija - Ubacivanje slika - Prilagođavanje slike - Dodavanje naslova i caption teksta - Ubacivanje videa - Ubacivanje videa sa Youtube i sličnih servisa - Ubacivanje animacija 7. RAD SA MENIJIMA <ul style="list-style-type: none"> - Pravljenje novog menija - Dodavanje stranica i postova meniju - Dodavanje kategorija i eksternih linkova - Organizovanje menija 8. DODACI (WIDGET-I) <ul style="list-style-type: none"> - Šta su dodaci? - Instaliranje i uklanjanje dodataka - Pozicioniranje i podešavanje dodataka - Neki korisni dodaci - Povezivanje sa društvenim prežama (Facebook, Twitter) 9. ZAŠTITA SAJTA <ul style="list-style-type: none"> - Osnovni plugin-ovi - Osnovna podešavanja - Dodavanje korisnika i određivanje prava - Dodatna podešavanja 10. IZRADA VEBSAJTA <ul style="list-style-type: none"> - Planiranje - Organizacija sajta - Primjeri sajta 	
Očekivani ishodi po završetku programa	Instalacija WORDPRESS-a, podešavanje platforme i prilagoditi je korisniku. Integracija sa serverom, uređivanje i ažuriranje sajta	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	- Svi obrazovni programi srednjeg obrazovanja	- Svi nastavni predmeti/moduli

Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti: <u>Sve oblasti</u> <ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici praktične nastave iz sljedećih oblasti: <u>Sve oblasti</u> <ul style="list-style-type: none"> o Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih
Uslovi za uključivanje u program	Opšte poznavanje rada na računaru
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10-20
Trajanje programa	3 - dana 24 - sata
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Individualni rad na računaru i rad u paru, teorija i praksa
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Kabinet računara
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Obuka se izvodi u računarskoj učionici. Učionica mora biti opremljena projektorom i projekcionim platnom. Računari moraju svojom konfiguracijom zadovoljavati minimum kriterijuma za instaliranje softvera. Poželjno je da računari budu međusobno umreženi i konektovani na Internet. Obuka je najvećim dijelom praktična
Online realizacija programa	Potrebno je da svi polaznici obuke imaju računar koji zadovoljava konfiguracijom instalaciju programa za obuku, kao i tehničke uslove (kamera, mikrofon, zvučnik). Trajanje takođe tri dana po osam sati

1.2.17. IZRADA INFORMACIONOG SISTEMA ŠKOLE

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Izrada informacionog sistema škole</i>
Autori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Realizatori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Kontakt osoba	Vladica Avramović
E-mail	a.vladan@t-com.me
Broj telefona	+382 67 528 434
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osposobljavanje nastavnika prirodnih i tehničkih nauka za samostalno projektovanje i kreiranje informacionog sistema koji predstavlja jedan od glavnih elemenata automatizacije procesa. 2. Afirmacija savremenih programskih jezika u okviru praktičnog dijela nastave iz oblasti programiranja, elektronike i infomatike. 3. Podsticanje jačeg uključivanja stručnih aktiva u školama u postupak modernizacije nastave, u cilju što kvalitetnijeg usvajanja znanja i vještina. 4. Uredno elektronsko vođenje dokumentacije za odgovarajuće module i evidenciju učenika
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u informacione sisteme <ul style="list-style-type: none"> • Pojam, primjena i klasifikacija informacionih sistema; • Pregled programskih jezika sa fokusom na WEB programske jezike; • Pregled softvera za projektovanje informacionih sistema; 2. Troslojna arhitektura informacionih sistema <ul style="list-style-type: none"> • Uvod u troslojnu arhitekturu (Front End, Back End, Database); • Projektovanje arhitekture IS; • Analiza dijelova arhitekture; 3. Uvod u baze podataka <ul style="list-style-type: none"> • Uvod u MySQL programski jezik; • Projektovanje prostog relacionog modela baze podataka; • Izvršavanje odgovarajućih upita; 4. CRUD analiza <ul style="list-style-type: none"> • Uloga CRUD analize u informacionim sistemima; • C - Unos podataka (PHP - SQL) • R - Prikaz (čitanje) podataka (PHP-SQL) • U - Ažuriranje podataka (PHP-SQL) • D - Brisanje podataka (PHP-SQL) • Projektovanje grafičkog okruženja informacionog sistema prilagođavajući se elementima CRUD analize; 5. Izrada praktičnih rješenja <ul style="list-style-type: none"> • Izrada informacionog sistema za stručni aktiv;

	<ul style="list-style-type: none"> • Izrada informacionog sistema za testiranje učenika; • Izrada informacionog sistema za testiranje učenika (ONLINE); • Izrada informacionog sistema za statistiku odjeljenja; • Izrada informacionog sistema za anketiranje učenika i zaposlenih; • Izrada informacionog sistema za sekcije u školi; <p>6. Presentacija završnih radova polaznika</p>	
Očekivani ishodi po završetku programa	<ul style="list-style-type: none"> • Primjene PHP programski jezik i MySQL bazu podataka kroz odgovarajuća integrisana-razvojna okruženja (IDE). • Usvoje praktične vještine iz novijih tehnologija koje su neophodne za uspješnu realizaciju ishoda učenja. • Kreiraju ogranke informacionih sistema i uredno elektronski vode dokumentaciju. • Kreirati IS za što lakšu evidenciju aktivnosti učenika 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<p>Elektrotehničar za razvoj veb i mobilnih aplikacija</p> <p>Elektrotehničar elektronike</p> <p>Elektrotehničar računarskih sistema i mreža</p> <p>Elektrotehničar elektronskih komunikacija</p>	<p>Uvod u Veb programiranje</p> <p>Razvoj veb aplikacija I</p> <p>Veb i mobilni dizajn</p> <p>Razvoj mobilnih aplikacija I</p> <p>Veb i mobilni komunikacioni servisi</p> <p>Razvoj veb aplikacija II</p> <p>Razvoj mobilnih aplikacija II</p> <p>Napredno front-end programiranje</p> <p>Osnove programiranja</p> <p>Računarska grafika i animacija</p> <p>Osnove objektno-orijentisanog programiranja</p> <p>Osnove proceduralnog programiranja</p> <p>Relacione baze podataka</p>
Ciljna grupa	<p>5. Nastavnici stručno-teorijskih predmeta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elektro grupa predmeta, informatika <p>6. Nastavnici praktične nastave:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elektro grupa predmeta, informatika <p>7. Organizatori praktičnog obrazovanja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stručni saradnici • Saradnici u nastavi • Direktori i pomoćnici direktora <p>8. Instruktori praktičnog obrazovanja</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih
Uslovi za uključivanje u program	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe.</p> <ul style="list-style-type: none"> Za polaznike koji posjeduju bazična znanja iz programiranja, WEB Dizajna, informacionih sistema, baza podataka prilagođen je visok nivo razrade tema i realizacija složenog praktičnog projektnog zadatka. Za polaznike bez početnih znanja predviđen je redukovani (prilagođeni) nivo razrade tema i realizacija jednostavnog praktičnog projektnog zadatka
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-25
Trajanje programa	24h / 3 dana
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne i grupne prezentacije, rad na konkretnom zadatku, pojedinačni rad u odgovarajućem softveru na računaru
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Dovoljno velika i dovoljno svijetla prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad (stolice, veliki stolovi i mogućnost spajanja više manjih stolova u velike)
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> Učesnici programa donose svoje prenosive računare sa instaliranim Windows 7, 8 ili 10 Operativnim sistemom, ili su isti obezbijeđeni od strane naručioca za edukaciju. Stabilna internet konekcija. Ostalu potrebnu tehničku opremu za realizaciju programa usavršavanja (projektor, projekciono platno, laptop za trenere, kopirani materijali za praćenje programa, softver) obezbjeđuje Inženjerski pedagoški forum - IPF
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati putem online platformi

1.2.18. IZRADA BOT APLIKACIJA ZA PROMOCIJU ŠKOLE

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Izrada BOT aplikacija za promociju škole</i>
Autori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Realizatori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Kontakt osoba	Vladica Avramović
E-mail	a.vladan@t-com.me
Broj telefona	+382 67 528 434
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osposobljavanje nastavnika prirodnih i tehničkih nauka za samostalno kreiranje automatskih (BOT) aplikacija na socijalnim mrežama. 2. Afirmacija savremenih programskih jezika u okviru praktičnog dijela nastave iz oblasti programiranja, elektronike i infromatike. 3. Podsticanje jačeg uključivanja stručnih aktiva u školama u postupak modernizacije nastave, u cilju što kvalitetnijeg ishoda usvajanja znanja i vještina. 4. Osavremenjivanje načina komuniciranja i bodovanja postignuća učenika. 5. Upoznavanje sa “nevidljivim” elementima socijalnih mreža (Viber, Telegram i druge)
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u BOT aplikacije <ul style="list-style-type: none"> • Pojam, primjena i klasifikacija aplikacija; • Uloga open source socijalnih mreža; • Pregled funkcionalnosti socijalnih mreža; 2. Struktura BOT aplikacije <ul style="list-style-type: none"> • Elementi grafičkog okruženja; • Projektovanje modela BOT aplikacije; 3. Osnova programiranja baze podataka <ul style="list-style-type: none"> • Uvod u WEB programiranje; • Elementi forme • Uvod u MySQL upitni jezik; • Projektovanje prostog relacionog modela baze podataka; • Izvršavanje odgovarajućih upita; 4. API komunikacija (Application programming interface) <ul style="list-style-type: none"> • Kreiranje administratorskog panela na socijalnoj mreži; • Generisanje API; • Povezivanje API sa programskim kodom; • Generisanje QR koda za pristup; 5. Izrada praktičnih rješenja <ul style="list-style-type: none"> • Izrada osnovnih informativnih BOT aplikacija; • Izrada BOT aplikacija uz naredbe kontrole toka programa; • Izrada multimedijalnih BOT aplikacija; • Izrada BOT aplikacija uz vezu sa WEB programskim jezicima; 6. Prezentacija završnih radova polaznika

<p>Očekivani ishodi po završetku programa</p>	<p>Posle završene obuke nastavnici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Primjene PHP programski jezik i MySQL bazu podataka kroz odgovarajuća integrisana-razvojna okruženja (IDE). • Primjene API Token kroz programske jezike. • Steknu praktične vještine iz novijih tehnologija koje su neophodne za uspješnu realizaciju ishoda učenja. • Kreiraju (Viber, Telegram) BOT aplikacije u cilju lakše komunikacije sa učenicima ili promocije određenih statističkih podataka škole 	
<p>Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom</p>	<p>Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja</p> <p>Elektrotehničar za razvoj veb i mobilnih aplikacija Elektrotehničar elektronike Elektrotehničar računarskih sistema i mreža Elektrotehničar elektronskih komunikacija</p>	<p>Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa</p> <p>Uvod u Veb programiranje Razvoj veb aplikacija I Veb i mobilni dizajn Razvoj mobilnih aplikacija I Veb i mobilni komunikacioni servisi Razvoj veb aplikacija II Razvoj mobilnih aplikacija II Napredno front-end programiranje Osnove programiranja Računarska grafika i animacija Osnove objektno-orijentisanog programiranja Osnove proceduralnog programiranja Relacione baze podataka</p>
<p>Ciljna grupa</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nastavnici stručno-teorijskih predmeta: <ul style="list-style-type: none"> • Elektro grupa predmeta, informatika 2. Nastavnici praktične nastave: <ul style="list-style-type: none"> • Elektro grupa predmeta, informatika 3. Organizatori praktičnog obrazovanja <ul style="list-style-type: none"> • Stručni saradnici • Saradnici u nastavi • Direktori i pomoćnici direktora 4. Instruktori praktičnog obrazovanja <ul style="list-style-type: none"> • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih 	
<p>Uslovi za uključivanje u program</p>	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za polaznike koji posjeduju bazična znanja iz programiranja, WEB Dizajna, informacionih sistema, baza podataka, prilagođen je visok nivo razrade tema i realizacija složenog praktičnog projektnog zadatka 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Za polaznike bez početnih znanja predviđen je redukovani (prilagođeni) nivo razrade tema i realizacija jednostavnog praktičnog projektnog zadatka
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-25
Trajanje programa	16h / 2 dana
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne i grupne prezentacije, rad na konkretnom zadatku, pojedinačni rad u odgovarajućem softveru na računaru
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Dovoljno velika i dovoljno svijetla prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad (stolice, veliki stolovi i mogućnost spajanja više manjih stolova u velike)
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> - Učesnici programa donose svoje prenosive računare sa instaliranim Windows 7, 8 ili 10 Operativnim sistemom, ili su isti obezbjeđeni od strane naručioca za edukaciju. - Stabilna internet konekcija. - Ostalu potrebnu tehničku opremu za realizaciju programa usavršavanja (projektor, projekciono platno, laptop za trenere, kopirani materijali za praćenje programa, softver) obezbjeđuje Inženjerski pedagoški forum - IPF
Online realizacija programa	Zbog svojih kompleksnih sadržaja, Program se ne može uspješno realizovati pomoću odgovarajućih Online platformi

1.3. MAŠINSTVO I OBRADA METALA

1.3.1. KORIŠĆENJE SOLIDWORKS 3D RAČUNARSKOG PROGRAMA - MODELOVANJE DJELOVA

Opšti podaci	
Naziv programa	Korišćenje SolidWORKS 3D računarskog programa - modelovanje djelova
Autori programa	Desimir Mojović
Realizatori programa	Desimir Mojović
Kontakt osoba	Desimir Mojović
E-mail	mojovicd@hotmail.com; desimir.mojovic@sss-pv.edu.me
Broj telefona	067/027-955
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Osposobljavanje nastavnika za naznačene oblasti, za realizaciju ciljeva i ishoda nastave stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave. Upoznavane i korišćenje parametarskog modeliranja SolidWORKS 3D računarskog paket programa. Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika za korišćenje novih tehnologija i korišćenje savremenih nastavnih sredstava u nastavi. Stvaranje osnova za dalje usavršavanje nastavnika i podizanje kvaliteta nastave u srednjim stručnim školama.</p> <p>Prelazak sa tradicionalnog konstruisanja na parametarsko modeliranje. Korišćenje SolidWorks 3D programa u praksi. Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika u domenu primjene CAD aplikacija u nastavnom procesu. Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika u domenu korišćenja savremenih nastavnih sredstava i domenu primjene principa očiglednosti u nastavi. Upoznavanje sa modernim metodama, alatima i tehnikama u nastavi i učenju. Pružanje prilike učesnicima da sami iskuse i uvježbaju nove metode u toku seminara. Predstavljanje modela nastave orijentisana ka aktivnostima. Obezbjediavanje praktičnih vježbi za korišćenje modernih nastavnih sredstava u stručnom obrazovanju. Pomaganje učesnicima da urade pripremu časa za implementaciju novih metoda u njihovoj svakodnevnoj nastavnoj praksi.</p> <p>Profesionalne vještine i sposobnosti koje ovaj program unapređuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Efikasnost u podučavanju učenika • Sposobnost kreiranja najpogodnijih sadržaja za realizaciju zadatah ciljeva i ishoda • Jačanje demokratskog proreformskog stava • Samorazumijevanje/Razumijevanje • Nastavnik kao aktivni, samousmjereni, reflektivni, prilagodljivi i "sveživotni učenik" • Komunikacija • Rad u timu

	<ul style="list-style-type: none"> • Saradnja • Tolerancija • Kreativnost • Vođenje • Moderacija 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Crtanje skica za modele punih tijela • Obrada i izmjena skica • Dodavanje relacija i mjera skicama • Opcije osnovnih elemenata • Izrada referentne geometrije • Alatke za napredno modelovanje 	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>Nastavnici će steći potrebne kompetencije, teorijska i praktična znanja i vještine koje će moći da implementiraju u nastavnom procesu. Širenje didaktičko-metodičkog repertoara nastavnika. Podizanje samopouzdanja nastavnika. Bolja motivacija nastavnika. Primjena nastave orijentisane ka aktivnostima.</p> <p>Obrazovni programi za područja rada koja su navedena iziskuju od nastavnika stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave poznavanje novih, savremenih tehnologija koje većina nastavnika nije imala u svom školovanju. Značaj i uticaj, a i neminovnost informacionih tehnologija javljaju se u različitim oblastima ljudskog života i rada te i u obrazovanju. Obrazovanje u oblasti tehničkih disciplina, neizostavno uključuje intenzivnu primjenu informacionih tehnologija. Moderni proizvodni koncepti promovišu istovremenost (paralelnost) odvijanja većeg broja konstrukcionih i proizvodnih aktivnosti. Cilj takvog ponašanja i rada je skraćenje vremena potrebnog za razvoj proizvoda od ideje do realizacije, uz postizanje visokog kvaliteta. Saglasno tome, koncepti obrazovanja kadra spremnog da prihvati navedene izazove baziraju se na intenzivnoj primjeni računara u okviru stručnih disciplina, podrazumevajući pri tom visok nivo računarske pismenosti i osposobljenosti</p>	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<p>Tehničar za kompjutersko konstruisanje i upravljanje</p> <p>Mašinski tehničar za energetiku Automehatroničar Brodomašinski tehničar</p>	<p>Tehničko crtanje sa mašinskim elementima; Kompjutersko modeliranje; Kompjutersko upravljanje proizvodnjom i Praktična nastava</p> <p>Tehničko crtanje sa mašinskim elementima Opšte mašinstvo</p>

	<p>Tehničar drumskog saobraćaja Elektrotehničar računara</p> <p>Elektrotehničar energetike Tehničar drvoprerade</p> <p>Konfekcijski tehničar Tehničar industrije aluminijuma Građevinski tehničar za visokogradnju Građevinski tehničar</p> <p>Automehaničar; Instalater sanitarnih uređaja, grijanja i klimatizacije; Limar-autolimar; Bravar i Zavarivač Tesar; Zidar; Monter suve gradnje; Instalater u građevinarstvu; Armirač Obradivač plemenitih metala</p>	<p>Tehničko crtanje sa nacrtom geometrijom Tehničko crtanje sa nacrtom geometrijom Aplikativni softver i multimedija Računarska grafika i internet tehnologije Tehničko crtanje sa nacrtom geometrijom Osnove mašinstva Tehničko crtanje sa mašinskim elementima Primjena računara u građevinarstvu Primjena računara u građevinarstvu Opšte mašinstvo Tehničko crtanje sa nacrtom geometrijom Tehničko crtanje sa mašinskim elementima</p>
Ciljna grupa	Nastavnici stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave iz područja rada mašinstvo i obrada metala; elektrotehnika; građevina; saobraćaj; drvoprerada; brodomašinstva	
Uslovi za uključivanje u program	Posebnih uslova za učešće nema. Poželjno elementarno znanje rada na računaru	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Broj učesnika u grupi od 10 do 15	
Trajanje programa	Program traje 16 sati, dva dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	<ul style="list-style-type: none"> • Teorijska razmatranja uvodnog karaktera • Diskusija • Pojedinačne i grupne prezentacije • Predavanja • Vježbe • Podjela uloga • Rad na bazi instrukcija • Igranje uloga • Evaluacija • Frontalni i individualni oblik rada 	

Prostorni uslovi za realizaciju programa	Računarska učionica
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Potrebno je da u računarskoj učionici ima 15 računara za učesnike i računar sa projektorom za predavača
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati putem online platformi

1.3.2. KORIŠĆENJE SOLIDWORKS 3D RAČUNARSKOG PROGRAMA - MODELOVANJE SKLOPOVA

Opšti podaci	
Naziv programa	Korišćenje SolidWORKS 3D računarskog programa - modelovanje sklopova
Autori programa	Desimir Mojović
Realizatori programa	Desimir Mojović
Kontakt osoba	Desimir Mojović
E-mail	mojovicd@hotmail.com; desimir.mojovic@sss-pv.edu.me
Broj telefona	067/027-955
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Osposobljavanje nastavnika, za naznačene oblasti, za realizaciju ciljeva i ishoda nastave stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave. Upoznavane i korišćenje parametarskog modeliranja SolidWORKS 3D računarskog paket programa. Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika za korišćenje novih tehnologija i korišćenje savremenih nastavnih sredstava u nastavi. Stvaranje osnova za dalje usavršavanje nastavnika i podizanje kvaliteta nastave u srednjim stručnim školama.</p> <p>Prelazak sa tradicionalnog konstruisanja na parametarsko modeliranje. Korišćenje SolidWorks 3D programa u praksi. Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika u domenu primjene CAD aplikacija u nastavnom procesu. Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika u domenu korišćenja savremenih nastavnih sredstava i domenu primjene principa očiglednosti u nastavi. Upoznavanje sa modernim metodama, alatima i tehnikama u nastavi i učenju. Pružanje prilike učesnicima da sami iskuse i uvježbaju nove metode u toku seminara. Predstavljanje modela nastave orijentisane ka aktivnostima. Obezbijeđivanje praktičnih vježbi za korišćenje modernih nastavnih sredstava u stručnom obrazovanju. Pomaganje učesnicima da urade pripremu časa za implementaciju novih metoda u njihovoj svakodnevnoj nastavnoj praksi.</p> <p>Profesionalne vještine i sposobnosti koje ovaj program unapređuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Efikasnost u podučavanju učenika • Sposobnost kreiranja najpogodnijih sadržaja za realizaciju zadatah ciljeva i ishoda • Jačanje demokratskog proreformskog stava • Samorazumijevanje/Razumijevanje • Nastavnik kao aktivni, samousmjereni, reflektivni, prilagodljivi i "sveživotni učenik" • Komunikacija • Rad u timu • Saradnja • Tolerancija

	<ul style="list-style-type: none"> • Kreativnost • Vođenje • Moderacija 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Pristupi projektovanju sklopova • Postavljanje komponenata u dokument sklopa • Standardni uslovi uklapanja • Sastavljanje komponenti pomoću referenci za uklapanje • Napredni uslovi uklapanja • Mehanički uslovi uklapanja • Rastavljeno stanje sklopa 	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>Nastavnici će steći potrebne kompetencije, teorijska i praktična znanja i vještine koje će moći da implementiraju u nastavnom procesu. Širenje didaktičko-metodičkog repertoara nastavnika. Podizanje samopouzdanja nastavnika. Bolja motivacija nastavnika. Primjena nastave orijentisane ka aktivnostima.</p> <p>Obrazovni programi za područja rada koja su navedena iziskuju od nastavnika stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave poznavanje novih, savremenih tehnologija koje većina nastavnika nije imala u svom školovanju. Značaj i uticaj, a i neminovnost informacionih tehnologija javljaju se u različitim oblastima ljudskog života i rada te i u obrazovanju. Obrazovanje u oblasti tehničkih disciplina, neizostavno uključuje intenzivnu primjenu informacionih tehnologija. Moderni proizvodni koncepti promovišu istovremenost (paralelnost) odvijanja većeg broja konstrukcionih i proizvodnih aktivnosti. Cilj takvog ponašanja i rada je skraćanje vremena potrebnog za razvoj proizvoda od ideje do realizacije, uz postizanje visokog kvaliteta. Saglasno tome, koncepti obrazovanja kadra spremnog da prihvati navedene izazove baziraju se na intenzivnoj primjeni računara u okviru stručnih disciplina, podrazumijevajući pri tom visok nivo računarske pismenosti i osposobljenosti.</p>	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<p>Tehničar za kompjutersko konstruisanje i upravljanje</p> <p>Mašinski tehničar za energetiku</p> <p>Automehatroničar</p> <p>Brodomašinski tehničar</p>	<p>Tehničko crtanje sa mašinskim elementima; Kompjutersko modeliranje; Kompjutersko upravljanje proizvodnjom i Praktična nastava</p> <p>Tehničko crtanje sa mašinskim elementima</p> <p>Opšte mašinstvo</p> <p>Tehničko crtanje sa nacrtnom geometrijom</p>

	<p>Tehničar drumskog saobraćaja Elektrotehničar računara</p> <p>Elektrotehničar energetike Tehničar drvoprerade</p> <p>Konfekcijski tehničar Tehničar industrije aluminijuma Građevinski tehničar za visokogradnju Građevinski tehničar</p> <p>Automehaničar; Instalater sanitarnih uređaja, grijanja i klimatizacije; Limar-autolimar; Bravar i Zavarivač Tesar; Zidar; Monter suve gradnje; Instalater u građevinarstvu; Armirač Obrađivač plemenitih metala</p>	<p>Tehničko crtanje sa nacrtom geometrijom Aplikativni softver i multimedija Računarska grafika i internet tehnologije Tehničko crtanje sa nacrtom geometrijom Osnove mašinstva Tehničko crtanje sa mašinskim elementima Primjena računara u građevinarstvu Primjena računara u građevinarstvu</p> <p>Opšte mašinstvo</p> <p>Tehničko crtanje sa nacrtom geometrijom Tehničko crtanje sa mašinskim elementima</p>
Ciljna grupa	Nastavnici stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave iz područja rada mašinstvo i obrada metala; elektrotehnika; građevina; saobraćaj; drvoprerada; brodomašinstvo	
Uslovi za uključivanje u program	Potrebno je da su polaznici završili program stručnog usavršavanja nastavnika Korišćenje SolidWORKS 3D računarskog programa-modelovanje djelova	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Broj učesnika u grupi od 10 do 15	
Trajanje programa	Program traje 16 sati, dva dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	<ul style="list-style-type: none"> • Teorijska razmatranja uvodnog karaktera • Diskusija • Pojedinačne i grupne prezentacije • Predavanja • Vježbe • Podjela uloga • Rad na bazi instrukcija • Igranje uloga • Evaluacija 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Frontalni i individualni oblik rada
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Računarska učionica
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Potrebno je da u računarskoj učionici ima 15 računara za učesnike i računar sa projektorom za predavača
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati putem online platformi

1.3.3. KORIŠĆENJE SOLIDWORKS 3D RAČUNARSKOG PROGRAMA - RAD SA TEHNIČKIM CRTEŽIMA

Opšti podaci	
Naziv programa	Korišćenje SolidWORKS 3D računarskog programa - rad sa tehničkim crtežima
Autori programa	Desimir Mojović
Realizatori programa	Dsimir Mojović
Kontaktosoba	Desimir Mojović
E-mail	mojovicd@hotmail.com; desimir.mojovic@sss-pv.edu.me
Broj telefona	067/027-955
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Osposobljavanje nastavnika za naznačene oblasti, za realizaciju ciljeva i ishoda nastave stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave. Upoznavane i korišćenje parametarskog modeliranja SolidWORKS 3D računarskog paket programa. Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika za korišćenje novih tehnologija i korišćenje savremenih nastavnih sredstava u nastavi. Stvaranje osnova za dalje usavršavanje nastavnika i podizanje kvaliteta nastave u srednjim stručnim školama.</p> <p>Prelazak sa tradicionalnog konstruisanja na parametarsko modeliranje. Korišćenje SolidWorks 3D programa u praksi. Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika u domenu primjene CAD aplikacija u nastavnom procesu. Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika u domenu korišćenja savremenih nastavnih sredstava i domenu primjene principa očiglednosti u nastavi. Upoznavanje sa modernim metodama, alatima i tehnikama u nastavi i učenju. Pružanje prilike učesnicima da sami iskuse i uvježbaju nove metode u toku seminara. Predstavljanje modela nastave orijentisane ka aktivnostima. Obezbjediavanje praktičnih vježbi za korišćenje modernih nastavnih sredstava u stručnom obrazovanju. Pomaganje učesnicima da urade pripremu časa za implementaciju novih metoda u njihovoj svakodnevnoj nastavnoj praksi.</p> <p>Profesionalne vještine i sposobnosti koje ovaj program unapređuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Efikasnost u podučavanju učenika • Sposobnost kreiranja najpogodnijih sadržaja za realizaciju zadatah ciljeva i ishoda • Jačanje demokratskog proreformskog stava • Samorazumijevanje/Razumijevanje • Nastavnik kao aktivni, samousmjereni, reflektivni, prilagodljivi i "sveživotni učenik" • Komunikacija • Rad u timu • Saradnja

	<ul style="list-style-type: none"> • Tolerancija • Kreativnost • Vođenje • Moderacija 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Generisanje odgovarajućih prikaza • Izrada tehničkog crteža sklopa • Mijenjanje tehničkog crteža • Dodavanje kota • Generisanje tolerancija • Dodavanje novih radnih listova • Jednačine • Konfiguracije • Elementi biblioteke 	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>Nastavnici će steći potrebne kompetencije, teorijska i praktična znanja i vještine koje će moći da implementiraju u nastavnom procesu. Širenje didaktičko-metodičkog repertoara nastavnika. Podizanje samopouzdanja nastavnika. Bolja motivacija nastavnika. Primjena nastave orijentisane ka aktivnostima.</p> <p>Obrazovni programi za područja rada koja su navedena iziskuju od nastavnika stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave poznavanje novih, savremenih tehnologija koje većina nastavnika nije imala u svom školovanju. Značaj i uticaj, a i neminovnost informacionih tehnologija javljaju se u različitim oblastima ljudskog života i rada te i u obrazovanju. Obrazovanje u oblasti tehničkih disciplina, neizostavno uključuje intenzivnu primjenu informacionih tehnologija. Moderni proizvodni koncepti promovišu istovremenost (paralelnost) odvijanja većeg broja konstrukcionih i proizvodnih aktivnosti. Cilj takvog ponašanja i rada je skraćenje vremena potrebnog za razvoj proizvoda od ideje do realizacije, uz postizanje visokog kvaliteta. Saglasno tome, koncepti obrazovanja kadra spremnog da prihvati navedene izazove baziraju se na intenzivnoj primjeni računara u okviru stručnih disciplina, podrazumijevajući pri tom visok nivo računarske pismenosti i osposobljenosti.</p>	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Tehničar za kompjutersko konstruisanje i upravljanje	Tehničko crtanje sa mašinskim elementima; Kompjutersko modeliranje; Kompjutersko upravljanje proizvodnjom i Praktična nastava
	Mašinski tehničar za energetiku	Tehničko crtanje sa mašinskim elementima

	<p>Automehatroničar Brodomašinski tehničar</p> <p>Tehničar drumskog saobraćaja Elektrotehničar računara</p> <p>Elektrotehničar energetike Tehničar drvoprerade</p> <p>Konfekcijski tehničar Tehničar industrije aluminijuma Građevinski tehničar za visokogradnju Građevinski tehničar</p> <p>Automehaničar; Instalater sanitarnih uređaja, grijanja i klimatizacije; Limar-autolimar; Bravar i Zavarivač Tesar; Zidar; Monter suve gradnje; Instalater u građevinarstvu; Armirač Obrađivač plemenitih metala</p>	<p>Opšte mašinstvo Tehničko crtanje sa nacrtnom geometrijom Tehničko crtanje sa nacrtnom geometrijom Aplikativni softver i multimedija Računarska grafika i internet tehnologije Tehničko crtanje sa nacrtnom geometrijom Osnove mašinstva Tehničko crtanje sa mašinskim elementima Primjena računara u građevinarstvu Primjena računara u građevinarstvu</p> <p>Opšte mašinstvo Tehničko crtanje sa nacrtnom geometrijom Tehničko crtanje sa mašinskim elementima</p>
Ciljna grupa	Nastavnici stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave iz područja rada mašinstvo i obrada metala; elektrotehnika; građevina; saobraćaj; drvoprerade; brodomašinstvo	
Uslovi za uključivanje u program	Potrebno je da su polaznici završili program stručnog usavršavanja nastavnika Korišćenje SolidWORKS 3D računarskog programa-modelovanje djelova i Korišćenje SolidWORKS 3D računarskog programa-modelovanje sklopova	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Broj učesnika u grupi od 10 do 15	
Trajanje programa	Program traje 16 sati, dva dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	<ul style="list-style-type: none"> • Teorijska razmatranja uvodnog karaktera • Diskusija • Pojedinačne i grupne prezentacije • Predavanja • Vježbe • Podjela uloga 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Rad na bazi instrukcija • Igranje uloga • Evaluacija • Frontalni i individualni oblik rada
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Računarska učionica
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Potrebno je da u računarskoj učionici ima 15 računara za učesnike i računar sa projektorom za predavača
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati putem online platformi

1.3.4. MODERNA NASTAVNA SREDSTVA U STRUČNOM OBRAZOVANJU: UPOTREBA PRIMIJENJENIH SOFTVERA” (AutoCAD 2D)

Opšti podaci	
Naziv programa	“MODERNA NASTAVNA SREDSTVA U STRUČNOM OBRAZOVANJU: UPOTREBA PRIMIJENJENIH SOFTVERA” (AutoCAD 2D)
Autori programa	Desimir Mojović
Realizatori programa	Desimir Mojović
Kontakt osoba	Desimir Mojović
E-mail	mojovicd@hotmail.com; desimir.mojovic@sss-pv.edu.me
Broj telefona	067/027-955
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Osposobljavanje nastavnika za realizaciju ciljeva i ishoda nastave stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave. Upoznavane i korišćenje programa AutoCAD 2D. Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika za korišćenje novih tehnologija i korišćenje savremenih nastavnih sredstava u nastavi. Stvaranje osnova za dalje usavršavanje nastavnika i podizanje kvaliteta nastave u srednjim stručnim školama.</p> <p>Prelazak sa tradicionalnog crtanja na modeliranje pomoću računara. Korišćenje AutoCAD 2D programa u praksi. Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika u domenu primjene CAD aplikacija u nastavnom procesu. Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika u domenu korišćenja savremenih nastavnih sredstava i domenu primjene principa očiglednosti u nastavi. Upoznavanje sa modernim metodama, alatima i tehnikama u nastavi i učenju. Pružanje prilike učesnicima da sami iskuse i uvježbaju nove metode u toku seminara. Predstavljanje modela nastava orjentisana ka aktivnostima. Obezbijeđivanje praktičnih vježbi za korišćenje modernih nastavnih sredstava u stručnom obrazovanju. Pomaganje učesnicima da urade pripremu časa za implementaciju novih metoda u njihovoj svakodnevnoj nastavnoj praksi. Profesionalne vještine i sposobnosti koje ovaj program unapređuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Efikasnost u podučavanju učenika • Sposobnost kreiranja najpogodnijih sadržaja za realizaciju zadatih ciljeva i ishoda • Jačanje demokratskog proreformskog stava • Samorazumijevanje/Razumijevanje • Nastavnik kao aktivni, samousmjereni, reflektivni, prilagodljivi i “sveživotni učenik” • Komunikacija • Rad u timu • Saradnja • Tolerancija

	<ul style="list-style-type: none"> • Kreativnost • Vođenje • Moderacija
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Upoznavanje sa AutoCad-om. Podešavanje radnog okruženja. • Prikazivanje objekata. Alatke za kontrolu prikaza. Komanda Pan, komanda Zoom, mogućnosti miša sa točkićem, komanda Regen. • Kreiranje osnovnih crteža. O komandnoj liniji. O koordinatnim sistemima. O dinamičkom unosu. Korišćenje dinamičkog unosa. Korišćenje direktnog unosa rastojanja. • Kreiranje osnovnih oblika. Komande Line, Ray, Construction line, Circle, Arc, Rectangle, Polygon. • Crtanje složenih linija (Polyline); • Korišćenje alata Osnap. Upotreba alata Polar i PolarSnap. Primjena alata Otrak. • Rad sa jedinicama. Podešavanje jedinica crteža. Manipulisanje objektima. Promjena položaja objekta. • Kreiranje novih objekata od postojećih. Kopiranje objekata (Copy). Promjena ugla orijentacije objekata. Rotiranje objekata (Rotate). • Osno simetrično preslikavanje postojećih objekata (Mirror). Kreiranje šablonski raspoređenih objekata (Array). • Organizacija crteža i komande za ispitivanje crteža. Korišćenje slojeva (Layer). Promjena osobina objektima • Upotreba palete Properties. Upotreba tipova linija. • Primjena komandi za ispitivanje crteža. Određivanje rastojanja i koordinata (Distance, ID Point). Određivanje, sabiranje i oduzimanje površine (Area) . Dobijanje informacija o objektima (List). • Mijenjanje objekata. Sječanje i produžavanje objekata do definisanih granica (Trim i Extend). • Kreiranje paralelnih i ekvidistantnih geometrijskih oblika (Offset). Vježba. • Spajanje objekata (Join). Prekidanje objekata u dva objekta (Break i Break at point). • Dodavanje zaobljenja uglovima (Fillet). Kreiranje zakošenja ugla između dva objekta (Chamfer). • Promjena oblika dijela objekta. Rastezanje objekta (Stretch). Promjena veličine objekta (Scale) • Kotiranje • Kreiranje višerednog teksta, kreiranje jednogrednog teksta, upotreba stilova za tekst, mijenjanje teksta. • Izrada tabela, rad sa blokovima. Rad sa paletom DesingCentar • Upotreba prikaza za štampanje, upotreba prozora za poglede štampanja crteža
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	Nastavnici će steći potrebne kompetencije, teorijska i praktična znanja i vještine koje će moći da implementiraju u

	<p>nastavnom procesu. Širenje didaktičko-metodičkog repertoara nastavnika. Podizanje samopouzdanja nastavnika. Bolja motivacija nastavnika. Primjena nastave orijentisane ka aktivnostima.</p> <p>Obrazovni programi za područja rada koja su navedena iziskuju od nastavnika stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave poznavanje novih, savremenih tehnologija koje većina nastavnika nije imala u svom školovanju. Značaj i uticaj, a i neminovnost informacionih tehnologija javljaju se u različitim oblastima ljudskog života i rada te i u obrazovanju. Obrazovanje u oblasti tehničkih disciplina, neizostavno uključuje intenzivnu primjenu informacionih tehnologija. Moderni proizvodni koncepti promovišu istovremenost (paralelnost) odvijanja većeg broja konstrukcionih i proizvodnih aktivnosti. Cilj takvog ponašanja i rada je skraćenje vremena potrebnog za razvoj proizvoda od ideje do realizacije, uz postizanje visokog kvaliteta. Saglasno tome, koncepti obrazovanja kadra spremnog da prihvati navedene izazove baziraju se na intenzivnoj primjeni računara u okviru stručnih disciplina, podrazumijevajući pri tom visok nivo računarske pismenosti i osposobljenosti</p>	
<p>Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom</p>	<p>Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja</p>	<p>Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa</p>
	<p>Tehničar za kompjutersko konstruisanje i upravljanje</p> <p>Mašinski tehničar za energetiku</p> <p>Automehatroničar</p> <p>Brodomašinski tehničar</p> <p>Tehničar drumskog saobraćaja</p> <p>Elektrotehničar računara</p> <p>Elektrotehničar energetike</p> <p>Tehničar drvoprerade</p> <p>Konfekcijski tehničar</p> <p>Tehničar industrije aluminijuma</p> <p>Građevinski tehničar za visokogradnju</p> <p>Građevinski tehničar</p>	<p>Tehničko crtanje sa mašinskim elementima; Kompjutersko modeliranje; Kompjutersko upravljanje proizvodnjom i Praktična nastava</p> <p>Tehničko crtanje sa mašinskim elementima</p> <p>Opšte mašinstvo</p> <p>Tehničko crtanje sa nacrtnom geometrijom</p> <p>Tehničko crtanje sa nacrtnom geometrijom</p> <p>Aplikativni softver i multimedija</p> <p>Računarska grafika i internet tehnologije</p> <p>Tehničko crtanje sa nacrtnom geometrijom</p> <p>Osnove mašinstva</p> <p>Tehničko crtanje sa mašinskim elementima</p> <p>Primjena računara u građevinarstvu</p>

	Automehaničar; Instalater sanitarnih uređaja, grijanja i klimatizacije; Limar-autolimar; Bravar i Zavarivač Tesar; Zidar; Monter suve gradnje; Instalater u građevinarstvu; Armirač Obrađivač plemenitih metala	Primjena računara u građevinarstvu Opšte mašinstvo Tehničko crtanje sa nacrtnom geometrijom Tehničko crtanje sa mašinskim elementima
Ciljna grupa	Nastavnici stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave iz područja rada mašinstvo i obrada metala; elektrotehnika; građevina; saobraćaj; drvoprerađiva; brodomašinstvo	
Uslovi za uključivanje u program	Posebnih uslova za učešće nema. Poželjno elementarno znanje rada na računaru	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Broj učesnika u grupi od 10 do 15	
Trajanje programa	Program traje četiri dana; 32 sata	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	<ul style="list-style-type: none"> • Teorijska razmatranja uvodnog karaktera • Diskusija • Pojedinačne i grupne prezentacije • Predavanja • Vježbe • Podjela uloga • Rad na bazi instrukcija • Igranje uloga • Evaluacija • Frontalni i individualni oblik rada 	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Računarska učionica	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Potrebno je da u računarskoj učionici ima 15 računara za učesnike i računar sa projektorom za predavača	
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati putem online platformi	

1.3.5. RUČNO PROGRAMIRANJE CNC MAŠINA ALATKI

Opšti podaci	
Naziv programa	Ručno programiranje CNC mašina alatki
Autori programa	Desimir Mojović
Realizatori programa	Desimir Mojović
Kontakt osoba	Desimir Mojović
E-mail	mojovicd@hotmail.com; desimir.mojovic@sss-pv.edu.me
Broj telefona	067/027-955
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Osposobljavanje nastavnika mašinske grupe predmeta za realizaciju ciljeva i ishoda nastave stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave. Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika mašinske grupe predmeta za korišćenje novih tehnologija i korišćenje savremenih nastavnih sredstava u nastavi. Stvaranje osnova za dalje usavršavanje nastavnika i podizanje kvaliteta nastave u srednjim stručnim školama. Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika mašinske grupe predmeta u domenu ručnog programiranja CNC mašina alatki. Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika mašinske grupe predmeta u domenu korišćenja savremenih nastavnih sredstava i domenu primjene principa očiglednosti u nastavi. Upoznavanje sa modernim metodama, alatima i tehnikama u nastavi i učenju. Pružanje prilike učesnicima da sami iskuse i uvježbaju nove metode u toku seminara. Predstavljanje modela nastave orijentisane ka aktivnostima. Obezbijeđivanje praktičnih vježbi za korišćenje modernih nastavnih sredstava u stručnom obrazovanju. Pomaganje učesnicima da urade pripremu časa za implementaciju novih metoda u njihovoj svakodnevnoj nastavnoj praksi.</p> <p>Profesionalne vještine i sposobnosti koje ovaj program unapređuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Efikasnost u podučavanju učenika • Sposobnost kreiranja najpogodnijih sadržaja za realizaciju zadatah ciljeva i ishoda • Jačanje demokratskog proreformskog stava • Samorazumijevanje/Razumijevanje • Nastavnik kao aktivni, samousmjereni, reflektivni, prilagodljivi i “sveživotni učenik” • Komunikacija • Rad u timu • Saradnja • Tolerancija • Kreativnost • Vođenje • Moderacija

<p>Sadržaji obuhvaćeni programom</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vrste programiranja NC i CNC mašina alatki • Tehnološka priprema za programiranje NC i CNC mašina alatki • Koncept ručnog programiranja CNC strugova sa upravljačkim programom „MACH3 TURN“ • Pisanje NC koda za upravljački program „MACH3 TURN“ • Primjer ručnog programiranja CNC strugova sa upravljačkim programom „MACH3 TURN“ • Koncept ručnog programiranja CNC glodalica sa upravljačkim programom „MACH3 MILL“ • Pisanje NC koda za upravljački program „MACH3 MILL“ • Primjer ručnog programiranja CNC glodalica sa upravljačkim programom „MACH3 MILL“ 	
<p>Očekivani ishodi po završetku programa obuke</p>	<p>Nastavnici će steći potrebne kompetencije, teorijska i praktična znanja i vještine koje će moći da implementiraju u nastavnom procesu. Širenje didaktičko-metodičkog repertoara nastavnika. Podizanje samopouzdanja nastavnika. Bolja motivacija nastavnika. Primjena nastave orijentisane ka aktivnostima.</p> <p>Obrazovni programi za područje rada mašinstvo i obrada metala iziskuju od nastavnika stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave poznavanje novih, savremenih tehnologija koje većina nastavnika nije imala u svom školovanju. Značaj i uticaj, a i neminovnost informacionih tehnologija javljaju se u različitim oblastima ljudskog života i rada te i u obrazovanju. Obrazovanje u oblasti tehničkih disciplina, neizostavno uključuje intenzivnu primjenu informacionih tehnologija. Moderni proizvodni koncepti promovisu istovremenost (paralelnost) odvijanja većeg broja konstrukcionih i proizvodnih aktivnosti. Cilj takvog ponašanja i rada je skraćanje vremena potrebnog za razvoj proizvoda od ideje do realizacije, uz postizanje visokog kvaliteta. Saglasno tome, koncepti obrazovanja kadra spremnog da prihvati navedene izazove baziraju se na intenzivnoj primjeni računara u okviru stručnih disciplina, podrazumevajući pri tom visok nivo računarske pismenosti i osposobljenosti</p>	
<p>Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom</p>	<p>Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja</p>	<p>Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa</p>
	<p>Tehničar za kompjutersko konstruisanje i upravljanje</p>	<p>Tehnologija obrade; Tehničko crtanje sa mašinskim elementima; Kompjutersko modeliranje; Kompjutersko upravljanje proizvodnjom i Praktična nastava</p>
<p>Ciljna grupa</p>	<p>Nastavnici stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave iz područja rada mašinstvo i obrada metala</p>	

Uslovi za uključivanje u program	Posebni uslovi za učešće nema. Poželjno elementarno znanje rada na računaru
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Broj učesnika u grupi od 10 do 15
Trajanje programa	Program traje pet dana; 40 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	<ul style="list-style-type: none"> • Teorijska razmatranja uvodnog karaktera • Diskusija • Pojedinačne i grupne prezentacije • Predavanja • Vježbe • Podjela uloga • Rad na bazi instrukcija • Igranje uloga • Evaluacija • Frontalni i individualni oblik rada
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Računarska učionica
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Potrebno je da u računarskoj učionici ima 15 računara za učesnike i računar sa projektorom za predavača. Poželjno je i CNC strug i CNC glodalica
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati putem online platformi

1.4. MEHATRONIKA

1.4.1. SAVREMENA RJEŠENJA KOD MOTORNIH VOZILA

Opšti podaci	
Naziv programa	“SAVREMENA RJEŠENJA KOD MOTORNIH VOZILA”
Autori programa	Severin Obradović
Realizatori programa	Severin Obradović
Kontakt osoba	Severin Obradović
E-mail	severin.obradovic@gmail.com
Broj telefona	067/506 725
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Osposobljavanje nastavnika za realizaciju ciljeva i ishoda nastave stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave. Upoznavanje sa savremenim rješenjima kod motornih vozila, tendencijama daljeg razvoja i korišćenje stečenih znanja u nastavi. Stvaranje osnove za dalje usavršavanje nastavnika i podizanje kvaliteta nastave u srednjim stručnim školama.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Slojevito ubrizgavanje benzina (GDI-Gasoline Direct Injection, FSI-Fuel Stratified Injection) • PIEZO električne brizgaljke • Sistem ubrizgavanja Pumpa-Brizgaljka • Sistem ubrizgavanja Common rail • Promjenljivo vrijeme otvaranja ventila (VVT Valve Variable Timing) • Promjenljiva geometrija otvaranja ventila (Variable Valve Lift) • Sistem isključenja pojedinih cilindara (MDS-Multi Displacement system) • Stop-Start uređaj na vozilu • Turbina promjenljive geometrije (VGT Variable Geometry Turbine) • Sistem dvostepenog punjenja motora: mehanički punjač-turbo punjač • Sekvencijalni turbo • Bi-turbo • Suprotnosmjerno rotirajuća balansna vratila (counter rotating balance shafts) • Automatski mjenjač sa hidrodinamičkom spojnicom • DSG (Direct Shift Gearbox, Direct Shalt Getriebe), automatski mjenjač sa dva multidisc kvačila • CVT (Continuously variable transmission) mjenjač • Diferencijali sa ograničenim proklizavanjem LSD (Limited Slip Differential) • Torsenov diferencijal • Pogon na svim točkovima sa torsenovim centralnim diferencijalom (Audi quattro)

	<ul style="list-style-type: none"> • Pogon na svim točkovima sa asimetričnim centralnim diferencijalom (Subaru Impreza) • Pogon na svim točkovima sa dva diferencijala i multidisk spojnicama za preraspodjelu pogona (BMW-X DRIVE) • Pogon na svim točkovima sa dva diferencijala i multidisk spojnicama za preraspodjelu pogona (Mercedes 4-matic) 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Nastavnici će steći potrebne kompetencije, kao i teorijska znanja koje će moći da implementiraju u nastavnom procesu. Širenje metodičkog repertoara nastavnika. Podizanje samopouzdanja nastavnika. Bolja motivacija nastavnika. Primjena nastave orijentisane ka aktivnostima. Obrazovni programi za područja rada koja su navedena iziskuju od nastavnika stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave poznavanje i konstantno praćenje savremenih tehničkih i tehnoloških rješenja, koja nijesu ni postojala u vrijeme kada se većina nastavnika školovala. Obrazovanje u oblasti tehničkih disciplina, neizostavno uključuje široko poznavanje savremenih tehničkih rješenja, kao i njihovu primjenu u nastavi</p>	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<p>Tehničar drumskog saobraćaja</p> <p>Automehatroničar Brodomašinski tehničar</p>	<p>Motori, Motorna vozila, Unutrašnji transport, Upravljanje vozilom, Savremena rješenja kod motornih vozila i Praktična nastava.</p> <p>Motori i motorna vozila, Praktična nastava sa tehnologijom obrazovnog profila, Brodski motori i Praktična nastava</p>
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici stručno-teorijskih predmeta: mašinstvo i obrada metala; saobraćaj; brodomašinstvo; o Nastavnici praktične nastave: mašinstvo i obrada metala; saobraćaj; brodomašinstvo; o Organizatori praktičnog obrazovanja o Stručni saradnici o Saradnici u nastavi o Direktori i pomoćnici direktora o Instruktori praktičnog obrazovanja o Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	Posebnih uslova za učešće nema	

Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Broj učesnika u grupi od 5 do 30
Trajanje programa	Program traje 8 sati, jedan dan
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	<ul style="list-style-type: none"> • Teorijska razmatranja uvodnog karaktera • Diskusija • Pojedinačne i grupne prezentacije • Predavanja • Vježbe • Rad na bazi instrukcija • Evaluacija • Frontalni i individualni način rada
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Kabinet koji odgovara broju učesnika
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Laptop, projektor, pristup internetu
Online realizacija programa	Program se može realizovati putem ZOOM aplikacije, ostali uslovi kao i vrijeme trajanja isto

1.4.2. TEORIJSKE OSNOVE URAVNOTEŽENJA TRANSLATORNO OSCILUJUĆIH MASA SUS MOTORA I PRIMJENA U NASTAVI

Opšti podaci		
Naziv programa	"TEORIJSKE OSNOVE URAVNOTEŽENJA TRANSLATORNO OSCILUJUĆIH MASA SUS MOTORA I PRIMJENA U NASTAVI"	
Autori programa	Severin Obradović	
Realizatori programa	Severin Obradović	
Kontakt osoba	Severin Obradović	
E-mail	severin.obradovic@gmail.com	
Broj telefona	067/506 725	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Osposobljavanje nastavnika za realizaciju ciljeva i ishoda nastave stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave. Upoznavanje i korištenje teorijskih osnova uravnoteženja SUS motora u nastavi. Stvaranje osnove za dalje usavršavanje nastavnika i podizanje kvaliteta nastave u srednjim stručnim školama.	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Upoznavanje sa teorijskim osnovama uravnoteženja translatorno oscilujućih masa • Uravnoteženje 1 - cilindričnog motora. • Lenchesterova metoda uravnoteženja. • Princip rotirajućih vektora. • Uravnoteženje linijskih motora sa 2, 3, 4, 5 i 6 cilindara i određivanje rasporeda paljenja. • Uravnoteženje motora sa „V“ i „W“ konfiguracijom cilindara. • V-2 (V-Twin) motor. • V-6 motor. • V-8 crossplane. • Uravnoteženje boxer motora. • Uravnoteženje radijalnih (zvezdastih) motora. • Radijalni motori sa parnim i neparnim brojem cilindara, 2-taktni i 4-taktni, određivanje rasporeda paljenja 	
Očekivani ishodi po završetku programa	Nastavnici će steći potrebne kompetencije, kao i teorijska znanja koje će moći da implementiraju u nastavnom procesu. Širenje metodičkog repertoara nastavnika. Podizanje samopouzdanja nastavnika. Bolja motivacija nastavnika. Primjena nastave orijentisane ka aktivnostima. Obrazovni programi za područja rada koja su navedena iziskuju od nastavnika stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave teorijska znanja koje većina nastavnika nije imala u svom školovanju. Obrazovanje u oblasti tehničkih disciplina, neizostavno uključuje široka teorijska znanja, kao i njihovu primjenu u nastavi.	
Povezanost programa sa obrazovnim	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa

programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Tehničar drumskog saobraćaja Automehatroničar Brodomašinski tehničar	Motori, Motorna vozila, Unutrašnji transport, Upravljanje vozilom, Savremena rješenja kod motornih vozila i Praktična nastava. Motori i motorna vozila, Praktična nastava sa tehnologijom obrazovnog profila, Brodski motori i Praktična nastava
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici stručno-teorijskih predmeta: _ mašinstvo i obrada metala; saobraćaj; brodomašinstvo; o Nastavnici praktične nastave: mašinstvo i obrada metala; saobraćaj; brodomašinstvo; o Organizatori praktičnog obrazovanja o Stručni saradnici o Saradnici u nastavi o Direktori i pomoćnici direktora o Instruktori praktičnog obrazovanja o Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	Posebnih uslova za učešće nema	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Broj učesnika u grupi od 5 do 30	
Trajanje programa	Program traje 16 časova; dva dana po 8 časova	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	<ul style="list-style-type: none"> • Teorijska razmatranja uvodnog karaktera • Diskusija • Pojedinačne i grupne prezentacije • Predavanja • Vježbe • Rad na bazi instrukcija • Evaluacija • Frontalni i individualni oblik rada 	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Kabinet koji odgovara broju učesnika	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Posebnih uslova za realizaciju nema	

Online realizacija programa	Program se može realizovati putem ZOOM aplikacije, ostali uslovi kao i vrijeme trajanja isto
------------------------------------	--

1.4.3. ELEMENTI AUTOMATIZACIJE FUNKCIJA UPRAVLJANJA MOTORNIM VOZILOM I PRIMJENA DIJAGNOSTIČKIH METODA U UTVRĐIVANJU STANJA MOTORNIM VOZILA

Opšti podaci	
Naziv programa	ELEMENTI AUTOMATIZACIJE FUNKCIJA UPRAVLJANJA MOTORNIM VOZILOM I PRIMJENA DIJAGNOSTIČKIH METODA U UTVRĐIVANJU STANJA MOTORNIM VOZILA
Autori programa	Zoran Lakušić, Željko Raičević
Realizatori programa	Zoran Lakušić, Željko Raičević
Kontakt osoba	Zoran Lakušić
E-mail	lakusiczoran@gmail.com
Broj telefona	069 084 437
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Opšti cilj programa: Unapređivanje nastave saobraćajne i mašinske grupe predmeta, sa fokusom na predmetne kataloge koji se odnose na motorna vozila, upravljanje motornim vozilima, održavanje vozila, savremena konstruktivna rješenja na motornim vozilima, mehatronika i automehatronika i praktičnu nastavu.</p> <p>Specifični ciljevi programa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Unapređivanje procesa planiranja nastave saobraćajne i mašinske grupe predmeta sa fokusom na unapređivanje procesa za dostizanje ishoda usklađenim sa savremenim tehničkim rješenjima. • Jačanje kapaciteta nastavnika u realizaciji nastave i obuke programa iz oblasti saobraćaja, mašinstva i obuke vozača i drugih područja koja koriste različite vrste vozila i tehničkih sredstava. • Jačanje kompetencija nastavnika u dostizanju ishoda i realizaciju nastave usmjerene na učenika. • Unapređivanje metoda i oblika rada nastavnika stručnog obrazovanja i praktične nastave. • Upoznavanje sa savremenim tehničkim rješenjima u automatizaciji motornih vozila. • Prezentacija i funkcija savremenih digitalnih uređaja, senzora i aktuatora u motornim vozilima. • Prezentacija savremenih sistema za dijagnostiku vozila. • Primjena dijagnostičkih metoda radi utvrđivanja tehničkog stanja motornog vozila
Sadržaji obuhvaćeni programom	1. Elementi automatizacije funkcija upravljanja motornim vozilom i tehnička sredstva kojima se čovjek djelimično ili potpuno oslobađa od obavljanja kontrole i/ili upravljanja procesom upravljanja vozilom

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Usklađivanje realizacije ciljeva i ishoda kataloga sa novim rješenjima i tehnološkim razvojem. 3. Literatura i nastavna sredstva za nova tehnološka rješenja u funkciji ovladavanja znanjima i vještinama učenika i polaznika programa obrazovanja. 4. Dijagnosticiranje vozila. 5. OBD i EOBD dijagnostika. 6. Postupak identifikacije vozila i upoznavanje sa elektronskim sistemom za upravljanje radom motora. 7. Primjena savremenih dijagnostičkih uređaja u laboratoriji za vozila. 8. Dijagnostika motornih vozila primjenom savremenog dijagnostičkog sistema. 9. Tehnički preduslovi za obavljanje dijagnostike transportnog sredstva primjenom savremenih dijagnostičkih sistema 	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>Nakon završetka programa obuke očekuje se da nastavnici:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Budu u mogućnosti da na optimalan način izvrše usklađivanje realizacije predmetnih kataloga sa integracijom savremenih tehnoloških rješenja u nastavi. - Da nastavnici ojačaju kompetencije u oblasti realizacije savremene nastave i osavremenjavanje realizacije programa u funkciji pripreme učenika za tržište rada. - Primjenjuju adekvatne metode i oblike rada, i savremena nastavna sredstva u dostizanju ishoda mladih i odraslih u nastavi i obuci 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	<p>Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja</p> <p>Vozač/Vozačica putničkog i kombinovanog vozila Automehatroničar Elektroinstalater Nautički tehničar Brodomašinski tehničar Špeditersko-agencijski i carinski tehničar Poljoprivredni tehničar Tehničar drumskog saobraćaja Elektrotehničar računara Tehničar vuče Vozač motornog vozila Saobraćajno-transportni tehničar Tehničar tehničko-kolske djelatnosti Modularizovni programi: - Automehatroničar</p>	<p>Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa</p> <p>Stručno-teorijski predmeti Praktična nastava Praktična nastava sa tehnologijom zanimanja Programske oblasti u programima obrazovanja odraslih</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Tehničar automehatronike - Tehničar mehatronike - Autoelektričar - Elektroinstalater - Elektrotehničar elektronike - Elektrotehničar elektronika komunikacija - Elektrotehničar računarskih sistema i mreža - Brodomašinski tehničar - Nautički tehničar - Tehničar za špediciju carinu i organizaciju transporta <p>Tehničar modnog dizajna Instruktor vožnje motornih vozila Izvođač tehničkih pregleda</p>	
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici stručno-teorijskih predmeta mašinske i saobraćajne struke: o Nastavnici praktične nastave mašinske i saobraćajne struke o Organizatori praktičnog obrazovanja o Stručni saradnici o Saradnici u nastavi o Instruktori praktičnog obrazovanja o Instruktori vožnje motornih vozila <p>Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih</p>	
Uslovi za uključivanje u program	<p>Prijava, Potvrda da je nastavnik pripravnik na obuci i preporuka od mentora Prijava organizatora obrazovanja odraslih ili poslodavca</p>	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalno 10; Maksimalno 25	
Trajanje programa	Dva dana, 16 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Usmeno izlaganje, demonstracija, problemski zadaci, rad na konkretnim zadacima, saradničko učenje	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica, prilagođena grupnom radu. Program se može realizovati uživo i na online platformama Teams ili Zoom. Broj učesnika minimalno 10 maksimalno 18. Trajanje 16 sati	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa	Flip-čart, table, kreda, LCD projektor, laptop	

(tehnička oprema i nastavna sredstva)	
Online realizacija programa	Program se može realizovati online

1.4.4. TEHNIČKA UNAPREĐENJA MOTORNIH VOZILA I RAZVOJ HIBRIDNIH I ELEKTRIČNIH AUTOMOBILA NA NASTAVNA SREDSTVA, PLANIRANJE I REALIZACIJU NASTAVE I OBUKE ZA PROGRAME IZ OBLASTI MAŠINSTVA I SAOBRAĆAJA

Opšti podaci	
Naziv programa	Tehnička unapređenja motornih vozila i razvoj hibridnih i električnih automobila na nastavna sredstva, planiranje i realizacija nastave i obuke za programe iz oblasti mašinstva i saobraćaja
Autori programa	Ivan Jevrić i mr Željko Raičević
Realizatori programa	Ivan Jevrić i mr Željko Raičević
Kontakt osoba	Ivan Jevrić
E-mail	jevric.ivan@siu-pg.edu.me
Broj telefona	068 858 450
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Opšti cilj programa: Unapređivanje nastave saobraćajane i mašinske grupe predmeta, kroz jačanje kompetencija nastavnika za korišćenje nastavnih sredstava, planiranje nastave i izbor adekvatnih metoda i obika rada za dostizanje ishoda koji se odnose na tehnička unapređenja na motornim vozilima i uvod u dijagnosticiranje hibridnih električnih vozila.</p> <p>Specifični ciljevi programa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analiza obrazovnih progama sa aspekta nivoa ciljeva/ishoda koji se odnose na: potrebna nastavna sredstva, znanja i vještine učenika/odraslih polaznika; • Informisanje o tendencijama razvoja i tehničkim unapređenjima na savremenim vozilima; • Informisanje o tehničkim rješenjima, održavanjem i dijagnosticiranjem vozila sa pogonom na druge izvore energije; • Upoznavanje sa karakteristikama hibridnih i hibridnih električnih vozila i upoređenje sa konceptualnim rješenjima različitih proizvođača; • Održavanje i dijagnosticiranje vozila sa hibridnim pogonom; • Upoznavanje sa ključnim aspektima uticaja hibridnih ekoloških vozila na bezbjednost pri održavanju i ekologiju; • Upoznavanje sa literaturom, specifičnostima u planiranju i korišćenju nastavnih sredstava, metodama i obicima rada za dostizanje ishoda programa učenika/odraslih polaznika u oblasti savremenih tehničkih rješenja i hibridnih vozila

Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obrazovni programi - ciljevi/ishodi za savremena tehnička rješenja motornih vozila, hibridna i električna vozila 2. Tehnička unapređenja i dijagnostika savremenih vozila 3. Razvoj hibridnih električnih vozila kod pojedinih proizvođača i unapređivanja dijagnostičkih metoda i postupaka 4. Automobili na druge izvore energije i i hibridna električna vozila, dijagnosticiranje i planiranje održavanja 5. Hibridni pogon - karakteristike i dijagnosticiranje 6. Dijagnostika hibridnih električnih vozila 7. Ekologija u kontekstu hibridnih električnih vozila 8. Literatura, planiranje i korišćenje nastavnih sredstava, izbor metoda i obika rada za dostizanje ishoda programa učenika/odraslih polaznika u oblasti savremenih tehničkih rješenja i hibridnih vozila 	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>Nakon završetka programa obuke očekuje se da nastavnici/ce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Budu u mogućnosti da planiraju i realizuju nastavu i obuku na način koji obezbjeđuje dostizanje ciljeva/ishoda predviđenih programom; - Da nastavnici ojačaju kompetencije u oblasti korišćenja savremenih dijagnostičkih alata u procesu održavanja vozila, sa fokusom na hibridna i električna vozila; - Primjenjuju adekvatne metode i oblike rada u nastavi koje obezbjeđuju sticanje kopmetencija učenika i odraslih polaznika predviđenih standardima zanimanja programa, odnosno ciljevima/ishodima iz sektora saobraćaja i mašinstva 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Vozač/Vozačica putničkog i kombinovanog vozila Automehatroničar Elektroinstalater Nautički tehničar Brodomašinski tehničar Špeditersko-agencijski i carinski tehničar Poljoprivredni tehničar Tehničar drumskog saobraćaja Elektrotehničar računara Tehničar vuče Vozač motornog vozila Saobraćajno-transportni tehničar	Stručno-teoriskii predmeti Praktična nastava Praktična nastava sa tehnologijom zanimanja Programske oblasti u programima obrazovanja odraslih

	<p>Tehničar tehničko-kolske djelatnosti</p> <p>Modularizovni programi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Automehatroničar - Tehničar automehatronike - Tehničar mehatronike - Autoelektričar - Elektroinstalater - Elektrotehničar elektronike - Elektrotehničar elektronskih komunikacija - Elektrotehničar računarskih sistema i mreža - Brodomašinski tehničar - Nautički tehničar - Tehničar za špediciju carinu i organizaciju transporta <p>Tehničar modnog dizajna i instruktor vožnje motornih vozila</p> <p>Izvođač tehničkih pregleda</p>	
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici stručno-teorijskih predmeta mašinskog i saobraćajnog sektora o Nastavnici praktične nastave mašinskog i saobraćajnog sektora o Organizatori praktičnog obrazovanja o Stručni saradnici o Saradnici u nastavi o Instruktori praktičnog obrazovanja o Instruktori vožnje motornih vozila o Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih o Izvođači obuke za vozače kod auto škola o Članovi komisija za polaganje vozačkih ispita 	
Uslovi za uključivanje u program	<p>Prijava</p> <p>Licenca</p> <p>Potvrda da je nastavnik pripravnik na obuci i preporuka od mentora</p>	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalno 15; Maksimalno 25	
Trajanje programa	Dva dana, 16 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		

Metode, tehnike i oblici rada	Usmeno izlaganje, demonstracija, problemski zadaci, rad na konkretnim zadacima, saradničko učenje
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica, prilagođena grupnom radu Program se može realizovati uživo i na online platformama Teams ili Zoom. Broj učesnika minimalno 10 maksimalno 18. Trajanje 16 sati.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip-čart, table, kreda, LCD projektor, laptop, softver za dijagnostiku sa pripadajućim vezama
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati online

1.5. SAOBRAĆAJ

1.5.1. UPRAVLJANJE BRODSKOM POSADOM

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>Upravljanje brodskom posadom</i>	
Autori programa	Doc. dr Senka Šekularac Ivošević	
Realizatori programa	Doc. dr Senka Šekularac Ivošević	
Kontakt osoba	Doc. dr Senka Šekularac Ivošević	
E-mail	senkas@ucg.ac.me, ssenka@t-com.me	
Broj telefona	067 - 816 - 841	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Osnovni cilj je da učesnike programa koji edukuju buduće pomorce upozna sa ključnim funkcijama procesa upravljanja brodskom posadom, kao i odgovornostima članova brodske posade koje su predviđene međunarodnim konvencijama i standardima	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rukovođenje na brodu; 2. Upravljanje karijerom pomoraca; 3. Upravljanje vremenom i radnim opterećenjima na brodu; 4. Harmonizacija međuljudskih odnosa u brodskim posadama 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Definirati obilježja uspješnog rukovođenja na brodu - liderstvo, ličnost zapovjednika i odgovornosti, stil rukovođenja, brodska kultura, „soft skills” za pomorce; 2. Analizirati proces regrutovanja i selekcije pomoraca - prvi ukrcaj, dokumentacija i intervju; 3. Analizirati model optimalne organizacije vremena i posade na brodu - radni ritam, atmosfera, stres, zdravlje i dobrobit pomoraca; 4. Analizirati strategije izgradnje harmoničnih odnosa u okvirima internacionalnih posada 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nautika i pomorski saobraćaj 2. Brodomaštinstvo 3. Pomorska elektrotehnika 	Organizacija rada i upravljanje na brodu
Ciljna grupa	Nastavnici stručnih modula/predmeta iz oblasti: Nautičke i brodomaštinske struke	

Uslovi za uključivanje u program	Nema
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	5-15
Trajanje programa	8 sati / 1 dan
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Predavanje putem Power Point prezentacija, debate, primjeri iz prakse, grupni rad
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica, sala za sastanke i slično
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Projektor, tabla, pristup internetu
Online realizacija programa	Moguća

1.5.2. SAVREMENA RJEŠENJA U DRUMSKOM SAOBRAĆAJU

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>Savremena rješenja u drumskom saobraćaju</i>	
Autori programa	Vesko Rašković	
Realizatori programa	Vesko Rašković, mr Srećko Kljajić	
Kontakt osoba	Vesko Rašković	
E-mail	vesko9852@gmail.com	
Broj telefona	068412520	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Stručno usvršavanje nastavnika i unapređivanje kvaliteta realizacije nastave saobraćajne grupe predmeta sa fokusom na potrebe za novim znanjima i vještinama i unapređivanje stručnih kompetencija izvođača nastave i obuke u saobraćajnoj i mašinskoj grupi predmeta	
Sadržaji obuhvaćeni programom	Automobilizam Savremena tehnička rješenja na motornim vozilima Regulisanje saobraćaja Bezbednost saobraćaja Organizacija prevoza Savremena komunikacija u saobraćaju	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Nakon završetka programa obuke očekuje se da nastavnici:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Budu u mogućnosti da na adekvatan način unaprijede realizaciju nastave uvodeći nove sadržaje. - Kroz novi pristup nastavi i učenju na času, steknu nova znanja iz različitih stručnih oblasti koje su osnove za dostizanje ishoda učenika obrazovnih programa iz sektora saobraćaja 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja
	Nautički tehničar Špeditersko-agencijski i carinski tehničar Tehničar drumskog saobraćaja Saobraćajno-transportni tehničar Tehničar tehničko-kolske djelatnosti Tehničar vuče Mašinski tehničar za energetiku Građevinski tehn. za visokogradnju	Nautički tehničar Špeditersko-agencijski i carinski tehničar Tehničar drumskog saobraćaja Saobraćajno-transportni tehničar Tehničar tehničko-kolske djelatnosti Tehničar vuče Mašinski tehničar za energetiku Građevinski tehn. za visokogradnju

	Građevinski tehničar	Građevinski tehničar
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici stručno-teorijskih predmet o Nastavnici praktične nastave o Organizatori praktičnog obrazovanja o Stručni saradnici o Saradnici u nastavi o Direktori i pomoćnici direktora o Instruktori praktičnog obrazovanja o Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	Prijava, Da kandidat posjeduje licencu za nastavnika Potvrda da je nastavnik pripravnik na obuci i preporuka od mentora	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalno 15; Maksimalno 25	
Trajanje programa	8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Usmeno izlaganje, demonstracija, problemski zadaci, rad na konkretnim zadacima, saradničko učenje	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica, prilagođena grupnom radu. Poligon za obuku kandidata	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip-čart, table, kreda, LCD projektor, laptop. Auto namijenjeno za obuku kandidata.	
Online realizacija programa	- Računar ili laptop sa mogućnošću podrške Zoom ili Teams aplikacijama, ppt- prezentacije	

1.5.3. METODE I OBLICI RADA SA UČENICIMA I KANDIDATIMA ZA USPJEŠNU REALIZACIJU MODULA IZ OBLASTI SAOBRAĆAJA

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Metode i oblici rada sa učenicima i kandidatima za uspješnu realizaciju modula iz oblasti saobraćaja</i>
Autori programa	mr Srećko Kljajić
Realizatori programa	mr Srećko Kljajić, Vesko Rašković
Kontakt osoba	mr Srećko Kljajić
E-mail	direktor@siu-pg.edu.me ; srasko@t-com.me
Broj telefona	067 254 778
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Opšti cilj programa: Unapređivanje nastave i učenja u modulima obrazovnih programa iz sektora saobraćaja kroz uvođenjem savremenih metoda i oblika rada, digitalizacije učenja, i unapređivanje obuke nastavnika i instruktora u sektoru saobraćaja u formalnom sistemu i obrazovanju odraslih polaznika.</p> <p>Specifični ciljevi programa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sticanje znanja i vještina nastavnika i instruktora za primjenu metoda i oblika rada sa učenicima i kandidatima u toku realizacije modula nastave iz saobraćaja <p>Savremene tehnologije kao podrška nastavi i učenju u sektoru saobraćaja</p>
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obrazovni programi u sektoru saobraćaja, struktura i ciljevi 2. Katalozi znanja, uslovi za realizaciju 3. Nastavni sadržaj, ishodi, znanja i vještine u kontekstu metoda za realizaciju nastave 4. Oblici rada usklađeni sa ciljevima programa 5. Metodika izvođenja teorijske obuke 6. Planiranje nastavnih sredstava u kontekstu dostizanja ishoda predmetnih programa 7. Efektna nastavna sredstva i izbor sredstava 8. Struktura - elementi nastavnog časa 9. Struktura i elementi časa obuke vožnje 10. Nastavno okruženje 11. Ocjenjivanje ishoda, modula i predmeta <p>Evaluacija nastave i praćenje napredovanja učenika/polaznika</p>
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Nakon završetka programa obuke očekuje se da nastavnici:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Budu u mogućnosti da na metodički adekvatan način realizuju nastavne ciljeve i postignu ishode definisane katalozima stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave

	Unaprijede svoje ključne kompetencije u oblasti primjene savremenih metoda rada koje su bazirane na savremenim metodičkim principima i izvođenje nastave kao procesa učenja	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Brodomašinski tehničar Nautički tehničar Špeditersko-agencijski i carinski tehničar Tehničar drumskog saobraćaja Saobraćajno-transportni tehničar Tehničar tehničko-kolske djelatnosti Tehničar vuče Mašinski tehničar za energetiku Građevinski tehn. za visokogradnju Građevinski tehničar	Stručno-teorijski predmeti Praktična nastava Praktična nastava sa tehnologijom zanimanja Programske oblasti u programima obrazovanja odraslih
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici stručno teorijskih predmeta saobraćajnog sektora o Nastavnici praktične nastave iz sljedećih oblasti: Praktična obuka vozača u auto školama o Organizatori praktičnog obrazovanja o Stručni saradnici o Saradnici u nastavi o Instruktori vožnje u auto školama o Instruktori praktičnog obrazovanja o Članovi komisija za polaganje vozačkih ispita o Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	Prijava, Licenca Potvrda da je polaznik instruktor vožnje u auto školi	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalno 15; Maksimalno 25	
Trajanje programa	16 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Usmeno izlaganje, demonstracija, problemski zadaci, rad na konkretnim zadacima, saradničko učenje	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica, prilagođena grupnom radu. Poligon za obuku kandidata	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju	Flip-čart, table, kreda, LCD projektor, laptop. Auto namijenjeno za obuku kandidata	

programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	
Online realizacija programa	- Računar ili laptop sa mogućnošću podrške Zoom ili Teams aplikacijama, ppt- prezentacije

1.5.4. STRUČNO USAVRŠAVANJE PREDAVAČA TEORIJSKE NASTAVE U AUTO ŠKOLAMA

Opšti podaci	
Naziv programa	Stručno usavršavanje predavača teorijske nastave u auto školama
Autori programa	Vesko Rašković
Realizatori programa	Vesko Rašković, mr Srećko Kljajić
Kontakt osoba	Vesko Rašković
E-mail	vesko9852@gmail.com
Broj telefona	068412520
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Opšti cilj programa: Unapređivanje znanja i vještina za realizaciju kvalitetne obuke kandidata za polaganje vozačkih ispita.</p> <p>Specifični ciljevi programa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sticanje znanja i vještina nastavnika i instruktora za primjenu metoda i oblika rada sa učenicima i kandidatima u toku realizacije modula nastave iz saobraćaja <p>Savremene tehnologije kao podrška nastavi i učenju u sektoru saobraćaja</p>
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p>1. Regulisanje i bezbjednost saobraćaja</p> <p>a) Raskrsnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - uređenje prilaza raskrsnici, - vođenje saobraćajnih tokova i - opterećenje raskrsnice; <p>b) Bezbjednost saobraćaja</p> <ul style="list-style-type: none"> a. metode bezbjednosti saobraćaja: statistika, eksperimenti, posmatranje i testiranje, b. saobraćajne nezgode: dinamika i struktura, posljedice, prostorne, vremenske i sezonske karakteristike, c. greške učesnika u saobraćaju, i d. aktivna i pasivna bezbjednost; <p>c) Analiza saobraćajnih nezgoda</p> <ul style="list-style-type: none"> e. praktični primjeri vještačenja saobraćajnih nezgoda: sudar motornih vozila, sudar i odbačaj pješaka, sudar i odbačaj motocikliste i motora; <p>č) Kontrola i regulisanje saobraćaja</p> <ul style="list-style-type: none"> f. metodologija obavljanja kontrole,

	<p>g. preventivni i represivni efekti, sistem osiguranja vozila, i</p> <p>h. regulisanje saobraćaja;</p> <p>ć) Tereti u saobraćaju</p> <p>i. savremeni zahtjevi transporta u cjelini,</p> <p>j. savremeno ambalažiranje, i</p> <p>k. tehnološki zahtjevi robe i transporta;</p> <p>d) Prevoz putnika i robe</p> <p>l. upoznavanje savremene organizacije prevoza, i</p> <p>m. upoznavanje korišćenja i obrade dokumentacije</p>	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Nakon završetka programa obuke očekuje se da izvođači obuke u auto školama budu u mogućnosti da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koristeći adekvatne metode i oblike rada realizuju obuku polaznika za osposobljavanje za vozače motornih vozila iz oblasti bezbjednosti i regulisanja saobraćaja; - Upoznaju polaznike obuke sa teretima u saobraćaju, prevozu putnika i robe u saobraćaju; - Informišu polaznike obuke sa karatkeristikama savremenih motornih vozila, uređajima u vozilu, upravljanje vozilom s obzirom na tehničke karatkeristike i uticajem vozila na okolinu i prilagode obuku potrebama i prethodnim znanjima i vještinama polaznika koristeći principe obrazovanja odraslih 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Program za obuku vozača Vozač motornog vozila Tehničar drumskog saobraćaja	Stručno-teorijski predmeti Praktična nastava
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Predavači teorijske nastave u auto školama o Nastavnici stručno-teorijskih predmeta saobraćajnog sektora o Nastavnici praktične nastave iz sljedećih oblasti: Praktična obuka vozača u auto školama o Organizatori praktičnog obrazovanja o Stručni saradnici o Saradnici u nastavi 	

	<ul style="list-style-type: none"> o Instruktori vožnje u auto školama o Instruktori praktičnog obrazovanja o Članovi komisija za polaganje vozačkih ispita o Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih
Uslovi za uključivanje u program	Prijava, Potvrda da je polaznik predavač u auto školi
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalno 15; Maksimalno 25
Trajanje programa	3 dana - 24 sata
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Usmeno izlaganje, demonstracija, problemski zadaci, rad na konkretnim zadacima, saradničko učenje
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica, prilagođena grupnom radu. Poligon za obuku kandidata
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip-čart, table, kreda, LCD projektor, laptop. Auto namijenjeno za obuku kandidata
Online realizacija programa	- Računar ili laptop sa mogućnošću podrške Zoom ili Teams aplikacijama, ppt- prezentacije

1.5.5. STRUČNO USAVRŠAVANJE INSTRUKTORA VOŽNJE U AUTO ŠKOLAMA

Opšti podaci	
Naziv programa	Stručno usavršavanje instruktora vožnje u auto školama
Autori programa	mr Srećko Kljajić
Realizatori programa	mr Srećko Kljajić, Vesko Rašković
Kontakt osoba	mr Srećko Kljajić
E-mail	direktor@siu-pg.edu.me ; srasko@t.com.me
Broj telefona	067254778
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Opšti cilj programa: Sticanje znanja iz oblasti regulisanja i bezbjednosti saobraćaja.</p> <p>Specifični ciljevi programa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Unpaređivanje znanja i vještina iz oblasti saobraćaja i motornih vozila u funkciji obuke kandidata za vozače; • Didaktičko-metodičko oblikovanje obuke; • Vođenje evidencije o realizaciji progama i praćenje napredovanja postignuća i vještina kandidata za vozače; • Upoznavanje sa adekvatnom metodikom obuke u kontekstu ciljeva koje kanidati treba da dostignu kroz obuku; • Upoznavanje sa različitim i odgovarajućim oblicima rada kao činiocima uspješne obuke; • Upoznavanje sa savremenim tehnologijama u motornom vozilu i prenošenja znanja tokom obuke za vozače motornih vozila; • Informisanje o uticajima uslova na bezbjednost saobraćaja i saobraćajne nezgode; • Unapređivanje znanja iz oblasti kontrole i regulisanja saobraćaja, vrsta tereta u saobraćaju i karakteristikama prevoza putnika i robe; • Osposobljavanje za primjenu različitih oblika i metoda rada tokom obuke; • Poznavanje tehničkih propisa za tehničko održavanje vozila; • Upoznavanje sa različitim metodama i oblicima rada za ekološku obuku kandidata za vozače; • Informisanje o posebnostima pedagoške psihologije i andragogije; <p>Informisanje o uporednim karakteristikama učenja mladih i odraslih itd.</p>
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p>2. Regulisanje i bezbjednost saobraćaja</p> <p>a) Raskrsnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - vođenje saobraćajnih tokova i - opterećenje raskrsnice; <p>b) Bezbjednost saobraćaja</p> <ol style="list-style-type: none"> a. metode bezbjednosti saobraćaja: statistika, eksperimenti, posmatranje i testiranje, b. saobraćajne nezgode: dinamika i struktura, posljedice, prostorne, vremenske i sezonske karakteristike, c. greške učesnika u saobraćaju i d. aktivna i pasivna bezbjednost; <p>c) Analiza saobraćajnih nezgoda</p>

	<p>e. praktični primjeri vještačenja saobraćajnih nezgoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. sudar motornih vozila, ii. sudar i odbačaj pješaka, iii. sudar i odbačaj motocikliste i motora; <p>č) Kontrola i regulisanje saobraćaja:</p> <ul style="list-style-type: none"> f. metodologija obavljanja kontrole, g. preventivni i represivni efekti, h. sistem osiguranja vozila i i. regulisanje saobraćaja; <p>ć) Tereti u saobraćaju:</p> <ul style="list-style-type: none"> j. savremeni zahtjevi transporta u cjelini i k. tehnološki zahtjevi robe u transporta; <p>d) Prevoz putnika i robe:</p> <ul style="list-style-type: none"> l. upoznavanje savremene organizacije prevoza i m. upoznavanje korišćenja i obrade dokumentacije 	
<p>Očekivani ishodi po završetku programa</p>	<p>Nakon završetka programa obuke očekuje se da instruktori vožnje u auto školama budu u mogućnosti da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koristeći adekvatne metode rada realizuju obuku polaznika za osposobljavanje za vozače motornih vozila iz oblasti bezbjednosti i regulisanja saobraćaja; - Upoznaju polaznike obuke sa teretima u saobraćaju, prevozu putnika i robe u saobraćaju; - Informišu polaznike obuke sa karakteristikama savremenih motornih vozila, uređajima u vozilu, upravljanjem vozilom s obzirom na tehničke karakteristike i uticajem vozila na okolinu i prilagode obuku potrebama i prethodnim znanjima i vještinama polaznika obuke za vozače koristeći principe obrazovanja odraslih 	
<p>Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom</p>	<p>Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja</p>	<p>Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa</p>
<p>Ciljna grupa</p>	<p>Program za obuku vozača Vozač motornog vozila Tehničar drumskog saobraćaja</p>	<p>Stručno-teorijski predmeti Praktična nastava</p> <ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici stručno-teorijskih predmeta saobraćajnog sektora o Nastavnici praktične nastave iz sljedećih oblasti: Praktična obuka vozača u auto školama o Organizatori praktičnog obrazovanja o Stručni saradnici o Saradnici u nastavi o Instruktori vožnje u auto školama o Instruktori praktičnog obrazovanja o Članovi komisija za polaganje vozačkih ispita o Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih

Uslovi za uključivanje u program	Prijava, Licenca Potvrda da je polaznik instruktor vožnje u auto školi
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalno 15; Maksimalno 25
Trajanje programa	3 dana - 24 sata
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Usmeno izlaganje, demonstracija, problemski zadaci, rad na konkretnim zadacima, saradničko učenje
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica, prilagođena grupnom radu. Poligon za obuku kandidata
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip-čart, table, kreda, LCD projektor, laptop. Auto namijenjeno za obuku kandidata
Online realizacija programa	- Računar ili laptop sa mogućnošću podrške Zoom ili Teams aplikacijama, ppt- prezentacije

1.6. GRAĐEVINARSTVO I UREĐENJE PROSTORA

1.6.1. SOFTVERSKI PROGRAMI ZA KOMPJUTERSKO MODELOVANJE U ARHITEKTURI (ARCHICAD 3D MODELOVANJE).

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Softverski programi za kompjutersko modelovanje u arhitekturi (ArchiCAD 3D modelovanje).</i>
Autori programa	Mirko Ščekić
Realizatori programa	Mirko Ščekić
Kontakt osoba	Mirko Ščekić
E-mail	arhsceka@gmail.com
Broj telefona	069 525219
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Osposobljavanje nastavnika za realizaciju ciljeva i ishoda nastave stručno-teorijskih predmeta. Upoznavanje i korišćenje grafičkog softvera ArchiCAD i 3D modelovanje pomoću navedenog softvera. Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika za korišćenje novih tehnologija i primjenu savremenih nastavnih sredstava u nastavnom procesu. Stvaranje osnova za dalje usavršavanje nastavnika i podizanje kvaliteta nastave u srednjim stručnim školama. Prelazak sa tradicionalnog („ručnog“) crtanja na crtanje pomoću računara. Korišćenje ArchiCAD-a u praksi. Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika u domenu primjene principa očiglednosti u nastavi. Upoznavanje sa modernim metodama, alatima i tehnikama u nastavi i učenju. Pružanje prilike učesnicima seminara da sami iskuse i uvježbaju nove metode profesionalnog rada. Predstavljanje modela „Nastava orijentisana ka aktivnostima“. Obezbjedivanje praktičnih vježbi za korišćenje modernih nastavnih sredstava u stručnom obrazovanju. Pomaganje učesnicima seminara da urade pripremu časa za implementaciju novih metoda u njihovoj svakodnevnoj nastavnoj praksi.</p> <p>Profesionalne vještine i sposobnosti koje ovaj program unapređuje kod nastavnika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Efikasnost u podučavanju učenika • Sposobnost kreiranja najpogodnijih sadržaja za realizaciju zadatih ciljeva i ishoda • Jačanje demokratskog proreformskog stava • Samorazumijevanje/razumijevanje • Nastavnik kao aktivni, samousmjereni, reflektivni i prilagodljivi „sveživotni učenik“ • Komunikacija • Rad u timu • Saradnja • Tolerancija • Kreativnost • Vođenje • Moderacija

<p>Sadržaji obuhvaćeni programom</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Upoznavanje sa ArchiCAD-om, koncept virtuelne građevine (ArchiCAD BIM koncept). • Radno okruženje ArchiCAD-a. Tri primarna radna okruženja: prozor Plana osnove, prozor Presjeka/Izgleda i 3D prozor. Upoznavanje sa Navigator paletom projekta. • Upoznavanje sa paletama alata kao što su Tool Box, Toolbars, Info Box, Control Box i Coordinate Box, kao i padajućih menija. Upoznavanje sa funkcijama komandi koje sadrže navedene palete alata i padajući meniji. Podešavanje radnog okruženja i "izbacivanje" po želji alata na paletu Toolbars. • Osnovne postavke. Zadavanje razmjere crtanja, određivanje jedinica u kojima se crta i kotira. Rad sa nivoima građevine. Kreiranje nivoa i kopiranje elemenata sa jednog nivoa na drugi. • Definisane osnovne dispozicije građevine. Demonstracija upotrebe alatki za modelovanje Wall(zid), Column(stub) i Beam(greda), podešavanje njihovih parametara. • Demonstracija upotrebe alatke Slab(ploča) za kreiranje različitih oblika ploča i međuspratnih konstrukcija. Demonstracija kreiranja otvora u pločama. • Formiranje plašta građevine. Upotreba alatke Roof(krov), oblikovanje stubova i zidova prema liniji krova. • Demonstracija upotrebe alatki Door(vrata) i Window(prozor). Postavljanje vrata i prozora, podešavanje parametara. • Postavljanje objekata u prostor. Upotreba alatki Slab(ploča) i Mesh(mreža) za kreiranje okolnog terena. Upotreba objekata biblioteke za spoljnu vizuelizaciju (drveće, vozila, ljudi) • Razumjevanje i upotreba alatke Object(objekti). Tipovi objekata, podešavanje osobina i parametara objekata, ArchiCAD biblioteka. • Vertikalne komunikacije. Upotreba alatke Stair(stepenice), kreiranje objekta stepeništa, odabir tipa stepeništa, odabir i postavljanje ograde. • Demonstracija upotrebe alatke Lamp(lampa), odabir i podešavanje parametara. • Kontrola prikaza objekata u 3D prozoru ekrana pomoću kotrljanja-“skrolovanja” točkića miša (uvećavanje-umanjivanje), pomoću pritisnutog točkića miša (komanda Pan-pomjeranje crteža) i pomoću duplog klika točkića miša (postavljanje cijelog crteža na vidno polje ekrana). Upotreba alatke Orbit(orbita) za okretanje objekta i alatke Explor model(istraži model) za kretanje oko objekta i kroz njega. Tipovi 3D prikaza(perspektiva, paralelna projekcija) • Načini selekcije-odabira (Select) nacrtanih objekata u prozoru Osnove i 3D prozoru u cilju manipulacije njima i njihove modifikacije. • Mijenjanje karakteristika i parametara selektovanog objekta pomoću opcija u paleti Info Box i pomoću opcija iz padajućeg menija Element Attributes sa palete Toolbars.
--------------------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Modifikacija selektovanog objekta u prozoru osnove i manipulacija njime pomoću komandi Resize, Split, Adjust, Intersect, Fillet, Chamfer, Drag, Rotate, Mirror, Multiply, Stretch sa palete Toolbars. • Modifikacija selektovanog objekta i manipulacija njime u 3D prozoru pomoću komandi u Pet paleti. • Kreiranje Presjeka/Izgleda objekta, upotreba alatke Section(presjek). • Kreiranje 3D Odsječka, upotreba alatke Marquee(okvir), 3D presječne ravni. • Vizuelizacija projekta. Upotreba alatke Kamera, postavljanje i parametri kamere, parametri položaja sunca. • Izrada Fotorenderinga, podešavanje parametara, efekti i pozadine. • Demonstracija upotrebe alatke Figure(figura) za unošenje render fotografija u crtež ArchiCAD-a. Uobličavanje crteža, čuvanje fajlova i njihova priprema za štampu 	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>Nakon završene obuke nastavnici će biti sposobni da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podese radno okruženje softverskog programa za kompjutersko modelovanje - Kreiraju 3D modele arhitektonskih objekata - Kreiraju 3D modele enterijera arhitektonskih objekata - Izrade digitalne prikaze (fotorendere) arhitektonskih objekata - Izvrše uobličavanje crteža, čuvanje fajlova i njihovu pripremu za štampanje 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Arhitektonski tehničar Tehničar za arhitekturu i dizajn enterijera Tehničar za dekorisanje i aranžiranje prostora	Kompjutersko modelovanje Softverski alati za modelovanje i dizajniranje objekata i prostora
Ciljna grupa	Nastavnici stručno-teorijskih predmeta iz područja rada Građevinarstvo i uređenje prostora	
Uslovi za uključivanje u program	Savladan program stručnog usvršavanja- Moderna nastavna sredstva u stručnom obrazovanju: upotreba grafičkog softvera(ArchiCAD 2D crtanje)	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Broj učesnika u grupi od 7 do 15	
Trajanje programa	Program traje 2 dana, ukupno 16 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	<ul style="list-style-type: none"> • Teorijska razmatranja uvodnog karaktera • Diskusija • Pojedinačne i grupne prezentacije • Predavanja • Vježbe • Podjela uloga 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Rad na bazi instrukcija • Igranje uloga • Evaluacija • Frontalni i individualni oblici rada
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica opremljena računarima
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Potrebno je minimalno 15 računara sa instaliranim softverom ArchiCAD i projektor sa platnom za predavača-realizatora programa
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati online

1.7. EKONOMIJA

1.7.1. EXCEL U EKONOMIJI

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Excel u ekonomiji</i>
Autori programa	Vladica Avramović
Realizatori programa	Vladica Avramović
Kontakt osoba	Vladica Avramović
E-mail	a.vladan@t-com.me
Broj telefona	+382 67 528 434
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Ovladavanje nastavnika tehnikom kreiranja, korišćenja i ažuriranja aplikativnih programa iz polja ekonomije; • Afirmisanje savremenih IT tehnologija u procesu organizovanja i izvođenja nastave stručnih predmeta obrazovnog profila Ekonomski tehničar, Tehničar marketinga i trgovine i Tehničar prodaje u dijelu tabelarnih kalkulacija i baza podataka; • Podsticanje nastavnika za kreativniji praktični rad iz stručnih predmeta upotrebom programskog paketa za kancelarijske poslove MS OFFICE; • Podsticanje nastavnika za izradu izvještaja iz Odjeljenjske knjige, uspjeha učenika iz pojedinih predmeta i uspjeha Aktiva koristeći programe za tabelarne kalkulacije i baze podataka; • Podsticanje učenika za samostalan i/li grupni rad koji ima primjenu u praksi-izrada faktura, kalkulacija, popisnih listi i sl.; • Automatizacija poslova u ekonomiji kroz izradu programa za obračun plata, analizu poslovanja firme, bilans stanja, završni račun itd.; • Unapređenje znanja i vještina učenika iz oblasti aktivnog učenja, grupnog rada na vježbama i učenja usmjerenog ka aktivnostima; • Postizanje sveukupno boljih rezultata učenika ekonomske grupe predmeta; • Izrada jedinstvene baze podataka za internu i eksternu evaluaciju, kao i za ostale aktivnosti u školi
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u programski paket MS EXCEL (2 sata)<ul style="list-style-type: none"> • Instalacija MS OFFICE paketa 2010 • Radno okruženje MS EXCEL 2010 • Mogućnosti programa i njegova primjena u praksi • Pregled grupa funkcija i vrste dijagrama 2. Primjena matematičkih funkcija u programskom paketu MS EXCEL (4 sata)

	<ul style="list-style-type: none"> • Priprema programa za rad: formatiranje ćelija, pisanje formula, prikaz rezultata proračuna, apsolutno, relativno i kombinovano adresiranje ćelija • Primjena osnovnih funkcija SUM, MIN, MAX, AVERAGE, COUNT • Izrada aplikativnih programa za vođenje evidencije, tabele uspjeha učenika u odjeljenju • Korišćenje gotovih programa za praktičnu primjenu <p>3. Primjena programskog paketa MS EXCEL u finansijama i računovodstvu (10 sati)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Primjena složenih funkcija: IF, SUMIF, COUNTIF • Sortiranje podataka u tabelama • Filtriranje podataka u tabelama • Primjena funkcije LOOKUP, VLOOKUP, HLOOKUP • Odabir-funkcija DATA VALIDATION • Primjena funkcije GOAL SEEK & PMT za traženje optimalnog rješenja • Kreiranje i upotreba PIVOT tabele <p>4. Izrada programa za praktičnu primjenu u ekonomiji (6 sati)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izrada fakture i nivelacije korišćenjem naredbe VLOOKUP i LOOKUP • Formiranje liste za odabir korišćenjem naredbe DATA VALIDATION • Izrada programa za obračun plata upotrebom naredbe GOAL SEEK • Izrada zaokretne tabele i njena analiza korišćenjem PIVOT tabele • Izrada tabele za finansijsko poslovanje preduzeća, izrada finansijskih izvještaja • Povezivanje programa WORD, EXCEL, ACCESS OFFICE paketa i VISUAL BASIC paketa <p>5. Prezentacija završnih radova polaznika (2 sata)</p>	
<p>Očekivani ishodi po završetku programa</p>	<p>Posle završene obuke nastavnici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uvide značaj programiranog-praktičnog učenja u školi koje prati razvoj novih tehnika i tehnologija, kako od strane nastavnika, tako i od strane kreatora obrazovne politike Crne Gore; • Postignu bolje rezultate učenika kroz kontinuirano usavršavanje obrazovno-vaspitnog procesa u cjelini; • Unaprijede svoj rad primjenom novih softvera 	
<p>Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom</p>	<p>Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja</p> <p>Ekonomski tehničar</p>	<p>Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Računovodstvo • Bankarsko poslovanje • Finansijsko poslovanje • Marketing • Preduzetništvo • Poslovna komunikacija • Ekonomska trgovina

		• Osnovi makroekonomije
Ciljna grupa		<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti: ekonomija, pravo i administracija; o Nastavnici praktične nastave iz sljedećih oblasti: ekonomija, pravo i administracija
Uslovi za uključivanje u program		<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za polaznike koji posjeduju bazična znanja iz ICT predviđen je visok nivo razrade tema i realizacija složenih naredbi iz računovodstva, finansija i bankarstva; • Za polaznike bez početnih znanja predviđen je redukovani (prilagođeni) nivo razrade tema i realizacija jednostavnog praktičnog primjera u tabelarnim kalkulacijama, gdje će se veća pažnja posvetiti grafičkom prikazu izračunatih veličina
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-20	
Trajanje programa	24h / 3 dana	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne i grupne prezentacije, rad na konkretnom zadatku, pojedinačni rad u odgovarajućem softveru na računaru	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Dovoljno velika i dovoljno svijetla prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad (stolice, veliki stolovi i mogućnost spajanja više manjih stolova u velike)	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> • Obuka se izvodi u računarskoj učionici sa onoliko računara koliko ima polaznika obuke. Računari moraju svojom konfiguracijom zadovoljavati minimum kriterijuma za instaliranje softvera. Poželjno je da računari budu međusobno umreženi i konektovani na Internet. • Instalacione CD-ove za matrični proračun snosi IPF. • Projektor, šampač, prenosni računar za trenere, projekciono platno; • PC računari: jedan polaznik-jedan računar 	
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati putem online platformi	

1.7.2. PREDUZEĆE ZA VJEŽBU - PREDUZETNIŠTVO

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>Preduzeće za vježbu - preduzetništvo</i>	
Autori programa	Mr Jelena Đikanović i Gorica Marković	
Realizatori programa	Mr Jelena Đikanović i Gorica Marković	
Kontakt osoba	Mr Jelena Đikanović	
E-mail	jelenadjikanovic@gmail.com	
Broj telefona	069 605 606	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> - Upoznavanje sa značajem preduzetništva, preduzetničkih vještina, tehnikama za pronalaženje biznis ideje, strukturom i načinom izrade biznis plana, oblicima obavljanja privredne djelatnosti i promocijom proizvoda i usluga. - Osposobljavanje za pokretanje i vođenje sopstvenog biznisa i privrednog društva. - Razvijanje inicijativnosti, kreativnosti, odgovornosti, komunikativnosti i timskog rada 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> - Pojam preduzetništva - Biznis ideja i biznis plan - SWOT analiza - Registracija preduzeća za vježbu - Sektori u preduzeću za vježbu - Rad u različitim sektorima preduzeća za vježbu - Računovodstvo - Marketing - Priprema za sajam preduzeća za vježbu - Izrada sajta, značaj prisutnosti preduzeća u elektronskim medijima - Uloga nastavnika 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Po završetku ovog seminara polaznik će biti sposoban da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identifikuje osnovna obilježja preduzeća za vježbu i ulogu Servis centra preduzeća za vježbu - Sastavi biznis plan preduzeća za vježbu i osmisli njegov vizuelni identitet - Sprovede postupak osnivanja preduzeća za vježbu i prijema zaposlenih - Izvrši poslove i zadatke unutar Službe opštih poslova - Izvrši poslove i zadatke unutar Sektora Marketing - Izvrši poslove i zadatke unutar Sektora Komercijala - Izvrši poslove i zadatke unutar Sektora Finansije i računovodstvo - Sprovede postupak primopredaje preduzeća za vježbu 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Ekonomski tehničar	Preduzetništvo

obrazovanja, odnosno predmetom/modulom		Preduzeće za vježbu
Ciljna grupa	Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti: računovodstvo, bankarsko i finansijsko poslovanje, primjena softverskih alata u ekonomiji, preduzeće za vježbu, preduzetništvo, marketing, osiguranje imovine i lica, špeditersko i agencijsko poslovanje	
Uslovi za uključivanje u program	Visok nivo motivacije i zainteresovanosti nastavnika za sadržaje, motivacija da se stečena zanja prenesu u praktičnom radu sa učenicima; nastavnici koji predaju predmet preduzeća za vježbu. U program se mogu uključiti nastavnici koji su završili školovanje prema Nacionalnom okviru kvalifikacija - Sedmi nivo podnivo jedan (VII1): - kvalifikacija visokog obrazovanja (240, 180+60, 300, odnosno 360 kredita CSPK-a) iz oblasti ekonomija	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalni broj učesnika je 12, a maksimalni 20	
Trajanje programa	Program se izvodi u dva seminara po dva dana, po 8 sati, to je ukupno 32 sata efektivnog rada	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka je interaktivnog tipa (rad u radionicama)-teorijska razmatranja uvodnog karaktera, brainstorming, diskusija, debata, pojedinačne i grupne prezentacije, rad na konkretnom primjeru-realni susreti, rad u grupama, rad u parovima, igra uloga, timski rad, simulacija itd.	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Sala ili učionica u kojoj postoje uslovi za korišćenje kompjutera druge opreme neophodne za realizaciju programa	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Računar, projektor i platno, flip čart tabla	
Online realizacija programa	Program se može organizovati online. Uslovi su: - da svaki polaznik ima računar i mogućnost pristupa na Microsoft Teams aplikaciju, kao i da ima nalog edu.membroj članova - poželjno 12, maksimalno 15 učesnika vrijeme trajanja 4 dana, po 4 sata efektivnog rada dnevno	

1.7.3. DOSTIGNUĆA MLADIH U CRNOJ GORI - UČENIČKA KOMPANIJA

Opšti podaci	
Naziv programa	Dostignuća mladih u Crnoj Gori - Učenička kompanija
Autori programa	<p>mr Nikola Mićunović - Univerzitet Donja Gorica</p> <p>Darko Radičanin - Dostignuća mladih u Srbiji</p>
Realizatori programa	<ol style="list-style-type: none"> 1. dr Dijana Kovačević - Univerzitet Donja Gorica 2. mr Ana Maksimović - Univerzitet Donja Gorica 3. mr Nikola Mićunović - Univerzitet Donja Gorica 4. Marko Nišavić - Univerzitet Donja Gorica 5. Ana Veljković - Dostignuća mladih u Srbiji 6. Bratislav Vasić- Dostignuća mladih u Srbiji 7. Jelena Vlahović - JU Srednja ekonomsko-ugostiteljska škola Bar 8. Adrijana Mugoša - JU Srednja ekonomska škola "Mirko Vešović" Podgorica 9. Milica Raičević - JU Srednja ekonomska škola "Mirko Vešović" Podgorica 10. Adisa Malagić - JU Gimnazija "Tanasije Pejatović" Pljevlja 11. Olivera Srdanović - JU srednja stručna škola Bijelo Polje 12. Daliborka Božović - JU Srednja mješovita škola Petnjica
Kontakt osoba	mr Nikola Mićunović
E-mail	nikola.micunovic@udg.edu.me
Broj telefona	+382 67 007 574
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Uvođenje inovativnih sadržaja u gimnazije i srednje stručne škole koji podstiču učenike na sticanje znanja i vještina u oblasti preduzetništva, poslovanja i finansijske pismenosti; • Uvođenje inovativnih sadržaja u gimnazije i srednje stručne škole koje podstiču razvoj preduzetničkih vještina (networking, kreativno rješavanje problema, traženje prilika, prezentacione vještine, liderske sposobnosti, saradnja sa okruženjem, poznavanje lokalnih kulturnih normi i njihov uticaj na preduzetnički poduhvat i sl); • Povezivanje obrazovnog i poslovnog sektora sa ciljem primjene teorijskih znanja u praksi; • Osposobiti nastavnike za izvođenje ključnih komponenti programa Učenička kompanija sa primijenjenom ekonomijom; • Kontinuirana obuka nastavnika, odnosno proširiti obuku o ključnim kompetencijama za preduzetništvo kod nastavnika u gimnazijama i srednjim stručnim školama u Crnoj Gori; • Podsticanje mentorskog načina rada u relaciji nastavnik, tj. mentor - učenici, kao i mentorska saradnja sa stručnjacima iz poslovnog sektora
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Uvod u preduzetničko obrazovanje, predstavljanje ciljeva organizacije Dostignuća mladih i programa Učenička kompanija. • Teorijski okvir - osnovi ekonomije, upoznavanje sa principima slobodnog tržišta i preduzetništva. Preduzetništvo kao fundament razvoja društva, filozofija preduzetništva; preduzetništvo i kreativna destrukcija. Preduzetničko društvo; Da li se preduzetnik rađa ili se preduzetnikom može postati? Potrebe i motivacija. • Metodologija programa Učenička kompanija:

	<ul style="list-style-type: none"> • Organizaciona struktura i menadžment u kontekstu timskog rada i saradnje • Osnivanje učeničke kompanije • Biznis plan • Upravljanje učeničkom kompanijom - proizvodnja • Upravljanje učeničkom kompanijom - tržište (učesće na takmičarskim sajmovima) • Zatvaranje učeničke kompanije (pisanje kompanijskog izveštaja) • Simulacija takmičenja: javni nastup i sajamsko predstavljanje
<p>Očekivani ishodi po završetku programa</p>	<p>Nakon obuke očekuje se obučenost nastavnika za primjenu preduzetničkog učenja kao ključne kompetencije što je u skladu sa Strategijom za cjeloživotno preduzetničko učenje¹. Cilj je da kvalitetno preduzetničko obrazovanje postane dostupno što većem broju srednjoškolaca u Crnoj Gori, a učenička kompanija je odličan model za podsticanje znanja i vještina iz preduzetništva i ekonomije. Nastavnici primjenjuju model učenja kroz rad i imaju podršku organizacije Dostignuća mladih u Crnoj Gori koja obavlja monitoring i dijeli dostupne resurse sa nastavnicima i školama. Direktori škola su obaviješteni o ciljevima programa Dostignuća mladih u Crnoj Gori, i inicirana su partnerstva između organizacije i srednjih škola.</p> <p>Dugoročni očekivani efekat je da se poveća broj učenika u Crnoj Gori koji prolaze kroz preduzetničke programe, a nastavnici prate novine u oblasti ekonomije, razvoja društva i inovacija koje mogu da iskoriste u radu sa učenicima. Nastavnici uz podršku direktora škola i organizacije Dostignuća mladih u Crnoj Gori promovisu uspjehe učenika u medijima, zajednici i društvu, i skreću pažnju na značaj preduzetničkog obrazovanja za uključivanje mladih u društveno-ekonomske tokove. Odnosno, shodno gore navedenom, program obuhvata razvoj stručnih kompetencija, znanja i vještina koje će steći i nastavnici i učenici tokom realizacije programa a posebno kroz Učeničke kompanije. Po završenom programu Dostignuća mladih obuhvataju se sljedeći ishodi:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Razvoj stručnih kompetencija nastavnika: <ul style="list-style-type: none"> • Pripreme rad, osnivanje, organizaciju i sprovede rad Učeničke kompanije u svojim srednjim školama, • Primjenjuje i unapređuje mentorski način rada u relaciji nastavnik, tj. mentor - učenici, kao i mentorsku saradnju sa stručnjacima iz poslovnog sektora, • Primjenjuje koncept alternativne mogućnosti i komparativne prednosti u cilju unapređenja nastave i kako bi objasnio zašto se odvija razmjena između pojedinaca, regija i nacija; b. Znanje koje usvajaju učenici: <ul style="list-style-type: none"> • Učenik umije da identifikuje različite mogućnosti za lične, profesionalne i/ili poslovne aktivnosti, • Razumije kontekst u kom ljudi žive i rade, način na koji funkcioniše ekonomija i sa kojim prilikama i ograničenjima se suočava preduzetnik, • Razumije etičku komponentu rada kompanije i preduzetnika; c. Vještine koje se usvajaju: <ul style="list-style-type: none"> • Primjenjuje osnovne principe projektnog upravljanja (planiranje, organizovanje, upravljanje, liderstvo i

¹ Strategija za cjeloživotno preduzetničko učenje, Ministarstvo ekonomije Crne Gore, 2019. godine

	delegiranje, analiza, komuniciranje, izvještavanje, monitoring), <ul style="list-style-type: none"> • Prezencione vještine i vještine pregovaranja, • Sposobnosti samostalnog i rada u timu, • Sposobnost da se identifikuju lične snage i slabosti, kao i članova tima. Sposobnost za procjenu i preuzimanje rizika kada i gdje je opravdano	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Dostignuća mladih u Crnoj Gori Program učenička kompanija	Program učenička kompanija odnosi se konkretno na sticanje preduzetničkih kompetencija za sve nastavnike svih stručno-teorijskih predmeta u srednjim stručnim školama u Crnoj Gori
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti: ○ _____ ○ Nastavnici praktične nastave iz sljedećih oblasti: ○ _____ ○ Organizatori praktičnog obrazovanja ○ Stručni saradnici ○ Saradnici u nastavi ○ Direktori i pomoćnici direktora ○ Instruktori praktičnog obrazovanja ○ Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	Uslov je da učesnici imaju saglasnost direktora škole za učešće na obuci jer se nakon obuke očekuje da primjenjuju program u školi. Radne materijale za sve učesnike obezbjeđuje organizator obuke, a jedini uslov je da su učesnici zaposleni u srednjim školama u Crnoj Gori	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Preporučena grupa je 30 učesnika, ali u praksi broj učesnika može da varira od 20-30 učesnika po grupi	
Trajanje programa	Obuka traje 2 dana, ukupno 16 sati. Prvi dan radi se 8 sati, Drugi dan radi se 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Svi oblici rada su interaktivni i fokusirani na razvoj preduzetničkih vještina nastavnika. Realizatori obuke daju teorijske uvode nakon kojih slijede jasne instrukcije za rad u malim grupama. Realizatori koriste primjere iz prakse kako bi prikazali realnost iz učionice i način kako motivisati učenike. Tokom obuke koristi se radioničarski rad, ohrabruje se postavljanje pitanja i aktivno učešće, a na kraju obuke svi učesnici dobijaju sertifikate o pohađanoj obuci, u trajanju od 16 sati.	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Za realizaciju programa potrebna je učionica sa tehničkom opremom za projektovanje. Stolovi i stolice poređani su za rad u malim grupama: 5 sjedećih jedinica sa 6 stolica. Svaka jedinica je jedna	

	grupa i na raspolaganju ima laptop, flipčart papir, flomastere, markere, makaze i selotejp
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Za tehnički aspekt obuke potrebni su internet, šest laptop računara, projektor, kompjuter za projektovanje, te zvučnici i prateća oprema
Online realizacija programa	Za slučaj potrebe da se program usljed Covid pandemije i drugih izazova mora realizovati online, cjelokupni program edukacije i treninga odvijaće se putem digitalnih platformi, kako bi na taj način nastavnici dobili priliku da aktivno slušaju, komuniciraju, prezentuju svoje predloge i rade na rješenju zadataka, kao i u fizičkom okruženju

1.8. PRAVO

1.8.1. RETORIKA

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Retorika</i>
Autori programa	dr Ivan Radević
Realizatori programa	dr Ivan Radević
Kontakt osoba	dr Ivan Radević
E-mail	ivan@radevic.me , retorika.me@gmail.com
Broj telefona	+382 67 629 888
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Cilj programa je da omogući polaznicima da ovladaju teorijskom i praktičnom dimenzijom govorničke vještine, odnosno vještine debatovanja, pregovaranja i učestvovanja u donošenju odluka.</p> <p>Očekuje se, naime, da korisnici programa ovladaju osnovnim vještinama sistematskog, logički i etički utemeljenog, uvjerljivog i dopadljivog, istinitog i uspješnog govorenja, odnosno tolerantne, cjelishodne, objektivno i subjektivno prihvatljive govorne komunikacije sa poslovnim partnerima, saradnicima i sugrađanima, podržavaocima i kompetitorima. Osobe koje ovladaju govorničkom vještinom kroz ovaj program, biće u prednosti u odnosu na ostale u izražavanju svojih ideja i uvjerenja i imaće znatno veći uticaj na formiranje javnog mnjenja.</p> <p>Realizacija ovog programa ima i širu društvenu funkciju. Ovladavanje polaznika programa govorničkom vještinom/umjetnošću, odnosno vještinom debatovanja, pregovaranja i učestvovanja u donošenju odluka bitno će obogatiti njihova znanja i kulturu i direktno će doprinijeti njihovom ličnom uticaju, i uticaju društvenih grupa kojima pripadaju, na to da se u Crnoj Gori i lakše ostvare ideali i zahtjevi savremenog društva, kakvi su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ideja racionalne i funkcionalne govorne komunikacije, koju karakterišu, s jedne strane, kratka, jasna i istinita poruka, saopštena jednostavno, opušteno i duhovito i, s druge strane, precizno, stilski i jezički dotjerano, lijepo izražavanje; - ideja otvorenog, demokratskog i humanog društva, koje podrazumijeva ne samo pravo građana da pitaju i da budu pitani (konsultovani), da informišu i da budu informisani, - već i njihovu sposobnost da kažu i da razumiju ono što im se kaže; - ideja suživota različito mislećih, koja podrazumijeva skrupuloznost u iznošenju vlastitog mišljenja i tolerantan odnos prema mišljenjima drugih, i koja njeguje dijalog u kome se poštuje svačiji individualitet i lični integritet, kome su strani svi oblici opstrukcije i diskriminacije, i u kome se sve eventualne nesaglasnosti, sporovi i konflikti zadržavaju u okvirima mirne i razložne razmjene argumenata
Sadržaji obuhvaćeni programom	Prvi segment rada odnosi se na interpretaciju udžbeničkih tekstova govora, uz uvježbavanje svih elemenata dobrog govorništva. Drugi dio, posvećen je pisanju (sastavljanju) i interpretiranju vlastitih govora, kao i vježbi tzv. improvizovanih govora. Treći segment uključuje izučavanje vještina debatovanja, pregovaranja i

	učestvovanja u donošenju odluka. Završni segment programa uključuje obavezan govor učesnika, diplomskog karaktera	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Program je koncipiran i sistemski postavljen na način da svaka naredna metodološka jedinica proizilazi iz prethodne. Program garantuje ovladavanje osnovnim vještinama sistematskog, efikasnog, cjelishodnog, logički i etički utemeljenog, uvjerljivog i dopadljivog govorenja, odnosno tolerantne, cjelishodne, objektivno i subjektivno prihvatljive govorne komunikacije u svim prilikama i sa svim sagovornicima.</p> <p>Očekuje se da učesnik nakon pohađanja programa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • je upoznat sa istorijom govorništva • razumije pojam govorništva • razumije pojam retorike • razumije odnos retorike sa drugim naukama • poznaje elemente govorništva • poznaje vrste govorništva • razumije pojam govora • zna elemente govora • zna strukturu dobrog govora • umije da pripremi govor • umije da izloži govor • poznaje principe i protivurječnosti argumentacije • umije da argumentuje svoj govor kroz dimenzije etičkog i apodiktičkog uvjeravanja • poznaje dopunska sredstva uvjeravanja • zna da nabroji osobine dobrog govora • razlikuje žanrove govora • poznaje debatne formate • umije da se koristi primijenjenim govorom u debati • umije da se koristi primijenjenim govorom u pregovorima • poznaje fizička svojstva govornika • poznaje duhovna svojstva govornika • poznaje moralna svojstva govornika • razlikuje vrste auditorijuma • poznaje potrebu za poznavanjem strukture, afiniteta motivacije i drugih svojstava auditorijuma • zna da se izbori sa smetnjama u komunikaciji sa slušaocima • zna da govori i u slučaju neodgovarajućeg prostora • zna da govori i u slučaju tehničkih problema • zna da prevaziđe govornikove propuste • zna da savlada tremu i strah prilikom govora 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Pravo (posebno programi koji se odnose na: administrativno poslovanje, poslovnu komunikaciju, pravne postupke, pravni promet, radno pravo, kompanijsko i finansijsko pravo, carinski postupak i dr.) Debata (izborni predmet)	Pravo, Retorika, Debata
Ciljna grupa	<p>Program može obuhvatiti široku ciljnu grupu.</p> <p>Primarno je u ovom kontekstu usmjeren prema sljedećim ciljnim grupama:</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> ● Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti: <ul style="list-style-type: none"> ○ Pravo (posebno programi koji se odnose na: administrativno poslovanje, poslovnu komunikaciju, pravne postupke, pravni promet, radno pravo, kompanijsko i finansijsko pravo, carinski postupak i dr.) ○ Debata (izborni predmet) ● Nastavnici praktične nastave koji se bave oblastima stručnog usavršavanja u segmentu razvoja ključnih kompetencija, a posebno: <ul style="list-style-type: none"> ○ kompetencija pismenosti, ○ građanska kompetencija, ○ preduzetnička kompetencija i ○ kompetencija kulturološke svijesti i izražavanja, ○ kao i slobodnim i vannastavnim aktivnostima te globalnim obrazovanjem. ● Organizatori praktičnog obrazovanja i dr. zainteresovani: <ul style="list-style-type: none"> ○ Stručni saradnici ○ Saradnici u nastavi ○ Direktori i pomoćnici direktora ○ Instruktori praktičnog obrazovanja ○ Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja <p>Odraslih</p>
Uslovi za uključivanje u program	Nema uslova
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-25 učesnika
Trajanje programa	2 dana po 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	<p>Program obrazovanja za sticanje znanja i vještina iz oblasti retorike realizuje se tokom 2 dana. Svaka tematska cjelina obuhvata teorijski i praktični dio materije u razmjeri 1:2. Predavanja su strukturirana tako da je jedna njena trećina posvećena teorijskom, a druge dvije trećine praktičnom radu. Svaki/a učesnik/ca ima priliku (i obavezu) da na svakoj sesiji učestvuje u razgovoru o teorijskim pitanjima i odradi svoju programom predviđenu praktičnu vježbu.</p> <p>Predavanja su interaktivnog tipa, s obzirom na karakter materije i potrebu da se što više koristi direktna komunikacija.</p> <p>Pored teorijskog dijela zasnovanog na najrelevantnijoj naučnoj građi iz ove oblasti, praktični dio uključuje veliki broj vježbi, zadataka, domaćih radova, kao i pripremu sopstvenog govora, te vježbu improvizovanog govora, debate i pregovora</p>
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Za realizaciju programa neophodna je prostorija od 40 metara kvadratnih, sa priključcima za električnu energiju. Neophodno je da u prostoriji gdje se obuka realizuje postoji mogućnost organizacije prostora prema savremenim andragoškim principima, da namještaj nije fiksiran i da obezbjeđuje neometan rad i raspoređivanje prema potrebi, a u cilju postizanja fleksibilnosti i stvaranja mogućnosti za prilagođavanje izvođenja obuke specifičnostima rada u grupi
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Potrebna sredstva, oprema i materijal su (poželjno, ne i obavezno): Oprema i materijal za izvođača nastave (papir bijeli, hemijska, flipchart sa papirom), PC / laptop, Projektor, Radni materijal (fascikle, olovke, notesi, skripte, knjige),

	Fax, telefon, skener, štampač, fotokopir aparat (uslužno)
Online realizacija programa	Mogućnosti za organizaciju programa online putem postoje. U tom slučaju radilo bi se preko platforme Zoom. Međutim, s obzirom na karakter materije, preporučljivo je da program bude realizovan uživo

1.8.2. ZASNIVANJE RADNOG ODNOSA

Opšti podaci		
Naziv programa	Zasnivanje radnog odnosa	
Autori programa	Dijana Vujačić , Milena Ivanović	
Realizatori programa	Dijana Vujačić , Milena Ivanović	
Kontakt osoba	Dijana Vujačić	
E-mail	dijana.vujacic1@gmail.com	
Broj telefona	069391948	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Shvatiti značaj postupka zasnivanja radnog odnosa, analizom Zakona o radu proširiti znanja o postupku i pravilima zasnivanja radnog odnosa i zaključivanja Ugovora o radu, osposobljavanje polaznika da upoznaju postupak oglašavanja slobodnog radnog mjesta s aspekta poslodavca, upoznaju postupak prijavljivanja na konkurs uključujući izradu CV-a, s aspekta kandidata, upoznaju se sa sadržinom Ugovora o radu	
Sadržaji obuhvaćeni programom	Faze i postupak zasnivanja radnog odnosa Postupak oglašavanja slobodnog radnog mjesta Postupak prijavljivanja na konkurs Obrazac CV-a Primjer Ugovora o radu Posebni oblici Ugovora o radu Prava zaposlenih u skladu sa Zakonom o radu Analiza Zakona o radu	
Očekivani ishodi po završetku programa	Razumijevanje postupka zasnivanja radnog odnosa Uočavanje značaja svake faze postupka zasnivanja pojedinačno Osposobljavanje za primjenljivost naučenog u budućim aktivnostima polaznika Razumijevanje pravnog osnova kao okvira svim fazama postupka zasnivanja Razumijevanje praktičnog značaja samostalne izrade CV-a Upoznavanje sa članovima Ugovora o radu	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Pravno-administrativni tehničar	Radno pravo I, Radno pravo II
Ciljna grupa	Nastavnici srednjih stručnih škola	
Uslovi za uključivanje u program	Nijesu neohodni posebni uslovi	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalno 10 polaznika, maksimalno 20	
Trajanje programa	8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Metoda dijaloga i usmenog izlaganja, meigra uloga, rad u parovima, metoda aktivnog učenja prezentacija, debata, diskusija	

Prostorni uslovi za realizaciju programa	Poslovne prostorije
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Računar, Projektor, Internet
Online realizacija programa	Putem aplikacije Teams ili Zoom

1.9. PREHRANA

1.9.1. TEHNOLOGIJA I SENZORNA ANALIZA JAKIH ALKOHOLNIH PIĆA

Opšti podaci		
Naziv programa	Tehnologija i senzorna analiza jakih alkoholnih pića	
Autori programa	Maida Idrizović i Nikola Simović	
Realizatori programa	Maida Idrizović i Nikola Simović	
Kontakt osoba	Maida Idrizović	
E-mail	maidaid@live.com	
Broj telefona	069 082 445	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Osposobljavanje nastavnika za realizaciju ciljeva i ishoda stručno-teorijskih modula • Stvaranje osnova za dalje usavršavanje nastavnika i podizanje kvaliteta nastave u srednjim stručnim školama • Podsticaj u opremanju školskih laboratorija za izvođenje analiza kontrole kvaliteta prehrambenih proizvoda • Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika u domenu korišćenja savremenih nastavnih sredstava • Upoznavanje sa tehnologijom proizvodnje jakih alkoholnih pića • Upoznavanje sa senzornim ispitivanjima jakih alkoholnih pića 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Pojam i podjela jakih alkoholnih pića • Pokazatelji kvaliteta jakih alkoholnih pića • Tehnološke faze u proizvodnji jakih alkoholnih pića i zakonska regulativa • Senzorno ocjenjivanje jakih alkoholnih pića (voćne rakije, žestoka alkoholna pića - votka, konjak, viski, tekila, džin i dr.) • Određivanje sadržaja alkohola u jakim alkoholnim pićima pomoću raznih instrumenata 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<ul style="list-style-type: none"> • Učesnici će biti informisani o tehnološkom procesu proizvodnje jakih alkoholnih pića • Učesnici će razlikovati vrste jakih alkoholnih pića senzornim pregledom • Učesnici će samostalno određivati procenat alkohola u jakim alkoholnim pićima 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> • Prehrambeni tehničar • Proizvođač prehrambenih proizvoda 	<ul style="list-style-type: none"> • Proizvodnja hrane II • Kontrola kvaliteta prehrambenih proizvoda biljnog porijekla • Senzorna i nutritivna svojstva hrane • Standardi i propisi u proizvodnji hrane • Rukovanje uređajima u prehrambenoj industriji II • Hemija

Ciljna grupa	Nastavnici stručnih modula iz oblasti prehrambene tehnologije, hemijske tehnologije i hemije
Uslovi za uključivanje u program	Nisu potrebni posebni uslovi
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-30 učesnika
Trajanje programa	16 sati/ dva dana
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Teorijsko razmatranje uvodnog karaktera, prezentacija, rad na konkretnom zadatku, diskusija, evaluacija
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica opremljena standardnim mobilijarom (radni stolovi i stolice)
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> • računar, projektor, projekciono platno • flip čart, markeri • oprema za senzorno ispitivanje jakih alkoholnih pića (areometar, alkoholometar i sl.) • uzorci jakih alkoholnih pića
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati online

1.9.2. TEHNOLOGIJA I ISPITIVANJE KVALITETA VODE

Opšti podaci		
Naziv programa	Tehnologija i ispitivanje kvaliteta vode	
Autori programa	Maida Idrizović i Nikola Simović	
Realizatori programa	Maida Idrizović i Nikola Simović	
Kontakt osoba	Maida Idrizović	
E-mail	maidaid@live.com	
Broj telefona	069 082 445	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Osposobljavanje nastavnika za realizaciju ciljeva i ishoda stručno-teorijskih modula • Stvaranje osnova za dalje usavršavanje nastavnika i podizanje kvaliteta nastave u srednjim stručnim školama • Podsticaj u opremanju školskih laboratorija za izvođenje analiza kontrole kvaliteta prehrambenih proizvoda • Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika u domenu korišćenja savremenih nastavnih sredstava • Upoznavanje sa savremenim metodama u nastavi i učenju, instrumentima i aparatima za ispitivanje kvaliteta vode • Pružanje prilike učesnicima da sami učestvuju u izvođenju laboratorijskih analiza kroz realizaciju radionica 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Pojam, podjela i hemijski sastav voda • Pokazatelji kvaliteta voda (fizički, hemijski, mikrobiološki) • Faze i procesi pripreme vode (aeracija, omekšavanje, neutralizacija, deferizacija, demanganizacija, dezinfekcija, filtracija, destilacija, hlađenje, zagrijavanje, apsorpcija, flotacija, flokulacija) • Ispitivanje pokazatelja kvaliteta (pH vrijednost, količina rastvorenog kiseonika, električna provodljivost, mutnoća, količina rastvorenih soli, hemijska potrošnja kiseonika, biohemijska potrošnja kiseonika) različitih vrsta voda (voda za piće, voda iz bunara, voda iz rijeka, otpadna voda) 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<ul style="list-style-type: none"> • Učesnici će biti informisani o karakteristikama i pokazateljima kvaliteta voda • Učesnici će samostalno ispitivati kvalitet vode 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> • Prehrambeni tehničar • Proizvođač prehrambenih proizvoda • Pekar 	<ul style="list-style-type: none"> • Tehnike rada u laboratoriji • Proizvodnja hrane I • Kontrola kvaliteta prehrambenih proizvoda animalnog porijekla • Kontrola kvaliteta prehrambenih proizvoda biljnog porijekla • Tehnologija otpadnih voda • Rukovanje uređajima u prehrambenoj industriji I • Osnovi pekarstva

		<ul style="list-style-type: none"> • Tehnologija pekarstva I • Hemija
Ciljna grupa	Nastavnici stručnih modula iz oblasti prehrambene tehnologije, hemijske tehnologije i hemije	
Uslovi za uključivanje u program	Nisu potrebni posebni uslovi	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10-30 učesnika	
Trajanje programa	8 sati/ jedan dan	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Teorijsko razmatranje uvodnog karaktera, prezentacija, rad na konkretnom zadatku, diskusija, evaluacija	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica opremljena standardnim mobilijarom (radni stolovi i stolice)	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> • računar, projektor, projekciono platno • flip čart, markeri • oprema za ispitivanje kvaliteta vode (pH metar, oksimetar, turbidimetar, konduktometar, instrument za određivanje sadržaja rastvorenih soli, fotometar za određivanje hemijske i biološke potrošnje kiseonika) • uzorci vode za piće, vode iz bunara, vode iz rijeka, otpadnih voda 	
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati online	

1.10. ZDRAVSTVO I SOCIJALNA ZAŠTITA

1.10.1. OBUKA PRVE POMOĆI

Opšti podaci		
Naziv programa	OBUKA PRVE POMOĆI	
Autori programa	Darko Rakočević, Dr Žana Pavićević	
Realizatori programa	Darko Rakočević, Dr Žana Pavićević	
Kontakt osoba	Darko Rakočević	
E-mail	rakocevicdarkord@gmail.com	
Broj telefona	069335261 / 067335261	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> - Osposobljavanje nastavnog kadra da pruže prvu pomoć u školi i van obrazovne institucije - Sticanje znanja o značaju, cilju, mjerama i postupcima prve pomoći - Sticanje znanja o povredama i znacima oboljenja sa kojima se najčešće susrećemo u školi - Upoznavanje nastavnog kadra sa zakonskim okvirom i nivoom kompetencija u pružanju prve pomoći prilikom odlaska na ekskurzije i drugim aktivnostima koje se obavljaju van škole - Sticanje znanja o umanjenju posljedica povređivanja ljudi u nesrećama i smanjenje broja nesreća (onih koji se mogu ostvariti mjerama prevencije), putem unapređivanja sistema obuke u prvoj pomoći 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Značaj, sredstva i postupci prve pomoći 2. Pristup povrijeđenom, procjena stanja (prvi pregled) i trijaža 3. Stanja (srčani udar, moždani udar, astmatični napad, epilepsija, hipo i hiperglikemija, histerija, alergija i besvjesno stanje) 4. Opekotine, oštećenja toplotom i hladnoćom 5. Ujed zmije 6. Ostale povrede (trovanje, gušenje, ujed insekta, životinja, morskih organizama i udar struje) 7. Povrede koštano-zglobnog sistema 8. Povrede mekih tkiva (rane, oguljotine, razderotine, strano tijelo) 9. Krvarenje i zaustavljanje krvarenja 10. KPR 11. Korišćenje AED (automatskog eksternog defibrilatora) 	
Očekivani ishodi po završetku programa Obuke	Po završenoj obuci polaznici će biti upoznati sa značajem i osnovama prve pomoći, biće obučeni da pruže prvu pomoć u školi i van nje, da reaguju u situacijama kada je prva pomoć potrebna	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Zdravstveni tehničar Fizioterapeutski tehničar	Prva pomoć Hirurgija sa njegom

	Kozmetički tehničar	
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici stručno-teorijskih predmeta: _____ o Nastavnici praktične nastave: _____ o Organizatori praktičnog obrazovanja o Vaspitni kadar u predškolskim ustanovama o Stručni saradnici o Saradnici u nastavi o Direktori i pomoćnici direktora o Instruktori praktičnog obrazovanja o Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja Odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program		
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10-15 učesnika u grupi	
Trajanje programa	Obuka traje 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	<ul style="list-style-type: none"> - metoda diskusije - metoda demonstracije - igra uloga - praktični rad - grupni rad - rad u paru - individualni rad - brainstorming 	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	<p>Učionica prilagođena predavanju i praktičnom radu (polovina učionice će biti oslobođena od školskog inventara)</p> <p>U Stručnoj medicinskoj školi postoji najsavremeniji kabinet prve pomoći koji je formiran za potrebe škole i Direktorata za vanredne situacije u okviru projekta „NAUČI PRVU POMOĆ-SPASI ŽIVOT“ finansiran OD MUP-a</p>	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Laptop, projektor i potrošni materijal (30 zavoja i 30 sterilnih gaza), a ostalu opremu posjeduje Stručna medicinska škola (lutke za KPR i ostala med. teh. sredstva)	
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati online	

1.10.2. MANUELNA I APARATURNA LIMFNA DRENAŽA

Opšti podaci		
Naziv programa	Manuelna i aparaturna limfna drenaža	
Autori programa	mr Ljilja Raičević, prof. dr Marina Peruničić, prof.	
Realizatori programa	mr Ljilja Raičević, prof. dr Marina Peruničić, prof.	
Kontakt osoba	mr Ljilja Raičević, prof. dr Marina Peruničić, prof.	
E-mail	ljilja.r45@gmail.com , djmarinche@gmail.com	
Broj telefona	068 189 547 Ljilja Raičević 069 495 500 Marina Peruničić	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Praktična primjena savremenih znanja o manuelnoj i aparaturnoj limfnoj drenaži kao i razvijanje pozitivnog odnosa prema drugima, razvijanje vještina planiranja, kreiranja i upravljanja vremenom	
Sadržaji obuhvaćeni programom	Metode terapijskog koncepta za izvođenje manuelne i aparaturne limfne drenaže u slučaju postojanja limfedema, postavljanje kompresivnih sredstava za bandažiranje kod postojanja limfedema, timski pristup u planiranju i sprovođenju liječenja	
Očekivani ishodi po završetku programa	Na kraju obuke učesnici će biti edukovani i osposobljeni za samostalnu realizaciju programa	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Fizioterapeutske tehnike i Kozmetičke tehnike	Manuelna i aparaturna limfna drenaža
Ciljna grupa	Nastavnici stručnih predmeta i nastavnici pripravnici	
Uslovi za uključivanje u program	Zainteresovani nastavnici moraće prisustvovati seminaru po predviđenoj agendi	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalni broj učesnika od 15-18 Maksimalni broj učesnika od 20-25	
Trajanje programa	2 dana	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Radioničarski, tandemske metode, interaktivne metode	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Zadovoljavajuće osvjjetljenje, izolovanost od buke (okruženje bez nepotrebnih stimulusa), odgovarajuća temperatura	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Laptop, projektor, čart tabla, markeri, flomasteri, listići i ostali material	
Online realizacija programa	Poželjno je realizovati seminar u školi, ali moguće ga je održati i online	

1.11. HEMIJSKA INDUSTRIJA

1.11.1. MULTIDISCIPLINARNI PRISTUP U NASTAVI HEMIJE - ANDROID APLIKACIJE

Opšti podaci		
Naziv programa	Multidisciplinarni pristup u nastavi hemije - android aplikacije	
Autori programa	Nikola Simović i Maida Idrizović	
Realizatori programa	Nikola Simović i Maida Idrizović	
Kontakt osoba	Nikola Simović	
E-mail	nikola.simovic.86@gmail.com	
Broj telefona	068 811 693	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Afirmisanje savremenih tehnologija u procesu organizovanja i izvođenja nastave hemije i stručnih modula iz oblasti hemije • Upoznavanje nastavnika sa inovativnim metodama u nastavi koristeći android aplikacije • Podsticanje nastavnika na kreativniji rad korišćenjem android aplikacija • Podsticanje učenika za samostalni i/ili grupni rad koji ima primjenu u praksi • Unapređenje znanja i vještina učenika iz oblasti aktivnog učenja - učenja usmjerenog ka aktivnostima • Postizanje boljih rezultata učenika u toku srednjeg stručnog školovanja 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Oblici i vrste organizacije u nastavi hemije • Nastavna sredstva u nastavi hemije • Elektronsko učenje i učenje na daljinu u nastavi hemije • Android aplikacije u nastavi hemije • Instaliranje android aplikacija - samostalno pronalaženje i instaliranje android aplikacija • Sticanje vještina za samostalno korišćenje android aplikacija za potrebe nastavnog procesa 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<ul style="list-style-type: none"> • Učesnici programa će biti informisani o oblicima, vrstama i nastavnim sredstvima u nastavi hemije, sa akcentom na elektronsko učenje. • Učesnici programa će samostalno koristiti predložene android aplikacije 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Obrazovni programi sa najvećim brojem stručnih modula iz oblasti hemije: <ul style="list-style-type: none"> • Prehrambeni tehničar • Proizvođač prehrambenih proizvoda • Tehničar hemijsko-farmaceutskih procesa i ispitivanja • Operater hemijskih procesa i ispitivanja 	<ul style="list-style-type: none"> • Hemija • Tehnike rada u laboratoriji • Analitička hemija • Fizička hemija • Uvod u laboratorijski rad • Opšta i neorganska hemija • Opšta i neorganska hemija u farmaciji • Hemijski račun • Organska hemija • Organska hemija u farmaciji

	<ul style="list-style-type: none"> • Farmaceutski tehničar <p>Napomena: U modularizovanim obrazovnim programima koji su urađeni u periodu 2017-2020. godine, Hemija je obavezan opšteobrazovni predmet pojavljuje u 32 obrazovna programa (17 OP nivoa IV1, 12 OP nivoa III i 3 OP nivoa II). Stručni moduli iz oblasti hemije prisutni su u 18 obrazovnih programa (8 OP nivoa IV1, 7 OP nivoa III i 3 OP nivoa II). Dodatno, kao izborni predmet Hemija se pojavljuje u 3 obrazovna programa nivoa IV1</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Analitička ispitivanja • Analitička ispitivanja u farmaciji • Biohemija
Ciljna grupa	Nastavnici hemije	
Uslovi za uključivanje u program	Nisu potrebni posebni uslovi	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-30 učesnika	
Trajanje programa	8 sati/ jedan dan	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Teorijsko razmatranje uvodnog karaktera, prezentacija, rad u android aplikacijama, diskusija, evaluacija Zasniva se na praktičnom radu, kao i individualnom radu i/ili radu u paru	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica opremljena standardnim mobilijarom (radni stolovi i stolice) i Wi-Fi signalom	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> • računar, projektor, projekciono platno • Wi-Fi signal • mobilni telefon ili tablet uređaj (neophodno da posjeduje učesnik) 	
Online realizacija programa	Program se može realizovati online putem platforme Microsoft Teams ili Zoom. Trajanje programa putem platformi je takođe 8 sati, broj učesnika do 30	

1.12. TRGOVINA

1.12.1. PRIMJENA SOFVERSkih ALATA U TRGOVINI

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>Primjena softverskih alata u trgovini</i>	
Autori programa	Danilo Damjanović, Radoslav Bulajić	
Realizatori programa	Danilo Damjanović, Radoslav Bulajić	
Kontaktosoba	Danilo Damjanović	
E-mail	damjanovic.danilo@eus-nk.edu.me	
Broj telefona	+382 68 870 563	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	1. Upoznavanje učesnika obuke sa suštinom pojma trgovine; 2. Ukazivanje na značaj savremenih načina prodaje robe; 3. Upoznavanje polaznika sa tehnikama prodaje robe u savremenoj trgovini 4. Identifikovanje e-trgovine kao jednog od najvažnijih djelova elektronskog poslovanja	
Sadržaji obuhvaćeni programom	1. Pojam i suština trgovine kao tercijalne djelatnosti; 2. Značaj samousluga, samoizbora, robnih kuća i trgovinskih centara za ukupnu ponudu jednog grada; 3. Tehnike neposredne prodaje robe koje raspoznaju savremeni oblici trgovine; 4. Načini uspješnog uključivanja svih učesnika vaspitno-obrazovnog procesa u proces e-trgovine kao velike poslovne šanse 5. Tehnike angažovanja učenika u kreiranju naloga na konkretnoj aplikaciji e-trgovine 6. Načini (pr)ocjenjivanja rada učenika 7. Prezentacija završnih radova polaznika	
Očekivani ishodi po završetku programa	- Unapređenje znanja nastavnika o trgovini u funkciji obrazovanja i njihovo usklađivanje sa ličnim pristupom korišćenja softverskih rješenja u učionici - Unapređene prezentacije nastavnog sadržaja učeničkoj populaciji - Povećanje znanja u izradi i kreiranju aplikacija e-trgovine - Prilagođavanje nastavne teme predstavnicima svih stilova učenja kroz izradu video sadržaja Od učenika: Povećana motivacija kod učenika za učenjem	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Inženjerstvo i proizvodne tehnologije, Ekonomija i pravo, Poljoprivreda, prehrana , Informaciona tehnologija, Usluge, Informaciona tehnologija	Primjenljivo u svim obrazovnim modulima

Ciljna grupa	Nastavnici stručno-teorijskih predmeta, nastavnici praktične nastave, stručni saradnici, direktori i pomoćnici
Uslovi za uključivanje u program	Prijava, Potvrda škole o angažovanju u školi
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalno 15; Maksimalno 20
Trajanje programa	1 dan, 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	<ol style="list-style-type: none"> 1. Metoda diskusije; 2. Metoda demonstracije; 3. Radionice; 4. Igra uloga; 5. Brainstorming; 6. Grupni rad; 7. Rad u paru; 8. Individualni rad, 9. Primjena konkretnih veb-alata u nastavi
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica, prilagođena grupnom radu
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<p>Flip-čart, table, kreda, LCD projektor, laptop•</p> <p>Učesnici programa donose svoje pokretne računare sa instaliranim paketom Office ili su isti obezbijeđeni od strane ustanove koja naručuje edukaciju</p> <p>Svu ostalu opremu za realizaciju programa usavršavanja (projektor, projekciono platno, laptop za trenere, kopirani materijali u formi „vodiča“ za upotrebu softvera obezbjeđuju treneri</p>
Online realizacija programa	<p>Program se može realizovati kao online seminar preko Microsoft Teams platform ili ONLINE PLATFORME ZOOM</p> <p>Minimalna oprema je računar (laptop ili desktop svejedno) sa operativnim sistemom Windows 7 ilin ovijim; dobru vezu sa internetom i da umiju koristi neki od programa za pregledanje internet sadržaja (Google Chrome, Firefox Mozilla)</p> <p>Potrebno je da učesnici imaju uređaj sa instaliranom Microsoft Teams ili platformom ZOOM, kao i pristup internetu;</p> <p>Minimalni broj učesnika je 15, a maksimalni broj učesnika je 30. Trajanje obuke je 8 sati</p>

1.13. UGOSTITELJSTVO

1.13.1. KONTROLA KVALITETA U UGOSTITELJSTVU

Opšti podaci		
Naziv programa	Kontrola kvaliteta u ugostiteljstvu	
Autori programa	Mirjana Vukčević	
Realizatori programa	Mirjana Vukčević i Rajko Radulović	
Kontakt osoba	Mirjana Vukčević	
E-mail	mirakrivokapic@yahoo.com	
Broj telefona	068146278	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Usvajanje novih znanja koja se odnose na kontrolu kvaliteta u ugostiteljstvu. Osposobljavanje nastavnika za realizaciju modula predviđenim po obrazovnom program. Podsticanje nastavnika na kreativni rad	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Definirati namjene pojedinih pisanih sredstava ponude. 2. Kreirati pisana sredstva ponude u ugostiteljstvu. 3. Kreirati pisana sredstva ponude uz poštovanje religioznih ograničenja u ishrani. 4. Utvrditi normative za pripremu gastronomskog proizvoda. 5. Definirati nutritivne vrijednosti za gastronomski proizvod. 6. Odrediti normative za pripremu gastronomskog proizvoda. 7. Formirati cijenu gastronomskog proizvoda. 8. Sastaviti recept. 9. Definirati bitne elemente za prodaju proizvoda. 10. Kreirati metode za prodaju proizvoda 	
Očekivani ishodi po završetku programa	Po završetku programa nastavnici će moći da: <ul style="list-style-type: none"> - Uspješno realizuju praktičnu nastavu u školskim kabinetima usklađenu sa teorijskim zahtjevima i zahtjevima modularne nastave. - Uspješno kreiraju sredstva ponude, sa osvrtom na formiranje cijena, izradu normativa, sastavljanje recepta 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Gastronom, Kuvar, Poslastičar, Restorater, Konobar	Kontrola kvaliteta gastronomskog proizvoda
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti: Gastronomije, Poslastičarstva, Restoraterstva o Nastavnici praktične nastave iz sljedećih oblasti: Gastronomije, Poslastičarstva, Restoraterstva 	
Uslovi za uključivanje u program	Nema posebnih uslova	

Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalan broj učesnika 15, a maksimalan 20
Trajanje programa	Trajanje programa: 1 dan, 8 sati Broj radionica: 4 radionice
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Monološka metoda (teorijsko predavanje, PP prezentacije), dijaloška metoda; individualni rad, grupni rad (radionice), probni model implementacije (radionice); obuka interaktivnog tipa
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Prostorija dovoljne veličine i dovoljno svjetla opremljena standardnim mobilijarom (stolice, stolovi)
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Projekat, projekciono platno, internet konekcija, štampač, flip čart tabla, papir za flip čart tablu, flomasteri, papir A4
Online realizacija programa	Kako svi nastavnici imaju službene mail-ove, seminar bi bilo najbolje odraditi putem Teams-a, u trajanju od 2 dana, po 4 sata ili putem Zoom-a

1.13.2. ESTETIKA U GASTRONOMIJI I POSLASTIČARSTVU

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>Estetika u gastronomiji i poslastičarstvu</i>	
Autori programa	Mirjana Vukčević	
Realizatori programa	Mirjana Vukčević i Darko Stojanović	
Kontakt osoba	Mirjana Vukčević	
E-mail	mirakrivokapic@yahoo.com	
Broj telefona	068146278	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Usvajanje novih znanja koja se odnose na estetiku u gastronomiji i poslastičarstvu. Osposobljavanje nastavnika za realizaciju modula predviđenim po obrazovnom program. Podsticanje nastavnika na kreativni rad	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Definisanje uloge estetike u gastronomiji i poslastičarstvu 2. Identifikovanje potreba uvođenja estetike u gastronomiji/poslastičarstvo 3. Identifikacija uticaja dekoracije na kupca 4. Definisanje standarda i normativa za izradu fondana, preлива, glazura i dekoracija od čokolade; 5. Izrada dekoracija od fondana, preлива, glazura i čokolade 	
Očekivani ishodi po završetku programa	Po završetku programa nastavnici će moći da: <ul style="list-style-type: none"> - Uspješno realizuju praktičnu nastavu u školskim kabinetima uskađenu sa teorijskim zahtjevima i zahtjevima modularne nastave - Izrade dekoracije 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Gastronom, Kuvar, Poslastičar	Estetika u gastronomiji i poslastičarstvu
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti: Gastronomije, Poslastičarstva o Nastavnici praktične nastave iz sljedećih oblasti: Gastronomije, Poslastičarstva 	
Uslovi za uključivanje u program	Nema posebnih uslova	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalan broj učesnika 12, a maksimalan 16	
Trajanje programa	Trajanje programa: 1 dan, 8 sati Broj radionica: 3 radionice	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Monološka metoda (teorijsko predavanje, PP prezentacije), dijaloška metoda, individualni rad, grupni rad (radionice), probni model implementacije (radionice), obuka interaktivnog tipa, praktičan rad	

Prostorni uslovi za realizaciju programa	<p>Prostorija dovoljne veličine i dovoljno svijetla opremljena standardnim mobilijarom (stolice, stolovi) za realizaciju radionice 1. i 2.</p> <p>Kabinet za izvođenje praktične nastave (škola) opremljen sa uređajima, opremom i sitnim inventarom za realizaciju radionice 3</p>
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<p>Projekat, projekciono platno, internet konekcija, štampač, flip čart tabla, papir za flip čart tablu, flomasteri, papir A4 za realizaciju radionice 1. i 2.</p> <p>Namirnice (npr: brašno, šećer, čokolada, voće, jaja i dr.), alat i sitan inventar (modle, kalupi, aušteheri i dr.) neophodan za pripremu dekoracija za realizaciju radionice 3</p>
Online realizacija programa	<p>Nije moguće realizovati</p>

1.13.3. MODERNE TEHNIKE PRIPREMANJA, SERVIRANJA I DEKORISANJA JELA NA PRIMJERIMA FRANCUSKE KUHINJE

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Moderne tehnike pripremanja, serviranja i dekorisanja jela na primjerima francuske kuhinje</i>
Autori programa	Jelena Nenezić
Realizatori programa	Jelena Nenezić i Dragan Vujović
Kontakt osoba	Jelena Nenezić
E-mail	jelena.nenezic@gmail.com
Broj telefona	067 641 363
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Usvajanje novih znanja o razvoju francuske kuhinje</p> <p>Usvajane novih znanja o savremenim trendovima u gastronomiji</p> <p>Sticanje novih tehnika i vještina u procesu pripremanja, dekorisanja, serviranja i prezentovanja kroz jela i poslastice francuske kuhinje</p> <p>Osposobljavanje nastavnika za primjenu modernih tehnika pripremanja, serviranja i dekorisanja jela na primjerima jela iz francuske kuhinje</p> <p>Podsticanje nastavnika na kreativni rad uz samostalno osmišljavanje jela, serviranje i prezentaciju</p> <p>Osposobljavanje nastavnika za pravljenje standardizovane recepture za osmišljeno jelo</p> <p>Osposobljavanje nastavnika za primjenu modernih tehnika u procesu pripremanja i prezentacije jela u školskim kabinetima kroz realizaciju praktične nastave usklađene sa teorijskim zahtjevima određenog modula</p>
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Francuske kuhinje 2. Savremeni trendovi u gastronomiji 3. Moderne tehnike pripremanja serviranja i dekorisanja jela i poslastica 4. Demonstracija modernih tehnika pripreme, serviranja i dekorisanja jela na primjeru jela iz francuske kuhinje 5. Samostalna primjena modernih tehnika na zadatom i samostalno osmišljenom primjeru 6. Izrada standardizovanog recepta 7. Mogućnosti primjene modernih tehnika u procesu izrade jela u školskim kabinetima kroz realizaciju praktične nastave usklađene sa teorijskim zahtjevima određenog modula
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Po završetku programa nastavnici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uspješno pripremaju jela usklađena sa savremenim trendovima u gastronomiji • Uspješno primjenjuju moderne tehnike pripreme, serviranja i dekorisanja jela u realizaciji praktične nastave usklađene sa teorijskim zahtjevima određenog modula

	<ul style="list-style-type: none"> Uspješno izrađuju i primjenjuju standardizovane recepte u realizaciji praktične i teorijske nastave 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	OP Kuvar-III Gastronom-IV	Priprema hladnih i toplih predjela Glavna jela Estetika u gastronomiji i poslastičarstvu Kontrola kvaliteta gastronomskog proizvoda Nacionalne gastronomije
Ciljna grupa	Nastavnici stručnih modula koji izvode praktičnu nastavu: OP Kuvar-III i OP Gastronom-IV	
Uslovi za uključivanje u program	Nema posebnih uslova	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	12 - 16	
Trajanje programa	16h	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne i grupne prezentacije, demonstracije, pojedinačni i grupni praktični rad na konkretnom zadatku, samostalno i grupno rješavanje postavljenih problema	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	<ul style="list-style-type: none"> Prostorija dovoljne veličine i dovoljno svijetla opremljena standardnim mobilijarom (stolice, stolovi), Kompletno opremljen kabinet kuvarstva (minimum pet radnih mjesta) 	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> Projektor, projekciono platno, štampač Radne površine (radni stolovi), štednjaci, sudopere i sitan inventar (alat, daske za sječenje, podloge za serviranje, posuđe za pripremanje hrane) Namirnice i začini potrebni za izradu jela 	
Online realizacija programa	/	

1.14. LIČNE USLUGE

1.14.1. ŽENSKI FRIZER -INTERAKTIVNO I INOVATIVNO STRUČNO USAVRŠAVANJE NASTAVNIKA

Opšti podaci		
Naziv programa	Ženski frizer -Interaktivno i inovativno stručno usavršavanje nastavnika	
Autori programa	Zoran Vukčević	
Realizatori programa	Jelena Vukčević	
Kontakt osoba	Zoran Vukčević	
E-mail	office@frizerzoran.me	
Broj telefona	020/665-645; 068/012-532	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> - Usavršavanje u oblastima ličnih usluga. - Rad na saradnji, timskom radu i učenju u kolektivu. - Informisanje o novim sadržajima i mogućnostima u oblastima pružanja ličnih usluga. - Usvajanje novih znanja vezanih za kreiranje, bojenje i njegu specijalnih frizura, kao i izrade takmičarskih, scenskih i salonskih frizura (za žene). - Osposobljavanje za rješavanje praktičnih-realnih zadataka iz navedenih oblasti. - Unapređenje kvaliteta rada u stručnim školama iz stručnih predmeta i praktične nastave u oblasti ličnih usluga. - Teorijsko-praktični primjeri kako da se idejno rješenje pretvori u djelo (razvijanje svijesti o važnosti stvaralačkog izražavanja ideja, iskustava i emocija). - Osposobljavanje za pripremanje potrebnih resursa i radnog mjesta za pružanje frizerskih usluga 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> - Kreiranje, bojenje i njega specijalnih frizura, - Izrada takmičarskih, scenskih i salonskih frizura 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Po završetku programa polaznici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izvrše šišanje namjenskih frizura koristeći odgovarajuće tehnike i alat. - Izvrše završno oblikovanje kose koristeći odgovarajuće tehnike i alat. - Izvrše odabir odgovarajućeg alata, pribora, aparat i uređaja za kreiranje specijalnih frizura. - Izvrše odabir odgovarajućeg alata, pribora, aparat i uređaja za izradu takmičarskih, scenskih i salonskih frizura. - Izvrše bojenje specijalnih frizura koristeći odgovarajuće tehnike i alat. - Izvrše njegu kose koristeći adekvatne preparate. - Preporučite odgovarajuće preparate za njegu i održavanje specijalnih frizura 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	FRIZER	<ul style="list-style-type: none"> - Ženski frizer - Šišanje i izrada namjenskih frizura - Specijalno bojenje kose

Ciljna grupa	Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti: Frizer/ka, Hemičar/ka; kao i nastavnici praktične nastave iz sljedećih oblasti: Frizer/ka, Hemičar/ka	
Uslovi za uključivanje u program	- Prethodno iskustvo u oblastima ženskog frizera (minimum 5 godina), kao i osnovni nivo znanja materijala, alata i pribora	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	6-12	
Trajanje programa	16h (2dana)	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Interaktivna metoda rada: teorijsko izlaganje; prezentacije; praktični primjer na konkretnom modelu, koji prati teorijski dio; pojedinačni i grupni rad na konkretnim modelima; razgovor, diskusija i sugestije	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Prostorija- učionica (kapacitet -20 učenika) koja je dovoljne veličine i koja je opremljena standardnim mobilijarom (stolice, radni stolovi, projektor za prezentacije) i 2 prostorije za vježbanje, tj. praktični rad	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> - Alat (makaze, četke), materijal (farbe, šamponi, preparati za njegu i oblikovanje kose) i pribor (fenovi, prese, figara, haube). - Ukoliko bude bilo potrebe za onlajn obukom, potreban je računar konektovan na internet. - Praktični dio obuke izvodi se u posebnim prostorijama za vježbanje u kojima ima dovoljno modela, odnosno toliko koliko i polaznika obuke 	
Online realizacija programa	Zoom aplikacija i viber grupe, 15 učesnika (maksimalno) 16 sati (dva dana)	

1.14.2. MUŠKI FRIZER -INTERAKTIVNO I INOVATIVNO STRUČNO USAVRŠAVANJE NASTAVNIKA

Opšti podaci		
Naziv programa	Muški frizer -Interaktivno i inovativno stručno usavršavanje nastavnika	
Autori programa	Zoran Vukčević	
Realizatori programa	Jelena Vukčević	
Kontakt osoba	Zoran Vukčević	
E-mail	office@frizerzoran.me	
Broj telefona	020/665-645; 068/012-532	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> - Usavršavanje nastavnika stručnih i praktičnih predmeta u oblastima ličnih usluga. - Usvajanje i primjena novih znanja u vezi sa specijalnim tehnikama u bojenju kose, brade i brkova, izrade takmičarskih i scenskih frizura - kao i barbering modeling. - Osposobljavanje za rješavanje praktičnih-realnih zadataka iz navedenih oblasti. - Razvijanje i njegovanje dijaloga, razmjena iskustava i mišljenja. - Podsticanje na veći stepen primjene praktičnog rada u školama, u cilju što kvalitetnijeg ishoda usvajanja znanja i vještina 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> - Specijalne tehnike u bojenju kose, brade i brkova, - Barber modeling - Izrada takmičarskih i scenskih frizura 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Po završetku programa polaznici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izvrše šišanje namjenskih frizura koristeći odgovarajuće tehnike i alat. - Izvrše odabir odgovarajućeg alata, pribora, aparata i uređaja za izradu takmičarskih i salonskih frizura. - Pripreme i koriste adekvatne preparate, materijal, pribor i alat za specijalno bojenje kose, brade i brkova. - Izvrše barber modeling koristeći odgovarajuće preparate, tehnike i alate. - Preporučite odgovarajuće preparate za njegu i održavanje brade i brkova 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	FRIZER	<ul style="list-style-type: none"> - Muški frizer - Njega kose, brade i brkova - Šišanje i izrada namjenskih frizura - Specijalno bojenje kose, brade i brkova - Brijanje i oblikovanje brade i brkova i brijanje glave
Ciljna grupa	Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti: Frizer/ka; kao i nastavnici praktične nastave iz sljedećih oblasti: Frizer/ka	
Uslovi za uključivanje u program	- Prethodno iskustvo u oblastima muškog frizera (minimum 5 godina), kao i osnovni nivo znanja materijala, alata i pribora	

Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	6- 12
Trajanje programa	16 sati (2dana)
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Interaktivna metoda, metoda prezentacije i demonstracije; praktični primjer na konkretnom modelu, koji prati teorijski dio; pojedinačni i grupni rad na konkretnim modelima (timska izrada projektnog zadatka; diskusija o zadanoj temi
Prostorni uslovi za realizaciju programa	-Učionica (kapacitet -20 učenika)- opremljena standardnim mobilijarom (stolice, radni stolovi, projektor za prezentacije) -2 prostorije za vježbanje, tj. praktični rad
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	-Alat (etilirke, britve, četke, makaze), materijal (farbe, šamponi, gelovi, uljas, specijalni preparati za njegu brade i brkova) i pribor (fenovi, haube). -Praktični dio obuke izvodi se u posebnim prostorijama za vježbanje u kojima ima dovoljno modela, odnosno toliko koliko i polaznika obuke
Online realizacija programa	Zoom aplikacija i viber grupe, 15 učesnika (maksimalno) 16 sati (dva dana)

1.14.3. UNISEX FRIZER -INTERAKTIVNO I INOVATIVNO STRUČNO USAVRŠAVANJE NASTAVNIKA

Opšti podaci	
Naziv programa	Unisex frizer -Interaktivno i inovativno stručno usavršavanje nastavnika
Autori programa	Zoran Vukčević
Realizatori programa	Jelena Vukčević
Kontakt osoba	Zoran Vukčević
E-mail	office@frizerzoran.me
Broj telefona	020/665-645; 068/012-532
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> - Usavršavanje u oblastima ličnih usluga. - Informisanje o novim sadržajima i mogućnostima u oblastima pružanja ličnih usluga. - Usvajanje novih znanja vezanih za izradu specijalnih frizura, kao i takmičarskih, scenskih i salonskih frizura (za žene); specijalne tehnike u bojenju kose, brade i brkova, barbering modeling i izrada takmičarskih i scenskih frizura (za muškarce). - Osposobljavanje za rješavanje praktičnih-realnih zadataka iz navedenih oblasti. - Unapređenje kvaliteta rada u stručnim školama iz stručnih predmeta i praktične nastave u oblasti ličnih usluga; - Teorijsko-praktični primjeri kako da se idejno rješenje pretvori u djelo (razvijanje svijesti o važnosti stvaralačkog izražavanja ideja, iskustava i emocija). - Osposobljavanje za pripremanje potrebnih resursa i radnog mjesta za pružanje frizerskih usluga. - Sticanje posebnih znanja o kozmetičkim sirovinama u frizerskim preparatima, njihovim osobinama, dermatološkim svojstvima i primjeni. - Razvijanje odgovornog odnosa prema sopstvenom zdravlju i bezbjednosti drugih ljudi uz primjenu aktuelnih propisa koji to regulišu. - Razvijanje i njegovanje dijaloga, razmjena iskustava i mišljenja
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> - Kreiranje, bojenje i njega specijalnih frizura, - Izrada takmičarskih, scenskih i salonskih frizura - Specijalne tehnike u bojenju kose, brade i brkova, - Barber modeling - Izrada takmičarskih i scenskih frizura
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Po završetku programa polaznici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izvrši šišanje namjenskih frizura koristeći odgovarajuće tehnike i alat. - Izvrši završno oblikovanje kose koristeći odgovarajuće tehnike i alat. - Izvrši odabir odgovarajućeg alata, pribora, aparata i uređaja za kreiranje, bojenje i njegu specijalnih frizura. - Izvrši odabir odgovarajućeg alata, pribora, aparata i uređaja za izradu takmičarskih, scenskih i salonskih frizura.

	<ul style="list-style-type: none"> - Izvrši bojenje kose koristeći odgovarajuće tehnike i alat. - Pripremi i koristi adekvatne preparate, materijal, pribor i alat za specijalno bojenje kose, brade i brkova. - Izvrši barber modeling koristeći odgovarajuće preparate, tehnike i alate. - Preporuči odgovarajuće preparate za njegu i održavanje brade i brkova i lica. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	FRIZER	<ul style="list-style-type: none"> - Njega kose, brade i brkova - Šišanje i izrada namjenskih frizura - Specijalno bojenje kose, brade i brkova - Brijanje i oblikovanje brade i brkova i brijanje glave
Ciljna grupa	Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti: Frizer/ka, Hemičar/ka; kao i nastavnici praktične nastave iz sljedećih oblasti: Frizer/ka, Hemičar/ka	
Uslovi za uključivanje u program	- Prethodno iskustvo - unisex frizer (minimum 5 godina), kao i osnovni nivo znanja materijala, alata i pribora	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	6- 12	
Trajanje programa	16 sati (2dana)	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Teorijsko izlaganje; prezentacije; praktični primjer na konkretnom modelu, koji prati teorijski dio; pojedinačni i grupni rad na konkretnim modelima; razgovor, diskusija i sugestije	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	<ul style="list-style-type: none"> - Učionica (kapacitet -20 učenika) koja je dovoljne veličine i koja je opremljena standardnim mobilijarom (stolice, radni stolovi, projektor za prezentacije) -2 prostorije za praktični rad 	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> - Alat (makaze, češljevi, četke), materijal (farbe, šamponi, maske, gelovi, preparati za njegu i oblikovanje) i pribor (fenovi, prese, haube). - Ukoliko bude bilo potrebe za onlajn obukom, potreban je računar konektovan na internet. - Praktični dio obuke izvodi se u posebnim prostorijama za vježbanje u kojima ima dovoljno modela, odnosno toliko koliko i polaznika obuke 	
Online realizacija programa	Zoom aplikacija i viber grupe, 15 učesnika (maksimalno) 16 sati (dva dana)	

1.15. MUZIČKA UMJETNOST

1.15.1. PRIMJENA VOKALNE TEHNIKE U RADU SA VOKALNIM ANSAMBLIMA

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>Primjena vokalne tehnike u radu sa vokalnim ansamblima</i>	
Autori programa	Zorana Latković, dipl. muzičar, nastavnica solo pjevanja	
Realizatori programa	Zorana Latković, diplomirani muzičar - solo pjevač	
Kontakt osoba	Zorana Latković	
E-mail	zorana.latkovic@vasapavic.me	
Broj telefona	067/846-304	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> - Upoznavanje s instrumentom (glas) i osnovama vokalne tehnike kroz stručna predavanja i praktične radionice u cilju sagledavanja, osvješćivanja i prihvatanja tehničkih elemenata kao prijeko potrebnih radi bolje interpretacije umjetničkog djela - Ukazivanje na potrebu primjene vokalne tehnike u radu s vokalnim ansamblom (hor-dječiji, ženski, muški, mješoviti, kamerni i dr.) radi postizanja profesionalnih i željenih rezultata 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Glas kao instrument - građa glasovnog aparata, način funkcionisanja, vokalne traume, rehabilitacija, vokalni trening, sprovođenje terapije 2. Dijafragma, disanje i vrste disanja 3. Artikulacija, dikcija i značaj elementarnog poznavanja stranih jezika 4. Tehničke vježbe za upjevavanje i rješavanje interpretativnih zahtjeva; zamke u obradi kompozicije (dinamičke, ritmičke, jezičke, programske) 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<ul style="list-style-type: none"> - Povećanje svijesti o značaju vokalne tehnike i njenoj primjeni - Poboljšanje kvaliteta rada sa vokalnim ansamblima što će rezultirati sigurnijim i donekle lakšim ostvarivanjem željenih rezultata - Uspješniji nastupi školskih horova na državnim i međunarodnim manifestacijama (smotre, festivali, takmičenja) 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> - Muzički izvođač/ instrument, Solo pjevač - Muzički saradnik 	<ul style="list-style-type: none"> - Solo pjevanje - Horsko pjevanje - Kamerna muzika
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti: <u>Solo pjevanje, Kamerna muzika, Horsko pjevanje</u> o Nastavnici praktične nastave iz sljedećih oblasti: <u>Solo pjevanje, Kamerna muzika, Horsko pjevanje</u> 	
Uslovi za uključivanje u program	Nijesu predviđeni ulazni uslovi	

Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	20-30 učesnika
Trajanje programa	8 sati/ 1 dan
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	<ul style="list-style-type: none"> - Predavanja i demonstracije - Radionice - Diskusije - Analize - Iskustveno učenje kroz rad u grupama - Razmjena profesionalnih iskustava, stavova i mišljenja
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Prostorija sa potrebnim mobilijarom (stolice, stolovi, instrument - klavir)
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> - Kompjuter - Projektor - Projekciono platno ili odgovarajuća površina za projekciju - Zvučnici - Internet konekcija - Hamer papir - Flomasteri - Notni papir - Olovke i dr.
Online realizacija programa	<ul style="list-style-type: none"> - MS Teams - Zoom - Kompjuter sa mogućnošću internet konekcije, dobrim audio-video sistemom (kamera, mikrofoni, zvučnici)

1.15.2. MUZIČKI DIKTAT KAO OSNOV RAZVOJA MUZIČKOG SLUHA

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>Muzički diktat kao osnov razvoja muzičkog sluha</i>	
Autori programa	Mira Popović	
Realizatori programa	Mira Popović	
Kontakt osoba	Mira Popović	
E-mail	mira.popovic@vasapavic.me	
Broj telefona	069 319 219	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Razmatranje muzičkog diktata kao načina rada na razvijanju muzičkog sluha, pamćenja i prepoznavanja muzičkog toka, principa diktiranja i notiranja opaženih i zapamćenih muzičkih cjelina	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> - Muzički diktat kroz istoriju muzičke pedagogije - Vrste i klasifikacija muzičkih diktata - Načini diktiranja i zapisivanje muzičkih cjelina - Najčešće greške u diktiranju i zapisivanju muzičkih cjelina - Razvoj muzičkog sluha kao pretpostavka za pravilan pristup savladavanju ostalih stručno-teorijskih i praktičnih predmeta/modula u obrazovnim programima Muzički izvođač i Muzički saradnik 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<ul style="list-style-type: none"> - Sagledavanje uloge diktata u muzičkoj pedagogiji - Primjena različitih vrsta diktata - Usvajanje i primjena principa diktiranja - Usvajanje i primjena principa zapisivanja muzičkog toka - Sagledavanje uloge muzičkih diktata u razvoju muzičkog sluha - Sagledavanje značaja razvoja muzičkog sluha u kontekstu obrazovnog programa kao cjeline (Muzički izvođač/Muzički saradnik) 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Muzički izvođač/Muzički saradnik	Solfeđo
Ciljna grupa	Nastavnici stručnih modula/predmeta iz oblasti: Solfeđo	
Uslovi za uključivanje u program	Nema	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	8-15	
Trajanje programa	8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		

Metode, tehnike i oblici rada	Metoda izlaganja, interakcijske metode, praktičan rad-radionica
Prostorni uslovi za realizaciju programa	<u>Učionica adekvatne površine</u>
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Klavir, kompjuter, projektor i projektno platno
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati online

1.15.3. DIDAKTIČKI MODELI U NASTAVI DUVAČKIH INSTRUMENTATA SA PRAKTIČNIM PRISTUPOM KLAVIRSKOJ SARADNJI

Opšti podaci		
Naziv programa	„Didaktički modeli u nastavi duvačkih instrumenata sa praktičnim pristupom klavirskoj saradnji“	
Autori programa	mr Bojan Vukelić, dr um. Nikola Zdravković	
Realizatori programa	mr Bojan Vukelić, dr um. Nikola Zdravković	
Kontakt osoba	dr um. Nikola Zdravković	
E-mail	zdravkovic.nikola014@gmail.com	
Broj telefona	+381 64 27 22 365	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Pružanje konkretnih didaktičkih rješenja u nastavi na osnovu različitih iskustava i metoda; prezentacija novih i savremenijih vještina rada sa početnicima i naprednim đacima; upoznavanje nastavnika sa metodama diferencijacije u nastavi	
Sadržaji obuhvaćeni programom	Predavanje, razgovor/diskusija, razmjena iskustava, demonstracija kroz sviranje, primjena u praksi	
Očekivani ishodi po završetku programa	Primjena stečenog znanja i povećanje kvaliteta nastave kroz usvojene pedagoške vještine; praćenje i vrednovanje procesa nastave, učenja i napredovanja; veće prisustvo đaka u odabiru literature, kao i podstrek njihovom samostalnom i kreativnom angažovanju	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Muzička umjetnost	Duvački instrumenti, klavirska saradnja i klavir
Ciljna grupa	Nastavnici duvačkih instrumenata, klavirski saradnici (korepetitori), nastavnici klavira	
Uslovi za uključivanje u program	/	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10-30	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Verbalne, ilustrativno-demonstrativne, praktične metode, metode razgovora	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Koncertna sala ili sala za predavanja	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Klavir, video bim	
Online realizacija programa	ne	

1.16. OBUKA KOD POSLODAVACA

1.16.1. STRUČNO USAVRŠAVANJE NASTAVNIKA STRUČNO-TEORIJSKIH PREDMETA I PRAKTIČNE NASTAVE KOD POSLODAVACA

Opšti podaci			
Naziv programa	<i>Stručno usavršavanje nastavnika stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave kod poslodavaca</i>		
Autori programa	Privredna komora Crne Gore		
Realizatori programa	Poslodavci		
Kontakt osoba	Mladen Perazić		
E-mail	mperazic@pkcg.org		
Broj telefona	067334423		
Informacije o programu			
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Unapređenje vlastitih znanja i vještina kroz aktivno učešće u realnom poslovnom okruženju • Sticanje znanja i vještina kroz učešće i rad u savremenim radnim procesima koji se obavljaju kod poslodavaca • Upoznavanje sa savremenim trendovima, tehnikama i tehnologijama koje koriste poslodavci • Unapređivanje znanja potrebnih za primjenu raznih metoda rada u savremenom poslovnom okruženju • Unapređivanje vještina za motivisanje učenika za učešće u radnim procesima • Prepoznavanje i demonstriranje primjera dobre prakse iz realnog poslovnog okruženja u nastavnom procesu • Unapređenje saradnje između škola i poslodavaca 		
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analiziranje, planiranje i organizacija rada 2. Operativni poslovi 3. Administrativni poslovi 4. Komunikacija i saradnja sa saradnicima i klijentima 5. Obezbjedivanje kvaliteta proizvoda i usluga u skladu sa zakonskim standardima i normama 6. Primjena mjera zaštite i zdravlja na radu i mjera zaštite i očuvanja životne sredine 		
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>Po završetku obuke polaznici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prepoznaju savremene tehnike i tehnologije u poslovnom okruženju • Demonstriraju učenicima obavljanje operativnih poslova uz primjenu stečenih znanja i vještina u poslovnom okruženju • Odaberu najpogodniju metodu rada za određeni radni proces • Unapređuju obrazovno-vaspitni proces u cilju boljih postignuća učenilka • Planiraju nastavne sadržaje, u skladu sa standardima u savremenom poslovnom okruženju 		
Povezanost programa sa obrazovnim	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja</td> <td style="width: 50%;">Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja</td> </tr> </table>	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja
Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja		

programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Svi obrazovni programi/programi obrazovanja u stručnim školama i kod licenciranih organizatora za obrazovanje odraslih	Svi stručni predmeti/ moduli u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici stručno-teorijskih predmeta/modul: • Nastavnici praktične nastave: • Organizatori praktičnog obrazovanja • Stručni saradnici • Saradnici u nastavi • Direktori i pomoćnici direktora • Instruktori praktičnog obrazovanja • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja • odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	Položen stručni ispit za rad u školi i kod organizatora za obrazovanje odraslih	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	U zavisnosti od interesovanja i mogućnosti poslodavaca	
Trajanje programa	Pet radnih dana	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	<ul style="list-style-type: none"> • Metode demonstracije, učenje kroz rad, simulacije i prezentacije • Oblik rada je uslovljen djelatnošću poslodavaca i primjenjivaće se oblik rada koji se primjenjuje u radnom procesu poslodavaca kod koga nastavnici prolaze obuku 	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Radni prostor poslodavaca kod kojih nastavnici prolaze obuku	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Oprema, mašine, alati, radni prostor	
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati online	

2. OBLAST PEDAGOGIJE, ANDRAGOGIJE, PSIHOLOGIJE, METODIKE, DIDAKTIKE I DR.

2.1. IMPLEMENTACIJA OBRAZOVNIH PROGRAMA

2.1.1. OBUKA NASTAVNIKA ZA IMPLEMENTACIJU OBRAZOVNIH PROGRAMA ZASNOVANIH NA ISHODIMA UČENJA

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Obuka nastavnika za implementaciju obrazovnih programa zasnovanih na ishodima učenja</i>
Autori programa	Miomir Despotović; Bane Kumer
Realizatori programa	Sandra Brkanović, Srđan Obradović, Dušan Bošković, Jadranka Radunović, Jelena Knežević, Vjera Mitrović - Radošević, Slavica Jovanović, Alen Šabanović, Gordana Tasić, Dušan Pejović, Marina Braletić
Kontakt osoba	Sandra Brkanović
E-mail	sandra.brkanovic@csso.gov.me
Broj telefona	+382 69 371 632
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Osposobljavanje nastavnika za implementaciju obrazovnih programa zasnovanih na ishodima učenja Osposobljavanje nastavnika za izradu godišnjeg plana rada, plana realizacije ishoda učenja, evidentiranje časova i ocjenjivanje ishoda učenja
Sadržaji obuhvaćeni programom	Osnovne informacije o procedurama za razvoj kvalifikacija i vrstama dokumenata <ul style="list-style-type: none"> • Propisi i procedure za razvoj kvalifikacija u stručnom obrazovanju; • Dokumenta za razvoj kvalifikacija u stručnom obrazovanju; • Struktura obrazovnog programa; • Ključne kompetencije za cjeloživotno učenje; Planiranje nastave <ul style="list-style-type: none"> • Analiza i planiranje nastave zasnovane na ishodima učenja; • Uloga pojedinih nastavnika i stručnih aktiva u planiranju; • Vrste planova za realizaciju nastave prema modularizovanim obrazovnim programima u srednjem stručnom obrazovanju; • Godišnji plan rada (uputstvo za izradu i formular); • Plan realizacije ishoda učenja (uputstvo za izradu i formular); • Planiranje praktične nastave kod poslodavca; • Fleksibilan pristup u planiranju i realizaciji nastave; • Uspostavljanje korelacije među ishodima učenja u različitim modulima; • Planiranje realizacije ključnih kompetencija u okviru modula

	<p>Ocjenjivanje zasnovano na ishodima učenja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ocjenjivanje zasnovano na ishodima učenja; • Planiranje ocjenjivanja; • Proces ocjenjivanja; • Kriterijumi ocjenjivanja ishoda učenja; • Zajedničko ocjenjivanje dva ili više nastavnika; <p>Odjeljenjska knjiga</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evidentiranje osnovnih podataka u odjeljenjskoj knjizi; • Evidentiranje časa u odjeljenjskoj knjizi; • Evidentiranje ocjena u odjeljenjskoj knjizi; 	
<p>Očekivani ishodi po završetku programa obuke</p>	<p>Po završetku obuke učesnici će biti u stanju da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identifikuju procedure za razvoj kvalifikacija u skladu sa propisima; • Identifikuju ulogu i strukturu dokumenata za razvoj kvalifikacija u stručnom obrazovanju; • Identifikuju strukturu obrazovnog programa zasnovanog na ishodima učenja; • Pronađu vezu obrazovnih programa sa standardima zanimanja, standardima kvalifikacija i ispitnim katalozima; • Opišu koncept ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje i njihovu ulogu u obrazovnom programu; • Objasne značaj zajedničkog planiranja više nastavnika koji realizuju modul (Aktiv nastavnika koji realizuju modul); • Izrade godišnji plan rada na osnovu uputstava; • Izrade plan realizacije ishoda učenja na osnovu uputstava; • Evidentiraju nastavni čas u odjeljenjskoj knjizi na osnovu uputstava; • Ocijene ishode učenja u skladu sa kriterijumima za njihovo dostizanje, definisanim u obrazovnom programu; • Izvedu ocjene za klasifikacione periode, na osnovu ocjena ishoda i njihovog optimalnog opterećenja u modulu; • Izvedu zaključnu ocjenu na kraj nastavne godine, na osnovu ocjena po klasifikacionim periodima i optimalnog opterećenja ishoda učenja u modulu; • Realizuju zajedničko ocjenjivanje sa više nastavnika koji realizuju modul; • Evidentiraju ocjene u odjeljenjskoj knjizi 	
<p>Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom</p>	<p>Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja</p>	<p>Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa</p>
	<p>Svi programi koji su zasnovani na ishodima učenja</p>	
<p>Ciljna grupa</p>	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici stručnih i izbornih modula o Nastavnici praktične nastave o Nastavnici opšteobrazovnih predmeta 	

	<ul style="list-style-type: none"> o Organizatori praktičnog obrazovanja o Stručni saradnici o Saradnici u nastavi o Direktori i pomoćnici direktora o Instruktori praktičnog obrazovanja o Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih
Uslovi za uključivanje u program	Nastavnici koji realizuju modularizovane obrazovne programe (stručni moduli, izborni moduli, opšteobrazovni predmeti)
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	20 do 25 učesnika Napomena: U slučaju potrebe, obuka se može održati online. U tom slučaju, broj učesnika može biti veći.
Trajanje programa	2 dana po 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Prezentacije, interaktivno predavanje, grupni rad, diskusija, kritička refleksija Napomena: U slučaju potrebe, obuka se može održati online
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Sala sa stolovima po 4 - 8 stolica Napomena: U slučaju potrebe, obuka se može održati online
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Računar; Projektor; Flip chart; Post it note listići; Panoi; Papir A4; Flomasteri; Krep traka Napomena: U slučaju da se obuka održava online, potrebne su aplikacije za simulaciju potrebnih materijalno-tehničkih uslova
Online realizacija programa	Da

2.1.2. ULOGA NASTAVNIKA U IMPLEMENTACIJI MODULARIZOVANIH OBRAZOVNIH PROGRAMA
- KOMPETENCIJE I ISHODI UČENJA, NJIHOVO VREDNOVANJE I TIMSKI RAD

Opšti podaci	
Naziv programa	Uloga nastavnika u implementaciji modularizovanih obrazovnih programa - Kompetencije i ishodi učenja, njihovo vrednovanje i timski rad
Autori programa	Alexander Siboni, ključni ekspert na projektu Razvoj kvalifikacija stručnog obrazovanja u skladu sa potrebama tržišta rada Klavs Christensen, ključni ekspert na istom projektu Rajko Kosović, pomoćni ekspert na istom projektu
Realizatori programa	Alexander Siboni, međunarodni ključni ekspert Klavs Christensen, međunarodni ključni ekspert Rajko Kosović Savjetnici u Centru za stručno obrazovanje koji su prošli navedenu obuku Nastavnici koji su prošli navedenu obuku
Kontakt osoba	Rajko Kosović
E-mail	rajko.kosovic@t-com.me
Broj telefona	067 226 247
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Opšti cilj programa:</p> <p>Bolje razumijevanje značaja, primjene i integracije ključnih kompetencija, i to kroz module/predmete koje predaju, kao i efikasnija upotreba timskog rada u funkciji profesionalnog razvoja.</p> <p>Specifični ciljevi programa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje nastavnika sa Evropskim okvirom za ključne kompetencije, sa posebnim fokusom na ključnu kompetenciju: lična, socijalna i učiti kako učiti 2. Motivisanje nastavnika za primjenu strategija učenja i metoda podučavanja koje podstiču razvoj ključnih kompetencija 3. Upoznavanje nastavnika sa prednostima timskog rada u školi 4. Motivisanje nastavnika da budu aktivni kreatori svog profesionalnog razvoja

	<p>5. Motivisanje nastavnika da koriste povratne informacije od kolega i učenika u funkciji unapređenja nastave</p> <p>6. Izrađivanje studija slučaja i projekata za potrebe nastave u stručnom obrazovanju</p>	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Evropski okvir ključnih kompetencija • Ključne kompetencije sa posebnim fokusom na ključnu kompetenciju: lična, socijalna i učiti kako učiti • Uloge nastavnika koji realizuju modularizovane obrazovne programe zasnovane na ishodima učenja • Aktivne metode učenja u stručnom obrazovanju • Timski rad nastavnika • Studija slučaja i projektna metoda • Kolegijalna opservacija nastave • Kontinuirano profesionalno usavršavanje: analiza, planiranje i primjena • Povratne informacije od strane učenika o nastavi 	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>Nakon završetka obuke i implementacije naučenog tokom obuke, nastavnici će umjeti da:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Primjenjuju ključne kompetencije u procesu nastave i učenja na nivou škole, sa naglaskom na ličnu, socijalnu i učiti kako učiti 2. Primjenjuju školske strategije učenja i metoda podučavanja za obrazovanje za ključne kompetencije 3. Primjenjuju timski rad nastavnika efikasnije i efektivnije na nivou škole 4. Vršer samoevaluaciju postignutosti standarda kompetencija za nastavnike 5. Izrađuju lične planove profesionalnog razvoja na osnovu povratnih informacija od kolega i učenika 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<p>Obrazovanje i obuka zasnovani na kompetencijama se implementira kroskurikularno za jednu ili više ključnih kompetencija</p> <p>Obrazovanje i obuka zasnovani na kompetencijama je primjenjivo za sve obrazovne</p>	<p>Obrazovanje i obuka zasnovani na kompetencijama se implementira kroskurikularno za jednu ili više ključnih kompetencija, na nivou predmeta/modula, grupe srodnih predmeta/modula na nivou aktiva i grupe predmeta/modula iz raznorodnih područja, po</p>

	programe / programe obrazovanja	mogućnosti na nivou škole. Obrazovanje i obuka zasnovani na kompetencijama je primjenjivo za sve predmete i za sve module u okviru svakog obrazovnog programa i svih vannastavnih i vanškolskih aktivnosti
Ciljna grupa	Svi nastavnici u srednjem stručnom obrazovanju koji realizuju modularizovane obrazovne programe	
Uslovi za uključivanje u program	Nastavnici koji su prethodno prošli obuku za implementaciju obrazovnih program zasnovanih na ishodima učenja	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalni broj učesnika u grupi je 15, a maksimalni broj učesnika je 25 Napomena: U slučaju potrebe, obuka se može održati online. U tom slučaju, broj učesnika može biti veći	
Trajanje programa	Dva dana po 8 sati, od čega je 6 sati dnevno efektivno	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Metode i tehnike rada koje će se koristiti tokom obuke su: ledolomac, <i>brainstorming</i> radionički rad, prezentacije, individualna aktivnost, grupne diskusije, rad u parovima, rad u malim grupama i davanje/primanje povratne informacije. Izrada studije slučaja i evaluacija obuke. Naglasak je na radioničkom radu učesnika tokom obuke i njihovoj međusobnoj interakciji i interakciji s trenerima uz kratke teorijske uvode za svaku od predviđenih tema. Napomena: U slučaju potrebe, obuka se može održati online	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Prostorija veličine i oblika učionice za 15-25 učesnika sa projektorom, projektnim platnom, <i>flip-chart</i> tablom i nefiksiranim stolicama i stolovima. Napomena: U slučaju potrebe, obuka se može održati online	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Laptop i projektor; <i>Flip-chart</i> tabla i blok pripadajućih papira; flomasteri u boji; <i>post-it</i> papirići; ostali pribor za radionički rad	

	Napomena: U slučaju da se obuka održava online, potrebne su aplikacije za simulaciju potrebnih materijalno-tehničkih uslova
Online realizacija programa	Da

2.1.3. OBUKA KOORDINATORA ZA PRAĆENJE REALIZACIJE OBRAZOVNIH PROGRAMA ZASNOVANIH NA ISHODIMA UČENJA

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Obuka koordinatora za praćenje realizacije obrazovnih programa zasnovanih na ishodima učenja</i>
Autori programa	Miomir Despotović; Bane Kumer
Realizatori programa	Sandra Brkanović, Srđan Obradović, Dušan Bošković, Jadranka Radunović, Jelena Knežević, Vjera Mitrović - Radošević, Slavica Jovanović, Alen Šabanović, Gordana Tasić, Dušan Pejović, Marina Braletić
Kontakt osoba	Sandra Brkanović
E-mail	sandra.brkanovic@csso.gov.me
Broj telefona	+382 69 371 632
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Osposobljavanje koordinatora za praćenje realizacije obrazovnih programa zasnovanih na ishodima učenja
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p>Uloga koordinatora za praćenje realizacije obrazovnih programa u školi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizacija sastanaka sa nastavnicima koji realizuju obrazovni program • Učešće u zajedničkom planiranju • Pregledanje urađenih planova • Praćenje realizacije aktivnosti • Izrada periodičnih i završnih izvještaja o realizaciji obrazovnih programa <p>Osnovne informacije o procedurama za razvoj kvalifikacija i vrstama dokumenata</p> <ul style="list-style-type: none"> • Propisi i procedure za razvoj kvalifikacija u stručnom obrazovanju • Dokumenta za razvoj kvalifikacija u stručnom obrazovanju • Struktura obrazovnog programa • Ključne kompetencije za cjeloživotno učenje <p>Planiranje nastave</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analiza i planiranje nastave zasnovano na ishodima učenja • Uloga pojedinih nastavnika i stručnih aktiva u planiranju • Vrste planova za realizaciju nastave prema modularizovanim obrazovnim programima u srednjem stručnom obrazovanju • Godišnji plan rada (uputstvo za izradu i formular) • Plan realizacije ishoda učenja (uputstvo za izradu i formular) • Neposredna priprema za čas • Fleksibilan pristup u planiranju i realizaciji nastave • Uspostavljanje korelacije među ishodima učenja u različitim modulima

	<ul style="list-style-type: none"> • Planiranje realizacije ključnih kompetencija u okviru modula • Evidentiranje časa u odjeljenjskoj knjizi <p>Ocjenjivanje zasnovano na ishodima učenja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ocjenjivanje zasnovano na ishodima učenja • Kriterijumi ocjenjivanja ishoda učenja • Zajedničko ocjenjivanje dva ili više nastavnika <p>Odjeljenjska knjiga</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evidentiranje osnovnih podataka u odjeljenjskoj knjizi • Evidentiranje časa u odjeljenjskoj knjizi • Evidentiranje ocjena u odjeljenjskoj knjizi 	
<p>Očekivani ishodi po završetku programa obuke</p>	<p>Po završetku obuke učesnici će biti u stanju da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Navedu ulogu koordinatora za praćenje realizacije obrazovnih programa • Izvrše pregled urađenih planova i daju sugestije za njihovo poboljšanje • Izrade periodične i završe izvještaje o realizaciji obrazovnih programa • Identifikuju procedure za razvoj kvalifikacija u skladu sa propisima • Identifikuju ulogu i strukturu dokumenata za razvoj kvalifikacija u stručnom obrazovanju • Identifikuju strukturu obrazovnog programa zasnovanog na ishodima učenja • Pronađu vezu obrazovnih programa sa standardima zanimanja, standardima kvalifikacija i ispitnim katalozima • Opišu koncept ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje i njihovu ulogu u obrazovnom programu • Objasne značaj zajedničkog planiranja više nastavnika koji realizuju modul (Aktiv nastavnika koji realizuju modul) • Objasne način izrade godišnjeg plana rada na osnovu uputstava • Objasne način izrade plana realizacije ishoda učenja na osnovu uputstava • Objasne način evidentiranja nastavnog časa u odjeljenjskoj knjizi na osnovu uputstava • Objasne način ocjenjivanja ishoda učenja u skladu sa kriterijumima za njihovo dostizanje, definisanim u obrazovnom programu • Objasne način zajedničkog ocjenjivanja više nastavnika koji realizuju modul • Objasne način evidentiranja ocjena u odjeljenjskoj knjizi, na zadatom primjeru 	
<p>Povezanost programa sa obrazovnim</p>	<p>Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja</p>	<p>Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa</p>

programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom		
Ciljna grupa	Koordinatori za praćenje realizacije obrazovnih programa (nastavnici stručnih modula imenovani od strane direktora za praćenje realizacije modularizovanih obrazovnih programa u srednjim stručnim i mješovitim školama)	
Uslovi za uključivanje u program		
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	20 do 25 učesnika Napomena: U slučaju potrebe, obuka se može održati online. U tom slučaju, broj učesnika može biti veći	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Prezentacije, interaktivno predavanje, grupni rad; diskusija; kritička refleksija; Napomena: U slučaju potrebe, obuka se može održati online	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Sala sa stolovima po 4 - 8 stolica Napomena: U slučaju potrebe, obuka se može održati online	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Računar; Projektor; Flip chart; Post it note listići; Panoi; Papir A4; Flomasteri; Krep traka Napomena: U slučaju da se obuka održava online, potrebne su aplikacije za simulaciju potrebnih materijalno-tehničkih uslova	
Online realizacija programa	Da	

2.1.4. PROGRAM OBUKE ZA ORGANIZATORA PRAKTIČNOG OBRAZOVANJA

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Program obuke za organizatora praktičnog obrazovanja</i>
Autori programa	Dr Miomir Despotović, Stefan Tomas, ETF
Realizatori programa	<ul style="list-style-type: none"> • Vesko Mihailović, JU Srednja stručna škola „Spasoje Raspopović“ Podgorica • Vesko Rašković, JU Srednja stručna škola „Ivan Uskoković“ Podgorica • Miličko Bulatović“, JU Srednja mješovita škola „Braća Selić“ Kolašin • Mehdija Adrović, JU Srednja stručna škola Berane • Organizatori praktičnog obrazovanja koji su uspješno završili program obuke za organizatore praktičnog obrazovanja
Kontakt osoba	Sandra Brkanović
E-mail	sandra.brkanovic@csso.gov.me
Broj telefona	+382 69 371 632
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Osposobljavanje organizatora praktičnog obrazovanja za planiranje, organizaciju i realizaciju praktičnog obrazovanja kod poslodavca
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p>Propisi za realizaciju praktičnog obrazovanja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Propisi za realizaciju praktične nastave u školskom obliku • Propisi za realizaciju praktičnog obrazovanja u dualnom obliku <p>Uloga, obim poslova i zadaci organizatora praktičnog obrazovanja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rad na saradnji škole i poslodavaca za realizaciju praktičnog obrazovanja u školskom i dualnom obliku • Stvaranje uslova za uspješnu saradnju • Planiranje realizacije praktičnog obrazovanja kod poslodavca • Realizacija aktivnosti organizatora praktičnog obrazovanja <p>Obezbjeđenje kvaliteta praktičnog obrazovanja u školskom i dualnom obliku</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uslovi za realizaciju praktičnog obrazovanja kod poslodavca • Alati i mehanizmi kontinuiranog praćenja organizacije i realizacije praktičnog obrazovanja kod poslodavca • Provjeravanje i ocjenjivanje postignuća učenika na praktičnom obrazovanju kod poslodavca • Povratne informacije radi unapređenja kvaliteta realizacije
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>Po završetku obuke učesnici će biti u stanju da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identifikuje mogućnosti saradnje škole sa poslodavcima za pojedine obrazovne programe • Organizuje informativne sastanke sa učenicima, roditeljima/ nastavnicima i poslodavcima

	<ul style="list-style-type: none"> • Utvrđuje uslove za realizaciju praktične nastave kod poslodavca u saradnji sa nastavnicima praktične nastave • Koordinira aktivnostima na izradi i potpisivanju ugovora za realizaciju praktične nastave (školski oblik), odnosno praktičnog obrazovanja (dualni oblik) • Učestvuje u saradnji sa nastavnicima praktične nastave, u izradi plana i rasporeda realizacije praktične nastave kod poslodavca • Učestvuje u pripremi operativnih planova rada instruktora praktičnog obrazovanja, u saradnji sa nastavnicima praktične nastave • Kontroliše realizaciju obaveza učenika i poslodavca definisanih ugovorom između škole, učenika i poslodavca • Prati kvalitet realizacije praktičnog obrazovanja u školi i kod poslodavca i predlaže mjere za njegovo unapređenje • Prati prisustvo i postignuća učenika koji praktično obrazovanje realizuju kod poslodavca • Informiše i savjetuje učenike i roditelje o realizaciji praktičnog obrazovanja • Vodi elektronsku bazu podataka o učenicima na praktičnom obrazovanju kod poslodavca • Učestvuje u pripremi i organizaciji praktičnog, završnog i stručnog ispita u dijelu izrade praktičnog odnosno stručnog rada i razrednog ispita koji praktično obrazovanje realizuju kod poslodavca • Učestvuje u kreiranju promotivnih aktivnosti zajedno sa upravom škole i socijalnim partnerima • Sprovodi anketu sa poslodavcima, instruktorima praktičnog obrazovanja, učenicima i roditeljima • Priprema izvještaje o realizaciji praktičnog obrazovanja • Inicira stručno usavršavanje nastavnika praktičnog obrazovanja i instruktora praktičnog obrazovanja 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja
	Svi obrazovni programi/programi obrazovanja u stručnim školama	Svi obrazovni programi/programi obrazovanja u stručnim školama
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici stručno-teorijskih predmeta/modul • Nastavnici praktične nastave • Organizatori praktičnog obrazovanja • Stručni saradnici • Saradnici u nastavi • Direktori i pomoćnici direktora • Instruktori praktičnog obrazovanja • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja • odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	Ispunjeni zakonom propisani uslovi organizatora praktičnog obrazovanja	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 20 do 25	

Trajanje programa	jedan dan, 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Prezentacije, interaktivno predavanje, grupni rad; diskusija; kritička refleksija; igre uloga
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Sala za stolovima i stolicama prilagođena za radionicu i grupni rad
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Računar; Projektor; Flip chart; Post it note listići; Panoi; Papir A4; Flomasteri
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati online

2.1.5. PROGRAM OBUKE ZA INSTRUKTORE PRAKTIČNOG OBRAZOVANJA KOD POSLODAVCA

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Program obuke za instruktore praktičnog obrazovanja kod poslodavca</i>
Autori programa	Claus Nue Moller, ETF
Realizatori programa	Dr Miomir Despotović Centar za stručno obrazovanje Treneri koji su završili obuku za realizaciju programa za instruktore praktičnog obrazovanja
Kontakt osoba	Duško Rajković
E-mail	dusko.rajkovic@csso.gov.me
Broj telefona	+38269371608
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Osposobljavanje instruktora praktičnog obrazovanja za implementaciju obuke učenika stručnog obrazovanja kod poslodavca
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Koncept dualnog obrazovanja u sistemu srednjeg stručnog obrazovanja; 2. Pravni, finansijski i organizacioni okvir praktičnog obrazovanja kod poslodavca; 3. Planiranje praktičnog obrazovanja kod poslodavca; 4. Implementacija praktičnog obrazovanja kod poslodavca; 5. Praćenje i ocjenjivanje postignuća učenika na praktičnom obrazovanju kod poslodavca
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>Po završetku obuke polaznici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Razumiju ulogu instruktora praktičnog obrazovanja i smisao, ciljeve i principe organizacije praktičnog obrazovanja kod poslodavca; • Poznaju pravni, finansijski i organizacioni okvir obrazovanja kod poslodavca učenika stručnih škola; • Razumiju koncept obrazovanja, zasnovanog na ishodima učenja; • Planiraju praktično obrazovanje kod poslodavca za jednog ili više učenika stručnih škola koje je usaglašeno sa ishodima učenja obrazovnog programa i planom proizvodnje/procesom rada u preduzeću; • Vršu odabir odgovarajućih metoda i tehnika učenja i instruktaže; • Obezbeđuju okruženje, stimulatивно za učenje; • Osposobljavaju učenika, imajući u vidu ishode učenja, definisane programom i radne aktivnosti u proizvodnom procesu; • Koriste odgovarajuće evidencije o dnevnoj prisutnosti, kontaktima sa stručnom školom i učenicom u periodu praktičnog učenja kod poslodavca; • Primjenjuju različite instrumente i metode procjenjivanja učeničkih postignuća;

	<ul style="list-style-type: none"> • Procjenjuju u kojoj mjeri je učenik postigao ishode učenja iz obrazovnog programa; • Vrednuju postignuća učenika; • Evaluiraju efektivnost planiranja i instruktaze 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja
	Svi obrazovni programi/programi obrazovanja u stručnim školama	Svi obrazovni programi/programi obrazovanja u stručnim školama
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici stručno-teorijskih predmeta/modul • Nastavnici praktične nastave • Organizatori praktičnog obrazovanja • Stručni saradnici • Saradnici u nastavi • Direktori i pomoćnici direktora • Instruktori praktičnog obrazovanja • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja • odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	Ispunjeni zakonom propisani uslovi za Instruktoru praktičnog obrazovanja	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 10 do 15	
Trajanje programa	Dva dana, 16 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Prezentacije, interaktivno predavanje, grupni rad; diskusija; kritička refleksija; igre uloga	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Sala sa stolovima i stolicama prilagođena za radionicu i grupni rad	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Računar; Projektor; Flip chart; Post it note listići; Panoi; Papir A4; Flomasteri	
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati online	

2.2. INTERNA I EKSTERNA EVALUACIJA

2.2.1. INTERNA EVALUACIJA

Opšti podaci	
Naziv programa	INTERNA EVALUACIJA ²
Autori programa	Veljko Botica, Ivan Perčin, Slavica Rajman
Realizatori programa	Veljko Botica, Ivan Perčin, Slavica Rajman
Kontakt osoba	Veljko Botica
E-mail	vboticav@gmail.com
Broj telefona	069 012 122
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Opšti cilj programa: jačanje ljudskih resursa u ustanovama i kod organizatora obrazovanja odraslih za realizaciju procesa interne procjene kvaliteta, a na osnovu procjene održavanja, obezbjeđivanja i unapređivanja kvaliteta vaspitno-obrazovnog procesa i obuke u ustanovi i kod organizatora.</p> <p>Specifični ciljevi programa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obuka nastavnika/evaluatora za razumijevanje procesa obezbjeđivanja, unapređivanja i procjene kvaliteta; • Primjena i razrada različitih instrumenata/alata za procjenu kvaliteta; • Osposobljavanje za definisanje indikatora kvaliteta i standarda kvaliteta u ustanovi; • Procjena nivoa kvaliteta indikatora na osnovu uspostavljenih standarda i kriterijuma; • Definisanje preporuka za unapređivanje kvaliteta na bazi relevantnih pokazatelja; • Izrada plana za unapređivanje kvaliteta; • Sticanje pouzdanosti i objektivnosti u procjenjivanju indikatora kvaliteta; • Razumijevanje pojma kvaliteta ustanove obrazovanja i organizatora obrazovanja odraslih u kontekstu uporedivosti sa evropskim sistemima; • Izvještavanje o progresu realizacije plana za unapređivanje kvaliteta; • Unapređivanje kompetencija nastavnika; • Jačanje svijesti o kvalitetu kao instrumentu za unapređenje efikasnosti; • Težnja ka izvrsnosti
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Interna evaluacija u vaspitno obrazovnim institucijama; 2. Interni evaluator - nastavnik procjenjivač; 3. Zakonske osnove interne evaluacije; 4. Planiranje procesa interne evaluacije

² Napomena: Program realizuje u saradnji i koordinaciji sa Centrom za stručno obrazovanje.

	5. Plan interne evaluacije; 6. Školski izvještaj interne evaluacije; 7. Godišnje planiranje internog obezbjeđivanja kvaliteta; 8. Odbor za interno obezbjeđivanje kvaliteta; 9. Procedure za sprovođenje interne evaluacije; 10. Indikatori: kvalitativni i kvantitativni; 11. Procjena indikatora; 12. Skala procjene - standardi kvaliteta; 13. Utvrđivanje kvaliteta realizacije obrazovnih programa; 14. Monitoring; 15. Samoevaluacija; 16. Preporuke za unapređivanje kvaliteta; 17. Izvještaj interne evaluacije	
Očekivani ishodi po završetku programa	Polaznici koji su prisustvovali programu stručnog usavršavanja, po završetku treba da budu sposobni da izrade alate za procjenu kvaliteta, definišu indikator kvaliteta i standard kvaliteta, procjene nivo kvaliteta indikatora i definišu preporuke za unapređivanje kvalitet	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Svi javno važeći obrazovni programi i programi obrazovanja	<ul style="list-style-type: none"> ○ Teorijski predmeti ○ Moduli ○ Stručno-teorijski predmeti ○ Praktična nastava ○ Praktična nastava sa tehnologijom zanimanja ○ Programske oblasti u programima obrazovanja odraslih
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nastavnici opšteobrazovnih predmeta, ○ Nastavnici stručno-teorijskih predmeta, ○ Nastavnici praktične nastave, ○ Organizatori praktičnog obrazovanja, ○ Stručni saradnici i predstavnici pravne službe, ○ Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih, ○ ICT koordinatori, ○ Pomoćnici direktora, ○ Direktori 	
Uslovi za uključivanje u program	<ul style="list-style-type: none"> ○ Prijava; ○ Da je kandidat zaposlen u obrazovno-vaspitnoj ustanovi ili organizatora obrazovanja odraslih; ○ Potvrda da je nastavnik pripravnik na obuci i preporuka od mentora 	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10 do 20 učesnika	

Trajanje programa	16 sati (dva dana)
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Usmeno izlaganje, demonstracija, problemski zadaci, rad na konkretnim zadacima, saradničko učenje
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica, prilagođena grupnom radu
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip-čart, table, kreda, LCD projektor, laptop
Online realizacija programa	NE

2.2.2. EVALUACIJA (EKSTERNA I INTERNA) - OBUKA EVALUATORA

Opšti podaci		
Naziv programa	Evaluacija (eksterna i interna) - Obuka evaluatora ³	
Autori programa	Mr Nermina Zejnilović	
Realizatori programa	Mr Nermina Zejnilović	
Kontakt osoba	Mr Nermina Zejnilović	
E-mail	Nermina.z@t-com.me	
Broj telefona	068-049-440 069-496-440	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<p>Informisanje učesnika o značaju i mogućnostima eksterne evaluacije</p> <p>Informisanje učesnika o stručnoj procjeni kvaliteta rada ustanove</p> <p>Definisanje preporuka koje ukazuju na potrebna unapređivanja</p>	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p>Proces utvrđivanja kvaliteta</p> <p>Analiza dobijenih podataka</p> <p>Procjenjivanje</p> <p>Ključne oblasti i Indikatori</p> <p>Oblasti obaveznog kvaliteta</p>	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>Polaznici će savladati program - Utvrđivanja kvaliteta</p> <p>Izvršiti procjenu kvaliteta škole, razreda i programa</p> <p>Definisati nivo kvaliteta ustanove i programa</p> <p>Predlaganje unapređenja i ukazivanje na oblasti gdje je napredak potreban</p> <p>Definisanje preporuka</p>	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici stručno-teorijskih predmeta: o Nastavnici praktične nastave: o Organizatori praktičnog obrazovanja o Stručni saradnici o Saradnici u nastavi o Direktori i pomoćnici direktora o Instruktori praktičnog obrazovanja o Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	<p>Zainteresovni nastavnici, organizatori praktičnog obrazovanja stručni saradnici i saradnici u nastavi, direktori i pomoćnici direktora, instruktori praktičnog obrazovanja i nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih, koji žele da steknu znanja iz oblasti obezbjeđivanja i unapređivanja kvaliteta obrazovno-</p>	

³ Napomena: Program se realizuje u saradnji i koordinaciji sa Centrom za stručno obrazovanje.

	<p>vaspitnog rada u ustanovama stručnog obrazovanja i obrazovanja odraslih</p> <p>Zainteresovani treba da posjeduju odgovornost u radu, tačnost i preciznost, kao i druge jake strane koje su neophodne za kvalitetan rad u realizaciji programa srdnjeg stručnog obrazovanja i obrazovanja odraslih</p>
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalno 15 - maksimalno 30
Trajanje programa	Dvodnevni seminar 16 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Prezentacije, radionice, diskusije, rad na tekstu, oluja misli, Interaktivnog tipa
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Školski prostor namijenjen za seminare, sala za sastanke
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Prostorija koja posjeduje tehničku opremu i odgovarajuća sredstva (didaktički material, radni material, pomagala)
Online realizacija programa	Program se prema potrebi može realizovati i online. U tom slučaju možemo koristiti Zoom aplikaciju ili Teams u zavisnosti od dogovora sa polaznicima. Za uspješnu realizaciju posjedujem ICT tehniku

2.2.3. SAMOEVALUACIJA U VASPITNO-OBRAZOVNIM USTANOVAMA

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Samoevaluacija u vaspitno-obrazovnim ustanovama⁴</i>
Autori programa	Dr Ian Morris, ključni ekspert na projektu Integracija ključnih kompetencija u obrazovni sistem Crne Gore Boris Ćurković, Tim lider na istom projektu Rajko Kosović, pomoćni ekspert na istom projektu
Realizatori programa	Dr Ian Morris, ključni ekspert na projektu Integracija ključnih kompetencija u obrazovni sistem Crne Gore Boris Ćurković, Tim lider na istom projektu Rajko Kosović, pomoćni ekspert na istom projektu Savjetnici u Centru za stručno obrazovanje koji su prošli navedenu obuku
Kontakt osoba	Rajko Kosović
E-mail	rajko.kosovic@t-com.me
Broj telefona	067 226 247
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Opšti cilj programa: Bolje razumijevanje značaja, primjene i integracije samoevalaucije u vaspitno-obrazovnim ustanovama, i to kroz razumijevanje položaja samoevalaucije u sistemu osiguranja kvaliteta, kao i samog procesa sprovođenja samoevalaucije.</p> <p>Specifični ciljevi programa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uočavanje uloge samoevalaucije u sistemu osiguranja kvaliteta 2. Analiza odnosa faza u procesu samoevalaucije 3. Značaj adekvatnog formiranja tima za samoevaluaciju 4. Razumijevanje procesa izrade Godišnjeg plan samoevaluacije 5. Identifikacija mogućih metoda za prikupljanje podataka 6. Izrađivanje izvještaja o samoevaluaciji i akcionog plana nakon samoevaluacije
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Osnovni elementi obezbjeđivanja kvaliteta • Faze prilikom sprovođenja samoevaluacije • Formiranje tima za samoevaluaciju • Godišnji plan samoevaluacije • Prikupljanje podataka • Izvještaj o samoevaluaciji • Akcioni plan samoevaluacije
Očekivani ishodi po završetku programa	Nakon završetka obuke i implementacije naučenog tokom obuke, nastavnici će umjeti da:

⁴ Napomena: Program se realizuje u saradnji i koordinaciji sa Centrom za stručno obrazovanje.

	1. Koriste indikatore eksterne evalaucije za potrebe samoevalaucije 2. Sprovode sve faze procesa samoevaluacije 3. Primjenjuju timski rad nastavnika prilikom izrade godišnjeg plana samoevaluacije 4. Koriste metode i tehnike prikupljanja podataka 5. Izrađuju izvještaje o samoevalauciji i akcione planove nakon samoevalaucije	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Organizatori praktičnog obrazovanja o Stručni saradnici o Direktori i pomoćnici direktora <p>Napomena: U okviru IPA projekta, ciljna skupina u 2021. godini su školski timovi za samoevaluaciju</p>	
Uslovi za uključivanje u program	Ne postoje posebni uslovi za uključivanje u program	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalni broj učesnika u grupi je 15, a maksimalni broj učesnika je 25	
Trajanje programa	Jedan dan od 8 sati, od čega je 6 sati efektivno	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Metode i tehnike rada koje će se koristiti tokom obuke su: brainstorming radionički rad, prezentacije, individualna aktivnost, grupne diskusije, rad u parovima, rad u malim grupama i davanje/primanje povratne informacije. <p>Naglasak je na radioničkom radu učesnika tokom obuke i njihovoj međusobnoj interakciji i interakciji s trenerima uz kratke teorijske uvode za svaku od predviđenih tema</p>	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Prostorija veličine i oblika učionice za 15-25 učesnika sa projektorom, projektnim platnom, flip-chart tablom i nefiksiranim stolicama i stolovima	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Laptop i projektor; Flip-chart tabla i blok pripadajućih papira; flomasteri u boji; post-it papirići; ostali pribor za radionički rad	
Online realizacija programa	Program se po potrebi može organizovati i online. Program bi se realizovao putem Zoom platforme, i zahtjevao bi da učesnici pojedinačno/ u grupama imaju pristup računaru i internet vezi. <p>Broj učesnika bi u tom slučaju mogao biti između 20 i 30, a trajanje seminara bi bilo potpuno isto.</p>	

2.2.4. SAMOEVALUACIJA U USTANOVAMA STRUČNOG OBRAZOVANJA

Opšti podaci	
Naziv programa	Samoevaluacija u ustanovama stručnog obrazovanja ⁵
Autori programa	Alexander Siboni, ključni ekspert na projektu Razvoj kvalifikacija stručnog obrazovanja u skladu sa potrebama tržišta rada Klavs Christensen, ključni ekspert na istom projektu Rajko Kosović, pomoćni ekspert na istom projektu
Realizatori programa	Alexander Siboni, međunarodni ključni ekspert Klavs Christensen, međunarodni ključni ekspert Rajko Kosović Savjetnici u Centru za stručno obrazovanje koji su prošli navedenu obuku Nastavnici koji su prošli navedenu obuku
Kontakt osoba	Rajko Kosović
E-mail	rajko.kosovic@t-com.me
Broj telefona	067 226 247
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Opšti cilj programa: Bolje razumijevanje značaja, primjene i integracije samoevalaucije u ustanovama stručnog obrazovanja, i to kroz razumijevanje položaja samoevalaucije u sistemu osiguranja kvaliteta, kao i procesa sprovođenja samoevalaucije.</p> <p>Specifični ciljevi programa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uočavanje uloge samoevalaucije u stručnom obrazovanju 2. Analiza indikatora specifičnih za VET 3. Značaj praćenja EQAVET indikatora 4. Razumijevanje procesa samoevalaucije profesionalnog razvoja nastavnika 5. Identifikacija mogućih metoda za prikupljanje podataka o praktičnom obrazovanju 6. Izrađivanje izvještaja o samoevaluaciji i akcionog plana nakon samoevalaucije
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Samoevalaucija u sistemu osiguranja kvaliteta • Indikatori kvaliteta • Odabir i prioritizacija indikatora kvaliteta • EQAVET indikatori kvaliteta • Prikupljanje podataka o praktičnom obrazovanju • Samoevaluacija Profesionalnog razvoja nastavnika • Interpretacija prikupljenih podataka • Akcioni plan nakon samoevalaucije
Očekivani ishodi po završetku programa	Nakon završetka obuke i implementacije naučenog tokom obuke, nastavnici će umjeti da:

⁵ Napomena: Program se realizuje u saradnji i koordinaciji sa Centrom za stručno obrazovanje.

	1. Koriste indikatore eksterne evalaucije za potrebe samoevalaucije 2. Vrše odabir indikaora kvaliteta i sprovode sve faze procesa samoevaluacije 3. Primjenjuju EQAVET indikatore u stručnom obrazovanju 4. Koriste metode i tehnike prikupljanja podataka o praktičnom obrazovanju 5. Vrše samoevalauciju svog rada 6. Izrađuju izvještaje o samoevalauciji i akcione planove nakon samoevalaucije	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	o <u>Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti:</u> Članovi školskog tima za samoevaluaciju o <u>Nastavnici praktične nastave iz sljedećih oblasti:</u> Članovi školskog tima za samoevaluaciju o <u>Stručni saradnici</u> o <u>Organizatori praktičnog obrazovanja</u> o <u>Direktori i pomoćnici direktora</u>	
	Napomena: U okviru IPA projekta, ciljna skupina u 2021. godini su školski timovi za samoevaluaciju	
Uslovi za uključivanje u program	Ne postoje posebni uslovi za uključivanje u program	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalni broj učesnika u grupi je 15, a maksimalni broj učesnika je 25	
Trajanje programa	Dva dana po 8 sati, od čega je 6 sati dnevno efektivno	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Metode i tehnike rada koje će se koristiti tokom obuke su: <i>brainstorming</i> radionički rad, prezentacije, individualna aktivnost, grupne diskusije, rad u parovima, rad u malim grupama i davanje/primanje povratne informacije. Izrada studije slučaja i evaluacija obuke. Naglasak je na radioničkom radu učesnika tokom obuke i njihovoj međusobnoj interakciji i interakciji s trenerima uz kratke teorijske uvode za svaku od predviđenih tema	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Prostorija veličine i oblika učionice za 15-25 učesnika sa projektorom, projektnim platnom, <i>flip-chart</i> tablom i nefiksiranim stolicama i stolovima	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Laptop i projektor; <i>Flip-chart</i> tabla i blok pripadajućih papira; flomasteri u boji; <i>post-it</i> papirići; ostali pribor za radionički rad	

Online realizacija programa	Program se po potrebi može organizovati i online. Program bi se realizovao putem Zoom platforme, i zahtjevao bi da učesnici pojedinačno/ u grupama imaju pristup računaru i internet vezi. Broj učesnika bi u tom slučaju mogao biti između 20 i 30, a trajanje seminara bi bilo potpuno isto
------------------------------------	--

2.2.5. SAMOEVALUACIJA RADA NASTAVNIKA

Opšti podaci		
Naziv programa	Samoevaluacija rada nastavnika ⁶	
Autori programa	mr Nermina Zejnilović	
Realizatori programa	mr Nermina Zejnilović	
Kontakt osoba	mr Nermina Zejnilović	
E-mail	nermina.z@t-com.me	
Broj telefona	069-496-440 068-049-440	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Objektivno utvrđivanje i stalno unapređivanje kvaliteta rada škole. Osposobljavanje učesnika za izvršavanje detaljne analize i samoanalize rada, koristeći odgovarajuće izvore u skladu sa ciljevima i indikatorima i uz pomoć posebno razvijenih upitnika Osposobljavanje učesnika za izvršavanje evaluacije svoga rada - uočavanje vlastitih prednosti, nedostataka i mogućnosti; vrednovanje i praćenje realizacije planiranog	
Sadržaji obuhvaćeni programom	Proces utvrđivanja kvaliteta Analiza dobijenih podataka Procjenjivanje Ključne oblasti i Indikatori Oblasti obaveznog kvaliteta Zadaci procesa samoevaluacije Dokumentacija - izvor podataka u procesu samoevaluacije	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	Polaznici će savladati program - Utvrđivanja kvaliteta Izvršiti procjenu kvaliteta rada Definisati nivo kvaliteta ustanove i programa Predlaganje unapređenja i ukazivanje na oblasti gdje je napredak potreban Definisanje preporuka Objektivno utvrđivanje škole Podizanje nivoa motivacije za ulaganje u kvalitet rada škole	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici stručno-teorijskih predmeta: o Nastavnici praktične nastave: o Saradnici u nastavi o Direktori i pomoćnici direktora o Organizatori praktičnog obrazovanja 	

⁶ Napomena: Program se realizuje u saradnji i koordinaciji sa Centrom za stručno obrazovanje.

Uslovi za uključivanje u program	Zainteresovani nastavnici, organizatori praktičnog obrazovanja stručni saradnici i saradnici u nastavi, direktori i pomoćnici direktora, i nastavni kadar koji želi da stekne znanja iz oblasti obezbjeđivanja i unapređivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama stručnog obrazovanja. Zainteresovani treba da posjeduju odgovornost u radu, tačnost i preciznost, kao i druge jake strane koje su neophodne za kvalitetan rad u realizaciji programa srednjeg stručnog obrazovanja
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalno 15 - maksimalno 30
Trajanje programa	Osam sati Jednodnevni seminar
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Prezentacija, Radionoce, Oluja misli, diskusija, Rad na tekstu
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Školske prostorije namijenje za seminare Sala za sastanke
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Prostorija koja posjeduje tehničku opremu i odgovarajuća sredstva (didaktički materijal, radni materijal, pomagala)
Online realizacija programa	Program se prema potrebi može realizovati i online. U tom slučaju možemo koristiti Zoom aplikaciju ili Teams u zavisnosti od dogovora sa polaznicima. Za uspješnu realizaciju posjedujem ICT tehniku

2.3. INOVATIVNI PRISTUPI NASTAVI I UČENJU

2.3.1. DO USPJEŠNE NASTAVE KROZ PRIMJENU RAZLIČITIH METODA

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>Do uspješne nastave kroz primjenu različitih metoda</i>	
Autori programa	mr Marija Vulanović, pedagoškinja, JU Prva srednja stručna škola, Nikšić Snježana Bošković, profesorica istorije, JU OŠ „Olga Golović“, Nikšić	
Realizatori programa	mr Marija Vulanović, pedagoškinja, JU Prva srednja stručna škola, Nikšić Snježana Bošković, profesorica istorije, JU OŠ „Olga Golović“, Nikšić	
Kontakt osoba	Odgovorna osoba Marija Vulanović, pedagoškinja Adresa: Grudska mahala 3/70 Nikšić	
E-mail	E-mail: draganicmarija@gmail.com	
Broj telefona	Broj telefona: 068 333 656 i 068 808 164	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Osnaživanje nastavnika za primjenu kreativnih nastavnih metoda koje su od izuzetne važnosti za efekte nastave i može uticati na djelovanje drugih faktora koji su u nastavnom procesu neizostavni. Unaprijediti kompetencije nastavnika u primjeni različitih nastavnih metoda/tehnika učenja i podučavanja koje su u funkciji kreativne nastave. Stvaranje nastavne klime na času koja budi interes i stvaralaštvo kod svih učesnika; primijeniti adekvatne metode/tehnike u odgovarajućim nastavnim situacijama kojima se podstiče kreativnost i stvaralaštvo učenika	
Sadržaji obuhvaćeni programom	1. Nastavnik i učenik-kreativni medijatori nastavnog procesa; Metode/tehnike i njihova uloga u podsticanju kreativnosti - „Brainstorming“ 2. Tehnika kocka, šest šešira 3. Umne mape 4. Projekt metoda- Razvoj projekta	
Očekivani ishodi po završetku programa	Unapređivanje nastave i profesionalno osnaživanje nastavnika za primjenu kreativnih nastavnih metoda/tehnika. Polaznici će ovladati teorijskim znanjima o metodi šest šešira, tehnici kocka, umnim mapama, project metodi Poboljšanje kvaliteta nastave adekvatnim izborom nastavnih metoda/tehnika. Jačanje motivacije učenika za učenje kreiranjem kooperativne klime u nastavi	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa

obrazovanja, odnosno predmetom/modulom		
Ciljna grupa	Profesori predmetne nastave u srednjim školama, stručni saradnici, direktori i pomoćnici direktora	
Uslovi za uključivanje u program		
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimum 20 - maksimum 30	
Trajanje programa	Jednodnevni seminar u trajanju od 8 sati (4 radionice), ukupno 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka je interaktivnog tipa: interaktivne radionice, šest šešira, tehnika kocka, umne mape, PPT prezentacije, studije slučaja, grupne diskusije, pojedinačne i grupne prezentacije, kooperativno učenje, grupni rad, rad u paru, timski rad, metoda demonstracije, radionice, brainstorming	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica prilagođena grupnom radu	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip čart, table, marker, kompjuter, LCD projektor, projekciono platno, papiri, hemijske olovke, štampani materijal za učesnike seminara	
Online realizacija programa	Office 365 i Microsoft Teams, jedan dan 8 sati obuke, minimalan broj učesnika 20-maksimalan 30 učesnika, kod učesnika instalirana aplikacija Teams na telefonu, kompjuteru ili laptopu. Treneri posjeduju tehničku podršku i uslove za rad	

2.3.2. PRIMJENA INTERAKTIVNIH METODA U NASTAVI

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>Primjena interaktivnih metoda u nastavi</i>	
Autori programa	Bogetić Andrijana/sociolog Krivčević Vesna/sociolog	
Realizatori programa	Bogetić Andrijana/sociolog Krivčević Vesna/sociolog	
Kontakt osoba	Bogetić Andrijana	
E-mail	polaris13@t-com.me	
Broj telefona	067/406-404	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<p>Jačanje kompetencija nastavnika za realizovanje interaktivne nastave kroz primjenu različitih metoda i tehnika</p> <p>Razumjeti prednosti i karakteristike interaktivne nastave</p> <p>Razumjeti pojam nastave/učenje i njene glavne karakteristike</p> <p>Upoznati savremenu koncepciju nastave i uloge nastavnika</p> <p>Prepoznati ulogu nastavnika u interaktivnoj nastavi</p> <p>Upoznati najčeće klasifikacije metoda, kao i mogućnosti njihove primjene u nastavi</p> <p>Uočiti prednosti i nedostatke pojedinih nastavnih metoda</p> <p>Razumjeti vezu između postavljenih ciljeva časa i izbora metoda rada</p> <p>Izvršiti adekvatan izbor i razumjeti značaj dobrog odabira</p>	
Sadržaji obuhvaćeni programom	Interaktivna nastava, koncept interaktivne nastave, konkretizacija principa učenja, tehnike i metode u interaktivnoj nastavi, kriterijumi za izbor metoda i tehnika interaktivne nastave, priprema za čas interaktivne nastave, uloga nastavnika u interaktivnoj nastavi	
Očekivani ishodi po završetku programa	Upoznavanje sa karakteristikama interaktivnih metoda i mogućnostima primjene u nastavi. Praktična primjena, odabir i planiranje metoda	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Inženjerstvo i proizvodne tehnologije, Građevinarstvo i uređenje prostora, Ekonomija i pravo, Poljoprivreda, prehrana i veterina, Saobraćaj i komunikacije, Usluge, Informaciona tehnologija	Socijalne mreže i globalizacija, Savremeno odrastanje, Poslovna kultura, Etika u zdravstvu, Psihologija prodaje
Ciljna grupa	Nastavnici: opšteobrazovnih i stručnih predmeta u srednjim stručnim školama. Nastavnici izbornih i fakultativnih predmeta. Pedagog škole	
Uslovi za uključivanje u program	Prijava. Programu obuke mogu prisustvovati svi nastavnici/nastavnice koji su odabrani na novou škole. Motivacija i otvorenost za interaktivne metode rada	

Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimum 15 - maksimum 30
Trajanje programa	1 dan, 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka je interaktivnog tipa: interaktivne radionice, prezentacije, studije slučaja, igre uloga, akvarijum, mini-lekcije, grupne diskusije, pojedinačne i grupne prezentacije, rad u parovima, rad u malim grupama, tehnika akvarijuma, kooperativno učenje, timski rad, brainstorming
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica prilagođena grupnom radu
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip čart, table, marker, kompjuter, LCD projektor, projekciono platno, papiri, hemijske olovke, štampani materijal za učesnike seminara
Online realizacija programa	Moguća

2.3.3. SAVREMENE TEHNIKE UČENJA

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>Savremene tehnike učenja</i>	
Autori programa	mr Sava Kovačević i Aleksandra Radoman	
Realizatori programa	Centar za obuku i obrazovanje	
Kontakt osoba	Aleksandra Radoman	
E-mail	coo.montenegro@gmail.com	
Broj telefona	+38267503837	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Osposobiti nastavnike za razumijevanje savremenih metoda učenja i nastave; ✓ Sposobnost nastavnika da osjeti; ✓ Osjetljivost za različite stilove učenja kod učenika; ✓ Razumijevanje i vođenje usmjerenog učenja na internetu 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Efektivno i efikasno učenje • Stilovi učenja usmjereni na postignuća • Tehnologija učenja i nastave • Savremene tehnike učenja • Istraživačke metode učenja • Učenje putem mentalnih mapa • Usmjerenost na učenje na internetu - konektivizam 	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	Očekivani efekti na teorijskom i praktičnom planu su usvajanje, ali i primjena, kompetencija navedenih pod tačkom iznad, u radu sa učenicima/ama u okviru obrazovnog procesa. Očekivani efekat je da će nastavnici/e razumjeti važnost svoje uloge u kreiranju kvalitetnog učenja za učenike. Nastavnici/e će biti sposobni da primjenjuju i koriste savremene tehnike učenja; Biće osposobljeni da primjenjuju mentalne mape u učenju i selektovano učenje; Razumiju konektivizam kao savremenu teoriju učenja i znaju da organizuju vođeno učenje na internetu.	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Nastavnici stručno-teorijskih predmeta, Nastavnici praktične nastave; Saradnici u nastavi, Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih	
Uslovi za uključivanje u program	Motivisanost i dobrovoljnost	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Broj učesnika u grupi od 15 do 35	
Trajanje programa	8 sati stručnog usavršavanja	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Interaktivne radionice, prezentacije, individualna aktivnost, primjeri iz prakse, tutorijali i foto priče, diskusije, mini-lekcije, grupne diskusije, pojedinačne i grupne prezentacije, rad u parovima, rad u malim grupama, vrednovanje i samovrednovanje rada, kao i	

	davanje/primanje povratne informacije, samoprocjena i samoanaliza
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Program se realizuje u prostorijama škole koja je zainteresovana za program ili u prostorijama organizacije. Prostor je prostran pogodan za izvođenje interaktivnog rada u krugu i rada u grupama, topao i svjetao sa mogućnostima rada na kompjuterima
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Za realizovanje programa je potreban projektor, laptop i projekciono platno
Online realizacija programa	Program se može realizovati putem ZOOM platforme ili Microsoft Teams platforme. Broj učesnika je od 20 do 35 učesnika

2.3.4. EDUCAPLAY ZA AKTIVNU NASTAVU

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>Educaplay za aktivnu nastavu</i>	
Autori programa	mr Jelena Pačariz, mr Nada Mitrović	
Realizatori programa	mr Jelena Pačariz, mr Nada Mitrović	
Kontakt osoba	mr Nada Mitrović	
E-mail	pedagogica@os-mllatovic.edu.me ; ljuovic@gmail.com	
Broj telefona	+382 68 033 830	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Upoznavanje učesnika/ca sa pojmom i vrstama edukativnih igara kao nastavnog sredstva za realizaciju aktivne nastave usmjerene na učenika. • Osposobljavanje nastavnika/ca za primjenu online edukativnih igara (kviz, osmosmerka, ukrštene riječi, rebus, zagonetke, igra popuni prazno polje, pronađi riječi, igra memorije) u svim fazama nastavnog časa. • Upoznavanje učesnika/ca sa značajem i svrhom Educaplay alata u interaktivnoj nastavi. • Osposobljavanje nastavnika/ca za vrednovanje učeničkih postignuća primjenom Educaplay alata. • Osposobljavanje nastavnika/ca za izradu pripreme za čas koja sadrži edukativne igre 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Savremene metode u nastavi. • Strategije za misaonu aktivizaciju učenika. • Didaktički principi u funkciji realizacije aktivne nastave. • Primjena digitalnih alata za kreiranje aktivnosti u savremenoj nastavi. • Provjera učeničkih postignuća primjenom Educaplay alata. • Definisane strukturalne elemente pripreme za čas 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Učesnici/ce će nakon seminara moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Razumiju značaj savremenih nastavnih sredstava. • Primijene edukativne igre kao nastavno sredstvo. • Kreiraju edukativne igre u Educaplay okruženju. • Vrednuju (praćenje i ocjenjivanje) postignuća učenika primjenom edukativnih igara. • Primijene edukativne igre u realizaciji nastavnog časa. • Unaprijede lične digitalne kompetencije 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Zaposleni u svim vaspitno-obrazovnim ustanovama Crne Gore	
Uslovi za uključivanje u program	Nema posebnih uslova	

Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 20 do 40
Trajanje programa	1 dan / 8 sati (6 sati efektivnog rada)
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, diskusije, prezentacija rada po grupama, brainstorming, individualna aktivnost, rad u paru, metoda razgovora, praktični rad, kritička refleksija, evaluacija obuke
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Sala sa stolovima za radioničarski tip rada
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Računari, projektor, platno (ili pametna tabla), internet konekcija, flip čart, stikeri, markeri u boji
Online realizacija programa	Program se može realizovati online putem MS Teams platforme. Broj učesnika u online realizaciji seminara je od 20 do 40. Seminar traje 1 dan/8 sati (6 sati efektivnog rada)

2.3.5. MOGUĆNOSTI PRIMJENE PROJEKTOG TIPRA NASTAVE

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Mogućnosti primjene projektnog tipa nastave</i>
Autori programa	Vesna Radulović, Irena Šućur
Realizatori programa	Vesna Radulović, Irena Šućur
Kontakt osoba	Vesna Radulović
E-mail	vesnaradulovic67@gmail.com
Broj telefona	068 593 172 067 810 849
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Podrška izmijenjenoj ulozi nastavnika kao organizatora rada i aktivnog sudionika procesa učenja. Promjenom uloge nastavnika u nastavnom procesu, primjenom project metode, ostvaruju se opšte i posebne vrijednosti timskog rada. Opšte vrijednosti su: pedagoške (višesmjerna komunikacija učenika, pomoć u radu, dopunjavanje u radu i znanju, povezivanje teorijskog i praktičnog, rješavanje problema, efikasno savladavanje metoda i tehnika učenja, sticanje radnih navika i dr.); psihološke (napuštanje egocentričnog stava učenika, brže prilagođavanje novim situacijama, razvijanje svestrane misaone aktivnosti, produkovanje novih ideja itd.), socijalne (svijest o korisnosti zajedničkog rada, bolje upoznavanje vlastitog identiteta, razvijanje ljubavi, brige, pažnje, drugarstva, formiranje vlastitih stavova, interesa, ubjeđenja i sl.) i didaktičke (ekonomičnost u radu, suzbijanje monometodizma, dinamičnost rada, pozitivan transfer učenja). Posebne vrijednosti ove metode su: učenje istraživačkih metoda i instrumenata, statističke obrade podataka, prepoznavanje kompleksnosti realnog postavljenog problema, timski rad na kompleksnom problemu, angažovanost svih učesnika projekta, razvijanje sposobnosti kritike vlastitog i tuđeg rada, korišćenje različitih sredstava za rad i pravilno procjenjivanje raspoloživih resursa, integrisanje zajednički dobijenih informacija i rezultata, stvaranje proizvoda za vlastito korišćenje ili korišćenje od strane drugih. Vrhunski cilj - metakognitivno znanje učenika
Sadržaji obuhvaćeni programom	Istorijski pregled razvoja projekt metode; Vrste i ciljevi projektne nastave; faze projekta; Izrada dizajna projekta i njegova prezentacija i evaluacija
Očekivani ishodi po završetku programa	Polaznici će ovladati teorijskim znanjima o projektnoj nastavi; upoznati se sa etapama projektne nastave; biće osposobljeni za uvođenje inovacija što će dati doprinos ostvarivanju efikasnosti i dinamičnosti nastavnog procesa. Nastavnici koji prođu program obuke biće u mogućnosti da pomognu učenicima da se: aktivno uključe u život zajednice; da se njihova međusobna saradnja, kao i saradnja sa ustanovama i institucijama društva podigne na kvalitativno viši nivo; da se kod učenika razviju motivacijski mehanizmi i kanališe pozitivna energija kroz kvalitetno osmišljeno slobodno vrijeme; da razviju kritičko i problemsko mišljenje i stiču funkcionalana znanja; da razviju socijalnu samostalnost i

	inovativnost. Kod učenika se još razvija sposobnost artikulisanja vlastitih ideja, izražavanja vlastitog mišljenja i uvažavanje tuđeg i razvija se kritički odnos prema svom i tuđem radu	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Nastavnici stručno-teorijskih predmeta; Stručni saradnici; Saradnici u nastavi Direktori i pomoćnici direktora	
Uslovi za uključivanje u program		
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	20 do 25 učesnika	
Trajanje programa	8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Predavanja, prezentacije, diskusije, samostalni rad i rad u grupi, radionice i interaktivno učenje	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Školska zbornica ili kabinet	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Kompjuter, bim projektor, čart tabla, čart papiri, markeri	
Online realizacija programa	Putem Microsoft Teams platforme	

2.3.6. ZAKORAČITE U NEARPOD SVIJET: KAKO AKTIVIRATI UČENIKE I NAPRAVITI DA SVAKA LEKCIJA BUDE INTERAKTIVNA

Opšti podaci		
Naziv programa	Zakoračite u Nearpod svijet: Kako aktivirati učenike i napraviti da svaka lekcija bude interaktivna	
Autori programa	Tamara Lakušić i Olivera Rogonjić	
Realizatori programa	Tamara Lakušić i Olivera Rogonjić	
Kontaktosoba	Tamara Lakušić i Olivera Rogonjić	
E-mail	tamara.lakusic@eko-pg.edu.me olivera.rogonjic@eko-pg.edu.me	
Broj telefona	067/201-084;067/397-208	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Unapređivanje nastave kreiranjem interaktivnih nastavnih sadržaja i angažovanje učenika u online i tradicionalnom okruženju. Upoznavanje sa mogućnostima i primjenom Nearpod platforme i BYOD koncept nastavom	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> - Upoznavanje sa platformom Nearpod - Kako pristupiti Nearpod platformi - Kreiranje lekcije - Kako pokrenuti lekciju i podijeliti kod - Pridruživanje učenika lekciji - Dozvole za učenike - Izvještaji (kako pristupiti učeničkim odgovorima) 	
Očekivani ishodi po završetku programa	Osposobiti i podstaknuti nastavnike na upotrebu digitalnog okruženja za formativno vrednovanje ostvarenosti ishoda učenja. Sticanje vještine rada sa Nearpod platformom	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	/	/
Ciljna grupa	Nastavnici u srednjim stručnim školama	
Uslovi za uključivanje u program	/	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalni broj učesnika je 20, a maksimalni je 25	
Trajanje programa	8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Metode i tehnike rada koje će koristiti tokom seminara su: radionice interaktivnog tipa, grupni rad, davanje i primanje povratne informacije, PowerPoint prezentacije, grupne diskusije, grupne prezentacije, kooperativno učenje, video i audio zapisi	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica i Microsoft Teams platforma	

Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Računar, mobilni telefon, papir, olovka, stikeri
Online realizacija programa	Microsoft Teams platforma, računar, mobilni telefon

2.4. IZRADA NASTAVNOG MATERIJALA

2.4.1. IZRADA MATERIJALA ZA PODUČAVANJE I UČENJE

Opšti podaci	
Naziv programa	IZRADA MATERIJALA ZA PODUČAVANJE I UČENJE ⁷
Autori programa	Alexander Siboni, ključni ekspert na projektu Razvoj kvalifikacija stručnog obrazovanja u skladu sa potrebama tržišta rada Klavs Christensen, ključni ekspert na istom projektu Rajko Kosović, pomoćni ekspert na istom projektu
Realizatori programa	Alexander Siboni, međunarodni ključni ekspert Klavs Christensen, međunarodni ključni ekspert Rajko Kosović, nacionalni ekspert Savjetnici u Centru za stručno obrazovanje koji su prošli navedenu obuku Nastavnici koji su prošli navedenu obuku
Kontakt osoba	Rajko Kosović
E-mail	rajko.kosovic@t-com.me
Broj telefona	067 226 247
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Opšti cilj programa: Bolje razumijevanje značaja, primjene i integracije razvoja materijala za učenje i nastavu od strane samih nastavnika u cilju unapređenja sveukupnog kvaliteta stručnog obrazovanja. Specifični ciljevi programa: 1. Upoznavanje nastavnika sa postojećim načinima izrade nastavnih materijala 2. Motivisanje nastavnika za izradu materijala prema datom templateu 3. Upoznavanje nastavnika sa bankama materijala za podučavanje/učenje 4. Motivisanje nastavnika da timski sa kolegama i učenicima izrađuju materijale koje će koristiti i u budućnosti 5. Motivisanje nastavnika da koriste povratne informacije od kolega i učenika u funkciji unapređenja materijala
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Materijali za podučavanje/učenje • Izrada materijala za učenje/podučavanje • Banke materijala za učenje/podučavanje • Upotreba QR-kodova kod materijala za učenje/podučavanje • Razvoj kompletnih materijala za učenje/podučavanje
Očekivani ishodi po završetku programa	Nakon završetka obuke i implementacije naučenog tokom obuke, nastavnici će umjeti da: 1. Pronađu i koriste postojeće materijale za učenje/podučavanje 2. Sami izrađuju materijale prema datom obrascu i uputstvima 3. Koriste, a potom i izrađuju banke materijala za učenje/podučavanje

⁷ Napomena: Program se realizuje u saradnji i koordinaciji sa Centrom za stručno obrazovanje.

	<p>4. Timski (sa kolegama i učenicima) izrađuju materijale prema datom obrascu i uputstvima</p> <p>5. Koriste QR-kodove kod materijala za učenje/podučavanje</p> <p>6. Izrađuju kompletne materijale za učenje/podučavanje i pothranjuju ih u banke materijala</p>	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Svi nastavnici u srednjem stručnom obrazovanju	
Uslovi za uključivanje u program	Ne postoje posebni uslovi za uključivanje u program	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalni broj učesnika u grupi je 15, a maksimalni broj učesnika je 25	
Trajanje programa	Dva dana po 8 sati, od čega je 6 sati dnevno efektivno	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	<p>Metode i tehnike rada koje će se koristiti tokom obuke su: <i>brainstorming</i> radionički rad, prezentacije, individualna aktivnost, grupne diskusije, rad u parovima, rad u malim grupama i davanje/primanje povratne informacije.</p> <p>Naglasak je na radioničkom radu učesnika tokom obuke i njihovoj međusobnoj interakciji i interakciji s trenerima uz kratke teorijske uvode za svaku od predviđenih tema</p>	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	<p>Prostorija veličine i oblika učionice za 15-25 učesnika sa projektorom, projektnim platnom, <i>flip-chart</i> tablom i nefiksiranim stolicama i stolovima.</p> <p>Neophodna je stabilna Internet veza</p>	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<p>Laptop i projektor; Prostorija sa dobrom Internet vezom i većim brojem računara/mogućnošću da veći broj računara ima napajanje strujom.</p> <p><i>Flip-chart</i> tabla i blok pripadajućih papira; flomasteri u boji; <i>post-it</i> papirići; ostali pribor za radionički rad</p>	
Online realizacija programa	<p>Program se po potrebi može organizovati i online. Program bi se realizovao putem Zoom platforme, i zahtjevao bi da učesnici pojedinačno/u grupama imaju pristup računaru i internet vezi.</p> <p>Broj učesnika bi u tom slučaju mogao biti između 20 i 30, a trajanje seminara bi bilo potpuno isto</p>	

2.4.2. IZRADA MULTIMEDIJALNOG PRIRUČNIKA ZA NASTAVU

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Izrada multimedijalnog priručnika za nastavu</i>
Autori programa	Vladica Avramović
Realizatori programa	Vladica Avramović
Kontakt osoba	Vladica Avramović
E-mail	a.vladan@t-com.me
Broj telefona	+382 67 528 434
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Standardizovanje nastave po pojedinim predmetima u ustanovama vaspitanja i obrazovanja Crne Gore kroz izradu i korišćenje univerzalnih priprema za časove u formi programiranih-multimedijalnih priručnika; • Ovladavanje nastavnika tehnikom kreiranja, korišćenja i ažuriranja personalizovanog programiranog-multimedijalnog priručnika, univerzalnog tipa; • Afirmisanje savremenih IT tehnologija u procesu organizovanja i izvođenja nastave; • Podsticanje nastavnika za kreativniji rad upotrebom standardnih i specifičnih softverskih alata; • Podsticanje jačeg uključivanja stručnih aktiva u školama u cilju što kvalitetnijeg izvođenja nastavnih sadržaja; • Podsticanje postupka standardizovanja testova, pismenih zadataka, priručnika, laboratorijskih vježbi i sl. uz ostavljanje dovoljno prostora nastavniku za promjene koje predstavljaju njegov lični pečat času i konkretnom nastavnom sadržaju; • Unapređenje znanja i vještina učenika iz oblasti aktivnog učenja, grupnog rada na vježbama i učenja usmjerenog ka aktivnostima; • Postizanje sveukupno boljih rezultata učenika iz stručnih, ali i iz svih drugih predmeta u toku školovanja
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p>2. Uvod u multimediju</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pojam, karakteristike i klasifikacija elektronskih multimedijalnih sadržaja • Izvori multimedijalnih sadržaja: edukativni CD-DVD, baze znanja, elektronski testovi • Multimedija, hipermedija i računarska grafika kao pokretači aktivnog učenja • Zvuk, video, govor, slike, animacije i tekst <p>2. Kreiranje multimedijalnih nastavnih materijala i njihovo dodavanje u elektronski priručnik</p> <ul style="list-style-type: none"> • OFFICE paket • Izrada animacija, obrada slike, govora i zvuka u jednostavnim računarskim programima <p>3. Izrada programiranih sadržaja</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Presentacija gotovog udžbenika iz predmeta „Elektronika“ za elektrotehničku struku • Tehnike dizajniranja udžbenika • Tehnike dizajniranja elektronskih testova • Tehnike ažuriranja udžbenika <p>4. Presentacija završnih radova polaznika</p>	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Posle završene obuke nastavnici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Olakšaju sebi rad u učionici standardizacijom nastavnih sadržaja; • Podignu digitalne kompetencije praćenjem novih tehnika i tehnologija; • Postignu bolje rezultate uspjeha učenika kroz kontinuirano usavršavanje obrazovno-vaspitnog procesa u cjelini; • Unaprijede kvalitet i inovativni pristup u svom radu kao i kvalitet rada škole u cjelini. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> ○ Elektrotehničar računarskih sistema i mreža ○ Elektrotehničar za razvoj Web i mobilnih aplikacija ○ Tehničar Mehatronike ○ Elektrotehničar elektronike ○ Ekonomski tehničar ○ Saobraćajni tehničar ○ Pravno-administrativni tehničar 	Svi stručno-teorijski moduli u okviru Obazovnih programa tehničke i netehničke struke.
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti: ekonomija, pravo i administracija; ○ Nastavnici praktične nastave iz sljedećih oblasti: ekonomija, pravo i administracija; 	
Uslovi za uključivanje u program	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za polaznike koji posjeduju bazična znanja iz programiranja I IT predviđen je visok nivo razrade tema i realizacija složenog praktičnog projektnog zadatka, kroz primjenu novih softverskih alata; • Za polaznike bez početnih znanja predviđen je redukovani (prilagođeni) nivo razrade tema i realizacija jednostavnog programiranog udžbenika upotrebom Visual Basic softverskog paketa. 	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-20	
Trajanje programa	24h / 3 dana	

Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne i grupne prezentacije, rad na konkretnom zadatku, pojedinačni rad u odgovarajućem softveru na računaru.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Dovoljno velika i dovoljno svijetla prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad (stolice, veliki stolovi i mogućnost spajanja više manjih stolova u velike).
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> • Učesnici programa donose svoje pokretne računare sa instaliranim paketom Office i Windows media player, ili su isti obezbijedeni od strane ustanove koja naručuje edukaciju; • Svu ostalu potrebnu tehničku opremu za realizaciju programa usavršavanja (projektor, projekciono platno, laptop za trenere, kopirani materijali u formi „vodiča“ za upotrebu softvera), uključujući i softvere (Visual Basic 2008, Dev C++, SQL, Movie Maker, Corel Draw 12, Sound Forge 8.0, Photoshop 7.0, Sony Vegas 8.0, Flash, Xara, HuperSnap, Fireworks 2004, Diagram Designer, Circuit Maker 2000, Electronics Worcbench, Tina8 Industrial, Logo Soft 6.1 i 7.0, Circuit Wizard), obezbeđuje IPF.
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati putem online platformi.

2.4.3. IZRADA ELEKTRONSKE PEDAGOŠKE DOKUMENTACIJE

Opšti podaci	
Naziv programa	IZRADA ELEKTRONSKE PEDAGOŠKE DOKUMENTACIJE ⁸
Autori programa	Vladica Avramović, Bojana Popović
Realizatori programa	Vladica Avramović, Bojana Popović
Kontakt osoba	Vladica Avramović
E-mail	a.vladan@t-com.me
Broj telefona	+382 67 528 434
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izrada jedinstvene baze podataka svih aktivnosti u školi: dnevnik rada, sveska aktiva, tabele za internu i eksternu evaluaciju, ljetopis škole, pohvale i nagrade učenika, aktivnosti stručnih timova za profesionalni razvoj i praćenje nadarenih učenika, školski izvještaji i ostali elektronski podaci škole o sumarnom uspjehu redovnih i vanrednih učenika na pojedinim klasifikacionim periodima i ispitnim rokovima. 2. Izrada aplikacije za evidenciju i rad nadarenih učenika. 3. Izrada aplikacije za rad eksternog evaluatora. 4. Izrada aplikacije za rad koordinatora za praćenje implementacije modularizovanih OP. 5. Upoređivanje ostvarenih rezultata škole i aktiva na klasifikacionim periodima, po predmetima i nastavnicima, upoređivanje rezultata između predmeta, aktiva, upoređivanje rezultata po školama, regijama i sl. 6. Ovladavanje nastavnika tehnikom kreiranja, korišćenja i ažuriranja jedinstvenih aplikativnih programa iz stručnih i opšteobrazovnih predmeta i podsticanje nastavnika na kvalitetniji i kreativniji rad u svojoj struci. 7. Podsticanje nastavnika za samostalan i/ili grupni rad koji ima primjenu u praksi-tabelarne kalkulacije, automatizacija procesa i poslova sa vizuelnim upravljačkim softverom. 8. Primjena stečenih znanja nastavnika za kvalitetniju realizaciju stručnih predmeta iz područja rada elektrotehnika, ekonomija, pravo i administracija i ostalih struka, u cilju veće zainteresovanosti učenika i postizanja sveukupno boljih rezultata. 9. Unapređenje znanja i vještina učenika iz oblasti aktivnog učenja, grupnog rada na vježbama i učenja usmjerenog ka aktivnostima. 10. Izrada aplikacije za srednje stručne škole koje u svom sastavu posjeduju restoran, u cilju lakšeg poslovanja. 11. Evidencija saradnje sa preduzećima koji su partneri u dualnom obrazovanju. 12. Izrada aplikacije za skup svih metoda u nastavi (tradicionalnih i savremenih), razvrstanih na uvodni, glavni i završni dio časa.

⁸ Napomena: Program se realizuje u saradnji i koordinaciji sa Centrom za stručno obrazovanje.

	<p>13. Izrada aplikacije za nastavnike srednjih stručnih škola koji koriste gantogram u cilju lakšeg i preciznijeg upisivanja rednog broja časa.</p> <p>14. Izrada aplikacije za Svesku odjeljenjskog starješine</p>
<p>Sadržaji obuhvaćeni programom</p>	<p>1. Pedagoška dokumentacija u školi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vrste pedagoške dokumentacije, • Potreba izrade jedinstvenih elektronskih obrazaca za evidentiranje svakodnevnih aktivnosti u školi, • Načini izrade i čuvanje pedagoške dokumentacije u školama, • Izvještaj eksternih i internih evaluatora o pedagoškoj dokumentaciji škole, • Pregled programskih jezika za izradu pedagoške dokumentacije: office paketi, IS, WEB aplikacije, mobilne aplikacije, viber-BOT aplikacije, • Preciznost upisivanja časova u dnevnik rada-razvrstavanje časova po rednom broju uz pomoć gantograma. <p>2. Uvod u EXCEL program:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Programi otvorenog koda, • Pregled programa za izradu pedagoške dokumentacije, • Mogućnosti EXCEL programa i njegove primjene kod izrade pedagoške dokumentacije, • Pregled vrsta funkcija i dijagrama u programu koji se koriste u izradi pedagoške dokumentacije, • Struktura osnovnih naredbi EXCEL programa, • Rješavanje konkretnih zadataka u EXCEL programu, • Prezentacija gotovih aplikacija sa osnovnim naredbama programa: uspjeh aktiva iz nastavnih predmeta i vladanja, dnevnik rada na kraju klasifikacionog perioda i sl. <p>3. Pregled složenih naredbi EXCEL programa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Logičke funkcije -primjena u konkretnom programu, • Funkcije pretrage i reference -primjena u konkretnom programu, • Matematičke i trigonometrijske funkcije- primjena u konkretnom programu, • Tekstualne funkcije -primjena u konkretnom programu, • Vremenske funkcije -primjena u konkretnom programu, • Makroi u EXCEL programu -izrada programa za automatizaciju procesa prilagođenih korisniku-pregled projektovanih rješenja, • Visual Basic u EXCEL programu -izrada vizuelnih aplikacija- rješavanje konkretnih zadataka koji imaju primjenu u praksi-pregled projektovanih rješenja,

	<ul style="list-style-type: none"> • Programiranje novih naredbi za obavljanje složenih operacija (FUNCTION). <p>4. Izrada baze podataka pedagoške dokumentacije:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izrada dnevnika rada-pregled gotovih rješenja, • Izrada sveske aktiva: uspjeh učenika iz nastavnih predmeta i vladanja, uspjeh po predavačima, stepenima stručne spreme, teorijske i praktične nastave-pregled gotovih rješenja sa dijagramima, • Izrada tabela za internu i eksternu evaluaciju: tabele za vrednovanje znanja učenika, DROP OUT tabele, tabele postignuća učenika, tabele za hospitovanje, tabele za izostanke i vladanje, tabele za evidentiranje postignuća učenika- pregled gotovih rješenja sa dijagramima, • Izrada programa za vođenje knjiga u biblioteci, • Izrada programa za uspjeh redovnih i vanrednih učenika na kraju pojedinih klasifikacionih perioda i ispitnih rokova, • Izrada programa za organizaciju praktične nastave u školi sa školskim kalendarom, rasporedom praktične nastave i ostalom dokumentacijom iz Priručnika za organizator/ku praktičnog obrazovanja. <p>5. Korišćenje makroa i Visual Basic softvera u EXCEL programu za automatizaciji programiranih aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tabelarni pregled: radnika škole, bivših i sadašnjih učenika, nagrada, isključenih učenika po bilo kom osnovu, upisanih učenika u I razred, • Tabelarni pregled dodatnih aktivnost učenika: učenički parlament, sekcije, izleti, ekskurzije, • Tabelarni pregled: godišnjih i mjesečnih planova rada stručnih i opšteobrazovnih predmeta, sekcija, godišnji planovi rada škole, školskog odbora, stručnih timova, aktiva, i sl., • Elektronska evidencija postignuća nadarenih učenika, izrada aplikacije za rad eksternog evaluatora, • Izrada aplikacije za evidenciju rada koordinatora modularizovanih Obrazovnih programa, • Pregled programa za automatizaciju procesa koji imaju primjenu u praksi: parking servis, elektronska dopuna telefonskog računa, bankomat, automat za piće, telefonski pozivi, obračun plata, prihodi prodavnice-analiza prodaje, izlazne fakture, rezervacija smještaja u hotelima i sl. - prezentovanje gotovih rješenja. <p>6. Definicija konkretnih zadataka polaznika-prezentacija završnih radova</p>
<p>Očekivani ishodi po završetku programa</p>	<p>Po završetku obuke polaznici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Definišu značaj programiranog-praktičnog učenja u školi koje prati razvoj novih tehnika i tehnologija;

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Postižu bolje rezultate učenika kroz kontinuirano usavršavanje obrazovno-vaspitnog procesa u cjelini; ○ Realizuju odgovarajuće programe kojima se može napraviti jedinstvena baza podataka svih aktivnosti u školi; ○ Primijene stečeno znanje u planiranju kvalitetnijih i kreativnijih nastavnih sadržaja za predmete iz svoje struke; ○ Primijene stečeno znanje za izradu automatizovanih baza podataka koje imaju primjenu u praksi van škole; ○ Naprave jedinstvene tabele za svakodnevne poslove u školi, periodične poslove u aktivu ili u vannastavnim aktivnostima. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Program je povezan sa svim obrazovnim programima u stručnim školama	Program je povezan sa svim stručnim nastavnim predmetima i modulima
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nastavnici stručnih modula/predmeta iz svih tehničkih i netehničkih oblasti; ○ Nastavnici praktične nastave iz svih stručnih i nestručnih podataka; 	
Uslovi za uključivanje u program	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Program je namijenjen za polaznike koji posjeduju osnovna znanja iz informacionih tehnologija, programiranja i programa EXCEL. Za njih je predviđen visok nivo razrade tema i realizacija složenijih zadataka, izrada makroa, primjena Visual Basic u programiranju automatizovanih praktičnih rješenja. • Program je namijenjen i za polaznike bez početnih znanja iz navedenih oblasti sa redukovanim nivoom razrade tema i realizacija jednostavnijih projekata. Za takve polaznike detaljnije će se opisati struktura osnovnih naredbi EXCEL programa sa primjenom osnovnih dijagrama bez automatizacije projektovane aplikacije 	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10-15	
Trajanje programa	24h / 3 dana	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne prezentacije, programiranje u EXCEL softveru na računaru, crtanje dijagrama prilagođenih postavljenom zadatku, pisanje složenog koda, crtanje algoritama, prezentacija rada po grupama	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Velika osvijetljena prostorija sa radnim računarskim stolovima	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> ○ Učesnici programa donose svoje računare sa instalisanim OS Win xp ili novijim i Office paketom (Office 2010 ili 2016) ili su isti obezbijeđeni od strane naručioca edukacije 	

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ostalu potrebnu tehničku opremu za realizaciju programa Stručnog usavršavanja (projektor, projekciono platno, prenosni računar za trenere) obezbeđuje IPF
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati putem online platformi

2.5. VREDNOVANJE I OCJENJIVANJE POSTIGNUĆA UČENIKA

2.5.1. FUNKCIJE I SVOJSTVA DOBRIH TESTOVA ZNANJA

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>Funkcije i svojstva dobrih testova znanja</i>	
Autori programa	Srđan Verbić	
Realizatori programa	Srđan Verbić, Zorana Lužanin, Mirjana Bojanić	
Kontakt osoba	Srđan Verbić	
E-mail	srdjan.verbic@odi.rs	
Broj telefona	+381 64 835 0317	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Cilj programa je jačanje kapaciteta nastavnika za kritičko i svrsishodno korišćenje testova znanja	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Društvena uloga testova znanja • Ocjenjivanje i eksterne provjere znanja • Sumativno i formativno ocjenjivanje • Svojstva zadataka i testova • Pisanje zadataka 	
Očekivani ishodi po završetku programa	Učesnici prepoznaju složenost društvene uloge testova, prepoznaju slabosti zadataka i testova znanja, znaju koliko je važno da instrument bude prilagođen funkciji ispitivanja i ciljnog grupi	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Nastavnici osnovne i srednje škole	
Uslovi za uključivanje u program	Nema posebnih uslova	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10-25	
Trajanje programa	8 časova (jedan dan)	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Predavanja, radionica i diskusija	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Računar, projektor, wi-fi	
Online realizacija programa	Ukoliko nije moguća realizacija uživo, program može da se realizuje preko onlajn platformi Zoom, Teams i slično	

2.5.2. ELEKTRONSKI KVIZOVI, ASOCIJACIJE I TESTOVI

Opšti podaci	
Naziv programa	Elektronski kvizovi, asocijacije i testovi
Autori programa	Desimir Mojović
Realizatori programa	Desimir Mojović
Kontakt osoba	Desimir Mojović
E-mail	mojovicd@hotmail.com; desimir.mojovic@sss-pv.edu.me
Broj telefona	067/027-955
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Unapređivanje digitalnih kompetencija učenika i nastavnika i upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija u realizaciji obrazovno-vaspitnog procesa. Obučiti polaznike za kreiranje elektronskih kvizova, asocijacija i testova za svoje predmete, koje će moći konkretno primijeniti u nastavnom procesu, kao i razmjenjivati postojeća pitanja i kvizove, asocijacije i testove sa kolegama koji predaju iste predmete. Sticanje znanja i usvajanje novih informacija o tehnologijama za izradu elektronskih kvizova, asocijacija i testova. Razvijanje sposobnosti kreiranja pitanja u elektronskoj formi, korišćenjem različitih tipova pitanja i programskih alata. Postići da učesnici seminara izrade konkretne kvizove, asocijacije i testove, koje će dati svojim učenicima, a da povratnim informacijama podijele svoja iskustva sa ostalim polaznicima i realizatorom. Unapređenje komunikacije i saradnje između nastavnika, razvijanje projekata i njihova razmjena. Zahvaljujući brzom razvoju elektronike i informacione tehnologije, pedagoška tehnologija postaje sve modernija i inspirativnija, i za učenike i za nastavnike. Zahvaljujući upotrebi novih tehnologija, nastavni sadržaji mogu biti dostupni učenicima i nastavnicima uvijek i svuda, u različitim oblicima, omogućavajući im na taj način neometanu i konstantnu saradnju.</p> <p>Profesionalne vještine i sposobnosti koje ovaj program unapređuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Efikasnost u podučavanju učenika • Sposobnost kreiranja najpogodnijih sadržaja za realizaciju zadatah ciljeva i ishoda • Jačanje demokratskog proreformskog stava • Samorazumijevanje/Razumijevanje • Nastavnik kao aktivni, samousmjereni, reflektivni, prilagodljivi i “sveživotni učenik” • Komunikacija • Rad u timu • Saradnja • Tolerancija • Kreativnost • Vođenje • Moderacija
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Kreiranje kvizova znanja u PowerPoint-u • Kreiranje asocijacija u PowerPoint-u • Kreiranje anketa i testova u Microsoft Forms-u • Kreiranje različitih aktivnosti u programu Wordwall (kviz, test, povezivanje pojmova, čudnovati krug, ukrštenice, dijagram sa okvirima, anagrami, lavirint, osmosmjerka i dr.
Očekivani ishodi po završetku programa	Nastavnici će steći potrebne kompetencije, teorijska i praktična znanja i vještine koje će moći da implementiraju u nastavnom procesu. Polaznici će znati da rade u besplatnim aplikacijama za

	izradu različitih tipova kvizova, asocijacija i testova i savladati vještine korištenja i primjene u praksi tih alata. Širenje didaktičko-metodičkog repertoara nastavnika. Podizanje samopouzdanja nastavnika. Bolja motivacija nastavnika. Primjena nastave orijentisane ka aktivnostima	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici stručnih modula o Nastavnici praktične nastave o Organizatori praktičnog obrazovanja o Stručni saradnici o Saradnici u nastavi o Nastavnici opšteobrazovnih predmeta o Direktori i pomoćnici direktora o Instruktori praktičnog obrazovanja o Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja Odraslih	
Uslovi za uključivanje u program	Posebnih uslova za učešće nema. Poželjno elementarno znanje rada na računaru	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Broj učesnika u grupi od 10 do 15	
Trajanje programa	Program traje dva dana; 16 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	<ul style="list-style-type: none"> • Obuka interaktivnog tipa, metoda rada na računaru • Diskusija • Pojedinačne i grupne prezentacije • Vježbe • Podjela uloga • Rad na bazi instrukcija • Igranje uloga • Evaluacija • Frontalni, grupni i individualni oblik rada 	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Računarska učionica	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Potrebno je da u računarskoj učionici ima 15 računara za učesnike i računar sa projektorom za predavača	
Online realizacija programa	Program se može realizovati online putem platforme ZOOM ili Microsoft Teams. Nastavnici treba da imaju računare sa aplikacijom PowerPoint. Maksimalan broj učesnika 30. Trajanje dva dana	

2.5.3. IZRADA MULTIMEDIJALNIH ELEKTRONSKIH TESTOVA

Opšti podaci	
Naziv programa	IZRADA MULTIMEDIJALNIH ELEKTRONSKIH TESTOVA
Autori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Realizatori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Kontakt osoba	Vladica Avramović
E-mail	a.vladan@t-com.me
Broj telefona	+382 67 528 434
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>15. Omogućavanje nastavnicima da formiraju princip provjeravanja i ocjenjivanja postignuća učenika kroz nivo ostvarenja ishoda učenja modularnih nastavnih planova i programa, kao mjere kvaliteta nastavnog procesa.</p> <p>16. Upoznavanje nastavnika sa metodologijom ocjenjivanja u stručnim školama, u dijelu izrade testova i njihovog vrednovanja.</p> <p>17. Osposobljavanje nastavnika svih struka za izradu elektronskih testova u različitim programima i njihova primjena u lokalnoj i globalnoj mreži.</p> <p>18. Modernizacija nastavnog procesa primjenom novih informacionih tehnologija.</p> <p>19. Osposobljavanje nastavnika za izradu ONLINE testova kroz izradu baza podataka.</p>
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p>1. Metodologija ocjenjivanja u stručnim školama:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vrste testova u procjeni ishoda učenja, testovi znanja, • Tipovi pitanja u testovima, • Vrste zadataka u testovima, specijalni tipovi zadataka, • Prednosti i nedostaci „papirnih” testova, • Prednosti i nedostaci elektronskih testova. <p>2. Programi za izradu elektronskih testova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pregled standardnih programa za izradu elektronskih testova: WORD, EXCEL i HTML, • Primjer testova u standardnim programima, • Pregled novijih programa za izradu ONLINE testova: QUIZ FABER, HOT POTATOES-izgled virtualnog edukativnog okruženja, • Izrada elektronskih testova pomoću online aplikacija (Google Forms), • Kreiranje učeničkih i administratorskih naloga, lokalno i globalno upravljanje. <p>3. QUIZ FABER softver za izradu elektronskih testova znanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Instalacija softvera, • Radno okruženje programa-podešavanje,

	<ul style="list-style-type: none"> • Izrada multimedijalnog testa, • Podešavanje vrednovanja i ocjenjivanje rezultata testa od strane programa, • Eksportovanje testa u HTML i WML-podrška za CHARSET, • Podešavanje HTML radnog okruženja, • Izrada testova iz struke u instaliranom softveru. <p>4. HOT POTATOES softver za izradu elektronskih ONLINE testova znanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Instalacija programa, • Radno okruženje i podešavanje programa, • Pregled pomoćnih programa softvera: JQuiz, JMatch, JMIX, JCross, JCloze, • Masher softver za spajanje, • Kreiranje WEB stranice testa i njeno postavljenje na server, • Kreiranje testa na HD i njegovo pokretanje u LAN mreži bez Internet konekcije, • Podešavanje programa- bodovanje testa- ocjenjivanje, • Izrada testova iz struke u instaliranom softveru. <p>5. Definicija konkretnih zadataka polaznika-prezentacija završnih radova</p>	
<p>Očekivani ishodi po završetku programa</p>	<p>Po završetku obuke polaznici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Formiraju principe provjeravanja i ocjenjivanja postignuća učenika modularnih nastavnih planova i programa kroz objektivne procjene ishoda učenja, kao mjere kvaliteta nastavnog procesa; ○ Koriste virtuelna edukativna okruženja za izradu elektronskih ONLINE testova - Word, Excel, Quiz Faber, Hot Potatoes, Google Forms; ○ Eksportuju kreirane testove u HTML programski kod, podešavanjem WEB stranice; ○ Kreiraju trajnu bazu testova-pitanja i njeno postavljanje na server kroz slučajni izbor pitanja iz baze i redosljeda odgovora na pitanja; ○ Kreiraju statistiku dobijenih rezultata, upoređujući rezultate u odjeljenju, školi i između škola 	
<p>Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom</p>	<p>Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja</p>	<p>Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa</p>
	<p>Program je povezan sa svim obrazovnim programima u stručnim školama</p>	<p>Program je povezan sa svim nastavnim predmetima i modulima, kako stručnim tako i opšteobrazovnim</p>
<p>Ciljna grupa</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nastavnici svih stručnih modula/predmeta i nastavnici opšteobrazovnih predmeta/modula; 	

	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici svih praktičnih modula/predmeta
Uslovi za uključivanje u program	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Program je namijenjen za polaznike koji posjeduju osnovna znanja iz Informatičkih tehnologija, Office paketa i programa iz svoje struke. • Program je namijenjen i za polaznike bez početnih znanja sa redukovanim nivoom razrade tema i realizacija jednostavnijih testova sa manjim brojem tipskih pitanja i zadataka kroz korišćenje standardnih Office programa
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10-15
Trajanje programa	24h / 3 dana
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne prezentacije, instalacija programa, izrada testa u instaliranom softveru na računaru, prezentacija rada po grupama, grupni rad
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Velika osvijetljena prostorija sa radnim računarskim stolovima
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> o Brza Internet konekcija o Učesnici programa donose svoje računare sa instaliranim OS Win xp ili novijim i Office paketom ili su isti obezbijeđeni od strane naručioca edukacije. o Svu ostalu potrebnu tehničku opremu za realizaciju programa Stručnog usavršavanja (projektor, projekciono platno, prenosni računar za trenere, softveri za izradu elektronskih ONLINE testova) obezbjeđuje IPF
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati putem online platformi

2.5.4. KREIRANJE TESTOVA U NASTAVI

Opšti podaci		
Naziv programa	KREIRANJE TESTOVA U NASTAVI	
Autori programa	mr Sava Kovačević, Milica Pajović	
Realizatori programa	mr Sava Kovačević, Milica Pajović	
Kontakt osoba	Sava Kovačević	
E-mail	Kovacevic.sava@gmail.com	
Broj telefona	+38267616055	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<p>Opšti cilj programa: Unapređivanje nastavnog procesa u ocjenjivanju i provjeravanju učenika u kom učenik ima centralnu ulogu</p> <p>Specifični ciljevi programa: Učesnici će biti sposobni da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Razumiju različite tipove testiranja - Kreiraju različite tipove pitanja i zadataka - Dizajniraju test prema spodobnostima i mogućnostima učenika - Primjenjuju online testove u nastavi - Vrednuju i analiziraju testove nakon testiranja 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ocjenjivanje i testiranje učenika 2. Tipovi zadataka 3. Postavljanje pitanje 4. Elektronsko testiranje - Testmoz, Google upitnik, Free online Survey 5. Kreiranje kvizova - KUBBU, QuizRevolution 6. Kreiranje testova u nastavi 7. Vrednovanje i analiza testova 	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>Učesnici će biti sposobni da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razumiju različite tipove testiranja - kreiraju različite tipove pitanja i zadataka - dizajniraju test prema spodobnostima i mogućnostima učenika - primjenjuju online testove u nastavi - vrednuju i analiziraju testove nakon testiranja <p>Očekivani efekti na teorijskom i praktičnom planu su usvajanje, ali i primjena, kompetencija navedenih pod tačkom iznad, u svakodnevnom radu sa učenicima/ama u okviru obrazovnog procesa. Očekivani efekat je da će nastavnici/e razumjeti važnost svoje uloge u kreiranju testova za učenike/ce. Online testiranje, do sada, nije bila praksa nastavnika u Crnoj Gori, pa je ovo još jedan od seminara u nizu koji će doprinijeti unapređenju nastavnog procesa</p>	
Povezanost programa sa obrazovnim	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa

programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom		
Ciljna grupa	Nastavnici opštih i stručnih predmeta, nastavnici praktične nastave	
Uslovi za uključivanje u program	Motivisanost i dobrovoljnost za rad na svojim ličnim i profesionalnim kompetencijama	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalni broj učesnika je 15, a maksimalni 35	
Trajanje programa	Program traje 8 sati/1 dan	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Interaktivne radionice ili online radionice na moodle aplikaciji za nastavnike, prezentacije, individualna aktivnost, primjeri iz prakse, tutorijali i foto priče o korišćenju online testova u nastavi, online diskusije, diskusije, mini-lekcije, grupne diskusije, pojedinačne i grupne prezentacije, rad u parovima, rad u malim grupama, vrednovanje i samovrednovanje rada, kao i davanje/primanje povratne informacije	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Prostorija 40m2 pogodna za rad u krugu	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Laptop, projektor, flip chart table	
Online realizacija programa	Program se može realizovati putem ZOOM platforme ili Microsoft Teams platforme. Broj učesnika je od 15 do 35 učesnika	

2.5.5. IZRADA AUTOMATIZOVANIH ELEKTRONSKIH TESTOVA - CLASSMARKER

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>IZRADA AUTOMATIZOVANIH ELEKTRONSKIH TESTOVA - CLASSMARKER</i>
Autori programa	Asim Mahmutović i Mehdija Adrović
Realizatori programa	Asim Mahmutović i Mehdija Adrović
Kontakt osoba	Mehdija Adrović
E-mail	bato.adrovic@sss-ba.edu.me
Broj telefona	069/888-023
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podrška svima nastavnicima, profesorima razredne nastave i praktične nastave iz svih obrazovnih programa. 2. Obezbeđivanje teorijskog i praktičnog znanja iz oblasti kreiranja elektronskih testova za ocjenjivanje. 3. Osposobljavanje polaznika za samostalno kreiranje elektronskih automatizovanih testova. 4. Ovladavanje osnovnim tehnikama korišćenja platform za izradu elektronskih automatizovanih testova - CLASSMARKER. 5. Podizanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u prosvjeti kao preduslov za bolju implementaciju informacionih tehnologija u redovni nastavni process
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. DEFINICIJA <ul style="list-style-type: none"> - Pojam elektronskog testa - Priprema za izradu testa - Kako radi Classmarker 2. RADNO OKRUŽENJE <ul style="list-style-type: none"> - Odabir paketa i banka pitanja - Primjeri testova rađenih u Classmarkeru - Prikaz rezultata 3. REGISTRACIJA <ul style="list-style-type: none"> - Kako se registrovati - Zahtjevi - Odabir paketa educational - Banka pitanja - Ugrađeni tutorijali 4. SMJERNICE <ul style="list-style-type: none"> - Kreiranje običnog testa - Kreiranje naprednog testa 5. GRUPE <ul style="list-style-type: none"> - Kreiranje grupa - Dodjela testa grupi - Dodavanje članova grupi 6. KORISNICI <ul style="list-style-type: none"> - Edukacijski - Trening - Biznis - Kreiranje korisnika - Kreiranje grupa - Dodjeljivanje testa korisniku

	<ul style="list-style-type: none"> - Kreiranje korisničkih kodova <p>7. PROBLEMI</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kompatibilnost - Zahtjevi registracije - Ograničenje paketa <p>8. EVALUACIJA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Čuvanje podataka o svim testovima učenika <p>9. IZRADA AUTOMATIZOVANOG TESTA SA BANKOM PITANJA</p>	
Očekivani ishodi po završetku programa	Izrada automatizovanog elektronskog testa sa potrebnim elementima (tekst, slika, linkovi). Kreiranje interaktivne forme	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Ova oblast je primjenjiva za sve obrazovne programe / programe obrazovanja	Primjenjivo je za sve predmete i za sve module u okviru svakog obrazovnog programa i svih vannastavnih i vanškolskih aktivnosti i takmičenja
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici stručno-teorijskih predmeta: <u>Nastavnici elektro grupe predmeta i nastavnici informatike za sva područja rada</u> o Nastavnici praktične nastave: <u>Nastavnici elektro grupe predmeta</u> o Organizatori praktičnog obrazovanja o Stručni saradnici o Saradnici u nastavi o Direktori i pomoćnici direktora o Instruktori praktičnog obrazovanja o Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja <p>Odraslih</p>	
Uslovi za uključivanje u program	Opšte poznavanje rada na računaru	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10-30	
Trajanje programa	1 dan 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	<p>Metode i tehnike rada koje će se koristiti tokom obuke su: ledolomac, <i>brainstorming</i> radionički rad, prezentacije, individualna aktivnost, grupne diskusije, rad u parovima, rad u malim grupama i davanje/primanje povratne informacije i evaluacija obuke.</p> <p>Napomena: U slučaju potrebe, obuka se može održati online</p>	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Prostorija veličine i oblika učionice za 15-25 učesnika sa projektorom, projektnim platnom, <i>flip-chart</i> tablom i nefiksiranim stolicama i stolovima	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička	Laptop/desktop računari i projektor; <i>Flip-chart</i> tabla i blok pripadajućih papira; flomasteri u boji; <i>post-it</i> papirići; ostali pribor za radioničarski rad	

oprema i nastavna sredstva)	Računari moraju svojom konfiguracijom zadovoljavati minimum kriterijuma za instaliranje softvera. Poželjno je da računari budu konektovani na Internet. Obuka je najvećim dijelom praktična. Napomena: U slučaju da se obuka održava online, potrebne su aplikacije za simulaciju potrebnih materijalno-tehničkih uslova
Online realizacija programa	Laptop/desktop i internet konekcija, Microsoft Teams, 70 učesnika

2.5.6. CLASSMARKER - ONLINE SOFTVER ZA TESTIRANJE (EFIKASNO RJEŠENJE ZA KREIRANJE ONLINE TESOVA, KVIZOVA I UPITNIKA)

Opšti podaci	
Naziv programa	ClassMarker - online softver za testiranje (efikasno rješenje za kreiranje online tesova, kvizova i upitnika)
Autori programa	Dubravka Barjaktarović, NVO Učionica u pokretu
Realizatori programa	Dubravka Barjaktarović, NVO Učionica u pokretu Aleksandar Bandović, NVO Učionica u pokretu
Kontakt osoba	Aleksandar Bandović
E-mail	ucionicaupokreta@live.edu.me
Broj telefona	+382 68 854 825
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Razvoj digitalnih vještina nastavnika, veća primjena ICT-a u redovni nastavni proces, interaktivniji rad sa učenicima, inovativni pristup provjeri znanja učenika kroz niz testova, kvizova i upitnika
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p>ClassMarker obuhvata sljedeće teme:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Registracija administratora za online testiranje - odnosi se na sticanje vještine kreiranja administratorskog naloga, koji će biti odgovoran za sigurnost podataka. • Kreiranje baze pitanja (Questions) - obuhvata sticanja znanja i vještine koja se odnosi na kreiranje baze podataka prilikom čega se bira tip pitanja (Multiple Choice, Multiple Response, True/False, Free Text, Grammar, Essay) u zavisnosti od nastavnog predmeta. • Kreiranje grupa - obuhvata sticanje znanja i vještine koje će omogućiti da pokaže sposobnost da formiraju grupe (odjeljenja) i njihove članove, radi daljeg rada i praćenja njihovih aktivnosti tokom testiranja. • Kreiranje testova - obuhvata sticanje vještine koje će osposobiti kandidata da pokaže sposobnost u kombinovanju pitanja različitih tipova, i sposobnost povezivanja grupa sa novokreiranim testom. • Stiču i sposobnost kreiranja testova i dodjeljivanja istih preko linka, kao i sticanje znanja za podešavanje samog testa (datum izrade, vremensko ograničenje, uputstvo izrade testa, broj pitanja po stranici, prikaz rezultata, slanje istih na mail ispitanika i dr.) • Povezivanje testova - obuhvata sticanje sposobnosti i vještina koje će im omogućiti da povežu kreirane testove sa članovima (members) unutar kreiranih grupa
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>ClassMarker -online softver za testiranje - program obuke podrazumijeva teorijski i praktični dio kroz koji će kandidati biti osposobljeni da koriste odgovarajuću aplikaciju.</p> <p>Znanja i vještine koje kandidat stiče su navedeni ispod:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Registracija administratora

	<ul style="list-style-type: none"> • Da kandidat razumije čemu služi ClassMarker - online softver za testiranje • Izvrši registraciju na veb softveru • Upozna se sa izgledom softvera • Razumije značaj zaštite podataka • Kreiranje baze pitanja (Questions) • Započinje kreiranje baze pitanja (Questions bank) • Vrš izbor tipa pitanja (Multiple Choice, Multiple Response, True/False, Free Text, Grammar, Essay) • Formira i uređuje pitanja • Unosi broj bodova koji se odnose na pitanja u zavisnosti od težine • Vrš izmjene u već formiranim pitanjima i čuva izmjene • Kreiranje testova i grupa • Kreira testove iste težine • Dodaje pitanja unutar testova brzom pretragom po tipu • Vrš izmjene u već kreiranim testovima • Briše testove • Kreira grupe • Dodaje članove (members) grupama • Dodjeljuje pasworde i username članovima grupe • Određuje (podešava) datum izrade, vrijeme početka i završetka testa, prikaz bodova i druga podešavanja • Dodjeljuje testove grupama • Dodjeljuje kreirane testove grupama • Vrš izmjene dodijeljenih testova grupama, tj. vrši promjenu testa određenim grupama 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Nastavnici svih obrazovno-vaspitnih ustanova	
Uslovi za uključivanje u program	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobono umreženi i konektovani na internet	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 10 do 15 kandidata	
Trajanje programa	Ukupno trajanje obuke iznosi 8 školskih časova i to 8 časova dnevno	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobono umreženi i konektovani na internet ili online putem preko Microsoft Teams platforme gdje svaki učesnik posjeduje računar, tablet, koji su konektovani na internet. Zasniva se na praktičnom, grupnom i individualnom radu	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet ili online putem preko Microsoft Teams platforme gdje svaki učesnik posjeduje računar, tablet, koji su konektovani na internet	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	15+1 računar, projektor ukoliko se obuka radi u učionici. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 7 ili Windows 10 operativni sistem i jedan od internet pretraživača (Internet Explorer 9, Google Chrome ili Mozilla Firefox)	

Online realizacija programa	Potrebno je da svaki učesnik (10-15) posjeduje PC računar, laptop, tablet i konekciju na internet. Ukoliko se obuka izvodi online, osim računara sa instaliranim navedenim softverom, svaki kandidat mora da ima internet konekciju, instaliranu Teams aplikaciju i mail adresu. Trajanje je identično kao i kod neposredne obuke. Ukupno trajanje obuke iznosi 8 školskih časova i to 8 časova dnevno
------------------------------------	--

2.5.7. ELEKTRONSKA EVIDENCIJA POSTIGNUĆA UČENIKA

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Elektronska evidencija postignuća učenika⁹</i>
Autori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Realizatori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Kontakt osoba	Vladica Avramović
E-mail	a.vladan@t-com.me
Broj telefona	+382 67 528 434
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje nastavnika sa metodologijom ocjenjivanja u stručnim školama; 2. Izrada jedinstvene elektronske baze podataka za vrednovanje postignuća učenika u teorijskoj nastavi; 3. Izrada jedinstvene elektronske baze podataka za vrednovanje postignuća učenika u praktičnoj nastavi (vježbe i praksa); 4. Usaglašavanje metoda za provjeravanja i vrednovanje postignuća učenika kroz nivo ostvarenja ishoda učenja modularnih nastavnih planova i programa, kao mjere kvaliteta nastavnog procesa; 5. Osposobljavanje nastavnika svih struka za izradu aplikacije u različitim programskim paketima; 6. Modernizacija nastavnog procesa primjenom novih informacionih tehnologija; 7. Upoređivanje ostvarenih rezultata škole i aktiva na klasifikacionim periodima, po predmetima i nastavnicima, upoređivanje rezultata između predmeta, aktiva, upoređivanje rezultata po školama, regijama i sl. 8. Ovladavanje nastavnika tehnikom kreiranja, korišćenja i ažuriranja jedinstvenih aplikativnih programa iz stručnih i opšteobrazovnih predmeta i podsticanje nastavnika na kvalitetniji i kreativniji rad u svojoj struci
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 6. Metodologija ocjenjivanja u stručnim školama: <ul style="list-style-type: none"> • Načini provjere znanja učenika u stručnim školama; • Načini evidentiranja znanja učenika u stručnim školama; • Preporuke za vrednovanje ishoda učenja u stručnim školama; • Prednosti i nedostaci dosadašnje prakse. 7. Evidentiranje pedagoške dokumentacije u školi: <ul style="list-style-type: none"> • Vrste pedagoške dokumentacije; • Potreba izrade jedinstvenih elektronskih obrazaca za evidentiranje svakodnevnih postignuća učenika u školi; • Izvještaj eksternih i internih evaluatora o pedagoškoj dokumentaciji škole;

⁹ Napomena: Program se realizuje u saradnji i koordinaciji sa Centrom za stručno obrazovanje.

	<ul style="list-style-type: none"> • Pregled programskih jezika za izradu pedagoške dokumentacije: office paketi, IS, WEB aplikacije, mobilne aplikacije, viber-BOT aplikacije. <p>8. Uvod u EXCEL program:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mogućnosti EXCEL programa i njegove primjene kod izrade aplikacije za vrednovanje znanja učenika; • Pregled vrsta funkcija i dijagrama u programu koji se koriste u aplikacije za vrednovanje znanja učenika; • Rješavanje konkretnih zadataka u EXCEL programu; • Presentacija gotovih aplikacija sa osnovnim naredbama programa: uspjeh aktiva iz nastavnih predmeta i vladanja, dnevnik rada na kraju klasifikacionog perioda i sl. <p>9. Pregled složenih naredbi EXCEL programa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Logičke funkcije - primjena u konkretnom programu; • Funkcije pretrage i reference - primjena u konkretnom programu; • Makroi u EXCEL programu - izrada programa za automatizaciju procesa vrednovanja znanja učenika kao rezultat više različitih provjera znanja; • Visual Basic u EXCEL programu - izrada vizuelnih aplikacija- izrada programa za automatizaciju procesa vrednovanja znanja učenika kao rezultat više različitih provjera znanja; • Programiranje novih naredbi za obavljanje složenih operacija (FUNCTION) <p>10. Izrada baze podataka za vrednovanje znanja učenika - rješavanje konkretnih zadataka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izrada aplikacije za vrednovanje znanja učenika jednog modula, više modula i svih modula Obrazovnog programa, korišćenjem složenih excel naredbi - pregled svih provjera znanja: papirni i elektronski testovi, usmene provjere znanja, laboratorijske vježbe, projekti, domaći zadaci, aktivnosti na času, seminari, dopunski i dodatni rad, rad u parovima, računske vježbe i slično; • Izrada aplikacije za vrednovanje znanja učenika jednog modula, više modula i svih modula Obrazovnog programa, korišćenjem WEB programskih jezika; • Izrada aplikacije za vrednovanje znanja učenika jednog modula, više modula i svih modula Obrazovnog programa, korišćenjem Visual Basic programa; • Izrada mobilne aplikacije za vrednovanje znanja učenika jednog modula, više modula i svih modula Obrazovnog programa, korišćenjem programa za izradu Android aplikacija. <p>11. Presentacija završnih radova</p>
<p>Očekivani ishodi po završetku programa</p>	<p>Po završetku obuke polaznici će moći da:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Definišu značaj primjene elektronske evidencije postignuća učenja kroz vrednovanje svih ishoda učenja; ○ Usaglaise kriterije ocjenjivanja u aktivu i školi; ○ Postižu bolje rezultate učenika kroz kontinuirano vrednovanje postignuća učenika obrazovno-vaspitnog procesa; ○ Izrade aplikaciju za vrednovanje znanja učenika i prilagode je modulu, grupi modula i aktivu; ○ Primijene stečeno znanje u planiranju kvalitetnijih i kreativnijih provjera znanja u papirnoj i elektronskoj formi i njihovo povezivanje sa aplikacijom za elektronsku evidenciju postignuća učenika; ○ Primijene stečeno znanje za izradu automatizovanih baza podataka koje imaju primjenu u praksi u školi i van nje; ○ Naprave jedinstvene tabele za svakodnevne poslove u školi, periodične poslove u aktivu ili tabele za vrednovanje vannastavnih aktivnosti učenika 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Program je povezan sa svim obrazovnim programima u stručnim školama	Program je povezan sa svim stručnim nastavnim predmetima i modulima
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nastavnici stručnih modula/predmeta iz svih tehničkih i netehničkih oblasti; ○ Nastavnici praktične nastave iz svih stručnih i nestručnih podataka 	
Uslovi za uključivanje u program	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Program je namijenjen za polaznike koji posjeduju osnovna znanja iz informacionih tehnologija, programiranja i programa EXCEL. Za njih je predviđen visok nivo razrade tema i realizacija složenijih zadataka, izrada makroa, primjena Visual Basic u programiranju automatizovanih praktičnih rješenja. • Program je namijenjen i za polaznike bez početnih znanja iz navedenih oblasti sa redukovanim nivoom razrade tema i realizacija jednostavnijih projekata. Za takve polaznike detaljnije će se opisati struktura osnovnih naredbi EXCEL programa sa primjenom osnovnih dijagrama bez automatizacije projektovane aplikacije 	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10-15	
Trajanje programa	24h / 3 dana	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne prezentacije, programiranje u EXCEL softveru na računaru, crtanje dijagrama prilagođenih	

	postavljenom zadatku, pisanje složenog koda, crtanje algoritama, prezentacija rada po grupama
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Velika osvijetljena prostorija sa radnim računarskim stolovima
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> ○ Učesnici programa donose svoje računare sa instalisanim OS Win xp ili novijim i Office paketom (Office 2010 ili 2016) ili su isti obezbijeđeni od strane naručioca edukacije. ○ Ostalu potrebnu tehničku opremu za realizaciju programa Stručnog usavršavanja (projektor, projekciono platno, prenosni računar za trenere) obezbjeđuje IPF
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati putem online platformi

2.6. RAD U NASTAVI SA UČENICIMA SA POSEBNIM POTREBAMA

2.6.1. PARTICIPACIJA DJECE SA POSEBNIM OBRAZOVNIM POTREBAMA U SISTEMU OBRAZOVANJA

Opšti podaci		
Naziv programa	Participacija djece sa posebnim obrazovnim potrebama u sistemu obrazovanja	
Autori programa	mr Ljilja Raičević, prof. Mirjana Vuksanović, psiholog	
Realizatori programa	mr Ljilja Raičević, prof. Mirjana Vuksanović, psiholog	
Kontakt osoba	mr Ljilja Raičević, prof. Mirjana Vuksanović, psiholog	
E-mail	ljilja.r45@gmail.com mirjana.vuksanovic@eko-pg.edu.me	
Broj telefona	068 189 547 068 309 249	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Praktična primjena savremenih znanja u inkluziji	
Sadržaji obuhvaćeni programom	Zakonska rješenja, metode, saradnja na nivou škole i van škole (spoljni saradnici), timski pristup u planiranju i realizaciji nastave	
Očekivani ishodi po završetku programa	Na kraju obuke učesnici će biti edukovani i osposobljeni za samostalnu realizaciju programa iz oblasti inkluzivnog obrazovanja	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Iz svih stručnih oblasti	Moduli iz svih stručnih predmeta
Ciljna grupa	Nastavnici stručnih predmeta i nastavnici pripravnici	
Uslovi za uključivanje u program	Zainteresovani nastavnici moraće prisustvovati seminaru po predviđenoj agendi	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalni broj učesnika od 15-18 Maksimalni broj učesnika od 20-25	
Trajanje programa	2 dana	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Radioničarski, tandemski rad, interaktivne metode	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Zadovoljavajuće osvjetljenje, izolovanost od buke, odgovarajuća temperatura	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Laptop, projektor, čart tabla, markeri, flomasteri, listići i ostali materijal	
Online realizacija programa	Poželjno je realizovati seminar u školi, ali moguće ga je održati i online	

2.6.2. DOSTUPNOST MREŽA PODRŠKE DJECI SA POSEBNIM OBRAZOVNIM POTREBAMA

Opšti podaci		
Naziv programa	DOSTUPNOST MREŽA PODRŠKE DJECI SA POSEBNIM OBRAZOVNIM POTREBAMA	
Autori programa	mr Mirjana Popović, Suzana Koletić, Sonja Martinović i mr Irena Bogičević	
Realizatori programa	mr Mirjana Popović, Suzana Koletić, Sonja Martinović i mr Irena Bogičević	
Kontakt osoba	mr Mirjana Popović	
E-mail	mirjanap2002@yahoo.com	
Broj telefona	067498071	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Informisanje i osnaživanje o dostupnosti mreža podrške djeci sa posebnim obrazovnim potrebama	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p>Program obuhvata teorijski i praktičan rad. Predviđene su sljedeće teme:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Djeca sa posebnim obrazovnim potrebama, 2. Modeli podrške za djecu sa posebnim obrazovnim potrebama, 3. Relevantni resursi koji se nalaze u saradnji sa roditeljima; Monitoring i evaluacija, 4. Saradnja Reurnog centra i vaspitno obrazovnih ustanova; preporuke u radu i razmjena iskustava 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Nastavnici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identifikuju potrebu za kreiranje mreže podrške za djecu sa posebnim obrazovnim potrebama; - Prepoznaju i odrede modele mreže podrške kroz individualizaciju djetetovih potreba; - Da planiraju i realizuju relevantne resurse koje će uključiti monitoring procesa kreiranja mreže podrške; - Da evaluiraju postignuto u mreži podrške; - Primjenjuju superviziju kroz proces osnaživanja djeteta i porodice kroz mrežu podrške 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Nastavnici: opšteobrazovnih predmeta, stručno-teorijskih, praktične nastave, stručni saradnici, direktori i pomoćnici direktora, saradnici u nastavi	
Uslovi za uključivanje u program	Položen stručni ispit za rad u vaspitno obrazovnim ustanovama	

Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalno 16, a maksimalno 32
Trajanje programa	Jednodnevni seminar u trajanju od 8 sati (4 radionice), ukupno 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Interaktivnog tipa Radionice, prezentacije, igranje uloga, diskusija
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Sala ili učionica koja je opremljena stolovima, stolicama i tehnička oprema (projektor, projektno platno)
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Tehnika se iznajmljuje i nije unaprijed obezbijedena. Koristi se didaktika koju posjeduju treneri
Online realizacija programa	Putem aplikacije Tamas ili ZOOM

2.6.3. PODRŠKA NASTAVNICIMA U PRIMJENI OBRAZOVNIH PROGRAMA ZA UČENIKE MARGINALIZOVANIH GRUPA KROZ INKLUZIVNI PRISTUP

Opšti podaci	
Naziv programa	PODRŠKA NASTAVNICIMA U PRIMJENI OBRAZOVNIH PROGRAMA ZA UČENIKE MARGINALIZOVANIH GRUPA KROZ INKLUZIVNI PRISTUP
Autori programa	mr Irena Bogićević
Realizatori programa	mr Irena Bogićević
Kontakt osoba	mr Irena Bogićević
E-mail	irenabogicevic@gmail.com
Broj telefona	069/217-745
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Informisanje o zakonu i zakonskim okvirima inkluzivnog obrazovanja u Crnoj Gori; Inkluzivno stručno obrazovanje u Crnoj Gori i stručno obrazovanje; • Uloga nastavnika u inkluzivnom obrazovanju; • Značaj modularizacije i mogućnosti u okviru obrazovnih programa kada su u pitanju učenici sa posebnim obrazovnim potrebama; • Opremljenost škole i pristupi u radu sa učenicima sa posebnim obrazovnim potrebama; • Primjena obrasca ITP1, saradnja srednje škole sa osnovnom; • Primjena IROP-a i uloge pri izradi IROP-a za učenike sa posebnim obrazovnim potrebama; • Primjena obrasca ITP 2 koji daje smjernice u povezivanju nivoa obrazovanja i zapošljavanja, kao i ključne preporuke za učenika koje proizilaze iz njegovih ostvarenih postignuća, usvojenih znanja i vještina tokom srednjeg stručnog obrazovanja ka tržištu rada; • Informisanje o mogućnostima zapošljavanja onih koji završavaju dio obrazovnog programa - tj. stiču sertifikate o stečenoj stručnoj kvalifikaciji ili uvjerenja o završenom dijelu obrazovnog programa; • Informisanje o mogućnostima zapošljavanja lica sa invaliditetom; Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom; Mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije lica sa invaliditetom; • Opis i karakteristike obrasca ITP2
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p>1. Inkluzija i stručno obrazovanje</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakon i strateški okviri - međunarodna praksa - inkluzivno stručno obrazovanje u Crnoj Gori

	<p>2. Moduli za sticanje stručnih kvalifikacija u okviru modularizovanih obrazovnih programa i mogućnosti za marginalizovane grupe unutar njih</p> <p>3. Pristupačnost i pristupi u radu sa učenicima sa posebnim obrazovnim potrebama</p> <p>4. Ciljevi ITP1</p> <ul style="list-style-type: none"> - saradnja osnovne škole i srednje pri izradi ITP1 <p>5. Individualno-razvojno obrazovni program u srednjem stručnom obrazovanju</p> <ul style="list-style-type: none"> - timski rad pri izradi IROP-a <p>6. Popunjavanje obrasca za IROP u srednjoj školi</p> <p>7. Značaj ITP2</p> <ul style="list-style-type: none"> - Modularizacija programa u stručnom obrazovanju - Zapošljavanje lica sa invaliditetom <p>8. Popunjavanje obrasca ITP2</p>	
Očekivani ishodi po završetku programa	Ovaj program doprinosi proširenju postojećih znanja praćenja postignuća učenika sa posebnim obrazovnim potrebama i mogućnostima zapošljavanja na osnovu stečenih kompetencija	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Nastavnici: opšteobrazovnih predmeta, stručno-teorijskih, praktične nastave, stručni saradnici, direktori, pomoćnici direktora, saradnici u nastavi	
Uslovi za uključivanje u program	Položen stručni ispit za rad u vaspitno-obrazovnim ustanovama	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalno 16, a maksimalno 32	
Trajanje programa	Jednodnevni seminar u trajanju od 16 sati (8 radionica), ukupno 16 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Interaktivnog tipa Radionice, prezentacije, igranje uloga, diskusija	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Sala ili učionica koja je opremljena stolovima, stolicama i tenička oprema (projektor)	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Tehnika se iznajmljuje i nije unaprijed obezbjeđena. Koristi se didaktika koju posjeduju treneri	
Online realizacija programa	Putem TEAMS ili ZOOM aplikacije, broj učesnika 25. Neophodno da učesnik posjeduje opremu za praćenje i da zna da je koristi. Trajanje 8 sati	

2.6.4. OBUKA ZA NASTAVNO OSOBLJE O OSNOVNIM TEMAMA INVALIDITETA I INKUZIVNOG OBRAZOVANJA: NAUČI - PRIMIJENI - PROMIJENI

Opšti podaci	
Naziv programa	Obuka za nastavno osoblje o osnovnim temama invaliditeta i inkuzivnog obrazovanja: Nauči - primijeni - promijeni
Autori programa	Anđela Miličić, Anđela Radovanović, Marina Vujačić
Realizatori programa	Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore
Kontakt osoba	Anđela Miličić
E-mail	andjela.milicicumhcg@gmail.com
Broj telefona	069 987 202
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Cilj ovog Programa jeste da se nastavno osoblje upozna prije svega s adekvatnom terminologijom i modelima pristupa invaliditetu, kao osnovnm preduslovom u radu s učenicima s invaliditetom, ali i da usvoji specifična znanja koja će doprinijeti otvorenijem pristupu i individualizovanom radu s učenicima s invaliditetom, što će rezultirati većem stepenu usvojenog znanja i motivisanju učenika za nastavak daljeg školovanja
Sadržaji obuhvaćeni programom	Programom će biti obuhvaćene sljedeće teme: <i>Invaliditet i modeli pristupa invaliditetu;</i> <i>Terminologija i modeli pristupa invaliditetu u obrazovnom sistemu;</i> <i>Jezik, terminologija i modeli pristupa invaliditetu;</i> <i>Terminologija i modeli pristupa invaliditetu u obrazovnom sistemu;</i> <i>Servisi podrške za učenike s invaliditetom;</i> <i>Uloga škole i nastavnika u obezbjeđivanju servisa podrške za učenike s invaliditetom;</i> <i>Inkluzija i inkluzivno obrazovanje kao pojam i pravo OSI;</i> <i>Analiza statusa inkluzivnog obrazovanja u Crnoj Gori;</i> <i>IROP i ITP kao osnova izjednačavanja mogućnosti u obrazovanju</i>
Očekivani ishodi po završetku programa	Doprinos ovog Programa je za sprovođenje javnih politika iz oblasti obrazovanja, kako nastavnom osoblju tako i drugim institucijama, odnosno resorima iz oblasti obrazovanja koje imaju za cilj da unaprijede rad nastavnog osoblja, čime će se osigurati i institucionalna i strateška održivost, ali i smanjiti dalja finansijska ulaganja. Nastavno osoblje nakon sprovedenih radionica znanje koje stekne moći će da prenosi i drugim generacijama, ali i da ga neposredno primjenjuje i upotpuni i unaprijedi svoj način rada (metode i ciljevi) s djecom i mladima s invaliditetom. U krajnjem, navedeno rezultira time da će dobijena znanja na radionicama moći da koriste i u praksi i na taj način unaprijede svoja znanja, kako teorijski, tako i praktično, čime se takođe doprinosi prethodno navedenim segmentima održivosti

Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	/	/
Ciljna grupa	Uprave škola i nastavni kadar koji će biti učesnici akreditovanog programa obuke. Indirektnu ciljnu grupu čine: djeca s invaliditetom, muškog i ženskog pola/roda, uzrasta od 14 do 18 godina, roditelji djece s invaliditetom, vršnjaci, mediji, organizacije OSI i druge NVO koje djeluju u oblasti obrazovanja, stručni radnici/ce i šira društvena zajednica	
Uslovi za uključivanje u program	Polaznik/ca obuke treba da bude nastavnik/ca zaposlen/a u srednjoj školi u Crnoj Gori	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalno 12, maksimalno 20 osoba	
Trajanje programa	2 radna dana (ukupno 10 sati)	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Igra na onlajn platformi ili igra sa stikerima, bujica ideja, prezentacija, fasilitirana diskusija, rad u grupi i prezentacija rada u grupi, rad u paru i prezentacija rada u paru, studije slučaja, debata, razgovor	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Sala za rad s potrebnom tehničkom opremom (laptop, platno, projektor, flip chart), najmanje 30 mjesta za sjedjenje i slobodnim prostorom sa strane	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Laptop, projektor, platno, štampač, flip chart, markeri, stikeri, papir, olovke	
Online realizacija programa	Moguća u izuzetnim uslovima, u slučaju nepovoljne epidemiološke situacije izazvane pojavom koronavirusa	

2.6.5. EDUKACIJA NASTAVNIKA U SREDNJIM STRUČNIM ŠKOLAMA ZA RAD SA UČENICIMA SA POSEBNIM OBRAZOVNIM POTREBAMA

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Edukacija nastavnika u srednjim stručnim školama za rad sa učenicima sa posebnim obrazovnim potrebama</i>
Autori programa	Svetlana Dujović, Milana Raičević, Džana Baković
Realizatori programa	Svetlana Dujović, Milana Raičević, Džana Baković, Vjera Mitrović Radošević, Tamara Milić
Kontakt osoba	Svetlana Dujović
E-mail	zracaknade@t-com.me
Broj telefona	067 618-899
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Glavni cilj: Ostvarivanje prava djece s posebnim obrazovnim potrebama na obrazovanje i uključivanje u redovne srednje škole i primjena obrazovne politike u oblasti inkluzivnog obrazovanja;</p> <p>Specifični ciljevi: Edukacija nastavnika, stručnih saradnika i roditelja djece s posebnim obrazovnim potrebama; adaptacija sistema obrazovanja u srednjim školama u Crnoj Gori - poštovanje principa jednakih mogućnosti za sve; zastupanje jednakih prava djece i mladih putem medijske prezentacije i povezivanje sektora obrazovanja sa sektorima zdravstva, socijalnog staranja i zapošljavanja radi sveobuhvatnijeg sagledavanja potreba djece s posebnim obrazovnim potrebama, razvijeniija znanja, vještine i kompetencije potrebne nastavnicima u srednjim stručnim školama, edukacija nastavnika za praćenje postignuća i ocjenjivanje djece sa posebnim obrazovnim potrebama</p>
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p>Prvi modul: Teme:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Socijalna inkluzija, Zakon o obrazovanju i vaspitanju djece sa posebnim obrazovnim potrebama i Strategija razvoja inkluzivnog obrazovanja 2. Predrasude i prihvatanje različitosti 3. Timski rad u srednjoj školi 4. Rad sa učenicima sa vizuelnim i slušnim smetnjama u razvoju u srednjim stručnim školama 5. Rad sa učenicima sa tjelesnim i govorno jezičkim smetnjama i teškoćama u učenju u srednjim stručnim školama 6. Rad sa učenicima sa intelektualnim smetnjama i autizmom u srednjim stručnim školama 7. Posmatranje i procjenjivanje učenika sa posebnim obrazovnim potrebama u srednjim školama 8. Različiti stilovi učenja u srednjim stručnim školama <p>Drugi modul: Teme:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Procjenjivanje vještina i znanja učenika u srednjem obrazovanju

	2. IROP 3. IROP u srednjem obrazovanju 4. Ocjenjivanje na osnovu IROP-a u srednjim stručnim školama 5. Planiranje nastave -priprema za čas u skladu sa IROP-om 6. Saradnja sa ustanovama i servisima podrške 7. Partnerstvo sa roditeljima 8. Razvojna strategija za zapošljavanje učenika sa posebnim obrazovnim potrebama, Individualni tranzicioni plan	
Očekivani ishodi po završetku programa	Edukovani nastavnici o adekvatnom uključivanju u obrazovni sistem djece s posebnim obrazovnim potrebama; poboljšana kvaliteta sistema obrazovanja u srednjim školama u Crnoj Gori - poštovanje principa jednakih mogućnosti za sve; zastupanje jednakih prava djece i mladih putem medijske prezentacije i povezivanje sektora obrazovanja sa sektorima zdravstva, socijalnog staranja i zapošljavanja radi sveobuhvatnijeg sagledavanja potreba djece s posebnim obrazovnim potrebama, razvijeni znanja, vještine i kompetencije potrebne nastavnicima u srednjim stručnim školama, edukacija nastavnika za praćenje postignuća i ocjenjivanje djece sa posebnim obrazovnim potrebama	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o <u>Nastavnici stručno-teorijskih predmeta</u> o <u>Nastavnici praktične nastave</u> o <u>Organizatori praktičnog obrazovanja</u> o <u>Stručni saradnici</u> o <u>Saradnici u nastavi</u> o <u>Direktori i pomoćnici direktora</u> o <u>Instruktori praktičnog obrazovanja</u> o <u>Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja</u> <u>Odraslih</u> 	
Uslovi za uključivanje u program	Nema posebnih uslova	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-25 učesnika	
Trajanje programa	Četiri dana (32 sata) Zavisno od iskazanih potreba zainteresovanih, moguće je organizovati i seminarsko-modularni pristup, pod kojim se podrazumijeva obrada jedne ili više tema, u okviru navedenog programa, u trajanju od najmanje dva radna dana (16 sati)	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka interaktivnog tipa	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Nema posebnih zahtjeva. Potrebna je prostorija sa odgovarajućim brojem stolova i stolica	

Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Laptop i projektor obezbjeđuju treneri
Online realizacija programa	Potrebno je da učesnici imaju laptop da bi mogli pratiti obuku. Obuka bi se realizovala preko zoom platform ili preko Teams. Ako se obuka realizuje preko Zoom-a, predavači obezbjeđuju pristup Zoom-u. Broj učesnika max 25 Trajanje 4 dana po 8 sati (32 sata)

2.6.6. RAD U NASTAVI SA UČENICIMA SA POSEBNIM OBRAZOVNIM POTREBAMA I RANJIVIM GRUPAMA

Opšti podaci		
Naziv programa	Rad u nastavi sa učenicima sa posebnim obrazovnim potrebama i ranjivim grupama	
Autori programa	mr Nermina Zejnilović	
Realizatori programa	mr Nermina Zejnilović	
Kontakt osoba	mr Nermina Zejnilović	
E-mail	nermina.z@t-com.me	
Broj telefona	068-049-440 069-496-440	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<p>Informisanje učesnika o Inkluzivnom obrazovanju, smetnjama i teškoćama u učenju, razvojnim potrebama učenika u doba adolescencije.</p> <p>Unapređenje kompetencija nastavnika i saradnika u radu sa djecom koja imaju smetnje u razvoju ili teškoće u učenju.</p> <p>Predstavljanje ključne uloge pedagoga u multiprofesionalnom timu za podršku djece sa posebnim obrazovnim potrebama</p>	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p>Rad sa učenicima sa tjelesnim smetnjama i učenicima sa teškoćama u razvoju u srednjim stručnim školama</p> <p>Prenošenje iskustva u radu sa učenicima sa smetnjama i teškoćama u razvoju</p> <p>Prihvatanje različitosti</p> <p>Adolescencija kod učenika sa posebnim obrazovnim potrebama</p> <p>Rad u timu, pružanje podrške i pomoći</p> <p>Primjena različitih metoda i stilova učenja</p> <p>Saradnja sa lokalnom zajednicom i nevladinim sektorom</p>	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>Polaznici će savladati program inkluzivnog obrazovanja</p> <p>Polaznici će moći da primijene program podrške u nastavnoj praksi.</p> <p>Učesnici će znati da prepoznaju razvojne potrebe adolesceneta u inkluzivnom obrazovanju</p>	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici stručno-teorijskih predmeta: o Nastavnici praktične nastave: o Organizatori praktičnog obrazovanja o Stručni saradnici o Saradnici u nastavi o Direktori i pomoćnici direktora 	
Uslovi za uključivanje u program	<p>Zainteresovani za oblast Inkluzivnog obrazovanja</p> <p>Polaznici koji imaju iskustva u radu sa djecom sa posebnim obrazovnim potrebama</p>	

	Polaznici koji žele da pruže podršku implementaciji inkluzivnog obrazovanja, očuvanju postojećih potencijala
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalno 15 - maksimalno 30
Trajanje programa	Jednodnevni seminar Osam sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Prezentacija, radionice , rad na tekstu, oluja misli, diskusija, Interaktivne metode
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Sala za održavanje seminara, sala za sastanke
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Tehnička oprema, didaktička sredstav za realizaciju programa (radni materijal, prateći sadržaji) Posjedovanje tehnike kod samih polaznika radi uspješnog praćenja i realizacije programa obuke
Online realizacija programa	Program se prema potrebi može realizovati i online. U tom slučaju možemo koristiti Zoom aplikaciju ili Teams u zavisnosti od dogovora sa polaznicima. Za uspješnu realizaciju posjedujem ICT tehniku

2.6.7. IZRADA I SPROVOĐENJE INDIVIDUALNOG TRANZICIONOG PLANA 2 (ITP2)

Opšti podaci		
Naziv programa	Izrada i sprovođenje individualnog tranzicionog plana 2 (ITP2)	
Autori programa	mr Irena Bogičević i Marija Boljević	
Realizatori programa	mr Irena Bogičević	
Kontakt osoba	mr Irena Bogičević	
E-mail	irenabogicevic@ymail.com	
Broj telefona	069-217 745	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Informisanje o zakonu i zakonskim okvirima inkluzivnog obrazovanja u Crnoj Gori; Inkluzivno stručno obrazovanje u Crnoj Gori i stručno obrazovanje; • Primjena obrasca ITP 2 koji daje smjernice u povezivanju nivoa obrazovanja i zapošljavanja, kao i ključne preporuke za učenika koje proizilaze iz njegovih ostvarenih postignuća, usvojenih znanja i vještina tokom srednjeg stručnog obrazovanja ka tržištu rada; • Značaj modularizacije obrazovnih programa kada su u pitanju učenici sa posebnim obrazovnim potrebama; • Informisanje o mogućnostima zapošljavanja onih koji završavaju dio obrazovnog programa - tj. stiču sertifikate o stečenoj stručnoj kvalifikaciji ili uvjerenja o završenom dijelu obrazovnog programa; • Informisanje o mogućnostima zapošljavanja lica sa invaliditetom; Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom; Mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije lica sa invaliditetom; • Opis i karakteristike obrasca ITP2 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inkluzija i stručno obrazovanje <ul style="list-style-type: none"> - zakon i strateški okviri - međunarodna praksa - inkluzivno stručno obrazovanje u Crnoj Gori 2. Cilj ITP2 3. Modularizacija programa u stručnom obrazovanju 4. Zapošljavanje lica sa invaliditetom 5. Popunjavanje obrasca ITP2 	
Očekivani ishodi po završetku programa	Ovaj program doprinosi proširenju postojećih znanja praćenja postignuća učenika sa posebnim obrazovnim potrebama i mogućnostima zapošljavanja na osnovu stečenih kompetencija	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa

Ciljna grupa	Nastavnici: opšteobrazovnih predmeta, stručno-teorijskih, praktične nastave, stručni saradnici, direktori, pomoćnici direktora
Uslovi za uključivanje u program	Položen stručni ispit
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalno 16, a maksimalno 32
Trajanje programa	Jednodnevni seminar u trajanju od 8 sati (4 radionice), ukupno 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Interaktivnog tipa Radionice, prezentacije, igranje uloga, diskusija
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Sala ili učionica koja je opremljena stolovima, stolicama i tenička oprema (projektor)
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Tehnika se iznajmljuje i nije unaprijed obezbjeđena. Koristi se didaktika koju posjeduju treneri
Online realizacija programa	Putem TEAMS ili ZOOM aplikacije, broj učesnika 25. Neophodno da učesnik posjeduje opremu za praćenje i da zna da je koristi. Trajanje 8 sati

2.6.8. OCJENJIVANJE UČENIKA U INKLUZIVNOM OBRAZOVANJU

Opšti podaci		
Naziv programa	Ocjenjivanje učenika u inkluzivnom obrazovanju	
Autori programa	mr Irena Bogičević, Toni Koletić	
Realizatori programa	mr Irena Bogičević, Toni Koletić	
Kontakt osoba	mr Irena Bogičević	
E-mail	irenabogicevi@gmail.com	
Broj telefona	069-217-745	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Informisanje o osnovnom konceptu ocjenjivanja kroz nastavno-ciljni kurikulum i mehanizama za procjenjivanje postignuća; ukazivanja na specifičnosti procjenjivanja i posmatranja djece sa smetnjama u razvoju; prepoznavanje ključnih komponenata koje se procjenjuju, način praćenja postignuća, način definisanja očekivanih postignuća (IROP)	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam i značaj ocjenjivanja <ul style="list-style-type: none"> ➤ vrste ocjenjivanja ➤ osnovni principi na kojima se zasniva aktivnost koju čini proces ocjenjivanja ➤ faktori koji utiču na ocjenjivanje 1. Načini praćenja postignuća i način definisanja očekivanih postignuća (IROP) djece sa smetnjama u razvoju 2. Preporuke pri ocjenjivanju učenika sa smetnjama u razvoju i razmjena iskustva 3. Uloga i značaj Resursnog centra kao vida podrške inkluzivnom obrazovanju 	
Očekivani ishodi po završetku programa	Ovaj program doprinosi proširenju postojećih znanja ocjenjivanja, načina vođenja evidencije o praćenju, primjeni novih načina ocjenjivanja u nastavnoj praksi za djecu sa smetnjama u razvoju	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Nastavnici: opšte obrazovnih predmeta, stručno teorijskih, praktične nastave, stručni saradnici, direktori, pomoćnici direktora, saradnici u nastavi.	
Uslovi za uključivanje u program	Položen stručni ispit za rad u vaspitno obrazovnim ustanovama	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalno 16, a maksimalno 32	
Trajanje programa	Jednodnevni seminar u trajanju od 8 sati (4 radionice), ukupno 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		

Metode, tehnike i oblici rada	Interaktivnog tipa Radionice, prezentacije, igranje uloga, diskusija
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Sala ili učionica koja je opremljena stolovima, stolicama i tenička oprema (projektor).
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Tehnika se iznajmljuje i nije unaprijed obezbjeđena. Koristi se didaktika koju posjeduju treneri.
Online realizacija programa	Putem TEAMS ili ZOOM aplikacije, broj učesnika 25. Neophodno da učesnik posjeduje opremu za praćenje i da zna da je koristi. Trajanje 8 sati.

2.6.9. PRIMJENA ASISTIVNE TEHNOLOGIJE U RADU SA DJECOM SA SMETNJAMA VIDA, TJELESNIM I KOMBINOVANIM SMETNJAMA

Opšti podaci		
Naziv programa	PRIMJENA ASISTIVNE TEHNOLOGIJE U RADU SA DJECOM SA SMETNJAMA VIDA, TJELESNIM I KOMBINOVANIM SMETNJAMA	
Autori programa	mr Mirjana Popović, Toni Koletić	
Realizatori programa	mr Mirjana Popović, Toni Koletić	
Kontakt osoba	mr Mirjana Popović	
E-mail	juzinv@t-com.me	
Broj telefona	067498071	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<p>Obuka za primjenu sredstava asistivne tehnologije Resursnog centra za djecu i mlade „Podgorica“;</p> <p>Primjene usvojenih metode i tehnike rada u radu sa djecom sa smetnjama vida, tjelesnim i kombinovanim smetnjama;</p> <p>Primjena adekvatne obrazovne tehnologije u radu sa djecom.</p>	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p>1. Upoznavanje sa ulogom Resursnog centra za djecu i mlade „Podgorica“ kao snažnog servisa podrške inkluzivnom obrazovanju.</p> <p>2. Prilagođavanje uslova i pomagala u radu sa djecom sa smetnjama vida, tjelesnim i kombinovanim smetnjama.</p> <p>3. Dostupna sredstva kabineta asistivne tehnologije.</p> <p>4. Prilagođavanje uslova i pomagala u radu sa djecom sa smetnjama vida, tjelesnim i kombinovanim smetnjama; Značaj asistivne tehnologije.</p>	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Učesnici će da primjene usvojene metode i tehnike rada u radu sa djecom sa smetnjama vida, tjelesnim i kombinovanim smetnjama.</p> <p>Učesnici će moći da primjene adekvatnu obrazovnu tehnologiju u radu sa učenicima.</p>	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Nastavnici: opšte obrazovnih predmeta, stručno teorijskih, praktične nastave, stručni saradnici, direktori i pomoćnici direktora, saradnici u nastavi.	
Uslovi za uključivanje u program	Položen stručni ispit za rad u vaspitno obrazovnim ustanovama.	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalno 16, a maksimalno 32	
Trajanje programa	Jednodnevni seminar u trajanju od 8 sati (4 radionice), ukupno 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		

Metode, tehnike i oblici rada	Interaktivnog tipa Radionice, prezentacije, igranje uloga, diskusija
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Sala ili učionica koja je opremljena stolovima, stolicama i tenička oprema (projektor).
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Tehnika se iznajmljuje i nije unaprijed obezbjeđena. Koristi se didaktika koju posjeduju treneri.
Online realizacija programa	Putem aplikacije Temas ili ZOOM.

2.6.10. INKLUZIJA KROZ SPORT UČENIKA SA INTELEKTUALNIM SMETNJAMA U ŠKOLAMA-
SPECIJALNA OLIMPIJADA

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>Inkluzija kroz sport učenika sa intelektualnim smetnjama u školama-Specijalna Olimpijada</i>	
Autori programa	Aleksandar Vuksanović	
Realizatori programa	Aleksandar Vuksanović, Ivan Radović, Nina Bracanović Milović	
Kontakt osoba	Aleksandar Vuksanović	
E-mail	officecrnagora@gmail.com	
Broj telefona	067 001 221	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Podrška i inkluzija kroz sport za djecu i mlade sa i bez intelektualnih smetnji	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> - Osnove sporta (principi, korist i značaj Specijalne Olimpijade). - Kognitivne, fizičke, emocionalne, socijalne potrebe djece I mladih sa intelektualnim smetnjama - Karakteristike programa - Stavovi prema inkluziji u sportu - Oprema za stimulaciju inkluzije djece i mladih - Organizovanje zajedničkih aktivnosti djece I mladih sa I bez intelektualnih smetnji - inkluzivne aktivnosti - Formiranje inkluzivnih školskih sportskih timova - Predstavljanje trening sesija - Izvođenje i praktikovanje sportskih aktivnosti sa djecom I mladima - Treninzi I takmičenja 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<ul style="list-style-type: none"> - Inkluzija djece I mladih sa intelektualnim smetnjama kroz unified (inkluzivni) sport - Jačanje kompetencija kadra za rad sa njima. - Uključivanje i vrednovanje djece i mladih sa intelektualnim smetnjama. - Uspostavljanje pozitivnih stavova o mogućnostima djece i mladih sa intelektualnim smetnjama. - Uspostavljanje konkretnih vještina za rad u okviru sportske djelatnosti sa sa djecom i mladima sa intelektualnim smetnjama, njihove zajedničke aktivnosti sa vršnjacima. - Podstiče sveukupan razvoj, najprije djece i mladih sa intelektualnim smetnjama, ali i njihovih vršnjaka. - Utiče na socio-emocionalne kompetencije djece i mladih. Djeca i mladi učestvuju punim potencijalima, uče kako da se igraju sa drugim osobama, saraduju, dijele, da se smenjuju i prate uputstva. - - Razvoj kognitivnih potencijala, socijalnog i emocionalnog aspekta ličnosti 	
Povezanost programa sa obrazovnim	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa

programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Oblast pedagogije, andragogije, psihologije, didaktike, metodike i dr.	1. Rad u nastavi sa učenicima sa posebnim obrazovnim potrebama i ranjivim grupama (inkluzivno obrazovanje, individualizirani nastavni proces, facilitiranje tranzicije, senzitivne teme, nediskriminacija i borba protiv stereotipa, izrada IROP-a, ITP 2 i dr.)
Ciljna grupa	Nastavnici fizičkog vaspitanja, kao i stručni saradnici i saradnici u nastavi iz osnovnih i srednjih škola	
Uslovi za uključivanje u program	Nastavnici fizičkog vaspitanja, kao i stručni saradnici i saradnici u nastavi iz osnovnih i srednjih škola	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-30	
Trajanje programa	2 dana, 16 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Diskusije, analize, iskustveno učenje kroz simulirane situacije, mini lekcije, individualan rad i rad u malim grupama, prezentacije, planiranje, razmjena stavova, mišljenja i profesionalnih iskustava.	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Konferencijska sala i sportska sala	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Tehnička oprema, prezentacija, sportski rekviziti	
Online realizacija programa	Online izvođenje programa je moguće preko Zoom platforme, s predviđenim brojem učesnika (15-20). Materijal za realizaciju: Power Point prezentacija, video materijal, brošura i priručnik u PDF. Praktični dio programa izvodljivo je uraditi kroz pokazne vježbe i video materijal, ali svakako da zbog efektivnosti prednost dajemo tradicionalnom načinu realizacije programa (“uživo”)	

2.6.11. INKLUZIVNO LIDERSTVO MLADIH SA INTELEKTUALNIM SMETNJAMA U ŠKOLAMA-
SPECIJALNA OLIMPIJADA

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Inkluzivno liderstvo mladih sa intelektualnim smetnjama u školama- Specijalna Olimpijada</i>
Autori programa	Aleksandar Vuksanović
Realizatori programa	Aleksandar Vuksanović, Ivan Radović, Nina Bracanović Milović
Kontakt osoba	Aleksandar Vuksanović
E-mail	officecrnagora@gmail.com
Broj telefona	067 001 221
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Podrška i inkluzija učenika sa intelektualnim smetnjama kroz zajedničke školske i vanškolske aktivnosti sa vršnjacima
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> - Stavovi prema inkluziji - Karakteristike programa - Kognitivne, fizičke, emocionalne, socijalne potrebe mladih sa intelektualnim smetnjama - Vođstvo mladih, stvaranje i održavanje odnosa, program ujedinjenja, saradnja škola/zajednica - Stvaranje Unified (inkluzivnih) parova koji čine dvoje mladih ljudi od kojih je jedno sa, a drugo bez intelektualnih smetnji - Formiranje inkluzivnih klubova mladih lidera sa i bez intelektualnih smetnji - Oprema za stimulaciju inkluzije mladih - Organizovanje zajedničkih aktivnosti mladih sa i bez intelektualnih smetnji - inkluzivne aktivnosti (akcije, kampanje podizanja svijesti, promocije inkluzije...) - Izvođenje i praktikovanje aktivnosti sa mladima u školi - Lekcije i aktivnosti koje promovišu razumijevanje i različitosti
Očekivani ishodi po završetku programa	<ul style="list-style-type: none"> - Inkluzija mladih sa intelektualnim smetnjama kroz inkluzivne aktivnosti, akcije - Jačanje kompetencija kadra za rad sa njima. - Uključivanje i vrednovanje mladih sa i bez intelektualnih smetnji. - Ruše se stereotipi i stigmatizacija - Uspostavljanje pozitivnih stavova o mogućnostima mladih sa intelektualnim smetnjama. - Uspostavljanje konkretnih vještina za rad sa mladima sa intelektualnim smetnjama, njihove zajedničke aktivnosti sa vršnjacima. - Mladi sa i bez intelektualnih smetnji rade u timu, druže se, pružaju podršku, postaju prijatelji (Inkluzivni parovi mladih lidera) - Mladi sa i bez intelektualnih smetnji razvijaju liderske vještine - Stvara se pozitivan ambijent u školi - Mladi postaju pokretači promjena i uzor drugim mladim ljudima - Škola promovise prihvatanje, jednakost, poštovanje

	<ul style="list-style-type: none"> - Pružaju se jednake mogućnosti i šanse za sve - Podstiče sveukupan razvoj, najprije mladih sa intelektualnim smetnjama, ali i njihovih vršnjaka u školama. - Utiče na socio-emocionalne kompetencije mladih. - Mladi učestvuju punim potencijalima, razvijaju talente i vještina, dijele, saraduju, prate uputstva, obavljaju zadatke, uče se odgovornosti. - Razvoj kognitivnih potencijala, socijalnog i emocionalnog aspekta ličnosti - 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Oblast pedagogije, andragogije, psihologije, didaktike, metodike i dr.	2. Rad u nastavi sa učenicima sa posebnim obrazovnim potrebama i ranjivim grupama (inkluzivno obrazovanje, individualizirani nastavni proces, facilitiranje tranzicije, senzitivne teme, nediskriminacija i borba protiv stereotipa, izrada IROP-a, ITP 2 i dr.)
Ciljna grupa	Nastavnici stručnih predmeta iz različitih oblasti, stručni saradnici, saradnici u nastavi iz srednjih škola	
Uslovi za uključivanje u program	Nastavnici stručnih predmeta iz različitih oblasti, stručni saradnici, saradnici u nastavi iz osnovnih i srednjih škola	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-30	
Trajanje programa	1 dana, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Diskusije, analize, iskustveno učenje kroz simulirane situacije, mini lekcije, individualan rad i rad u malim grupama, prezentacije, planiranje, razmjena stavova, mišljenja i profesionalnih iskustava.	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Konferencijska sala	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Tehnička oprema, prezentacija	
Online realizacija programa	Online realizacija programa je moguća preko Zoom platforme. 1 dan, 8 sati	

2.6.12. PARTNERSTVO ŠKOLE I PORODICE U INKLUZIVNOM OBRAZOVANJU

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>Partnerstvo škole i porodice u inkluzivnom obrazovanju</i>	
Autori programa	Jelena Bogičević i mr Irena Bogičević	
Realizatori programa	Jelena Bogičević i mr Irena Bogičević	
Kontakt osoba	Jelena Bogičević	
E-mail		
Broj telefona		
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Osnaživanja partnerstva na relaciji škola-podroica	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p>1. Partnerstvo škole i roditelja (porodice)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uloga roditelja kao glavnog rehabilitatora svog djeteta - Stavovi roditelja prema djetetu u odnosu na potencijale sa djeteta; - Prednosti, nedostaci, mogućnosti i poteškoće nastavnika i roditelja - Uloga nastavnika u partnerskom odnosu <p>2. Servisi za podrške roditeljima</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vaspitanje i obrazovanje - Aktivnosti svakodnevnog života (roditeljska očekivanja, slobodno vrijeme, razvoj socijalnih vještina) - (Re)habilitacija 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<ul style="list-style-type: none"> - Unapređivanje dosadašnjih partnerskih odnosa sa roditeljima od strane nastavnika - Formiranje novih stavova o partnerstvu roditelja i nastavnika - Pozitivni efekti u vaspitno - obrazovnom procesu kvalitetne saradnje škole i porodice 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Svi nastavnici	
Uslovi za uključivanje u program	Položen stručni ispit za rad u vaspitno-obrazovnim ustanovama	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalno 16, a maksimalno 32	

Trajanje programa	Jednodnevni seminar u trajanju od 8 sati (4 radionice), ukupno 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Interaktivnog tipa Radionice, prezentacije, igranje uloga, diskusija
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Sala ili učionica koja je opremljena stolovima, stolicama i tehnička oprema (projektor, projektno platno)
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Tehnika se iznajmljuje i nije unaprijed obezbijedena. Koristi se didaktika koju posjeduju treneri
Online realizacija programa	Putem aplikacije Teams ili Zoom

2.6.13. PREVENCIJA ODUSTAJANJA OD ŠKOLOVANJA - NIVO UČIONICE

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>Prevenција odustajanja od školovanja - nivo učionice</i>	
Autori programa	<i>Prevenција odustajanja od školovanja - nivo učionice</i>	
Realizatori programa	Dr Saša Milić, Aleksandra Radoman-Kovačević	
Kontakt osoba	Aleksandra Radoman-Kovačević	
E-mail	Aleksandra Radoman-Kovačević	
Broj telefona	aleradkov@gmail.com	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<p>Kvalitativno obezbjeđivanje mehanizama za uključivanje i ostanak RE dece u redovnom srednjoškolskom sistemu</p> <p>Ovladavanjem individualizovanog pristupa u nastavi; Obezbeđivanje mehanizama praćenje uključivanja RE dece u srednjoškolskom obrazovanju,</p> <p>Osiguravanje podrške inkluziji RE dece na nivou učionice i saradnja sa roditeljima</p>	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p>Prevenција odustajanja od školovanja - Upravljanje slučaja u učionici, pristupi i aktivnosti;</p> <p>Rizična ponašanja; Uticaj rizičnih ponašanja na odustajanje od školovanja;</p> <p>Individualizacija u nastavi; Kooperativno učenje; Stvaranje podsticajnog okruženja za učenje.</p> <p>Saradnja sa roditeljima radi postizanja boljih rezultata tokom školovanja i sprečavanja odustajanja od školovanja</p>	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>Da nastavnici steknu bolje razumijevanje problematike odustajanja od školovanja; Da se kreiraju mehanizmi na nivou učionice - nastavne strategije za uključivanje i ostanak u školi dece i mladih u riziku od odustajanja od školovanja, sa naglaskom na decu i mlade iz RE zajednice; da se kreiraju mehanizmi saradnje i komunikacije sa roditeljima i učenicima, u cilju poboljšanja usluga za decu i mlade u riziku</p>	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Napomena: navesti samo za programe iz grupe prioriternih oblasti stručnog usavršavanja		
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Nastavnici stručno-teorijskih predmeta: _____ ☐ Nastavnici praktične nastave: _____ ☐ Organizatori praktičnog obrazovanja ☐ Stručni saradnici ☐ Saradnici u nastavi ☐ Direktori i pomoćnici direktora 	
Napomena: Zaokružiti ciljnu grupu (jednu ili više njih) i		

precizirati predmete ili grupe predmeta	<ul style="list-style-type: none"> o Instruktori praktičnog obrazovanja o Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih
Uslovi za uključivanje u program Napomena: navesti posebne uslove ukoliko su neophodni	Motivisanost i dobrovoljnost za rad na svojim ličnim i profesionalnim kompetencijama
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalni broj učesnika po grupi je 20, a maksimalni 25 učesnika
Trajanje programa Napomena: navesti broj sati/dana obuke vodeći računa da je maksimalan broj sati 8 po danu	24 sata efektivnog rada, 3 radna dana
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	<p>Metode i tehnike rada koje će se koristiti tokom obuke su: interaktivne radionice, prezentacije, simultana individualna aktivnost, studije slučaja, igre uloga, akvarijum, mini-lekcije, grupne diskusije, pojedinačne i grupne prezentacije, rad u parovima, rad u malim grupama, tehnika akvarijuma, kooperativno učenje, timski rad, caffè montenegro i davanje/primanje povratne informacije.</p> <p>Osnovni principi u realizaciji treninga se ogledaju kroz: Zastupljenost teorije i prakse; Orijehtacija ka procesu i procesnom i iskustvenom učenju; Nastavnik i učenik kao resursi u obrazovnom procesu će je učenje usmjereno ka učeniku/ci: Iskustveno učenje; Razumijevanje i korišćenje kritičke analize</p>
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Prostorija 40m ² pogodna za rad u krugu, malim grupama
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Laptop, projektor, flip chart table
Online realizacija programa Napomena: u slučaju da se program po potrebi može organizovati i online navesti materijalno-tehničke uslove platformu, broj učesnika, trajanje i dr.	Teams ili Zoom aplikacija, Program se sprovodi sa 15 do 30 učesnika po grupi

2.6.14. PREVENCIJA ODUSTAJANJA OD ŠKOLOVANJA - NIVO ŠKOLE I ZAJEDNICE

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>Prevenција odustajanja od školovanja - nivo škole i zajednice</i>	
Autori programa	Dr Saša Milić, Aleksandra Radoman-Kovačević	
Realizatori programa	Dr Saša Milić, Aleksandra Radoman-Kovačević	
Kontakt osoba	Aleksandra Radoman-Kovačević	
E-mail	aleradkov@gmail.com	
Broj telefona	067503837	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<p>Kvalitativno obezbjeđivanje mehanizama za uključivanje i ostanak romske i egipćanske dece i mladih u redovnom srednjoškolskom sistemu.</p> <p>Razvijanje mehanizama saradnje i komunikacije u školi, saradnje sa roditeljima, saradnje sa zajednicom, civilnim sektorom, institucijama socijalne zaštite u cilju poboljšanja usluga za decu i mlade u riziku</p>	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p>Prevenција odustajanja od školovanja - Upravljanje slučaja u školi, identifikovanje slučajeva, organizovanje timova za upravljanje slučajeva.</p> <p>Prevenција odustajanja od školovanja - Upravljanje slučaja na nivou zajednice, saradnja sa roditeljima, umrežavanje u zajednici</p>	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>Da osoblje škola, uprava i nastavnici steknu bolje razumjevanje problematike odustajanja od školovanja; Da se kreiraju mehanizmi na nivou škole za uključivanje i ostanak u školi dece i mladih u riziku od odustajanja od školovanja, sa naglaskom na decu i mlade iz RE zajednice; da se kreiraju mehanizmi saradnje i komunikacije u školi, saradnje sa roditeljima, saradnje sa zajednicom, civilnim sektorom, institucijama socijalne zaštite u cilju poboljšanja usluga za decu i mlade u riziku</p>	
<p>Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom</p> <p>Napomena: navesti samo za programe iz grupe prioriternih oblasti stručnog usavršavanja</p>	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
<p>Ciljna grupa</p> <p>Napomena: Zaokružiti ciljnu grupu (jednu ili više njih) i precizirati predmete ili grupe predmeta</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Nastavnici stručno-teorijskih predmeta: _____ ☐ Nastavnici praktične nastave: _____ ☐ Organizatori praktičnog obrazovanja ☐ Stručni saradnici ☐ Saradnici u nastavi ☐ Direktori i pomoćnici direktora ☐ Instruktori praktičnog obrazovanja ☐ Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja 	

	odraslih
Uslovi za uključivanje u program Napomena: navesti posebne uslove ukoliko su neophodni	Motivisanost i dobrovoljnost za rad na svojim ličnim i profesionalnim kompetencijama
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalni broj učesnika po grupi je 20, a maksimalni 25 učesnika
Trajanje programa Napomena: navesti broj sati/dana obuke vodeći računa da je maksimalan broj sati 8 po danu	24 sata efektivnog rada, 3 radna dana
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Metode i tehnike rada koje će se koristiti tokom obuke su: interaktivne radionice, prezentacije, simultana individualna aktivnost, studije slučaja, igre uloga, akvarijum, mini-lekcije, grupne diskusije, pojedinačne i grupne prezentacije, rad u parovima, rad u malim grupama, tehnika akvarijuma, kooperativno učenje, timski rad, caffe montenegro i davanje/primanje povratne informacije. Osnovni principi u realizaciji treninga se ogledaju kroz: Zastupljenost teorije i prakse; Orijehtacija ka procesu i procesnom i iskustvenom učenju; Nastavnik i učenik kao resursi u obrazovnom procesu de je učenje usmjereno ka učeniku/ci: Iskustveno učenje; Razumijevanje i korišćenje kritičke analize
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Prostorija 40m ² pogodna za rad u krugu
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Laptop, projektor, flip chart table
Online realizacija programa Napomena: u slučaju da se program po potrebi može organizovati i online navesti materijalno-tehničke uslove platformu, broj učesnika, trajanje i dr.	U slučaju potrebe obuka će se odvijati putem Teams and Zoom aplikacije. Broj učesnika po grupi je od 15 do 30 učesnika

2.7. RAD SA DAROVITIM UČENICIMA

2.7.1. RAD SA DAROVITIM I TALETOVANIM UČENICIMA U PRAKSI

Opšti podaci	
Naziv programa	RAD SA DAROVITIM I TALETOVANIM UČENICIMA U PRAKSI
Autori programa	Lazar Macanović, NVO "Ad Litteram"
Realizatori programa	Lazar Macanović, Ljiljana Matković, mr Sonja Ilić
Kontakt osoba	Lazar Macanović
E-mail	macko@t-com.me
Broj telefona	+382 69 500 090
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Bolje razumijevanje značaja, specifičnosti i pravila savremene pedagoške prakse; • Usavršavanje na ličnom i profesionalnom nivou uz praktične metode i osposobljavanje polaznika za prepoznavanje darovite i talentovane djece; • Pružanje odgovarajuće vaspitno-obrazovne podrške darovitim i talentovanim učenicima; • Poznavanje i samostalno korišćenje metoda i tehnika rane pedagoške dijagnostike darovitosti; • Sticanje vještine uočavanja ranih znakova darovitosti kod djece; • Razvijanje kriterijuma za procjenu kvaliteta nastavničkog rada sa darovitom i talentovanom djecom; • Obuka nastavnika za identifikaciju darovitih i talentovanih učenika; • Sticanje vještine prepoznavanja struktura i pojava oblika intelektualne, umjetničke i psihomotorne darovitosti i talenata; • Obuka nastavnika za rad sa darovitim i talentovanim učenicima; • Podizanje nivoa svijesti nastavnika i pedagoga o greškama pri procjeni darovitosti; • Podsticanje nastavnika za korišćenje postojećih instrumenata za procjenu darovitosti; • Podsticanje korišćenja ček listi, upitnika za procjenu nastavnika (učitelja/mentora/instruktora), koji se ispunjavaju od strane učenika u razredu, kao i upitnika u kojima učenici procjenjuju svoje sposobnosti i interese; • Podsticanje nastavnika da koriste skale procjene, liste za provjeru i ostale metode koje se koriste u identifikacijskom procesu; • Podsticanje nastavnika (učitelja/mentora/instruktora) na korišćenje vlastitih upitnika, osmišljenih na temelju analiza postojećih instrumenata za

	<p>identifikaciju darovitih i talentovanih učenika koji se koriste u školskoj praksi;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podsticanje napredovanja i razvoj darovitih učenika putem segregacije, akceleracije i obogaćivanja programa; • Prilagođena nastava darovitim i talentovanim učenicima, uz osposobljavanje za timski rad i saradnju sa relevantnim stručnjacima u vaspitnoj ustanovi i van nje, kao i sa roditeljima darovite djece
<p>Sadržaji obuhvaćeni programom</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Komponente darovitosti i karakteristike darovite djece • Podrške darovitim i talentovanim učenicima • Greške pri procjeni darovitih i talentovanih učenika • Profil darovite djece <p>- Posebne sposobnosti</p> <p>- Interesovanja</p> <p>- Učenje</p> <p>- Motivacija</p> <p>- Kreativnost</p> <p>- Osobine ličnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grupe darovite djece koja podbacuju • Identifikacija darovite i talentovane djece • Predstavljanje osnovnih pedagoških strategija u podsticanju darovitosti i kreativnosti djece • Obrazovna rješenja <p>- Segregacija</p> <p>- Akceleracija</p> <p>- Obogaćivanje programa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Principi rada sa darovitom djecom • Roditelj i darovito/talentovano dijete • Profil i kompetencije poželjnog nastavnika za rad sa darovitom djecom • Instrumenti za procjenu darovitosti <p>- Korišćenje ček listi</p> <p>- Korišćenje upitnika za procjenu nastavnika (učitelja/mentora/instruktor)</p> <p>- Korišćenje upitnika u kojima učenici procjenjuju svoje sposobnosti i interese</p> <p>- Korišćenje skala procjene, lista za provjeru i ostalih metoda koje se koriste u identifikacijskom procesu</p> <p>- Korišćenje vlastitih upitnika, od strane nastavnika, osmišljenih za identifikaciju darovitih i talentovanih učenika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obrazovanje darovitih u zemljama EU • Vježbanja u pravcu prilagođavanja nastave za darovite i talentovane učenike u osnovnim i srednjim školama, uz osposobljavanje za timski rad i saradnju sa relevantnim stručnjacima u vaspitnoj ustanovi i van nje, kao i sa roditeljima darovite djece • Predstavljanje priručnika koji će biti podijeljen polaznicima

<p>Očekivani ishodi po završetku programa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Unapređena pedagoška praksa; • Osposobljen pedagoški kadar za identifikaciju darovitih i talentovanih učenika; • Veća podrška darovitim i talentovanim učenicima; • Polaznici će izgraditi kriterijume za procjenu kvaliteta nastavnčkog rada sa darovitom i talentovanom djecom; • Polaznici će steći vještine prepoznavanja struktura i pojavnih oblika intelektualne, umjetničke i psihomotorne darovitosti i talenata; • Polaznici će podići svijest o greškama koje se prave prilikom procjene darovitosti; • Polaznici će steći vještinu korišćenja instrumenata za procjenu darovitosti; • Polaznici će biti osposobljeni za korišćenje ček listi i upitnika za procjenu nastavnika (učitelja/mentora/instruktor) • Polaznici će biti obučeni za samostalno kreiranje i primjenu upitnika u kojima učenici procjenjuju svoje sposobnosti i interese; • Polaznici će biti osposobljeni za primjenu skala procjene, lista za provjeru i ostalih metoda koje se koriste u identifikacijskom procesu; • Polaznici će steći vještinu korišćenja vlastitih upitnika za identifikaciju darovitih i talentovanih učenika koji se koriste u školskoj praksi; • Polaznici će intenzivnije podsticati darovite učenike - putem segregacije, akceleracije i obogaćivanja programa; • Polaznici će uticati na to da u našem obrazovnom sistemu nastava bude prilagođena darovitim i talentovanim učenicima, uz osposobljavanje za timski rad i saradnju sa relevantnim stručnjacima u vaspitnoj ustanovi i van nje, kao i sa roditeljima 	
<p>Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom Napomena: navesti samo za programe iz grupe prioritetnih oblasti stručnog usavršavanja</p>	<p>Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja</p>	<p>Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa</p>
<p>Ciljna grupa Napomena: Zaokružiti ciljnu grupu (jednu ili više njih) i precizirati predmete ili grupe predmeta</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Učitelji/nastavnici predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola; - Instruktori; - Mentori; - Direktori i pomoćnici direktora; - Pedagozi, - Socijalni radnici - Psiholozi, - Stručni saradnici; - Saradnici u nastavi; 	

	<ul style="list-style-type: none"> - Učenci; - Roditelji; - Predstavnici lokalne samouprave
Uslovi za uključivanje u program Napomena: navesti posebne uslove ukoliko su neophodni	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe. Namijenjen je polaznicima koji su na bilo koji način uključeni u obrazovni proces.</p> <p>Za vrijeme pandemije Covid-19 potrebno je da polaznici budu i korisnici Teams platforme</p>
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-25
Trajanje programa Napomena: navesti broj sati/dana obuke vodeći računa da je maksimalan broj sati 8 po danu	8 sati / 1 dan
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	<ul style="list-style-type: none"> • Seminar je visoko interaktivan, sa iznošenjem problematike sa kojom se učesnici susrijeću. • Diskusija i pronalaženje rješenja za konkretne situacije kroz predavanja i razmjenu iskustava, kao i praktične vježbe. • Prezentacije i rad na konkretnom zadatku, uz metode testiranja. • Metode u identifikacije darovitih i talentovanih. • Primjena standardiziranih mjernih instrumenata. • Evaluacija
Prostorni uslovi za realizaciju programa	<ul style="list-style-type: none"> • Teams platforma (za vrijeme posebnih mjera koje važe zbog pandemije Covid 19). • Dovoljno velika prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad, sa stolicama, adekvatnim stolovima ili mogućnost spajanja manjih stolova u veće
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> • Računari; • Teams platforma; • Dobra internet konekcija; • U slučaju ukidanja posebnih mjera koje važe za vrijeme trajanja pandemije Covid-19, realizacija seminara uživo u adekvatnim prostorijama podrazumijeva - projektor, projekciono platno, laptop za trenere, računare za polaznike, kopirani materijali za praćenje programa, softver koji obezbjeđuju realizatori projekta sa školama ili organizacijama u kojima se organizuje seminar
Online realizacija programa Napomena: u slučaju da se program po potrebi može organizovati i online navesti materijalno-	<p>Predviđena je onlajn realizacija programa preko Teams platforme. Broj učesnika je od 15 do 25, a trajanje programa je 8 sati (1 dan)</p>

tehničke uslove platformu, broj učesnika, trajanje i dr.	
---	--

2.7.2. ULOGA NASTAVNIKA U PODSTICANJU RAZVOJA DAROVITOSTI KOD DJECE

Opšti podaci	
Naziv programa	Uloga nastavnika u podsticanju razvoja darovitosti kod djece
Autori programa	mr Marija Vulcanović, pedagoškinja, JU Prva srednja stručna škola, Nikšić Snježana Bošković, profesorica istorije, JU OŠ „Olga Golović“, Nikšić
Realizatori programa	mr Marija Vulcanović, pedagoškinja, JU Prva srednja stručna škola, Nikšić Snježana Bošković, profesorica istorije, JU OŠ „Olga Golović“, Nikšić
Kontakt osoba	Odgovorna osoba Marija Vulcanović, pedagoškinja Adresa: Grudska mahala 3/70 Nikšić
E-mail	E-mail: draganicmarija@gmail.com
Broj telefona	Broj telefona: 068 333 656 i 068 808 164
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> - Upoznati nastavnike sa prednostima rane pedagoške identifikacije darovite djece - Saznati koji faktori ometaju adekvatnu identifikaciju darovite djece - Nastavnici će bolje razumjeti kako oni utiču na adekvatnu identifikaciju darovitih - Uvidjeti ulogu nastavnika u odabiru adekvatnih metoda i oblika rada sa darovitima -Upoznati se sa osnovnim karakteristikama nastavnika uspješnog u radu sa darovitima - Prepoznati osobine nastavnika/vaspitača uspješnog u radu sa darovitom djecom - Shvatiti ulogu nastavnika prilikom prevazilaženja teškoća sa kojima se susreću darovita djeca
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p>Uloga nastavnika kod identifikacije darovitih.</p> <p>Nastavnikova uloga kod pronalaženja i odabira metoda i oblika rada sa darovitima.</p> <p>Karakteristike nastavnika uspješnog u radu sa darovitom djecom.</p> <p>Uloga nastavnika kod prevazilaženja teškoća sa kojima se susreću darovita djeca.</p> <p>Načini osposobljavanja nastavnika za uspješan rad sa darovitim učenicima</p>
Očekivani ishodi po završetku programa	Nastavnici će uvidjeti kolika je njihova uloga u prepoznavanju i identifikaciji darovite djece, odabiru adekvatnih metoda i

	oblika rada sa darovitima, kako i pronalaženju načina za rješavanje problema i teškoća sa kojima se daroviti susreću. Darovita djeca predstavljaju svijetlu budućnost svakog društva. Odatle potreba da se tokom vaspitno-obrazovnog procesa razvoj njihovih natprosječnih sposobnosti podstakne na adekvatan način	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Profesori predmetne nastave u srednjim školama, stručni saradnici, direktori i pomoćnici direktora	
Uslovi za uključivanje u program		
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimum 20 - maksimum 30	
Trajanje programa	Jednodnevni seminar u trajanju od 8 sati (4 radionice), ukupno 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	<ol style="list-style-type: none"> 1. Metoda diskusije; 2. Metoda demonstracije; 3. Radionice; 4. Studija slučaja 5. Brainstorming; 6. Grupni rad; 7. Rad u paru; 8. Individualni rad 	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica prilagođena grupnom radu	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip čart, table, marker, kompjuter, LCD projektor, projekciono platno, papiri, hemijske olovke, štampani materijal za učesnike seminara	
Online realizacija programa	Office 365 i Microsoft Teams, jedan dan 8 sati obuke, minimalan broj učesnika 20, maksimalan 30 učesnika, kod učesnika instalirana aplikacija Teams na telefonu, kompjuteru ili laptopu, treneri posjeduju tehničku podršku	

2.8. KOMUNIKACIJA U ŠKOLI

2.8.1. EFIKASNA PEDAGOŠKA KOMUNIKACIJA

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>Efikasna pedagoška komunikacija</i>	
Autori programa	Bokan Danijela	
Realizatori programa	Bokan Danijela / Lalević Aleksandra	
Kontakt osoba	Bokan Danijela	
E-mail	dakab@t-com.me	
Broj telefona	069095017	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Razvijanje svijesti o značaju komunikacije kao i oblicima komunikacije i odnosima saradnje kao bazične pretpostavke za uspostavljanje dobrih socijalnih odnosa u školi; Poboljšanje odnosa u školi kao zajednička odgovornost za postizanje vaspitno-obrazovnih rezultata kroz poželjne modele komunikacije	
Sadržaji obuhvaćeni programom	Razvijanje svijesti o neophodnosti razvoja svih komunikacijskih kompetencija nastavnika; Razvijanje socijalnih i komunikacijskih kompetencija kroz sistemsku saradnju sa različitim partnerima	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	Produblјivanje znanja nastavnika o tehnikama uspješne komunikacije na času; osmišljavanje situacija i aktivnosti za primjenu komunikacijskih vještina; razvijanje saradničkih odnosa između svih aktera vaspitno-obrazovnog procesa	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Svi obrazovni programi III i IV stepena stručnog obrazovanja	Svi opšteobrazovni, stručno-teorijski i izborni predmeti
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici stručno-teorijskih predmeta: o Nastavnici praktične nastave o Organizatori praktičnog obrazovanja o Stručni saradnici o Saradnici u nastavi o Direktori i pomoćnici direktora 	
Uslovi za uključivanje u program		
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	20-25 učesnika	
Trajanje programa	Trajanje programa je 8 sati, tj. 1 radni dan	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka interaktivnog tipa	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Odgovarajuća sala za održavanje seminara	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa	Laptop	

(tehnička oprema i nastavna sredstva)	Projektor Internet Kancelarijski pribor (flomasteri, stikeri, flip-chart papir)
Online realizacija programa	Office 365 i Microsoft Teams, jedan dan 8 sati obuke, minimalan broj učesnika 20-maksimalan 30 učesnika, kod učesnika instalirana aplikacija Teams na telefonu, kompjuteru ili laptopu, treneri posjeduju tehničku podršku

2.8.2. KOMUNIKACIJSKE VJEŠTINE U VASPITNO-OBRAZOVNOM PROCESU

Opšti podaci		
Naziv programa	"Komunikacijske vještine u vaspitno-obrazovnom procesu"	
Autori programa	Dr Katarina Todorović	
Realizatori programa	Dr Katarina Todorović	
Kontakt osoba	Dr Katarina Todorović	
E-mail	katarinat@t-com.me	
Broj telefona	069-029-551	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Unapređenje komunikacije u vaspitno-obrazovnom procesu radi postizanja većeg kvaliteta i efekata nastavnog rada	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> - Značaj komunikacije za efekte vaspitno-obrazovnog procesa - Priroda i principi adekvatne komunikacije u vaspitno-obrazovnom procesu - Vrste komunikacije u nastavnom radu - Vrste poruka, barijere i njihove posljedice - Aktivno slušanje 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<ul style="list-style-type: none"> - Nastavnici poznaju značaj komunikacije za razvoj čovjeka, njegovih vrijednosnih stavova i odnosa sa društvenom sredinom. - Objašnjavaju tipove komunikacije i mogućnosti koje pruža u procesu ostvarivanja ciljeva u vaspitno-obrazovnom procesu. - Vrednuju adekvatan proces komunikacije na kojem je baziran kompletan nastavni rad - Realizuju kvalitetan nastavni rad ostvarivanjem ciljeva koji pretpostavljaju adekvatan odnos pojedinca sa grupom, grupe sa pojedincem i pojedinca sa pojedincem 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Svi nastavnici, stručni saradnici i direktori škola	
Uslovi za uključivanje u program	/	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	od 25 do 35 učesnika	
Trajanje programa	Program se realizuje kao jednodnevni seminar u trajanju od 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	<p>Seminari se organizuju kroz interaktivni i radioničarski rad, sa minilekcijama koje prethode svakoj temi i sistematizuju je na kraju.</p> <p>Specifičnost rada na seminaru ogleda se u tome što su učesnici seminara u situaciji da osjete i realizuju situacije u kojima su i efikasni i neefikasni i ravnopravni i neravnopravni, kao i zadovoljni i nezadovoljni komunikatori. Naći se u ulozi samog vaspitanika znači doživjeti sebe iz drugog ugla i samim tim korigovati nedostatke, jer</p>	

	<p>iskustveno učenje doprinosi neuporedivo većem razumijevanju problema i primjeni naučenog.</p> <p>Poslije seminara nastavnici koriste nadograđene tehnike i karakteristike komuniciranja u svom redovnom nastavnom radu</p>
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Nespecifični uslovi, određena sala/učionica sa 7 većih stolova i 36 stolica, provjetren prostor sa adekvatnom svjetlošću
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Video projektor, flip chart table i papir, flomasteri, papiri A 4, i sl. potrošni materijal
Online realizacija programa	Da

2.8.3. KOMUNIKACIJOM DO RJEŠENJA

Opšti podaci		
Naziv programa	KOMUNIKACIJOM DO RJEŠENJA	
Autori programa	Autori programa Aleksandra Radoman, mr Sava Kovačević, Jelena Nikčević	
Realizatori programa	Autori programa Aleksandra Radoman, mr Sava Kovačević, Jelena Nikčević	
Kontakt osoba	Aleksandra Radoman	
E-mail	obrazuj.me@gmail.com	
Broj telefona	+38267503837	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Unaprijediti komunikacijske obrasce koji se koriste u nastavi; ❖ Definisane ključnih indikatora uspješne komunikacije; ❖ Osvjestiti dominantni vid komunikacije u učionici; ❖ Osvijestiti komunikacijske stilove koje profesionalci u učionici koriste; ❖ Unaprijediti lične i profesionalne komunikacijske kompetencije profesionalaca u nastavi 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vrste komunikacije, ✓ Verbalna komunikacija, ✓ Neverbalna komunikacija, ✓ Komunikacijski stilovi, ✓ Samoprocjena komunikacijskog stila, ✓ Asertivna komunikacija, ✓ Povratna informacija, ✓ Teorija odnosa, ✓ „Ja poruke” 	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	Da profesionalci koji izvode nastavu znaju kako da prepoznaju i procjene određeni stil komunikacije koji je dominantan u učionici, da su sposobni da urade samoprocjenu svog komunikacijskog stila, i da su sposobni da podrže mlade/učenike u procjeni njihovih komunikacijskih stilova. Takođe je jedan od ključnih ciljeva da profesionalci koji izvode nastavu budu sposobni da primjene uspješne komunikacijske modele i da budu osposobljeni da ih koriste dugoročno	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa		
Uslovi za uključivanje u program	Motivisanost i dobrovoljnost za rad na svojim ličnim i profesionalnim kompetencijama	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalni broj učesnika je 20, a maksimalni 35	
Trajanje programa	Program traje 16 sati/2 dana raspodjeljenih sa pauzom između obuka od 2 sedmice za realizaciju prvog dijela prakse	

Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	<p>Metode i tehnike rada koje će se koristiti tokom obuke su: interaktivne radionice, prezentacije, simultana individualna aktivnost, studije slučaja, igre uloga, akvarijum, mini-lekcije, grupne diskusije, pojedinačne i grupne prezentacije, rad u parovima, rad u malim grupama, tehnika akvarijuma, kooperativno učenje, timski rad, caffè montenegro i davanje/primanje povratne informacije.</p> <p>Osnovni principi u realizaciji treninga se ogledaju kroz:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zastupljenost teorije i prakse, • Orijehtacija ka procesu, • Nastavnik i učenik kao resursi u obrazovnom procesu gdje je učenje usmjereno ka učeniku/ci, • Iskustveno učenje, • Razumijevanje i korišćenje kritičke analize
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Prostorija 40m ² pogodna za rad u krugu
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Laptop, projektor, flip chart table
Online realizacija programa	Program se može realizovati putem Zoom platforme ili Microsoft Teams platforme. Broj učesnika je od 20 do 35 učesnika

2.8.4. NLP ZA NASTAVNIKE

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>NLP za nastavnike</i>
Autori programa	Danka Četković i Aleksandra Anđelić- NLP Network
Realizatori programa	Danka Četković i Aleksandra Anđelić- NLP Network
Kontakt osoba	Danka Četković
E-mail	danka.cetkovic@gmail.com
Broj telefona	067 59 85 85
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>- Unaprijediti vještine nastavnika koje će im omogućiti kvalitetniji odnos sa učenicima i veću efikasnost u radu, a koje se odnose se na napredne komunikacione vještine i vještine prezentovanja koristeći napredne tehnike Neuro Lingvističkog Programiranja (NLP)</p> <p>- Unapređujući vještine nastavnog kadra, smanjiti stres kod nastavnika i učenika usljed nerazumijevanja i neadekvatne komunikacije, ali i stalnih promjena u okruženju kojima su svi izloženi</p>
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p>Program se zasniva na NLP metodologiji (Neuro Lingvističko Programiranje). Ova metodologija je nastala 70-tih godina XX vijeka u SAD. NLP obuhvata osnove psihologije, komunikologije, lingvistike i čini metodologiju, jednostavnu za proučavanje, ali sa izuzetnim rezultatima na polju postizanja kvalitetnije komunikacije, boljih međuljudskih odnosa i rada sa ljudima, u oblastima obrazovanja, liderstva i upravljanja i razvoja zaposlenih, prevazilaženje stresnih i konfliktnih situacija, jačanja samopouzdanja i ostvarivanju ciljeva i postizanja uspjeha.</p> <p>Obzirom na jednostavnost proučavanja, jednako je zanimljiv i efikasan i kod djece i odraslih.</p> <p>Program obuhvata ključne NLP tehnike za unapređenje rada nastavnika u radu sa djecom:</p> <p>NLP komunikacione tehnike- služe nastavnicima kako da prepoznaju različite stilove u komunikaciji svojih učenika i da se usklade sa njima, u cilju kvalitetnije komunikacije i postizanja boljeg uspjeha učenika. Primarni sistem reprezentacije je model neuro-lingvističkog programiranja i omogućava da otkrijemo kako ljudski um procesira informacije, odnosno otkriva nam šta i kako neko misli.</p> <p>Svi mi kreiramo reprezentacije svijeta koji nas okružuje koristeći pet osnovnih čula - vid, sluh, dodir, ukus i miris. Naše misli su u našim glavama kodirane kroz slike, zvukove, osjećaje, pokrete, mirise i ukuse. U vezi sa tim, razlikujemo i 3 velika sistema reprezentacije - vizuelni (slike), auditivni (zvukovi) i kinestetički (osjećaji, pokreti, mirisi i ukusi).</p> <p>Svi mi, pa i naši učenici koriste sva tri sistema reprezentacije, ali je jedan u većini slučajeva dominantan. To čini da razumijemo one koji su nam slični, a u disharmoniji</p>

	<p>smo sa različitim sisitemima. Jako je važno da nastavnici poznaju reprezentativne sisteme kako bi svoja izlaganja prilagodili razumijevanju učenicima, bez obzira na njihove reprezentativne sisteme.</p> <p>NLP tehnike za motivaciju učenika- Svako dijete je priča za sebe, nastavnicima nije uvijek jednostavno da prepoznaju, šta je to što pokreće svakog učenika, posebno u brojnim odjeljenjima. Neki učenici se motivišu nagradama i ciljevima, dostignućima, pohvalama. Dok neki učenici lako prepoznaju problem i znaju šta treba da izbjegnu, jer im je jasno šta ne žele i upravo to ih i pokreće.</p> <p>NLP tehnike za prevazilaženje konfliktnih situacija- U zavisnosti od toga koliko smo otvoreni i sposobni da sagledamo stvari i iz „drugog ugla“, smanjicemo i prostor za konfliktnu situaciju. Po prirodi stvari najčešće polazimo „iz svojih cipela“; ne shvatamo druge, ne razumijemo to što žele da nam kažu jer su suviše drugačiji od nas. Svađe često nastaju zbog prekršenog dogovora, ako na ponašanje koje odstupa od dogovorenog blagovremeno skrenemo pažnju, konflikt je moguće izbjeći. Ukoliko se plašimo reakcije druge strane, možemo poraditi na unapređenju svojih vještina davanja povratne informacije.</p> <p>Vještine davanja konstruktivnih razvojnih povratnih informacija, koje pomažu u procesu učenja. Kada je u pitanju tehnika davanja povratnih informacija, opasnost se krije u tome da povratna informacija sadrži nepreciznu, neprijatnu kritiku ili se sastoji samo od pohvala, koja prija, ali je loša za proces učenja. Kvalitetna povratna informacija poboljšava uspjeh u učenju i pomaže učenicima da napreduju.</p>	
<p>Očekivani ishodi po završetku programa</p>	<p>Prepoznajući različite stilove u komunikaciji, načine kako da se usklade ili otkriju ključne motivatore kod djece, kao i usvajanje naprednog načina davanja konstruktivnih i razvojnih povratnih informacija, nastavnici će biti u stanju, da izgrade mnogo kvalitetniji odnos sa učenicima, doprinijeće i tome da učenici lakše usvajaju gradivo i budu motivisaniji za učenje.</p> <p>Takođe, u velikoj mjeri će se smanjiti stres i kod učenika i nastavnika zbog neadekvatne komunikacije i nerazumijevanja</p>	
<p>Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom</p>	<p>Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja</p>	<p>Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa</p>
<p>Ciljna grupa</p>	<p>Nastavnici svih profila, osnovnih i srednjih škola Saradnici u nastavi</p>	
<p>Uslovi za uključivanje u program</p>		
<p>Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi</p>	<p>10 minimalni broj učesnika 20 maksimalni broj učesnika</p>	

Trajanje programa	16 sati/ 2 dana
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Predavanja, ppt, diskusija, rad u manjim grupama, praktični zadaci
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Osvijetljena i prostrana prostorija, sjedjenje u polukrugu bez stolova
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Laptop računar, projektor, flip chart tabla
Online realizacija programa	Program se može realizovati online, koristeći Zoom platformu, do 25 učesnika, s tim da svaki učesnik koristi jedan računar. Trajanje programa 16 sati

2.8.5. NLP ZA LIDERE U OBRAZOVANJU

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>NLP za lidere u obrazovanju</i>
Autori programa	Danka Četković i Aleksandra Anđelić- NLP Network
Realizatori programa	Danka Četković i Aleksandra Anđelić- NLP Network
Kontakt osoba	Danka Četković
E-mail	danka.cetkovic@gmail.com
Broj telefona	067 59 85 85
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> - Unaprijediti liderske vještine direktora i pomoćnika i tako povećati njihovu efikasnost u radu - Efikasnim liderstvom će se povećati stepen zadovoljstva i efikasnosti u radu njihovih saradnika
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p>Program se zasniva na NLP metodologiji (Neuro Lingvističko Programiranje). Ova metodologija je nastala 70-tih godina XX vijeka u SAD. NLP obuhvata osnove psihologije, komunikologije, lingvistike i čini metodologiju, jednostavnu za proučavanje, ali sa izuzetnim rezultatima na polju postizanja kvalitetnije komunikacije, boljih međuljudskih odnosa i rada sa ljudima, u oblastima obrazovanja, liderstva i upravljanja i razvoja zaposlenih, prevazilaženje stresnih i konfliktnih situacija, jačanja samopouzdanja i ostvarivanju ciljeva i postizanja uspjeha.</p> <p>Obzirom na jednostavnost proučavanja, jednako je zanimljiv i efikasan i kod djece i odraslih.</p> <p>Program obuhvata ključne NLP tehnike za unapređenje rada direktora i pomoćnika:</p> <p>NLP komunikacione tehnike- služe direktorima i pomoćnicima da prepoznaju različite stilove u komunikaciji svojih zaposlenih i da se usklade sa njima, u cilju kvalitetnije komunikacije i postizanja boljih rezultata u radu. Primarni sistem reprezentacije je model neuro-lingvističkog programiranja i omogućava da otkrijemo kako ljudski um procesira informacije, odnosno otkriva nam šta i kako neko misli.</p> <p>U vezi sa tim, razlikujemo i 3 velika sistema reprezentacije - vizuelni, auditivni i kinestetički.</p> <p>Svi mi, pa i naši sagovornici koriste sva tri sistema reprezentacije, ali je jedan u većini slučajeva dominantan. To čini da razumijemo one koji su nam slični, a u disharmoniji smo sa različitim sistemima. Jako je važno da rukovodioci poznaju reprezentativne sisteme kako bi ostavili veći stepen razumijevanja sa svojim zaposlenima.</p> <p>NLP tehnike efikasno delegiranje- od izuzetne važnosti je da rukovodioci razvijaju svoje zaposlene i da prenose na svoje timove jasne i precizne instrukcije. Precizna i asertivna komunikacija, bez pretpostavki i ličnih očekivanja je ključ kvalitetne saradnje.</p> <p>NLP tehnike za motivaciju zaposlenih- Timovi su sačinjeni od pojedinaca sa različitim preferencijama u razmišljanju, vrijednostima, motivatorima, umijeće rukovodilaca se ogleda u tome, da to prepozna i razvije svoj pristup u radu sa zaposlenima, uvažavajući sve njihove različitosti</p>

	<p>Vještine davanja konstruktivnih razvojnih povratnih informacija, koje pomažu u procesu učenja. Kada je u pitanju tehnika davanja povratnih informacija, opasnost se krije u tome da povratna informacija sadrži nepreciznu, neprijatnu kritiku ili se sastoji samo od pohvala, koja prija, ali je loša za proces učenja. Kvalitetna povratna informacija poboljšava uspjeh u učenju i pomaže učenicima da napreduju.</p> <p>NLP tehnike za unapređenje vještina prezentovanja i javnog nastupa- direktori i pomoćnici u svom opisu posla su često izloženi javnom izlaganju i prezentovanju. Kod mnogih to izaziva stres i nervozu, zato je neophodno raditi na savladavanju tehnika za efektan javni nastup i prezentovanje</p>	
Očekivani ishodi po završetku programa	<ul style="list-style-type: none"> - Prepoznajući različite stilove u komunikaciji, načine kako ostavre kvalitetniju komunikaciju sa zaposlenima, dopriniće se kvalitetnijem timskom radu. - Direktori i pomoćnici će naučiti kako da efikasno delegiraju, shodno specifičnostima zaposlenih, čineći da se zadaci efikasnije obavljaju, ali i da se zaposleni dodatno motivišu i lično i profesionalno razvijaju i napreduju. - Direktori i pomoćnici će naučiti efikasnu tehniku za davanje povratnih informacija zaposlenima u korektivne ili razvojne svrhe. - Direktori i pomoćnici će naučiti tehnike za efektan i efikasan javni nastup, što je neophodno svima na rukovodećim pozicijama. <p>Takođe, u velikoj mjeri će se smanjiti stres i kod rukovodilaca i nastavnika, koji nastaje usljed neadekvatne komunikacije i nerazumijevanja</p>	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Direktori i pomoćnici	
Uslovi za uključivanje u program		
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10 minimalni broj učesnika 20 maksimalni broj učesnika	
Trajanje programa	16 sati/ 2 dana	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Predavanja, ppt, diskusija, rad u manjim grupama, praktični zadaci	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Osvjetljena i prostrana prostorija, sjedjenje u polukrugu bez stolova	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Laptop računar, projektor, flip chart tabla	
Online realizacija programa	Program se može realizovati online, koristeći Zoom platformu, do 25 učesnika, s tim da svaki učesnik koristi jedan računar. Trajanje programa 16 sati	

2.8.6. KOMPETENCIJE ODJELJENJSKOG STARJEŠINE U RADU SA UČENICIMA I RODITELJIMA

Opšti podaci	
Naziv programa	Kompetencije odjeljenjskog starješine u radu sa učenicima i roditeljima
Autori programa	Lidija Lazarević, nastavnica, Srednja elektrotehnička škola „Vaso Aligrudić”, Podgorica Jelena Bogičević, nastavnica, Srednja elektrotehnička škola „Vaso Aligrudić”, Podgorica Marija Žeželj, nastavnica, Srednja elektrotehnička škola „Vaso Aligrudić”, Podgorica
Realizatori programa	Lidija Lazarević, nastavnica, Srednja elektrotehnička škola „Vaso Aligrudić”, Podgorica Jelena Bogičević, nastavnica, Srednja elektrotehnička škola „Vaso Aligrudić”, Podgorica Marija Žeželj, nastavnica, Srednja elektrotehnička škola „Vaso Aligrudić”, Podgorica
Kontakt osoba	Lidija Lazarević
E-mail	lazarevic880@gmail.com
Broj telefona	069 326 029
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Unapređivanje znanja, vještina i kompetencija odjeljenjskog starješine u pedagoškom, organizacionom i administrativnom aspektu njegovog rada. • Unapređivanje kompetencije odjeljenjskog starješine u oblasti komunikacije i stilova rada odjeljenjskog starješine. • Unapređivanje vještina saradnje odjeljenjskog starješine sa učenicima. • Unapređivanje vještina saradnje odjeljenjskog starješine sa odjeljenjskim vijećem. • Unapređivanje vještina saradnje odjeljenjskog starješine sa roditeljima
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uloge razrednog starješine - pedagoška, organizaciona, administrativna 2. Aktivnosti odjeljenjskog starješine: <ul style="list-style-type: none"> - aktivnosti u vezi sa učenicima - aktivnosti u vezi sa odjeljenjskim vijećem - aktivnosti u vezi sa roditeljima učenika - pedagoška dokumentacija odjeljenjskog starješine 3. Kompetencije odjeljenjskog starješine: <ul style="list-style-type: none"> - kompetencije komunikacije - kompetencije rukovođenja i organizacije - kompetencije rada u timu 4. Identifikovanje potreba učenika i podrška napredovanju učenika 5. Saradnja sa odjeljenjskim vijećem 6. Principi i sadržaji saradnje sa roditeljima

Očekivani ishodi po završetku programa obuke	Po završetku obuke nastavnik će moći da: <ul style="list-style-type: none"> • Identifikuje potrebe učenika, pravovremeno uočava probleme učenika i planira odgovarajuću podršku učeniku. • Na odgovarajući način komunicira sa učenikom i roditeljem učenika. • Prati redovnost pohađanja nastave i postignuća učenika. • Aktivno saraduje sa odjeljenjskim vijećem u pružanju obrazovno-vaspitne podrške učeniku. • Planira i realizuje zajednički rad odjeljenjskog starješine i roditelja učenika. • Evaluira svoj rad kao odjeljenjskog starješine 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	-	
Ciljna grupa	- Nastavnici srednjih škola	
Uslovi za uključivanje u program	Nastavnik predmeta ili modula u srednjoj školi	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-25	
Trajanje programa	8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Savremene metode rada	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Interaktivne table sa pratećim softverom Projektor, LT Pristup internetu Flip chart	
Online realizacija programa	Program se može realizovati online	

3. DRUGE OBLASTI STRUČNOG USAVRŠAVANJA

3.1. RAZVOJ KLJUČNIH KOMPETENCIJA

3.1.1. OBRAZOVANJE NASTAVNIKA ZA KLJUČNE KOMPETENCIJE U OSNOVNOM I SREDNJEM OBRAZOVANJU

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Obrazovanje nastavnika za ključne kompetencije u osnovnom i srednjem obrazovanju</i>
Autori programa	Maja Jukić, dipl. ing. el., Ključni stručnjak za obuku nastavnika na IPA projektu „Implementacija ključnih kompetencija u obrazovni sistem Crne Gore“ Boris Ćurković, dipl. ing. el, Voditelj projekta i Ključni stručnjak na IPA projektu „Implementacija ključnih kompetencija u obrazovni sistem Crne Gore Srđan Verbić, dr.sc., kratkoročni stručnjak na IPA projektu „Implementacija ključnih kompetencija u obrazovni sistem Crne Gore“
Realizatori programa	Maja Jukić Srđan Verbić Boris Ćurković Rajko Kosović
Kontakt osoba	Maja Jukić
E-mail	m.jukic@eprd.pl;
Broj telefona	+382-20-408-097
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Opšti cilj programa: Unapređivanje kompetencija nastavnika za implementaciju ključnih kompetencija u procesu nastave i učenja Specifični ciljevi programa: 1. Upoznavanje nastavnika s Evropskim i Crnogorskim okvirom za ključne kompetencije 2. Motivisanje nastavnika za primjenu strategija učenja i metoda podučavanja za obrazovanje za ključne kompetencije 3. Predstavljanje instrumenata za pripremu, sprovođenje i vrednovanje nastave za ključne kompetencije 4. Uočavanje i navođenje načina kako se svaka od ključnih kompetencija može primijeniti u predmetima/modulima koje predaju 5. Razmjenjivanje primjera pripreme, realizacije i vrednovanja nastave koja uključuje ključne kompetencije 6. Izrađivanje individualne ili grupne pripreme za dostizanje ključnih kompetencija
Sadržaji obuhvaćeni programom	Evropski i Crnogorski okvir za ključne kompetencije Strategije učenja i podučavanja za ključne kompetencije Priručnik za nastavu za ključne kompetencije Formativno vrednovanje dostizanja ključnih kompetencija
Očekivani ishodi po završetku programa	Nakon završetka obuke i implementacije naučenog tokom obuke, nastavnici: 1. Primjenjuju Crnogorski okvir za ključne kompetencije u procesu nastave i učenja 2. Primjenjuju strategije učenja i metoda podučavanja za obrazovanje za ključne kompetencije 3. Koriste instrumente za pripremu, sprovođenje i vrednovanje nastave za ključne kompetencije

	<p>4. Navode načine kako se svaka od ključnih kompetencija može primijeniti u njihovim predmetima/modulima</p> <p>5. Planiraju aktivnosti za obrazovanje za ključne kompetencije (godišnje planiranje, scenario za nastavu u nastavnim i vannastavnim aktivnostima)</p> <p>6. Izrađuju individualnu ili grupnu pripremu za dostizanje ključnih kompetencija (po mogućnosti na nivou škole, planiranju u godišnjem planu) i plan praćenja i vrednovanja</p>	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<p>Obrazovanje za ključne kompetencije se implementira kroskurikularno za jednu ili više ključnih kompetencija.</p> <p>Obrazovanje za ključne kompetencije je primjenljivo za sve obrazovne programe / programe obrazovanja</p>	<p>Obrazovanje za ključne kompetencije se implementira kroskurikularno za jednu ili više ključnih kompetencija, na nivou predmeta/modula, grupe srodnih predmeta/modula na nivou aktiva i grupe predmeta/modula iz raznorodnih područja, po mogućnosti na nivou škole. Obrazovanje za ključne kompetencije je primjenljivo za sve predmete i za sve module u okviru svakog obrazovnog programa i svih vannastavnih i vanškolskih aktivnosti</p>
Ciljna grupa	Svi nastavnici u srednjem stručnom obrazovanju (U okviru IPA projekta, ciljna skupina su 900 nastavnika razredne nastave i 960 nastavnika STEM predmeta u osnovnom i srednjem obrazovanju što podrazumijeva proporcionalno ukupnom broju nastavnika i nastavnike stručnih predmeta/modula u inženjerstvu)	
Uslovi za uključivanje u program	Nema uslova niti ograničenja za uključivanje u program obuke	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Svi nastavnici u osnovnom i srednjem obrazovanju (U okviru IPA projekta, ciljna skupina su 900 nastavnika razredne nastave i 960 nastavnika STEM predmeta u osnovnom i srednjem obrazovanju)	
Trajanje programa	Dva dana po 8 sati, ukupno 16 sati od čega 12 sati efektivno	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	<p>Metode i tehnike rada koje će se koristiti tokom obuke su: ledolomac, <i>brainstorming</i> radionički rad, prezentacije, individualna aktivnost, rad na tekstu, grupne diskusije, pojedinačne i grupne prezentacije, rad u parovima, rad u malim grupama i davanje/primanje povratne informacije.</p> <p>Kreiranje nastave za ključne kompetencije, izrada akcionog plana i evaluacija obuke.</p> <p>Naglasak je na radioničkom radu učesnika tokom obuke i njihovoj međusobnoj interakciji i interakciji s trenerima uz kratke teorijske uvode za svaku od predviđenih tema</p>	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Prostorija veličine i oblika učionice za 15-30 učesnika sa projektorom, projektnim platnom, <i>flip-chart</i> tablom i nefiksiranim stolicama i stolovima	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju	Laptop i projektor; <i>Flip-chart</i> tabla i blok pripadajućih papira; flomasteri u boji; <i>post-it</i> papirići; ostali pribor za radionički rad;	

programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	
Online realizacija programa	<p>U slučaju online izvođenja, potrebna je Zoom platforma za maksimalno 100 učesnika prvog dana i 15-30 učesnika drugog dana obuke. Takođe su potrebni alati i aplikacije Mentimeter za prikupljanje i prikazivanje očekivanja učesnika, Mindmeister za izradu digitalnih mapa uma, Quizmaker za kviz o ishodima učenja i pripadajućim kompetencijama korišćenje e-upitnika na Zoom platformi, poveznice na digitalne materijale o ključnim kompetencijama izrađene od EU i sl. kao i aplikacija za online evaluacije</p>

3.1.2. STVARANJE PRETPOSTAVKI ZA INTEGRACIJU KLJUČNIH KOMPETENCIJA U NASTAVU I UČENJE NA NIVOU INSTITUCIJE PLANIRANJEM, PROCJENJIVANJEM I EVALUACIJOM

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>Stvaranje pretpostavki za integraciju ključnih kompetencija u nastavu i učenje na nivou institucije planiranjem, procjenjivanjem i evaluacijom</i>	
Autori programa	Boris Ćurković, Maja Jukić, Rajko Kosović	
Realizatori programa	Boris Ćurković, Maja Jukić, Rajko Kosović (obuku u pravilu realizuju dva trenera)	
Kontakt osoba	Rajko Kosović	
E-mail	rajko.kosovic@t-com.me	
Broj telefona	067 226 247	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<p>Opšti cilj programa: Bolje razumijevanje značaja, primjene i integracije ključnih kompetencija u nastavu i učenje na svim nivoima cjeloživotnog učenja</p> <p>Specifični ciljevi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Upoznavanje učesnika sa Evropskim i Crnogorskim okvirom za ključne kompetencije. • Upoznavanje učesnika sa ulogom uprave škole u procesu razvoja ključnih kompetencija. • Motivisanje uprava škola da stvore okruženje koji pogoduje integrisanju ključnih kompetencija u nastavu i učenje. • Sprovođenje monitoringa i evaluacije implementacije integracije ključnih kompetencija. • Izrađivanje školskih planova za dostizanje ključnih kompetencija 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Evropski referentni okvir i Crnogorski okvirni program ključnih kompetencija • Strategije učenja i podučavanja za ključne kompetencije • Samoevaluacija dostizanja ključnih kompetencija • Standardi kvaliteta za ključne kompetencije • Primjeri dobre prakse ojačavanja ključnih kompetencija na nivou škole 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Nakon završetka obuke, polaznici:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Primjenjuju Crnogorski okvirni program ključnih kompetencija u procesu nastave i učenja na nivou škole • Navode načine kako se svaka od ključnih kompetencija može primijeniti u školskim predmetima/modulima • Primjenjuju školske strategije učenja i metoda podučavanja za integraciju ključnih kompetencija u nastavu i učenje • Koriste instrumente za dokumentovanje postignuća u ključnim kompetencijama, kao i načine izvještavanja o osiguranju kvaliteta ključnih kompetencija kroz samoevaluaciju ustanove • Planiraju aktivnosti za integraciju ključnih kompetencija (godišnji plan rada, plan samoevaluacije ključnih kompetencija, plan ojačavanja ključnih kompetencija u nastavnim i vannastavnim aktivnostima) 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa

obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Budući da je program o ključnim kompetencijama, relevantan je za sve obrazovne programe. Potrebno je integrisati ishode učenja ključnih kompetencija iz Crnogorskog okvirnog programa ključnih kompetencija za ISCED nivo 3 s ishodima učenja svakog obrazovnog programa	Program obuke je relevantan za sve predmete/module u svim programima
Ciljna grupa	Školski upravljački timovi: direktori, pomoćnici direktora, stručni saradnici	
Uslovi za uključivanje u program	Nijesu neophodni posebni uslovi za uključivanje u program	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalno 15, maksimalno 30 učenika (optimalno 20 učenika)	
Trajanje programa	Jedan dan, 8 sati, od čega je 6 sati efektivno (četiri radionice po 1,5 sat). Nakon programa učesnici izrađuju zadatak kroz individualni ili grupni rad (opterećenje - 8 sati)	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	<p>Metode i tehnike rada koje će se koristiti tokom obuke su: ledolomac, brainstorming radionički rad, prezentacije</p> <p>Oblici rada: individualna aktivnost, grupne diskusije, rad u parovima, rad u malim grupama i davanje/primanje povratne informacije, izrada akcionog plana i evaluacija obuke.</p> <p>Naglasak je na radioničkom radu učesnika tokom obuke i njihovoj međusobnoj interakciji i interakciji s trenerima uz kratke teorijske uvode za svaku od predviđenih tema</p>	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Prostorija veličine i oblika učionice za 25-30 učenika sa projektorom, projektnim platnom, flip-chart tablom i nefiksiranim stolicama i stolovima	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Laptop i projektor; Flip-chart tabla i blok pripadajućih papira; flomasteri u boji; post-it papirići; ostali pribor za radionički rad	
Online realizacija programa	Program se može realizovati online na www.zoom.us platformi. Treneri i učesnici trebaju imati računar (po jedan za učesnika) s mikrofonom i kamerom. U slučaju online realizacije podesna veličina grupe je kao i uživo. Obuka se, prema preferenciji i dostupnosti učesnika može izvoditi kao cjelodnevna (tokom jednog dana) ili dva puta po pola dana	

KOMPETENCIJA VIŠEJEZIČNOSTI

3.1.3. KOMPETENCIJA VIŠEJEZNIČNOSTI KROZ JEZIK STRUKE

Opšti podaci	
Naziv programa	Kompetencija višejezičnosti kroz jezik struke
Autori programa	Lidija Lazarević, nastavnik engleskog jezika, Elektrotehnička škola „Vaso Aligrudić”, Podgorica Jelena Bogičević nastavnik engleskog jezika, Elektrotehnička škola „Vaso Aligrudić”, Podgorica
Realizatori programa	Lidija Lazarević, nastavnik engleskog jezika, Elektrotehnička škola „Vaso Aligrudić”, Podgorica Jelena Bogičević nastavnik engleskog jezika, Elektrotehnička škola „Vaso Aligrudić”, Podgorica
Kontakt osoba	Lidija Lazarević
E-mail	lazarevic880@gmail.com
Broj telefona	069 326 029
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Razvoj stavova nastavnika o značaju ključne kompetencije višejezičnosti za dalje školovanje i profesionalni razvoj učenika. • Unapređenje kompetencija nastavnika u razumijevanju kompetencije višejezičnosti i njen razvoj kod učenika kroz jezik struke iz različitih sektora i oblasti (elektrotehnika, mehatronika, građevina, turizam, ugostiteljstvo, trgovina, usuge, zdravstvo i dr) u modernom nastavnom procesu. • Bolja metodička i didaktička organizacija realizacije modula jezika struke. • Pronalaženje adekvatne literature i izvora za pripremu i izvođenje nastavnog procesa kao podrška razvoju kompetencije višejezičnosti kod učenika
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p>7. Razvoj stavova nastavnika o značaju ključne kompetencije višejezičnosti za dalje školovanje i profesionalni razvoj učenika.</p> <p>8. Unapređenje kompetencija nastavnika u razumijevanju kompetencije višejezičnosti i njen razvoj kod učenika kroz jezik struke iz različitih sektora i oblasti (elektrotehnika, mehatronika, građevina, turizam, ugostiteljstvo, trgovina, usuge, zdravstvo i dr) u modernom nastavnom procesu.</p> <p>9. Bolja metodička i didaktička organizacija realizacije modula jezika struke.</p> <p>10. Pronalaženje adekvatne literature i izvora za pripremu i izvođenje nastavnog procesa kao podrška razvoju kompetencije višejezičnosti kod učenika</p>
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>Po završetku obuke nastavnik će:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Razumijeti kompetenciju višejezičnosti u svjetlu jezika struke; • Moći da uradi analizu potreba učenika za znanjima jezika iz struke konkretnog programa i razreda, imajući u vidu vještine (reading, speaking, listening i writing);

	<ul style="list-style-type: none"> • Biti sposoban da na najbolji način prezentuje ESP tekstove u cilju boljeg usvajanja ESP terminologije i razvoj kompetencije višejezičnosti; • Prilagoditi aktivnosti na času jezika struke tako da budu relevantne za oblasti koje učenici izučavaju; • Pratiti postignuća u razvoju kompetencije višejezičnosti učenika i vrednovati ih; • Podsticati zainteresovanost učenika za druge nastavne predmete i module iz oblasti struke u cilju unapređenja komunikacije i kompetencije višejezičnosti; • Evaluirati rezultat svog rada i rada sa učenicima na jeziku struke; • Razviti kod učenika vještine da duže govori i prati argumentaciju na teme iz struke, da čita i razumije članke i izvještaje koji obrađuju sadržaje iz struke, da komunicira dovoljno tačno i spontano o temama iz oblasti struke 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> - Elektrotehničar računarskih sistema i mreža - Elektrotehničar za razvoj veb i mobilnih aplikacija - Elektrotehničar elektronskih komunikacija - Elektrotehničar elektronike - Elektrotehničar energetike - Tehničar mehatronike - Kozmetički tehničar - Frizer - Konobar - Kuvar - Građevinski tehničar - Tehničar automehatronike i dr. 	<ul style="list-style-type: none"> - Engleski jezik u informacionoj tehnologiji - Engleski jezik u veb i mobilnim aplikacijama - Engleski jezik u elektronskoj komunikaciji - Engleski jezik u elektronici - Engleski jezik u elektroenergetici - Engleski jezik u mehatronici - Strani jezik u modulima različitih obrazovnih programa <p>Nastava ESP u programima opšteg engleskog jezika za različite obrazovne programe</p>
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti: <ul style="list-style-type: none"> <u>Nastavnici engleskog i drugih stranih jezika</u> o Nastavnici praktične nastave iz sljedećih oblasti: o Organizatori praktičnog obrazovanja o Stručni saradnici o Saradnici u nastavi o Direktori i pomoćnici direktora o Instruktori praktičnog obrazovanja o Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	Završen studijski program iz stranog jezika	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-25	
Trajanje programa	8 sati	

Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Savremene metode rada
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Interaktivne table sa pratećim softverom Projektor, LT Pristup internetu Flip chart
Online realizacija programa	Program se može realizovati online, koristeći Zoom platformu, do 25 učesnika

STEM KOMPETENCIJA

3.1.4. ŠKOLSKI STEAM PROJEKTI

Opšti podaci	
Naziv programa	ŠKOLSKI STEAM PROJEKTI
Autori programa	Prof. dr Dijana Vučković, Dr Branko Anđić
Realizatori programa	Prof. dr Dijana Vučković, Dr Branko Anđić
Kontakt osoba	Prof. dr Dijana Vučković
E-mail	dijanav@ucg.ac.me
Broj telefona	0038268160140
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Unapređenje profesionalnih kompetencija nastavnika za pripremu i realizaciju STEAM projekata na nivou škole; • Usavršavanje nastavnika u oblasti razvoja i priprema nastavnih planova za realizaciju STEAM nastavnih sadržaja; • Upoznavanje nastavnika sa inovativnim metodama neophodnim za planiranje i realizaciju STEAM projekata na nivou škole
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Savremeni pristupi u STEAM obrazovanju; 2. Uloge nastavnika u STEAM projektnoj nastavi; 3. Uloge učenika u STEAM projektnoj nastavi; 4. Strukturni elementi STEAM projekta; 5. Dizajn, planiranje i realizacija STEAM projektne nastave; 6. Rukovođenje školskim STEAM projektima; 7. Predstavljanje rezultata školskih STEAM projekata i njihova evaluacija; 8. Prezentovanje primjera iz prakse
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Po završetku programa obuke nastavnici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osmisle, pripreme i realizuju nastavne planove za realizaciju školskih STEAM projekata; • Primjenjuju u nastavi problemske STEAM projekte koji će kod učenika podsticati radoznalosti i motivaciju za učenjem; • Razvijaju konkretna vodeća pitanja projekta koja će učenicima omogućiti jasne smjernice, ali i mogućnost da samostalno usmjeravaju svoj rad; • Razvijaju uspješnu komunikaciju između učenika, nastavnika, uprave škole i svih ostalih nastavnih i vannastavnih činilaca koji učestvuju u projektu; • Kreiraju i implementiraju kriterijume koji će učenicima omogućiti da tokom realizacije školskih STEAM projekata vrše samoevaluaciju i prate svoj napredak;

	<ul style="list-style-type: none"> • Vršu evaluaciju i obezbjeđuje učenicima povratne informacije o realizovanim STEAM projektima 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Inženjerstvo i proizvodne tehnologije, Hemija, nemetali i grafičarstvo, rađevinarstvo i uređenje prostora, Ekonomija i pravo, Poljoprivreda, prehrana i veterina, Saobraćaj i komunikacije, Usluge, Informaciona tehnologija, Likovna umjetnost i dizajn	Matematika, fizika, hemija, biologija, informatika, likovno, muzičko i predmeti koji su srodni sa gore navedenim
Ciljna grupa	Nastavnici i stručni saradnici u srednjim školama	
Uslovi za uključivanje u program	Programu obuke mogu prisustvovati svi zainteresovani nastavnici/nastavnice, čiji je predmet interesovanja STEAM oblast	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-25	
Trajanje programa	Jedan radni dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje/prezentovanje, diskusije, “Brainstorming“ ili moždana oluja, metoda demonstracije; grupni rad; komparativna analiza sadržaja	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica ili sala koja omogućava grupni rad	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Internet i osnovna tehnička oprema u vidu računara, LCD projektora i projekcionog platna su potrebna za realizaciju	
Online realizacija programa	Program je moguće realizovati online posredstvom Zoom ili Teams platforme, za čije izvođenje bi svakom nastavniku trebao lični računar i pristup internetu. Realizacija programa i u ovom slučaju trajala bi jedan radni dan, 8 sati	

DIGITALNA KOMPETENCIJA

3.1.5. ECDL START

Opšti podaci	
Naziv programa	ECDL Start
Autori programa	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“
Realizatori programa	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“ Dubravka Barjaktarović, NVO „Učionica u pokretu“
Kontakt osoba	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“
E-mail	ucionicaupokretu@live.edu.me
Broj telefona	+382 68 854 825
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Podizanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u prosvjeti je preduslov za bolju implementaciju informacionog sistema obrazovanja Crne Gore, uvođenje IKT-a u redovni nastavni proces, unapređenje kvaliteta obrazovanja i povećanje efikasnosti u administrativnim poslovima u obrazovnim ustanovama
Sadržaji obuhvaćeni programom	ECDL Start obuhvata 4 modula i to: Modul Osnove korišćenja računara obuhvata koncepte i vještine koje se odnose na upotrebu uređaja, kreiranje i upravljanje fajlovima, mrežu i sigurnost podataka. Modul Obrada teksta obuhvata znanja i vještine koje će osposobiti kandidata da pokaže sposobnosti da koristi aplikaciju za obradu teksta, odnosno da formira uobičajena pisma i dokumente. Modul Tabelarne kalkulacije obuhvata znanja i vještine koje će osposobiti da razumije koncept tabelarnih dokumenata i pokaže sposobnost da koristi tabelarna dokumenta za izradu preciznih analiza. Modul Osnovi korišćenja interneta obuhvata osnovne koncepte i vještine vezane za veb pretraživače, efektivne pretrage informacija, onlajn komunikacije i e-mail
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	ECDL strat program obuke podrazumijeva teorijski i praktični dio kroz koji će kandidati biti osposobljeni da koriste odgovarajuće aplikacije. Znanja i vještine koje kandidat stiče su navedeni ispod za svaki od modula pojedinačno. Osnove korišćenja računara: * Da kandidat razumije osnovne koncepte IKT (Informaciono-komunikacione tehnologije), računare, uređaje i softvere. * Uključi i isključi računar. * Radi efikasno na radnoj površini računara (desktop) koristeći ikone i prozore. * Prilagodi glavna podešavanja operativnog sistema i koristi ugrađenu pomoć. * Kreira i odštampa dokument. * Poznaje osnovne koncepte organizacije fajlova kao i da efikasno organizuje fajlove i foldere. * Razumije osnovne koncepte skladištenja podataka i koristi programe za pakovanje (compress) i raspakivanje (extract) velikih fajlova. * Razumije koncepte mreže i opcije povezivanja. * Razumije značaj zaštite podataka i uređaja od zlonamjernih programa (malware) i značaj pravljenja kopije podataka (back up). * Razumije ekološke (green IT) i zdravstvene aspekte korišćenja IKT. Obrada teksta: * Upravlja dokumentima i čuva ih u različitim formatima;

	<p>* Koristi ugrađene opcije kao što je Pomoć, u cilju povećanja produktivnosti;</p> <p>* Formira i uređuje mala tekstualna dokumenta koji će biti spremni za dijeljenje i distribuciju;</p> <p>* Primijeni različito oblikovanje dokumenata kako bi ih poboljšao prije distribucije uz prepoznavanje dobre prakse u izboru odgovarajućih opcija formatiranja (oblikovanja) umetne tabelu, slike i crteže u dokumenta;</p> <p>* Pripremi dokumenta za slanje cirkularnog pisma;</p> <p>* Izvrši podešavanje stranica dokumenta, provjeri i ispravi pravopisne greške prije konačnog štampanja dokumenta.</p> <p>Tabelarne kalkulacije:</p> <p>* Koristi tabelarna dokumenta u radu i zna da ih sačuva u različitim formatima;</p> <p>* Upotrijebi ugrađene opcije kao što je Pomoć u okviru aplikacije, u cilju povećanja produktivnosti;</p> <p>* Unese podatke u ćeliju i koristi dobru praksu pri formiranju listi - izabere, sortira, kopira, premješta i briše podatke;</p> <p>* Uređuje redove i kolone u radnom listu. Kopira, premješta, briše i na odgovarajući način preimenuje radne listove;</p> <p>* Unese matematičke i logičke formule koristeći standardne funkcije tabelarnih dokumenata;</p> <p>* Koristi dobru praksu pri unošenju formula i prepozna standardne greške;</p> <p>* Formatira brojeve i tekst u okviru tabelarnog dokumenta; * izabere, formira i oblikuje grafikone radi smislenog načina prikaza informacija;</p> <p>* Izvrši podešavanje stranica tabelarnog dokumenta, provjeri i ispravi sadržaj tabelarnog dokumenta</p> <p>* Prije konačnog štampanja dokumenta.</p> <p>Osnove korišćenja interneta da:</p> <p>* Razumije veb pretraživače i onlajn koncepte bezbjednosti. * Koristi veb pretraživač i upravlja podešavanjima, obilježivačima i veb ishodima (outputs)</p> <p>* Efikasno pronalazi informacije na internetu i procjenjuje sadržaj sajta (search effectively for online)</p> <p>* information and critically evaluate web content.</p> <p>* Razumije ključna pitanja autorskih prava i zaštite podataka.</p> <p>* Razumije koncepte onlajn zajednica, komunikacije i e-maila.</p> <p>* Šalje, prima i upravlja e-mailovima i njihovim podešavanjima.</p> <p>* Organizuje i pretražuje e-mailove i koristi kalendare</p>	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Zaposleni iz svih obrazovnih ustanova Crne Gore	
Uslovi za uključivanje u program	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 10 do 15 kandidata	
Trajanje programa	Ukupno trajanje obuke iznosi 48 školskih časova i to 4 časa dnevno. Za modul Osnovi korišćenja računara 8 časova, Obrada teksta 16, Tabelarne kalkulacije 16 i Osnovi korišćenja interneta 8 časova	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		

Metode, tehnike i oblici rada	Obuka se izvodi u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet. Obuka je najvećim dijelom praktična
Prostorni uslovi za realizaciju programa	15+1 računara, projektor. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 10 operativni sistem i Microsoft Office 2016
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	15+1 računara, projektor. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 10 operativni sistem i Microsoft Office 2016
Online realizacija programa	Ukoliko se obuka izvodi online, osim računara sa instaliranim navedenim softverom, svaki kandidat mora da ima internet konekciju, instaliranu Teams aplikaciju i mail adresu. Trajanje je identično kao i kod neposredne obuke

3.1.6. ECDL MODUL 1 - OSNOVE KORIŠĆENJA RAČUNARA

Opšti podaci		
Naziv programa	ECDL modul 1 - Osnove korišćenja računara	
Autori programa	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“	
Realizatori programa	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“ Dubravka Barjaktarović, NVO „Učionica u pokretu“	
Kontakt osoba	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“	
E-mail	ucionicaupokretu@live.edu.me	
Broj telefona	+382 68 854 825	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Podizanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u prosvjeti je preduslov za bolju implementaciju informacionog sistema obrazovanja Crne Gore, uvođenje IKT-a u redovni nastavni proces, unapređenje kvaliteta obrazovanja i povećanje efikasnosti u administrativnim poslovima u obrazovnim ustanovama	
Sadržaji obuhvaćeni programom	Modul Osnove korišćenja računara obuhvata koncepte i vještine koje se odnose na upotrebu uređaja, kreiranje i upravljanje fajlovima, mrežu i sigurnost podataka	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>Ovaj program obuke podrazumijeva teorijski i praktični dio kroz koji će kandidati biti osposobljeni da koriste odgovarajuće alate aplikacije. Znanja i vještine koje kandidat stiče su navedeni ispod za svaki od modula pojedinačno.</p> <p>Osnove korišćenja računara:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Da kandidat razumije osnovne koncepte IKT (Informaciono-komunikacione tehnologije), računare, uređaje i softvere. * Uključi i isključi računar. * Radi efikasno na radnoj površini računara (desktop) koristeći ikone i prozore. * Prilagodi glavna podešavanja operativnog sistema i koristi ugrađenu pomoć. * Kreira i odštampa dokument. * Poznaje osnovne koncepte organizacije fajlova kao i da efikasno organizuje fajlove i foldere. * Razumije osnovne koncepte skladištenja podataka i koristi programe za pakovanje (compress) i raspakivanje (extract) velikih fajlova. * Razumije koncepte mreže i opcije povezivanja. * Razumije značaj zaštite podataka i uređaja od zlonamjernih programa (malware) i značaj pravljenja kopije podataka (back up). * Razumije ekološke (green IT) i zdravstvene aspekte korišćenja IKT 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa

Ciljna grupa	Zaposleni iz svih obrazovnih ustanova Crne Gore
Uslovi za uključivanje u program	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 10 do 15 kandidata
Trajanje programa	Ukupno trajanje obuke iznosi 8 časova. Testiranje traje 45 minuta
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka se izvodi u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet. Obuka je najvećim dijelom praktična
Prostorni uslovi za realizaciju programa	15+1 računara, projektor. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 10 operativni sistem i Microsoft Office 2016
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	15+1 računara, projektor. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 10 operativni sistem i Microsoft Office 2016
Online realizacija programa	Ukoliko se obuka izvodi online, osim računara sa instaliranim navedenim softverom, svaki kandidat mora da ima internet konekciju, instaliranu Teams aplikaciju i mail adresu. Trajanje je identično kao i kod neposredne obuke

3.1.7. ECDL MODUL 2 - OSNOVE KORIŠĆENJA INTERNETA

Opšti podaci		
Naziv programa	ECDL modul 2 - Osnove korišćenja interneta	
Autori programa	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“	
Realizatori programa	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“ Dubravka Barjaktarović, NVO „Učionica u pokretu“	
Kontakt osoba	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“	
E-mail	ucionicaupokretu@live.edu.me	
Broj telefona	+382 68 854 825	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Podizanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u prosvjeti je preduslov za bolju implementaciju informacionog sistema obrazovanja Crne Gore, uvođenje IKT-a u redovni nastavni proces, unapređenje kvaliteta obrazovanja i povećanje efikasnosti u administrativnim poslovima u obrazovnim ustanovama	
Sadržaji obuhvaćeni programom	Modul Osnovi korišćenja interneta obuhvata osnovne koncepte i vještine vezane za veb pretraživače, efektivne pretrage informacija, onlajn komunikacije i e-mail	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>Ovaj program obuke podrazumijeva teorijski i praktični dio kroz koji će kandidati biti osposobljeni da koriste odgovarajuće aplikacije. Znanja i vještine koje kandidat stiče su navedeni ispod za svaki od modula pojedinačno.</p> <p>Osnove korišćenja interneta da:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Razumije veb pretraživače i onlajn koncepte bezbjednosti. * Koristi veb pretraživač i upravlja podešavanjima, obilježivačima i veb ishodima (outputs). * Efikasno pronalazi informacije na internetu i procjenjuje sadržaj sajta (earch effectively for online). * information and critically evaluate web content. * Razumije ključna pitanja autorskih prava i zaštite podataka. * Razumije koncepte onlajn zajednica, komunikacije i e-maila. * Šalje, prima i upravlja e-mailovima i njihovim podešavanjima. * Organizuje i pretražuje e-mailove i koristi kalendare 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Zaposleni iz svih obrazovnih ustanova Crne Gore	
Uslovi za uključivanje u program	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 10 do 15 kandidata	
Trajanje programa	Ukupno trajanje obuke iznosi 8 časova.	
	Testiranje traje 45 minuta	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka se izvodi u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet. Obuka je najvećim dijelom praktična	

Prostorni uslovi za realizaciju programa	15+1 računara, projektor. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 10 operativni sistem i Microsoft Office 2016
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	15+1 računara, projektor. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 10 operativni sistem i Microsoft Office 2016
Online realizacija programa	Ukoliko se obuka izvodi online, osim računara sa instaliranim navedenim softverom, svaki kandidat mora da ima internet konekciju, instaliranu Teams aplikaciju i mail adresu. Trajanje je identično kao i kod neposredne obuke

3.1.8. ECDL MODUL 3 - OBRADA TEKSTA

Opšti podaci	
Naziv programa	ECDL modul 3 - Obrada teksta
Autori programa	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“
Realizatori programa	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“ Dubravka Barjaktarović, NVO „Učionica u pokretu“
Kontakt osoba	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“
E-mail	ucionicaupokretu@live.edu.me
Broj telefona	+382 68 854 825
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Podizanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u prosvjeti je preduslov za bolju implementaciju informacionog sistema obrazovanja Crne Gore, uvođenje IKT-a u redovni nastavni proces, unapređenje kvaliteta obrazovanja i povećanje efikasnosti u administrativnim poslovima u obrazovnim ustanovama
Sadržaji obuhvaćeni programom	Modul Obrada teksta obuhvata znanja i vještine koje će osposobiti kandidata da pokaže sposobnosti da koristi aplikaciju za obradu teksta, odnosno da formira uobičajena pisma i dokumente
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>Ovaj program obuke podrazumijeva teorijski i praktični dio kroz koji će kandidati biti osposobljeni da koriste odgovarajuće alate u okviru aplikacije.</p> <p>Obrada teksta:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Upravlja dokumentima i čuva ih u različitim formatima; * Koristi ugrađene opcije kao što je Pomoć, u cilju povećanja produktivnosti; * Formira i uređuje male tekstualna dokumenta koji će biti spremni za dijeljenje i distribuciju; * Primijeni različito oblikovanje dokumenata kako bi ih poboljšao prije distribucije uz prepoznavanje dobre prakse u izboru odgovarajućih opcija formatiranja (oblikovanja) umetne tabelu, slike i crteže u dokumente; * Pripremi dokumenta za slanje cirkularnog pisma; * Izvrši podešavanje stranica dokumenta, provjeri i ispravi pravopisne greške prije konačnog štampanja dokumenta. <p>Tabelarne kalkulacije:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Koristi tabelarna dokumenta u radu i zna da ih sačuva u različitim formatima; * Upotrijebi ugrađene opcije kao što je Pomoć u okviru aplikacije, u cilju povećanja produktivnosti; * Unese podatke u ćeliju i koristi dobru praksu pri formiranju listi - izabere, sortira, kopira, premješta i briše podatke; * Uređuje redove i kolone u radnom listu. Kopira, premješta, briše i na odgovarajući način preimenuje radne listove; * Unose matematičke i logičke formule koristeći standardne funkcije tabelarnih dokumenata; * Koristi dobru praksu pri unošenju formula i prepozna standardne greške; * Formatira brojeve i tekst u okviru tabelarnog dokumenta; * izabere, formira i oblikuje grafikone radi smislenog načina prikaza informacija; * Izvrši podešavanje stranica tabelarnog dokumenta, provjeri i ispravi sadržaj tabelarnog dokumenta; * Prije konačnog štampanja dokumenta; * Štampanje dokumenta

Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Zaposleni iz svih obrazovnih ustanova Crne Gore	
Uslovi za uključivanje u program	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 10 do 15 kandidata	
Trajanje programa	Ukupno trajanje obuke iznosi 16 časova. Testiranje traje 45 minuta	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka se izvodi u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet. Obuka je najvećim dijelom praktična	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	15+1 računara, projektor. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 10 operativni sistem i Microsoft Office 2016	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	15+1 računara, projektor. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 10 operativni sistem i Microsoft Office 2016	
Online realizacija programa	Ukoliko se obuka izvodi online, osim računara sa instaliranim navedenim softverom, svaki kandidat mora da ima internet konekciju, instaliranu Teams aplikaciju i mail adresu. Trajanje je identično kao i kod neposredne obuke	

3.1.9. ECDL MODUL 4 - TABELARNE KALKULACIJE

Opšti podaci		
Naziv programa	ECDL modul 4 - Tabelarne kalkulacije	
Autori programa	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“	
Realizatori programa	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“ Dubravka Barjaktarović, NVO „Učionica u pokretu“	
Kontakt osoba	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“	
E-mail	ucionicaupokretu@live.edu.me	
Broj telefona	+382 68 854 825	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Podizanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u prosvjeti je preduslov za bolju implementaciju informacionog sistema obrazovanja Crne Gore, uvođenje IKT-a u redovni nastavni proces, unapređenje kvaliteta obrazovanja i povećanje efikasnosti u administrativnim poslovima u obrazovnim ustanovama	
Sadržaji obuhvaćeni programom	Modul Tabelarne kalkulacije obuhvata znanja i vještine koje će osposobiti da razumije koncept tabelarnih dokumenata i pokaže sposobnost da koristi tabelarna dokumenta za izradu preciznih analiza	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>Ovaj program obuke podrazumijeva teorijski i praktični dio kroz koji će kandidati biti osposobljeni da koriste odgovarajuće alate u okviru aplikacije. Znanja i vještine koje kandidat stiče su navedeni ispod.</p> <p>Tabelarne kalkulacije:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Koristi tabelarna dokumenta u radu i da ih sačuva u različitim formatima; * Upotrijebi ugrađene opcije kao što je Pomoć u okviru aplikacije, u cilju povećanja produktivnosti; * Unese podatke u ćeliju i koristi dobru praksu pri formiranju listi - izabere, sortira, kopira, premješta i briše podatke; * Uređuje redove i kolone u radnom listu. Kopira, premješta, briše i na odgovarajući način preimenuje radne listove; * Unose matematičke i logičke formule koristeći standardne funkcije tabelarnih dokumenata; * Koristi dobru praksu pri unošenju formula i prepozna standardne greške; * Formatira brojeve i tekst u okviru tabelarnog dokumenta; * Izabere, formira i oblikuje grafikone radi smislenog načina prikaza informacija; * Izvrši podešavanje stranica tabelarnog dokumenta, provjeri i ispravi sadržaj tabelarnog dokumenta; * Prije konačnog štampanja dokumenta; *Štampanje dokumenta 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Zaposleni iz svih obrazovnih ustanova Crne Gore	
Uslovi za uključivanje u program	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet	

Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 10 do 15 kandidata
Trajanje programa	Program obuke Tabelaarne kalkulacije traje 16 časova. Testiranje 45 minuta
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka se izvodi u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet. Obuka je najvećim dijelom praktična
Prostorni uslovi za realizaciju programa	15+1 računara, projektor. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 10 operativni sistem i Microsoft Office 2016
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	15+1 računara, projektor. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 10 operativni sistem i Microsoft Office 2016
Online realizacija programa	Ukoliko se obuka izvodi online, osim računara sa instaliranim navedenim softverom, svaki kandidat mora da ima internet konekciju, instaliranu Teams aplikaciju i mail adresu. Trajanje je identično kao i kod neposredne obuke

3.1.10. ECDL MODUL 5 - PREZENTACIJE

Opšti podaci		
Naziv programa	ECDL modul 5 - Presentacije	
Autori programa	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“	
Realizatori programa	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“ Dubravka Barjaktarović, NVO “Učionica u pokretu”	
Kontakt osoba	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“	
E-mail	ucionicaupokretu@live.edu.me	
Broj telefona	+382 68 854 825	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Podizanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u prosvjeti je preduslov za bolju implementaciju informacionog sistema obrazovanja Crne Gore, uvođenje IKT-a u redovni nastavni proces, unapređenje kvaliteta obrazovanja i povećanje efikasnosti u administrativnim poslovima u obrazovnim ustanovama	
Sadržaji obuhvaćeni programom	Korišćenje prezentacija zahtijeva od kandidata da pokaže sposobnost u korišćenju programa za rad sa prezentacijama	
Očekivani ishodi po završetku programa	Podizanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u prosvjeti je preduslov za bolju implementaciju informacionog sistema obrazovanja Crne Gore, uvođenje IKT-a u redovni nastavni proces, unapređenje kvaliteta obrazovanja i povećanje efikasnosti u administrativnim poslovima u obrazovnim ustanovama	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Zaposleni iz svih obrazovnih ustanova Crne Gore	
Uslovi za uključivanje u program	Zaposleni iz svih obrazovnih ustanova Crne Gore	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 10 do 15 kandidata	
Trajanje programa	Ukupno trajanje obuke iznosi 8 školskih časova. Dinamika izvođenja obuke se prilagođava potrebama kandidata	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka se izvodi u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet. Obuka je najvećim dijelom praktična	

Prostorni uslovi za realizaciju programa	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 10 operativni sistem, MS Office 2016 paket
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 10 operativni sistem, MS Office 2016 paket
Online realizacija programa	Ukoliko se obuka izvodi online, osim računara sa instaliranim navedenim softverom, svaki kandidat mora da ima internet konekciju, instaliranu Teams aplikaciju i mail adresu. Trajanje je identično kao i kod neposredne obuke

3.1.11. ECDL MODUL 6 - KORIŠĆENJE BAZE PODATAKA

Opšti podaci		
Naziv programa	ECDL modul 6 - Korišćenje baze podataka	
Autori programa	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“	
Realizatori programa	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“ Dubravka barjaktarović, NVO „Učionica u pokretu“	
Kontakt osoba	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“	
E-mail	ucionicaupokretu@live.edu.me	
Broj telefona	+382 68 854 825	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Podizanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u prosvjeti je preduslov za bolju implementaciju informacionog sistema obrazovanja Crne Gore, uvođenje IKT-a u redovni nastavni proces, unapređenje kvaliteta obrazovanja i povećanje efikasnosti u administrativnim poslovima u obrazovnim ustanovama	
Sadržaji obuhvaćeni programom	Korišćenje baza podataka, zahtijeva od kandidata razumijevanje koncepta baza podataka i sposobnost njihovog korišćenja	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>ECDL modul 6 - Korišćenje baza podataka podrazumjeva teorijski i praktični dio. Tokom pohađanja obuke kandidat će steći znanja i vještine koje će mu omogućiti da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Razumije šta je baza podataka, kako je organizovana i kako funkcioniše; • Napravi jednostavnu bazu i pregleda njen sadržaj na različite načine; • Napravi tabelu, definiše i modifikuje polja i njihova svojstva, unese i ispravlja podatke u tabelama; • Sortira i filtrira tabelu ili obrazac; napravi, izmijeni i pozove upit kako bi dobio tražene podatke iz baze; • Razumije šta je obrazac i napravi obrazac za unos, izmjenu i brisanje zapisa i podataka u zapisima; • Napravi izvještaje i pripremi ih za distribuciju 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Nastavnici svih obrazovnih ustanova Crne Gore	
Uslovi za uključivanje u program	Zaposleni iz svih obrazovnih ustanova Crne Gore	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 10 do 15 kandidata	
Trajanje programa	Ukupano trajanje obuke iznosi 16 školskih časova. Dinamika obuke se prilagođava potrebama kandidata	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet ili online putem preko Microsoft Teams platforme gdje svaki učesnik posjeduje računar. Obuka je najvećim dijelom praktična. Na kraju obuke potrebno je da kandidati polažu testove iz svakog modula pojedinačno. Vrijeme testiranja je 45 minuta po modulu. Testovi su standardizovani i propisani od strane ECDL organizacije. Testiranje kandidata može izvršiti jedino ovlašćeni ECDL ispitivač	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet ili online putem preko Microsoft Teams platforme gdje svaki učesnik posjeduje	

	računar koji je konektovani na internet. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 10 operativni sistem, MS Office 2016
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	15+1 računar, projektor ukoliko se obuka radi u učionici. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 10 operativni sistem, MS Office 2016
Online realizacija programa	Ukoliko se obuka izvodi online, osim računara sa instaliranim navedenim softverom, svaki kandidat mora da ima internet konekciju, instaliranu Teams aplikaciju i mail adresu. Trajanje je identično kao i kod neposredne obuke. Ukupno trajanje obuke iznosi 18 školskih časova

3.1.12. ECDL MODUL 7 - IT SIGURNOST

Opšti podaci		
Naziv programa	ECDL modul 7 - IT sigurnost	
Autori programa	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“	
Realizatori programa	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“ Dubravka Barjaktarović, NVO “Učionica u pokretu”	
Kontakt osoba	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“	
E-mail	ucionicaupokretu@live.edu.me	
Broj telefona	+382 68 854 825	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Podizanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u prosvjeti.	
Sadržaji obuhvaćeni programom	U modul 7 IT sigurnost obuhvata koncepte i vještine koje se odnose na razumjevanje bezbjednog korišćenja IKT u svakodnevnom životu. Nastavni plan obuhvata korišćenje relevantnih tehnika i aplikacija za održavanje bezbjedne konekcije na mrežu, bezbjedno i sigurno korišćenje interneta, kao i upravljanje podacima i informacijama na odgovarajući način	
Očekivani ishodi po završetku programa	Podizanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u prosvjeti je preduslov za bolju implementaciju informacionog sistema obrazovanja Crne Gore, uvođenje IKT-a u redovni nastavni proces, unapređenje kvaliteta obrazovanja i povećanje efikasnosti u administrativnim poslovima u obrazovnim ustanovama	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Zaposleni iz svih obrazovnih ustanova Crne Gore	
Uslovi za uključivanje u program	Zaposleni iz svih obrazovnih ustanova Crne Gore	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 10 do 15 kandidata	
Trajanje programa	Ukupano trajanje obuke iznosi 8 školskih časova. Dinamika izvođenja obuke se prilagođava potrebama kandidata	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka se izvodi u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet. Obuka je najvećim dijelom praktična	

Prostorni uslovi za realizaciju programa	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 10 operativni sistem, MS Office 2016 i Internet Explorer 10
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 10 operativni sistem, MS Office 2016 i Internet Explorer 10
Online realizacija programa	Ukoliko se obuka izvodi online, osim računara sa instaliranim navedenim softverom, svaki kandidat mora da ima internet konekciju, instaliranu Teams aplikaciju i mail adresu. Trajanje je identično kao i kod neposredne obuke

3.1.13. ECDL MODUL 8 - ONLAJN KOLABORACIJA

Opšti podaci		
Naziv programa	ECDL Modul 8 - <i>Onlajn kolaboracija</i>	
Autori programa	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“	
Realizatori programa	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“ Dubravka Barjaktarović, NVO „Učionica u pokretu“	
Kontakt osoba	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“	
E-mail	ucionicaupokretu@live.edu.me	
Broj telefona	+382 68 854 825	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Podizanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u prosvjeti je preduslov za bolju implementaciju informacionog sistema obrazovanja Crne Gore, uvođenje IKT-a u redovni nastavni proces, unapređenje kvaliteta obrazovanja i povećanje efikasnosti u administrativnim poslovima u obrazovnim ustanovama	
Sadržaji obuhvaćeni programom	ECDL modul 8 onlajn kolaboracija obuhvata koncepte i vještine koje se odnose na postavljanje i dijeljenje informacija korišćenjem savremenih tehnologija kao što su računarstvo u oblaku, veb sastanci, onlajn aplikativni softver, društveni mediji, mobilna tehnologija i druge	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>Obuka podrazumjeva teorijski i praktični dio. Tokom pohađanja obuke kandidat će biti osposobljen da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Razumije ključne pojmove vezane za onlajn kolaboraciju i računarstvo u oblaku (cloud computing). • Podesi naloge za onlajn kolaboraciju. • Koristi onlajn skladišta podataka i onlajn aplikativni softveri. • Upravlja i planira aktivnostima na onlajn i mobilnim kalendarima. • Sarađuje i komunicira kroz društvene mreže, blogove i onlajn enciklopedije. • Zakazuje, održava i učestvuje u onlajn sastancima kao i da koristi onlajn aplikaciju za učenje. • Razumije ključne koncepte mobilnih tehnologija i koristi njihove mogućnosti (slanje e-maila, sinhronizaciju podataka i drugih aplikacija) 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Zaposleni iz svih obrazovnih ustanova Crne Gore	
Uslovi za uključivanje u program	Zaposleni iz svih obrazovnih ustanova Crne Gore	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 10 do 15 kandidata	
Trajanje programa	Ukupano trajanje obuke iznosi 10 školskih časova. Dinamika izvođenja obuke se prilagođava potrebama kandidata	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet ili online putem preko Microsoft Teams platforme gdje svaki učesnik posjeduje računar. Obuka je najvećim dijelom praktična. Na kraju obuke potrebno je da kandidati polažu testove iz svakog modula pojedinačno. Vrijeme testiranja je 45 minuta po modulu. Testovi su standardizovani i propisani od strane ECDL organizacije	

	Testiranje kandidata može izvršiti jedino ovlašćeni ECDL ispitivač
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet ili online putem preko Microsoft Teams platforme gdje svaki učesnik posjeduje računar koji je konektovan na internet
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	15+1 računar, projektor ukoliko se obuka radi u učionici, a računari su međusobno umreženi i konektovani na internet ili online putem preko Microsoft Teams platforme gdje svaki učesnik posjeduje računar koji je konektovan na internet
Online realizacija programa Napomena: u slučaju da se program po potrebi može organizovati i online navesti materijalno-tehničke uslove platformu, broj učesnika, trajanje i dr.	Potrebno je da svaki učesnik (10-15) posjeduje PC računar ili laptop i konekciju na internet. Na uređaju kojim bi pratili online obuku potrebno je da imaju instaliranu Microsoft Teams aplikaciju i e-mail adresu. Ukupno trajanje obuke iznosi 16 školskih časova

3.1.14. POWERPOINT U NASTAVI

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>PowerPoint u nastavi</i>	
Autori programa	Aleksandar Bandović, NVO Učionica u pokretu	
Realizatori programa	Aleksandar Bandović, NVO Učionica u pokretu Dubravka Barjaktarović, NVO Učionica u pokretu	
Kontakt osoba	Aleksandar Bandović, NVO Učionica u pokretu	
E-mail	ucionicaupokretu@live.edu.me	
Broj telefona	068854825	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Unapređenje vaspitno-obrazovnog procesa kroz upotrebu i korišćenje multimedijalnih prezentacija i PowerPointa (kombinacija teksta, slike, zvučnih simulacija, prirodnog glasa i video filmova) u nastavi, uvođenje PowerPointa u redovni nastavni proces kroz multimedijalne prezentacije, izradu ukrštenica, rebusa i kvizova, unapređenje nastavnog procesa i približavanje Ikt-a učenicima	
Sadržaji obuhvaćeni programom	PowerPoint u nastavi obuhvata 4 nivoa rada sa kandidatima i to: <ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje sa Microsoft PowerPoint programom i njegovim mogućnostima; 2. Praktičan rad na izradi prezentacije uz korišćenje dostupnih alata 3. Savjeti za izradu dobre prezentacije 4. Izrada rebusa, kvizova i ukrštenica u PowerPointu 	
Očekivani ishodi po završetku programa	Da nastavnici znaju sami izraditi PPT prezentaciju, ukrštenicu, rebus i kviz.	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Nastavnici, direktori, stručni saradnici	
Uslovi za uključivanje u program		
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10 -15 učesnika	
Trajanje programa	Ukupno trajanje obuke iznosi 8 školskih časova	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		

Metode, tehnike i oblici rada	Obuka se izvodi u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet. Obuka je najvećim dijelom praktična, ali se izvodi i frontalni i individualni oblik
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Obuka se izvodi u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	15+1 računara, projektor. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 10 operativni sistem, MS Office 2016 i Internet Explorer
Online realizacija programa	Ukoliko se obuka izvodi online, osim računara sa instaliranim navedenim softverom, svaki kandidat mora da ima internet konekciju, instaliranu Teams aplikaciju i mail adresu. Trajanje je identično kao i kod neposredne obuke

3.1.15. EXCEL U SAVREMENOM OBRAZOVANJU

Opšti podaci	
Naziv programa	EXCEL u savremenom obrazovanju
Autori programa	<i>Milutin Janjušević</i>
Realizatori programa	Milutin Janjušević; Nevenka Vlačić
Kontakt osoba	<i>Milutin Janjušević</i>
E-mail	<i>milutinjanjusevic@gmail.com</i>
Broj telefona	067 505 594
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Osavremenjivanje i unapređenje kvaliteta nastavnog procesa. Podizanje nivoa digitalne pismenosti nastavnika. Upoznavanje nastavnika i uprave sa mogućnostima Excel-a , njegovom praktičnom primjenom u nastavi (kako da na inovativan način kreiraju i prezentiraju nastavne sadržaje, da nastavu učine boljom i interesantnijom) i njegovom praktičnom primjenom u administraciji, kako bi nastavnici i uprava škole što jednostavnije uz ogromnu uštedu vremena završili svoje administrativne poslove
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pokretanje i radno okruženje EXCEL-a, unošenje, sortiranje, filtriranje, kopiranje, premještanje podataka, uređivanje redova i kolona, kopiranje i premještanje radnih listova. 2. Formatiranje podataka, formule i funkcije u EXCEL-u, kreiranje i oblikovanje grafikona, štampanje tabelarnih dokumenata. 3. Primjena Excel-a u nastavi. Prakričan rad: - kreiranje e-godišnjih planova, kreiranje i prezentacija nastavnih sadržaja 4. Primjena Excel-a u aministraciji. Prakričan rad: - kreiranje tabelarnih dokumenta za analizu uspjeha sa svim podacima o opštem i pojedinačnom uspjehu i vladanju učenika na jednom radom listu u Excel-u, tabele za ocjenjivanje kontrolnih zadataka
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Na kraju programa obuke nastavnik će biti osposbljen da:</p> <p>Podešava radno okruženje EXCEL-a, unosi, sortiranja, filtriranja, kopira i premješta podatke, uređuje redove i kolone, kopira i premješta radne listove.</p> <p>Unosi matematičke i logičke formule koristeći standardne Excel funkcije.</p> <p>Kreira i oblikuje grafikone, štampa tabelarna dokumenta.</p> <p>Koristi Excel za prezentaciju nastavnih sadržaja.</p>

	Kreira tabelarna dokumenta za analizu uspjeha na nivou odjeljenja, aktiva i škole	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Svi obrazovni programi	Svi obrazovni predmeti
Ciljna grupa	Nastavnici opšteobrazovnih predmeta; Nastavnici stručnih modula iz svih oblasti; Nastavnici praktične nastave iz svih oblasti i uprava škole (direktor, pomoćnik, pedagog)	
Uslovi za uključivanje u program	PC+internet; Gmail nalog i školski mail nalog edu.me	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalni broj 20 maksimalni broj 30 učesnika	
Trajanje programa	6 sati 8 školskih časova	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Interaktivna metoda, metoda prezentacije i demonstracije	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Računarska učionica	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Računarska učionica sa 20 računara + internet	
Online realizacija programa	PC + internet; Gmail nalog i školski mail edu.me Microsoft Teams platforma	

3.1.16. INTENZIVNI KURS MICROSOFT EXCEL-A

Opšti podaci		
Naziv programa	Intenzivni kurs Microsoft Excel-a	
Autori programa	NVO "inovacije.me"	
Realizatori programa	Miodrag Vujković	
Kontakt osoba	Miodrag Vujković	
E-mail	vujkovic@gmail.com	
Broj telefona	+38267501600	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Obučiti polaznike za napredno korišćenje Microsoft Excel aplikacije	
Sadržaji obuhvaćeni programom	Upotreba Microsoft Excel aplikacije, od početnog do naprednog nivoa	
Očekivani ishodi po završetku programa	Polaznici će biti u stanju da samostalno koriste Microsoft Excel, osnovne i napredne funkcije	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti: <u>Informatika</u> o Nastavnici praktične nastave iz sljedećih oblasti: <u>Informatika</u> o Organizatori praktičnog obrazovanja o Stručni saradnici o Saradnici u nastavi o Direktori i pomoćnici direktora o Instruktori praktičnog obrazovanja o Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	Bazična informatička pismenost	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalni broj učesnika: 6 Maksimalni broj učesnika: 12	
Trajanje programa	5 dana po 2 sata	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Predavanja, demonstracija, grupni i pojedinačni praktični rad	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Sala za 12 ljudi	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička	Računari sa instaliranim Microsoft Excel-om	

oprema i nastavna sredstva)	
Online realizacija programa	Program bi se mogao održavati online preko Zoom platforme. Broj učesnika, kao i trajanje ostali bi isti zbog potrebe individualnog praćenja polaznika

3.1.17. BEZBJEDNOST INTERNETA

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Bezbjednost Interneta</i>
Autori programa	Vladica Avramović , Strahinja Jakić
Realizatori programa	Vladica Avramović , Strahinja Jakić
Kontakt osoba	Vladica Avramović
E-mail	a.vladan@t-com.me
Broj telefona	+382 67 528 434
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Osposobljavanje nastavnika tehničke i netehničke struke za zaštitu računarskih i ličnih podataka na mreži; • Upoznavanje nastavnika tehničke struke o vrstama opasnosti koje vrebaju na mreži-napadi i pretnje sa mreže; • Upoznavanje nastavnika stručnih škola o međunarodnim standardima za zaštitu podataka; • Upoznavanje nastavnika stručnih škola o nivoima zaštite u ličnom računaru i računarskoj mreži-hardversko-softverska zaštita; • Upoznavanje polaznika sa pojmom bezbjednosti i vrstama bezbjednosti: • Upoznavanje nastavnika srednjih škola sa načinima softverskog kriptovanja podataka u mreži; • Korišćenje odgovarajućih antivirus programa u računarskom sistemu u cilju zaštite korisničkih podataka; • Upoznavanje polaznika sa pojmom i vrstama elektronskog potpisa
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam bezbjednosti na mreži <ol style="list-style-type: none"> a. Pregled osnovnih pojmova b. Nivoi i vrste bezbjednosti c. Principi zaštite na mreži d. Međunarodni standardi za zaštitu podataka, autorizacija 2. Napadi i prijetnje na mreži <ol style="list-style-type: none"> a. Vrste napada na mreži b. Vrste prijetnji na mreži c. Najčešći programski napadi i prijetnje 3. Metode zaštite podataka na mreži-kriptografija <ol style="list-style-type: none"> a. Pojam i vrsta kriptografije b. Opis softvera CryptTool za šifrovanje podataka c. Rješavanje konkretnih primjera šifrovanja podataka 4. Preventivne mjere korisnika za zaštitu podataka <ol style="list-style-type: none"> a. Elektronski potpis b. Antivirus programi-instalacija i podešavanje c. Sigurnost usluga Interneta 5. Rješavanje konkretnih zadataka polaznika

	6. Presentacija završnih radova polaznika 7. Evaluacija programa	
Očekivani ishodi po završetku programa	Posle završene obuke nastavnici će moći da: <ul style="list-style-type: none"> • Identifikuju prijetnje koje dolaze sa mreže; • Instaliraju i podese antivirus softvere, anti-spyware softvere, anti-spam i sigurnosne završnice; • Digitalno potpišu poruku pri slanju elektronske pošte; • Instaliraju i koriste softvere za kriptografiju podataka-vrše šifrovanje i dešifrovanje podataka za prenos putem mreže; • Koriste višestruke nivoe zaštite u računarskom sistemu; • Koriste pametne kartice i biometrijske kontrole pristupa; • Razumiju standard https po pitanju sigurnosti Web sadržaja 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> ○ Elektrotehničar računarskih sistema i mreža ○ Elektrotehničar za razvoj Web i mobilnih aplikacija ○ Mehatronika ○ Elektrotehničar elektronike 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Osnove programiranja ○ Programiranje mikrokontrolera ○ Softverski alati za projektovanje u elektrotehnici ○ Uvod u programiranje ○ Osnove proceduralnog programiranja ○ Osnove objektno-orijentisanog programiranja
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti: elektrotehnika, mašinstvo i obrada metala; ○ Nastavnici praktične nastave iz sljedećih oblasti: elektrotehnika, mašinstvo; ○ ICT koordinator; ○ Nastavnici matematike 	
Uslovi za uključivanje u program	<ul style="list-style-type: none"> • Osnove rada na računaru; • Korišćenje osnovnih programskih paketa (Office, programi iz struke); • Osnove znanja iz programskih jezika nižeg nivoa 	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-20	

Trajanje programa	16h / 2 dana
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne i grupne prezentacije, rad na konkretnom zadatku, pojedinačni rad u odgovarajućem softveru na računaru
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Dovoljno velika i dovoljno svijetla prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad (stolice, veliki stolovi i mogućnost spajanja više manjih stolova u velike)
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> • Obuka se izvodi u računarskoj učionici sa onoliko računara koliko ima polaznika obuke. Računari moraju svojom konfiguracijom zadovoljavati minimum kriterijuma za instaliranje softvera. Poželjno je da računari budu međusobno umreženi i konektovani na Internet. • Instalacione CD-ove za matrični proračun snosi IPF. • Projektor, šampač, prenosni računar za trenere, projekciono platno; • PC računari: jedan polaznik-jedan računar
Online realizacija programa	Program se može realizovati putem online platforme Zoom, sa grupom od 20 do 30 učesnika, sa stabilnom Internet konekcijom, kao što je navedeno u prethodnom text boksu

3.1.18. OFFICE 365 I MICROSOFT TEAMS -UČENJE NA DALJINU (ZA OBRAZOVNO-VASPIITNE USTANOVE) (EFIKASNO RJEŠENJE ZA ODRŽAVANJE ONLINE NASTAVE, KREIRANJE FORMI, KONSULTACIJE, ONLINE KONFERENCIJE)

Opšti podaci	
Naziv programa	Office 365 i Microsoft Teams -učenje na daljinu (za obrazovno-vaspitne ustanove) (efikasno rješenje za održavanje online nastave, kreiranje formi, konsultacije, online konferencije)
Autori programa	Dubravka Barjaktarović, NVO „Učionica u pokretu“
Realizatori programa	Dubravka Barjaktarović, NVO „Učionica u pokretu“ Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“
Kontakt osoba	Aleksandar Bandović
E-mail	ucionicaupokreta@live.edu.me
Broj telefona	+382 68 854 825
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Razvoj digitalnih vještina nastavnika, veća primjena ICT-a u redovnom nastavnom procesu, interaktivniji rad sa učenicima, inovativni pristup učenju na daljinu i provjeri znanja učenika kroz niz testova, kvizova i upitnika. Inovativni pristup održavanja konferencija ili sastanaka (odjeljenjskih vijeća, Nastavničkog vijeća i sl.)
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p>Office 365 i Microsoft Teams -učenje na daljinu (za obrazovno-vaspitne ustanove) (efikasno rješenje za održavanje online nastave, kreiranje formi, konsultacije, online konferencije) obuhvata sljedeće sadržaje:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Online aplikacija Outlook za Office 365 : odnosi se na sticanje vještine korišćenja Office 365 naloga, koji će omogućiti lakši i bolji rad i učenje na daljinu. · Pristup Teams platformi i upoznavanje sa grafičkim okruženjem: odnosi se na sticanje vještine pristupa Teams platformi, koja će omogućiti lakši i bolji rad i učenje na daljinu. · Korišćenje Microsoft Teams platforme - kreiranje timova, četovanje: obuhvata sticanje znanja i vještine koje će omogućiti da pokaže sposobnost da formiraju timove (odjeljenja) i njihove članove, radi daljeg rada i praćenja njihovih aktivnosti tokom online učenja ili rada. · Korišćenje Microsoft Teams platforme - rad u kreiranim timovima: sticanje vještine koje će osposobiti kandidata da pokaže sposobnost u formiranju formi koristeći različite vrste pitanja i dodjeljivanja istih preko linka, kao i sticanje znanja za podešavanje datuma izrade, vremensko ograničenje. Takođe stiču vještinu otpremanja i preuzimanja fajlova u timu i dr. · Korišćenje Microsoft Teams platforme - sastanak konferencija: obuhvata sticanje sposobnosti i vještina koje će im omogućiti da kreiraju, zakazuju i šalju poziv članovima tima za sastanak ili konferenciju
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	Office 365 i Microsoft Teams -učenje na daljinu - program obuke podrazumijeva teorijski i praktični dio kroz obuke koji će kandidati biti osposobljeni da koriste odgovarajuću aplikaciju i platformu. Znanja i vještine koje kandidat stiče su navedeni ispod

	<p>Online aplikacija Outlook za Office 365:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Da kandidat razumije čemu služi Office 365; · Izvrši pristupanje aplikaciji Outlook; · Upozna se sa izgledom aplikacije; · Izvrši kreiranje i slanje mailova; · Pristupa OneDriv disku i manipulira fajlovima i folderima na njemu; · Razumije značaj zaštite podataka; <p>Pristup Teams platformi i upoznavanje sa grafičkim okruženjem:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Razumije čemu služi Teams platforma; · Pristupa (logovanje) platformi Teams; · Upozna se sa izgledom platforme; <p>Korišćenje Microsoft Teams platforme - kreiranje timova, četovanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Koristi brzu pomoć na komandnoj traci Teams platforme; · Organizuje i kreira svoj Tim; · Vršiti dodavanje i uklanjanje članova unutar tima; · Vršiti izmjene u već kreiranim timovima; <p>Korišćenje Microsoft Teams platforme - rad u kreiranim timovima:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Koristi ponuđene alate u Microsoft Teams-u · Organizuje rad tima; · Otprema fajlove; · Preuzima fajlove; · Uređuje školsku svesku; · Kreira zadatke; · Vršiti izmjene u već kreiranim zadacima; · Kreira forme; · Revidira kreirane forme;
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> · Briše kreirane forme; · Određuje (podešava) datum izrade, vrijeme početka i završetka formi i druga podešavanja. <p>Korišćenje Microsoft Teams platforme - sastanak ili konferencija:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Organizuje sastanke ili konferencije; · Kreira sastanke ili konferencije; · Zakazuje sastanke ili konferencije; · Šalje poziv svim članovima tima za sastanak ili konferenciju; · Primjenjuje podešavanja vezana za organizovanje sastanka ili konferencije 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Nastavnici svih obrazovno-vaspitnih ustanova	
Uslovi za uključivanje u program	Posjedovanje Office 365 naloga i pristup internetu	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 10 do 15 kandidata	
Trajanje programa	Ukupno trajanje obuke iznosi 16 školskih časova i to 8 časova dnevno	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka se izvodi uz pomoć online Microsoft Teams platforme. Obuka je najvećim dijelom praktična. Na kraju obuke potrebno je da kandidati na Microsoft Teams platformi naprave svoje timove, kreiraju postove, zadatke i forme koje će podijeliti sa učesnicima u njihovim timovima	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Online obuka	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Obuka se realizuje online, a kandidati treba da posjeduju personalni računar ili laptop konektovan na internet, kao i Office 365 nalog. Na računarima potrebno je da bude instaliran najmanje Windows 7 operativni sistem i jedan od internet pretraživača (Internet Explorer 9, Google Chrome ili Mozilla Firefox)	
Online realizacija programa	Obuka se realizuje online, a kandidati treba da posjeduju personalni računar ili laptop konektovan na internet, kao i Office 365 nalog. Na računarima potrebno je da bude instaliran najmanje Windows 7 operativni sistem i jedan od internet pretraživača (Internet Explorer 9, Google Chrome ili Mozilla Firefox)	

3.1.19. UPOTREBA MICROSOFT 365 (OFFICE 365)

Opšti podaci	
Naziv programa	Upotreba Microsoft 365 (Office 365)
Autori programa	Dubravka Barjaktarović, NVO „Učionica u pokretu“
Realizatori programa	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“ Dubravka Barjaktarović, NVO „Učionica u pokretu“
Kontakt osoba	Aleksandar Bandović
E-mail	ucionicaupokreta@live.edu.me
Broj telefona	+382 68 854 825
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Podizanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u prosvjeti je preduslov za bolju implementaciju informacionog sistema obrazovanja Crne Gore, uvođenje IKT-a u redovni nastavni proces, unapređenje kvaliteta obrazovanja i povećanje efikasnosti u administrativnim poslovima u obrazovnim ustanovama, kao i podsticanje online kolaboracije
Sadržaji obuhvaćeni programom	Upotreba Microsoft 365 (Office 365) obuhvata 3 nivoa rada sa kandidatima i to: 1. Upoznavanje sa Microsoft 365 (Office 365) i podešavanje naloga 2. Slanje, prosljeđivanje i odgovor na e-mail (aplikacija pošta) 3. Rad sa aplikacijama OneDrive, Kalendar, Osobe, Zadaci, Yammer, Planer, Teams, Online Office
Očekivani ishodi po završetku programa	Upotreba Microsoft 365 (Office 365) podrazumijeva teorijski i praktični dio kroz koji će kandidati biti osposobljeni da koriste odgovarajuće aplikacije. Znanja i vještine koje kandidat stiče su: Upoznavanje sa Microsoft 365 (Office 365) i podešavanje naloga: * Upozna se sa načinom pristupa Microsoft 365 (Office 365). * Pristupa svom nalogu. * Upozna se sa izgledom Microsoft 365 (Office 365). Slanje, prosljeđivanje i odgovor na e-mail (aplikacija pošta): * Shvata značaj i olakšice e-mail komunikacije u današnjem sve zahtjevnijem radu. * Razumije koncepte onlajn zajednica, komunikacije i e-maila. * Šalje, prima i upravlja e-mailovima i njihovim podešavanjima. * Organizuje i pretražuje e-mailove. Rad sa aplikacijama OneDrive, Kalendar, Osobe, Zadaci, Yammer, Teams:

	<p>* Upoznaje Office 365 online alatke.</p> <p>* Shvata mogućnosti koje pruža OneDrive.</p> <p>* Koristi OneDrive - otprema podatke, podešava vidljivost podataka, dijeli podatke sa drugim.</p> <p>* Razumije olakšice koje pruža aplikacija Kalendar: pravi i prati zakazane obaveze i sastanke, povezuje se sa kalendarima drugih osoba, dijeli svoj kalendar sa drugima, zakazuje događaj, dofaje novi kalendar (skundarni kalendar, kalendar za praznike, iz datoteke, sa interneta i iz direktorijuma)</p> <p>* Koristi aplikacije Osobe: pristupa kontaktima, grupama, kreira nove kontakte, spisak kontakta i grupa, dodjeljuje privatnost, povezuje se sa društvenim mrežama, uvozi kontakte i izvozi kontakte.</p> <p>* Koristi aplikaciju Zadaci: kreira zadatke.</p> <p>* Koristi aplikaciju Yammer: povezuje se sa odgovarajućim osobama, vrši razmjenu informacija među timovima, kreira grupe i podešava njihovu privatnost.</p> <p>* Koristi aplikaciju Teams: vrši logovanje, upoznaje se sa izgledom aplikacije, vrši pretragu i dodavanja kontakata, vrši različita podešavanja, zakazuje sastanak, koristi video poziv</p>	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Nastavnici svih obrazovno-vaspitnih ustanova	
Uslovi za uključivanje u program	Obuka se izvodi u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet. Obuka je najvećim dijelom praktična. Na kraju obuke potrebno je da kandidati budu sposobni da koriste Microsoft 365 (Office 365).	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 10 do 15 kandidata	
Trajanje programa	Ukupno trajanje obuke iznosi 16 školskih časova	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobono umreženi i konektovani na internet. Zasniva se na praktičnom, grupnom i individualnom radu	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobono umreženi i konektovani na internet	

Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	15+1 računara, projektor. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 7 operativni sistem i jedan od internet pretraživača (Internet Explorer 9, Google Chrome ili Mozilla Firefox)
Online realizacija programa	Ukoliko se obuka izvodi online, osim računara sa instaliranim navedenim softverom, svaki kandidat mora da ima internet konekciju, instaliranu Teams aplikaciju i mail adresu. Trajanje je identično kao i kod neposredne obuke

3.1.20. UMREŽAVANJE NASTAVNIKA

Opšti podaci	
Naziv programa	Umrežavanje nastavnika
Autori programa	Desimir Mojović
Realizatori programa	Desimir Mojović
Kontakt osoba	Desimir Mojović
E-mail	mojovicd@hotmail.com; desimir.mojovic@sss-pv.edu.me
Broj telefona	067/027-955
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Unapređenje komunikacije i saradnje između nastavnika, razvijanje projekata i njihova razmjena. Osjećaj pripadnosti evropskoj zajednici namjenjenoj učenju/podučavanju. Vrijeme u kome živimo karakteriše intenzivni razvoj nauke, tehnike i tehnologije. Napredak na tim poljima iziskuje određene promjene i u oblasti obrazovanja, odnosno iskorak u odnosu na tradicionalni vaspitno-obrazovni sistem. Ovo se najpije odnosi na razvoj i primjenu savremene obrazovne tehnologije u svim sferama obrazovanja. Zahvaljujući brzom razvoju elektronike i informacione tehnologije, pedagoška tehnologija postaje sve modernija i inspirativnija, i za učenike i za nastavnike. Zahvaljujući upotrebi novih tehnologija, nastavni sadržaji mogu biti dostupni učenicima i nastavnicima uvijek i svuda, u različitim oblicima, omogućavajući im na taj način neometanu i konstantnu saradnju. Profesionalne vještine i sposobnosti koje ovaj program unapređuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Efikasnost u podučavanju učenika • Sposobnost kreiranja najpogodnijih sadržaja za realizaciju zadatah ciljeva i ishoda • Jačanje demokratskog proreformskog stava • Samorazumijevanje/Razumijevanje • Nastavnik kao aktivni, samousmjereni, reflektivni, prilagodljivi i “sveživotni učenik” • Komunikacija • Rad u timu • Saradnja • Tolerancija • Kreativnost • Vođenje • Moderacija
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Internet kolaboracija • Office 365 - mogućnosti i korišćenje • Outlook • One drive • Sway

	<ul style="list-style-type: none"> • People, Calendar, Planer • Microsoft Teams • Zoom • Portali za nastavnike • eTwinning • Edmondo • Kreiranje raznovrsnih sadržaja - nastavnih materijala pomoću navedenih tehnologija (timski rad) 	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>Nastavnici će steći potrebne kompetencije, teorijska i praktična znanja i vještine koje će moći da implementiraju u nastavnom procesu. Širenje didaktičko-metodičkog repertoara nastavnika. Podizanje samopouzdanja nastavnika. Bolja motivacija nastavnika. Primjena nastave orijentisane ka aktivnostima. Uspostavljanje zajedničke internet platforme koja će se koristiti kao mjesto razmjene nastavnih materijala, resursa, ideja i iskustava. Izrada zajedničkih dokumenata(materijala za učenje, nastavnih planova, testova i dr.)</p>	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici stručno-teorijskih predmeta o Nastavnici praktične nastave o Organizatori praktičnog obrazovanja o Stručni saradnici o Nastavnici opšteobrazovnih predmeta o Saradnici u nastavi o Direktori i pomoćnici direktora o Instruktori praktičnog obrazovanja o Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	Posebnih uslova za učešće nema. Poželjno elementarno znanje rada na računaru.	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Broj učesnika u grupi od 10 do 15	
Trajanje programa	Program traje dva dana; 16 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	<ul style="list-style-type: none"> • Teorijska razmatranja uvodnog karaktera • Diskusija • Pojedinačne i grupne prezentacije • Predavanja • Vježbe • Podjela uloga • Rad na bazi instrukcija • Igranje uloga 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Evaluacija • Frontalni, grupni i individualni oblik rada
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Računarska učionica
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Potrebno je da u računarskoj učionici ima 15 računara za učesnike i računar sa projektorom za predavača
Online realizacija programa	Program se može realizovati online putem platforme Zoom ili Microsoft Teams. Maksimalan broj učesnika 30. Trajanje dva dana

3.1.21. ONLINE UČENJE

Opšti podaci	
Naziv programa	Online učenje
Autori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Realizatori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Kontakt osoba	Vladica Avramović
E-mail	a.vladan@t-com.me
Broj telefona	+382 67 528 434
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Omogućava nastavnicima rad sa više platformi za daljinsko učenje (Zoom, Moodle, Teams, Net Miting, Google Meet) 2. Upoznavanje nastavnika sa prednostima i nedostacima platformi za učenje 3. Osposobljavanje nastavnika svih struka za podešavanje platformi i prilagođenje učenicima 4. Modernizacija nastavnog procesa primjenom novih informacionih tehnologija 5. Osposobljavanje nastavnika za izradu ONLINE testova, kvizova i upitnika kroz platformu daljinskog učenja 6. Kreiranje različitih grupa za komunikaciju, podešavanje admin naloga 7. Podešavanje učeničkog naloga 8. Korišćenje različitih aplikacija za daljinsku komunikaciju nastavnika
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 12. Pregled platformi za daljinsko učenje <ul style="list-style-type: none"> • Zoom platforma • Teams platforma • Moodle platforma • Net Miting platforma • Google Meet platforma 13. Online učenje pomoću Zoom platforme <ul style="list-style-type: none"> • Instalacija mobilne i desktop aplikacije • Kreiranje radnog naloga • Podešavanje radnog okruženja za komunikaciju • Kreiranje mitinga i dijeljenje sadržaja sa korisnicima • Podešavanje korisničkog naloga za komunikaciju 14. Online učenje pomoću Teams platforme <ul style="list-style-type: none"> • Instalacija online i desktop aplikacije • Radno okruženje programa-podešavanje

	<ul style="list-style-type: none"> • Podešavanje admin naloga i naloga učenika • Dijeljenje sadržaja sa učenicima • Podešavanje kalendara • Rad sa više korisničkih naloga • Izrada testova, kvizova i upitnika u aplikaciji <p>15. Online učenje pomoću Moodle platforme</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adinistratorski i korisnički nalozi • Podešavanje radnog okruženja, pomoć korisnicima • Moduli, resursi, aktivnosti i blokovi • Upravljanje blokovima • Podešavanje korisničkih naloga <p>16. Definicija konkretnih zadataka polaznika</p> <p>17. Prezentacija završnih radova polaznika</p>	
<p>Očekivani ishodi po završetku programa</p>	<p>Posle završene obuke nastavnici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pronađu na mreži odgovarajuću aplikaciju za online učenje, preuzmu, instališu i koriste ih • Podese radno okruženje online platforme i prilagode je učenicima • Promijene administratorske i učeničke parametre platforme za učenje • Kreiraju interaktivne sadržaje i podijeliti ih sa učenicima • Podese kalendat i odgovarajući kanal za interaktivni rad sa učenicima • Kreiraju više grupa za komunikaciju • Naprave miting za komunikaciju sa odgovarajućim parametrima i podijeli ih sa korisnicima • Dijeli potrebni materijal sa svim učenicima ili pojedinačno • Kreiraju kanale za komunikaciju na nivou grupa za vannastavne aktivnosti i druge stručne grupe 	
<p>Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom</p>	<p>Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja</p>	<p>Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa</p>
	<p>Program je povezan sa svim obrazovnim programima u stručnim školama</p>	<p>Program je povezan sa svim nastavnim predmetima i modulima, kako stručnim tako i opšteobrazovnih</p>
<p>Ciljna grupa</p>	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici svih stručnih modula/predmeta i nastavnici opšteobrazovnih predmeta/modula; o Nastavnici svih praktičnih modula/predmeta; 	

Uslovi za uključivanje u program	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Program je namijenjen za polaznike koji posjeduju znanja iz Informatičkih tehnologija-nastavnicima tehničkih struka, gdje se može ići na viši nivo razrade teme i složenije podešavanje aplikacije i interaktivnost sadržaja. • Program je namijenjen i za polaznike bez početnih ili sa malim znanjem iz Informatičkih tehnologija-nastavnici opšteobrazovnih predmeta sa redukovanim nivoom razrade tema i realizaciju jednostavnijih podešavanja u radnom okruženju platformi za daljinsko učenje
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10-15
Trajanje programa	24h / 3 dana
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne prezentacije, instalacija programa, izrada testa u instaliranom softveru na računaru, prezentacija rada po grupama, grupni rad
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Velika osvijetljena prostorija sa radnim računarskim stolovima
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> ○ Brza Internet konekcija ○ Učesnici programa donose svoje računare sa instaliranim OS Win xp ili novijim i Office paketom ili su isti obezbijeđeni od strane naručioca edukacije. ○ Svu ostalu potrebnu tehničku opremu za realizaciju programa Stručnog usavršavanja (projektor, projekciono platno, prenosni računar za trenere, platforma za ONLINE učenje i edukaciju) obezbjeđuje IPF
Online realizacija programa	Program se može realizovati putem online platforme Zoom, sa grupom od 20 do 30 učesnika, sa stabilnom Internet konekcijom, kao što je navedeno u prethodnom text boksu

3.1.22. SAVREMENA (VIZUELNA) OBRAZOVNA TEHNOLOGIJA

Opšti podaci	
Naziv programa	SAVREMENA (VIZUELNA) OBRAZOVNA TEHNOLOGIJA
Autori programa	Danilo Damjanović, Olivera Lučić
Realizatori programa	Danilo Damjanović, Olivera Lučić
Kontakt osoba	Danilo Damjanović
E-mail	damjanovic.danilo@eus-nk.edu.me
Broj telefona	+382 68 870 563
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Opšti cilj programa: Jačanje digitalnih kompetencija nastavnika iz oblasti upotrebe informaciono-komunikacionih tehnologija u realizaciji planiranih ciljeva i unapređivanje znanja za odabir multimedijalnih metoda i drugih tehnologija koje dovode do povećanja aktivnosti učenika, kvalitetnijeg vrednovanja znanja i napredovanja učenika</p> <p>Specifični ciljevi programa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Unaprijediti znanja o multimedijalnim sadržajima u funkciji obrazovanja i uskladiti ih sa svojim ličnim pristupom korišćenja multimedije u učionici; - Upoznati modele i strategije za primjenu multimedije u nastavi; - Unaprijediti sposobnost pripreme nastavnog materijala u skladu sa tehnologijom izvođenja učenja; - Afirmisanje savremenih IT tehnologija u procesu organizovanja i izvođenja nastave; - Upoznati način kreiranja multimedijalnih nastavnih materijala u eLearning autorskom softveru ActivePresenter
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Multimedijalni sadržaji u funkciji obrazovanja <ul style="list-style-type: none"> • Pojam, karakteristike i klasifikacija elektronskih multimedijalnih sadržaja • Izvori multimedijalnih sadržaja 2. Biblioteka video-materijala <ul style="list-style-type: none"> • Otvaranje ličnog Youtube kanala • Kreiranje plej- liste video zapisa koji će koristiti za predmet (modul) ili temu koja se obrađuje • Dijeljenje kreirane plej-liste 3. Kreiranje i etape razvoja video zapisa <ul style="list-style-type: none"> • upoznavanje sa fazama izrade video materijala

	<ul style="list-style-type: none"> • Presentacija alata za snimanje ekrana, Video Editor i eLearning autorski softver • Izrada animacija, obrada slike, govora i zvuka u programu ActivePresenter • Tehnike angažovanja učenika u izradi video zapisa • Načini (pr)ocjenjivanja rada učenika <p>4. Presentacija završnih radova polaznika</p>	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>- Unapređenje znanja nastavnika o multimedijalnim sadržajima u funkciji obrazovanja i njihovo usklađivanje sa ličnim pristupom korišćenja multimedije u učionici</p> <p>- Unapređene prezentacije nastavnog sadržaja učeničkoj populaciji</p> <p>- Povećanje znanja u izradi i kreiranju video materijala za nastavu</p> <p>- Prilagođavanje nastavne teme predstavnicima svih stilova učenja kroz izradu video sadržaja</p> <p>- Povećanje korišćenja metoda istraživačkog i projektnog učenja</p> <p>Od učenika: Povećanje efikasnosti pri usvajanju novih znanja i vještina učenika</p> <p>Povećana motivacija kod učenika za učenjem</p>	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Inženjerstvo i proizvodne tehnologije, Građevinarstvo i uređenje prostora, Ekonomija i pravo, Poljoprivreda, prehrana i veterina, Saobraćaj i komunikacije, Usluge, Informaciona tehnologija	Primjenljivo u svim obrazovnim modulima
Ciljna grupa	<p>o Nastavnici stručno-teorijskih predmeta: nastavnici bez obzira na struku</p> <p>o Nastavnici praktične nastave: nastavnici bez obzira na struku</p> <p>o Stručni saradnici psiholog, pedagog, ICT koordinator</p>	
Uslovi za uključivanje u program	<p>Prijava,</p> <p>Potvrda škole o angažovanju u školi ili kod organizatora obrazovanja odraslih</p>	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalno 15; Maksimalno 20	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	

Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka je interaktivnog tipa- teorijska podloga, demonstracija, diskusija, individualni rad, problemski zadaci, rad na konkretnim zadacima, saradničko učenje, metode aktivne nastave, primjena konkretnih veb-alata u nastavi
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica, prilagođena grupnom radu
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip-čart, table, kreda, LCD projektor, laptop• Učesnici programa donose svoje pokretne računare sa instaliranim paketom Office ili su isti obezbijeđeni od strane ustanove koja naručuje edukaciju Svu ostalu potrebnu tehničku opremu za realizaciju programa usavršavanja (projektor, projekciono platno, laptop za trenere, kopirani materijali u formi „vodiča“ za upotrebu softvera obezbeđuju treneri
Online realizacija programa	Program se može realizovati kao onlajn seminar preko Microsoft Teams platforme ili ONLINE PLATFORME ZOOM Minimalna oprema je računar (laptop ili desktop sve jedno) sa operativnim sistemom Windows 7 ili novijim; dobru vezu sa internetom i da umiju da koriste neki od programa za pregledanje internet sadržaja (Google Chrome, Firefox Mozilla) Potrebno je da učesnici imaju uređaj sa instaliranom Microsoft Teams ili platformom Zoom, kao i pristup internetu; Minimalni broj učesnika je 15, a maksimalni broj učesnika je 30. Trajanje obuke je 8 h

3.1.23. PROJEKTOVANJE I RAZVOJ WEB SAJTA ŠKOLE

Opšti podaci	
Naziv programa	Projektovanje i razvoj web sajta škole
Autori programa	Lazar Macanović
Realizatori programa	mr Sonja Ilić, Lazar Macanović, Ljiljana Matković
Kontakt osoba	Lazar Macanović
E-mail	macko@t-com.me
Broj telefona	+382 69 500 090
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Bolje razumijevanje značaja, specifičnosti i pravila savremene pedagoške prakse; • Usavršavanje na ličnom i profesionalnom nivou uz praktične metode i osposobljavanje polaznika za prepoznavanje darovite i talentovane djece; • Pružanje odgovarajuće vaspitno-obrazovne podrške darovitim i talentovanim učenicima; • Poznavanje i samostalno korišćenje metoda i tehnika rane pedagoške dijagnostike darovitosti; • Sticanje vještine uočavanja ranih znakova darovitosti kod djece; • Razvijanje kriterijuma za procjenu kvaliteta nastavničkog rada sa darovitom i talentovanom djecom; • Obuka nastavnika za identifikaciju darovitih i talentovanih učenika; • Sticanje vještine prepoznavanja struktura i pojava intelektualne, umjetničke i psihomotorne darovitosti i talenata; • Obuka nastavnika za rad sa daravotim i talentovanim učenicima; • Podizanje nivoa svijesti nastavnika i pedagoga o greškama pri procjeni darovitosti; • Podsticanje nastavnika za korišćenje postojećih instrumenata za procjenu darovitosti; • Podsticanje korišćenja ček listi, upitnika za procjenu nastavnika (učitelja/mentora/instruktor), koji se ispunjavaju od strane učenika u razredu, kao i upitnika u kojima učenici procjenjuju svoje sposobnosti i interese; • Podsticanje nastavnika da koriste skale procjene, liste za provjeru i ostale metode koje se koriste u identifikacijskom procesu; • Podsticanje nastavnika (učitelja/mentora/instruktor) na korišćenje vlastitih upitnika, osmišljenih na temelju analiza;

	<p>postojećih instrumenata za identifikaciju darovitih i talentovanih učenika koji se koriste u školskoj praksi;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podsticanje napredovanja i razvoj darovitih učenika putem segregacije, akceleracije i obogaćivanja programa; • Prilagođena nastava darovitim i talentovanim učenicima, uz osposobljavanje za timski rad i saradnju sa relevantnim stručnjacima u vaspitnoj ustanovi i van nje, kao i sa roditeljima darovite djece
<p>Sadržaji obuhvaćeni programom</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Komponente darovitosti i karakteristike darovite djece • Podrške darovitim i talentovanim učenicima • Greške pri procjeni darovitih i talentovanih učenika • Profil darovite djece • Grupe darovite djece koja podbacuju • Identifikacija darovite i talentovane djece • Predstavljanje osnovnih pedagoških strategija u podsticanju darovitosti i kreativnosti djece • Obrazovna rješenja • Principi rada sa darovitom djecom • Roditelj i darovito/talentovano dijete • Profil i kompetencije poželjnog nastavnika za rad sa darovitom djecom • Instrumenti za procjenu darovitosti • Obrazovanje darovitih u zemljama EU • Vježbanja u pravcu prilagođavanje nastave za darovite i talentovane učenike u osnovnim i srednjim školama, uz osposobljavanje za timski rad i saradnju sa relevantnim stručnjacima u vaspitnoj ustanovi i van nje, kao i sa roditeljima darovite djece • Predstavljanje priručnika koji će biti podijeljen polaznicima
<p>Očekivani ishodi po završetku programa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Unapređena pedagoška praksa; • Osposobljen pedagoški kadar za identifikaciju darovitih i talentovanih učenika; • Veća podrška darovitim i talentovanim učenicima; • Polaznici će izgraditi kriterijume za procjenu kvaliteta nastavničkog rada sa darovitom i talentovanom djecom; • Polaznici će steći vještine prepoznavanja struktura i pojavnih oblika intelektualne, umjetničke i psihomotorne darovitosti i talenata; • Polaznici će podići svijest o greškama koje se prave prilikom procjeni darovitosti; • Polaznici će steći vještinu korišćenja instrumenata za procjenu darovitosti;

	<ul style="list-style-type: none"> • Polaznici će biti osposobljeni za korišćenje ček listi i upitnika za procjenu nastavnika (učitelja/mentora/instruktor) • Polaznici će biti obučeni za samostalno kreiranje i primjenu upitnika u kojima učenici procjenjuju svoje sposobnosti i interese; • Polaznici će biti osposobljeni za primjenu skala procjene, lista za provjeru i ostalih metoda koje se koriste u identifikacijskom procesu; • Polaznici će steći vještinu korišćenja vlastitih upitnika za identifikaciju darovitih i talentovanih učenika koji se koriste u školskoj praksi; • Polaznici će intenzivnije podsticati darovite učenike - putem segregacije, akceleracije i obogaćivanja programa; • Polaznici će uticati na to da u našem obrazovnom sistemu nastava bude prilagođena darovitim i talentovanim učenicima, uz osposobljavanje za timski rad i saradnju sa relevantnim stručnjacima u vaspitnoj ustanovi i van nje, kao i sa roditeljima 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • - Učitelji/nastavnici predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola; • - Instruktori; • - Mentori; • - Direktori i pomoćnici direktora; • - Pedagozi, • - Socijalni radnici • - Psiholozi, • - Stručni saradnici; • - Saradnici u nastavi; • - Učenici, • - Roditelji 	
Uslovi za uključivanje u program	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe.</p> <p>Namijenjen je polaznicima koji su na bilo koji način uključeni u obrazovni proces.</p> <p>Za vrijeme pandemije Covid-19 potrebno je da polaznici budu i korisnici Teams platforme</p>	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-25	
Trajanje programa	16h / 2 dana	

Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	<p>Seminar je visoko interaktivan, sa iznošenjem problematike sa kojom se učesnici susrijeću.</p> <p>Diskusija i pronalaženje rješenja za konkretne situacije kroz predavanja i razmjenu iskustava, kao i praktične vježbe.</p> <p>Prezentacije i rad na konkretnom zadatku, uz metode testiranja;</p> <p>Metode u identifikacije darovitih i talentovanih.</p> <p>Primjena standardiziranih mjernih instrumenata.</p> <p>Upitnici i evaluacija</p>
Prostorni uslovi za realizaciju programa	<p>- Teams platforma (za vrijeme posebnih mjera koje važe zbog pandemije Covid-19).</p> <p>- Dovoljno velika prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad, sa stolicama, adekvatnim stolovima ili mogućnost spajanja manjih stolova u veće</p>
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> • Računari; • Teams platforma; • Dobra internet konekcija. • Po ukidanju posebnih mjera koje važe za vrijeme trajanja pandemije kovida-19, realizacija seminara uživo u adekvatnim prostorijama podrazumijeva - projektor, projekciono platno, laptop za trenere, računare za polaznike, kopirani materijali za praćenje programa, softver koji obezbjeđuju realizatori projekta sa školama ili organizacijama u kojijima se organizuje seminar
Online realizacija programa	Putem Teams platforme

3.1.24. PRIMJENA DIGITALNOG DIZAJNA U BIZNISU I EDUKACIJI

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Primjena digitalnog dizajna u biznisu i edukaciji</i>
Autori programa	David Delibašić
Realizatori programa	David Delibašić, Luka Uskoković
Kontakt osoba	Filip Anđelić
E-mail	contact@oykos.me
Broj telefona	067465659
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osposobljavanje nastavnog kadra svih oblasti i modula za unapređivanje nastave i usklađivanje iste sa potrebama modernog biznisa, primjerno jednostavnih savremenih alata za kreiranje vizuelnih sadržaja 2. Unapređivanje kompetentnosti i konkurentnosti vještina i znanja za globalno tržište, kroz osposobljavanje nastavnog kadra za produkciju i implementaciju vizuelnih sredstava 3. Afirmisanje savremenih alata u okviru praktičnog dijela nastave iz svih oblasti, kroz napredno korišćenje savremenog dizajna i koncepata istog 4. Intenzivnije korišćenje savremenih alata za produkciju vizuelnih sredstava u nastavi koju izvodi nastavni kadar koji nema napredno tehničko obrazovanje, a ima potrebu za korišćenjem vizuelnih sredstava u službi biznisa 5. Podsticanje veće zainteresovanosti učenika za osavremenjenim programom nastave, kroz implementaciju modernih, aktuelnih i tržišno poželjnih znanja, vještina i alata, u cilju što kvalitetnijeg ishoda usvajanja istih 6. Podiznanje kvaliteta nastave kroz frekventniju upotrebu savremenih vizuelnih metoda učenja, produkcijom potrebnih materijala za istu i prenošenjem tog znanja učenicima
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osnove dizajna Teorija boja Koncepti dizajna Kreiranje jednostavnih vizuelnih sadržaja Kreiranje vizuelnih rješenja za tradicionalne kanale marketinga 2. Dizajn u službi digitalnog marketinga Koncept, primjena i uloga digitalnog marketinga Planiranje, priprema i izrada vizuala za dig. marketing Korišćenje besplatnih alata za produkciju vizuala

	<p>3. Dizajn u službi modernog biznisa Napredni koncepti dizajna Priprema vizuelnih rješenja za potrebe modernog biznisa Produkcija prezentacija, video materijala i slično</p> <p>4. Prezentacija završnih radova, zaključak i komentari</p>	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Nakon završetka obuke i implementacije naučenog tokom obuke, nastavnici će:</p> <ul style="list-style-type: none"> • steći bolje razumijevanje i ovladati konceptima dizajna • steći bolje razumijevanje i ovladati upotrebom alata za moderni digitalni dizajn • steći bolje razumijevanje procesa razvoja vizuelnih rješenja za potrebe modernog biznisa • bolje primjenjivati besplatne alate i koncepte za razvoj vizuelnih sredstava u nastavi • steći savremene i tražene praktične vještine, poznavanje modernih alata i novijih tehnologija koje su neophodne za uspješnu realizaciju ishoda nastavnog programa • na mnogo prijemčiviji i atraktivniji način moći da učenike zainteresuju, motivišu i osposobe za praktičan rad u skladu sa nastavnim programom • još više prepoznati značaj, upotrebu i mogućnosti programskog jezika JavaScript • podići svijest o potrebi da se prate moderni tokovi razvoja digitalnog dizajna, kapaciteti, mogućnosti i prednosti savremenih alata 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici stručnih modula/predmeta iz svih oblasti • Instruktori praktičnog obrazovanja iz svih oblasti • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih iz svih oblasti • Organizatori praktičnog obrazovanja • Stručni saradnici • Saradnici u nastavi • Direktori i pomoćnici direktora 	
Uslovi za uključivanje u program	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe. Obim programa može da se proširi za naprednije grupe u onoj mjeri u kojoj grupa vremenski usvaja predviđena znanja.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za sve polaznike koji posjeduju osnovno znanje korišćenja kompjutera 	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10-20	

Trajanje programa	16h / 2 dana
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne i grupne prezentacije, rad na konkretnom zadatku, pojedinačni rad u odgovarajućem softveru na računaru, rad u timovima na djelovima projekta, evidencija o individualnom i grupnom napretku i radu putem online platforme za edukaciju koju obezbjeđuje realizator
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Dovoljno velika i dovoljno svijetla prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad - dovoljno stolica, veliki stolovi, dovoljno priključaka za kompjutere, tabla za pisanje, projektor i platno za prezentacije
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> • Učesnici programa donose svoje prenosive računare sa instaliranim Windows, Mac ili Linux Operativnim sistemom, ili su isti obezbijeđeni od strane naručioca za edukaciju • Stabilna internet konekcija <p>Ostalu potrebnu tehničku opremu za realizaciju programa usavršavanja (projektor, projekciono platno, lap top za trenere, kopirani materijali za praćenje programa, softver) obezbjeđuje naručilac ili realizator programa</p>
Online realizacija programa	Moguća je online realizacija programa. U tom slučaju koristi se online platforma za edukaciju koju obezbjeđuje realizator

3.1.25. SAVREMENO OBRAZOVANJE - TEHNOLOGIJE U OBRAZOVANJU

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>Savremeno obrazovanje - tehnologije u obrazovanju</i>	
Autori programa	Milutin Janjušević; Nada Orbović	
Realizatori programa	Milutin Janjušević; Nada Orbović; Nevenka Vlačić	
Kontakt osoba	Milutin Janjušević	
E-mail	milutinjanjusevic@gmail.com	
Broj telefona	+382 67 505 594	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Upoznati nastavnike sa mnogobrojnim onlajn platformama i aplikacijama za lakše i zanimljivije učenje	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Savremeno obrazovanje - tehnologije u obrazovanju. Web alati za obrazovanje 2. Portali za učenje i provjeru znanja. Aplikacije za prezentaciju i kreiranje nastavnih sadržaja. Pomoćni programi Windows-a 3. Kreiranje Google sajta, upitnika i testova 4. Vrednovanje i ocjenjivanje postignuća učenika Keiranje tabelarnih dokumenata za analizu uspjeha učenika	
Očekivani ishodi po završetku programa	Kreiranje multimedijalnih nastavnih sadržaja, e-priručnika, e-godišnjih planova, kreiranje sajta za nastavu i učenje, kreiranje online upitnika i testova za vrednovanje i ocjenjivanje učenika, kreiranje tabele za analizu uspjeha učenika, kreiranje interaktivnih digitalnih sadržaja za nastavu i učenje	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Svi programi	Svi moduli
Ciljna grupa	Nastavnici opšteobrazovnih predmeta; Nastavnici stručnih modula iz svih oblasti; Nastavnici praktične nastave iz svih oblasti i uprava škole (direktor, pomoćnik, pedagog)	
Uslovi za uključivanje u program	PC+internet; Gmail nalog i školski mail nalog edu.me	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalni broj 20 maksimalni broj 30 učesnika	
Trajanje programa	6 sati 8 školskih časova	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		

Metode, tehnike i oblici rada	Interaktivna metoda, metoda prezentacije i demonstracije.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Računarska učionica
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Računarska učionica sa 20 računara + internet
Online realizacija programa	PC + internet; Gmail nalog i školski mail edu.me Microsoft Teams platforma

LIČNA SOCIJALNA I KOMPETENCIJA KAKO SE UČI

3.1.26. MENTALNO ZDRAVLJE U VASPITNO-OBRAZOVNIM USTANOVAMA - UPRAVLJANJE STRESOM, PREVENCIJA, ZAŠTITA I UNAPREĐENJE MENTALNOG ZDRAVLJA

Opšti podaci	
Naziv programa	Mentalno zdravlje u vaspitno-obrazovnim ustanovama - upravljanje stresom, prevencija, zaštita i unapređenje mentalnog zdravlja
Autori programa	mr Selma Šabotić, mr Jelena Milutinović
Realizatori programa	mr Selma Šabotić, mr Jelena Milutinović
Kontakt osoba	Selma Šabotić
E-mail	pedagog@ets-pg.edu.me sabotic.selma@gmail.com;
Broj telefona	069 427 224
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Razvijanje svijesti kod zaposlenih u vaspitno - obrazovnim ustanovama o važnosti očuvanja mentalnog zdravlja • Razvijanje svijesti kod zaposlenih u vaspitno - obrazovnim ustanovama o prevenciji mentalnih bolesti • Smanjivanje stigme o mentalnim bolestima među zaposlenima i učenicima; • Prepoznavanje razumijevanje sistemskog i ličnog doprinosa smanjivanja odnosno pojačavanja efekata stresa ili kriznih situacija • Identifikacija ličnih snaga koje doprinose mentalnom zdravlju I blokada koje otežavaju funkcionisanje individua • Unaprijediti komunikaciju o mentalnom zdravlju u vaspitno-obrazovnim ustanovama
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mentalno zdravlje 2. Spremnost za promjene 3. Suočavanje sa stresom 4. Individualna i sistemska perspektiva mentalnog zdravlja 5. Samopoštovanje i samoprihvatanje 6. Emocionalna inteligencija 7. Rezilijentnost 8. Sindrom izgaranja 9. Modeli razmišljanja, komunikacija I konflikti 10. Međuljudski odnosi 11. Životni stilovi, navike i vrijednosni sistemi
Očekivani ishodi po završetku programa	<ul style="list-style-type: none"> • Kreira atmosferu podržavajuću za pojedince (zaposleni i učenike) koji se suočavaju sa poteškoćama u domenu mentalnog zdravlja

	<ul style="list-style-type: none"> • Analizira sopstveni i sistemski uticaj na posljedice djelovanja stresa • Identifikuje lične blokade koje se reflektuju na njegov rad i odnos sa zaposlenima ili učenicima • Procjenjuje stepen inkluzivnosti zaposlenih ili učenika koji imaju problema sa mentalnim zdravljem • Identifikuje snage i slabosti unutar vaspitno - obrazovne ustanove u suočavanju sa poteškoćama sa mentalnim zdravljem njenih zaposlenih ili učenika • Ocijeni spremnost učenika ili zaposlenih da zatraže pomoć od stručnjaka iz domena mentalnog zdravlja 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Muzički izvođač Automehaničar Elektroinstalater Elektrotehničar elektronike Elektrotehničar energetike Elektrotehničar elektronskih komunikacija Elektrotehničar računarskih mreža i sistema Izvođač građevinskih radova Vodoinstalater Tehničar za arhitekturu i dizajn enterijera Ekonomski tehničar Pravno-administrativni tehničar Farmaceutski tehničar Fizioterapeutski tehničar Kozmetičar Konobar Restorater Gastronom Nautički tehničar	Preduzetništvo Sociologija Savremeno odrastanje Socijalne mreže i globalizacija Poslovna komunikacija i korespondencija Poslovna kultura Psihologija Poslovna komunikacija Poslovna etika Poslovna psihologija
Ciljna grupa	Nastavnici, stručni saradnici, pomoćnici i direktori škola	

Uslovi za uključivanje u program	Nema uslova pohađanja programa
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15 - 20
Trajanje programa	16 časova
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Metoda razgovora Metoda rada sa tekstom Metoda igre uloga Metoda demonstracije Metoda brainstorming Metoda šest šešira Rad u paru Rad u grupi Individualni rad polaznika
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica, kabinet, amfiteatar
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Računar, smartboard, projektor, flipčarter, stikeri, marker, listići za rad
Online realizacija programa	Microsoft Teams, Zoom Meetings Cloud

3.1.27. IZAZOVI SAVREMENOG ODRASTANJA

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>Izazovi savremenog odrastanja</i>	
Autori programa	Bogetić Andrijana/sociolog Krivčević Vesna/sociolog	
Realizatori programa	Bogetić Andrijana/sociolog Krivčević Vesna/sociolog	
Kontakt osoba	Bogetić Andrijana	
E-mail	polaris13@t-com.me	
Broj telefona	067/406-404	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<p>-Razumijevanje procesa odrastanja mladih kao izazova savremenog društva koje nudi različite faktore u formiranju identiteta. -Razvoj kritičkog odnosa prema sadržajima potrošačke-popularne kulture, rizičnim oblicima ponašanja mladih, kao i afirmativnog stava prema identifikaciji sa pozitivnim vrijednostima subkulture mladih i zdravim stilovima života.</p> <p>-Uočavanje uticaja medija na mlade kao konzumente - Prepoznavanje različitih oblika maloljetničke delikvencije i mehanizmima preventivnog djelovanja</p>	
Sadržaji obuhvaćeni programom	Odrastanje, adolescencija, subkultura mladih, zdravi stilovi života, mediji, životni stilovi mladih	
Očekivani ishodi po završetku programa	Nakon završetka programa obuke očekuje se da nastavnici steknu više uvida o procesu odrastanja mladih u savremenom društvu koje neizostavno nudi niz novih faktora u formiranju identiteta; rizičnim oblicima ponašanja mladih i oblicima maloljetničke delikvencije; pozitivnim vrijednostima subkulture mladih i zdravim stilovima života	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Inženjerstvo i proizvodne tehnologije, Građevinarstvo i uređenje prostora, Ekonomija i pravo, Poljoprivreda, prehrana i veterina, Saobraćaj i komunikacije, Usluge, Informaciona tehnologija	Socijalne mreže i globalizacija, Poslovna kultura, Etika u zdravstvu, Psihologija prodaje

Ciljna grupa	Nastavnici: opšteobrazovnih i stručnih predmeta u srednjim stručnim školama. Nastavnici izbornih i fakultativnih predmeta. Pedagog škole.
Uslovi za uključivanje u program	Prijava. Programu obuke mogu prisustvovati svi nastavnici/nastavnice koji su odabrani na novou škole. Motivacija i otvorenost za interaktivne metode rada.
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimum 15 - maksimum 30
Trajanje programa	1 dan, 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka je interaktivnog tipa: interaktivne radionice, prezentacije, studije slučaja, igre uloga, akvarijum, mini-lekcije, grupne diskusije, pojedinačne i grupne prezentacije, rad u parovima, rad u malim grupama, tehnika akvarijuma, kooperativno učenje, timski rad, brainstorming
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica prilagođena grupnom radu
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip čart, table, marker, kompjuter, LCD projektor, projekciono platno, papiri, hemijske olovke, štampani materijal za učesnike seminara
Online realizacija programa	Moguća

3.1.28. VJEŠTINE KOMUNIKACIJE

Opšti podaci		
Naziv programa	Vještine komunikacije	
Autori programa	Bogetić Andrijana/sociolog Krivčević Vesna/sociolog	
Realizatori programa	Bogetić Andrijana Krivčević Vesna	
Kontakt osoba	Bogetić Andrijana	
E-mail	polaris13@t-com.me	
Broj telefona	067/406-404	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<p>-Razumjeti pojam komunikacije kao socijalne interakcije</p> <p>-Razlikovati komunikaciju u različitim sferama života - Razviti svijest o sadržaju neverbalnih poruka i njihovom uticaju na proces komunikacije -Razumjeti povezanost verbalnog i neverbalnog izražavanja i važnost njihove uskladenosti u socijalnoj interakciji</p> <p>-Razviti svijest o sadržaju poruka koje se emituju u učionici i uticaju na učenike -Uočiti značaj uvažavanja različitosti u interkulturalnoj komunikaciji -Uočiti značaj podsticanja učenika na nenasilne oblike komunikacije - Uočiti značaj decentracije i empatije za uspješnu komunikaciju -Koristiti vještinu aktivnog sušanja - Razumjeti šta je sukob i koji su uzroci i faze sukoba - Uočiti različite pristupe konfliktnim situacijama i moguće načine rješavanja sukoba -Prepoznati faktore koji utiču na rješavanje sukoba u interkulturalnom okruženju</p>	
Sadržaji obuhvaćeni programom	Komunikacija, socijalna interakcija, verbalna i neverbalna komunikacija u različitim kulturalnim kontekstima, konstruktivna komunikacija, konfliktna situacije u komunikaciji i njihovo rješavanje	
Očekivani ishodi po završetku programa	Nakon završetka programa obuke očekuje se da nastavnici razumiju komunikaciju kao socijalnu interakciju i uoče značaj uvažavanja različitosti u interkulturalnoj komunikaciji; razviju svijest o sadržaju poruka koje se emituju u učionici i uticaju na učenike; podstiču učenike na nenasilne oblike komunikacije i vještinu aktivnog slušanja; razumiju uzroke i faze sukoba i faktore rješavanja sukoba u interkulturalnom okruženju	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa

obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Inženjerstvo i proizvodne tehnologije, Građevinarstvo i uređenje prostora, Ekonomija i pravo, Poljoprivreda, prehrana i veterina, Saobraćaj i komunikacije, Usluge, Informaciona tehnologija	Socijalne mreže i globalizacija, Savremeno odrastanje, Poslovna kultura, Etika u zdravstvu, Psihologija prodaje
Ciljna grupa	Nastavnici: opšteobrazovnih i stručnih predmeta u srednjim stručnim školama. Nastavnici izbornih i fakultativnih predmeta	
Uslovi za uključivanje u program	Prijava. Programu obuke mogu prisustvovati svi nastavnici/nastavnice koji su odabrani na novou škole. Motivacija i otvorenost za interaktivne metode rada.	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimum 15 - maksimum 30	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka je interaktivnog tipa: interaktivne radionice, prezentacije, studije slučaja, igre uloga, akvarijum, mini-lekcije, grupne diskusije, pojedinačne i grupne prezentacije, rad u parovima, rad u malim grupama, tehnika akvarijuma, kooperativno učenje, timski rad, brainstorming	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica prilagođena grupnom radu	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip čart, table, marker, kompjuter, LCD projektor, projekciono platno, papiri, hemijske olovke, štampani materijal za učesnike seminara	
Online realizacija programa	Moguća	

3.1.29. BONTON

Opšti podaci		
Naziv programa	Bonton	
Autori programa	Biljana Vučurović, prof.	
Realizatori programa	Biljana Vučurović, prof. Dragoljub Pajović, prof.	
Kontakt osoba	Biljana Vučurović, prof	
E-mail	biljana.vucurovic@gim-pg.edu.me	
Broj telefona	067/517 534	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<p>Stvarati ambijent u kojem se u školi učenici podstiču na usvajanje principa bontona i njihove primjene kako na času, tako i van školskih prostorija.</p> <p>Specifični ciljevi programa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sistematizacija znanja kod nastavničkog kadra o pravilima bontona, 2. Sticanje vještina od strane nastavničkog kadra za vođenje klubova i sekcija o školi bontona, 3. Motivacija mladih za usvajanje lijepih manira radi vaspitnog uzdizanja pojedinca i generacije, 4. Promocija I afirmacija lijepih manira radi realizacije uspješne komunikacije 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> - Bonton (pojam, definicija, principi, vrijednosti, značaj), - Motivacija učenika da lijepim manirima oplemenjuju svoju ličnost, - Značaj bontona u vaspitno-obrazovnom programu djece I mladih, - Osnivanje klubova i sekcija o školi bontona, - Afirmisanje kulturnog ponašanja u komunikaciji sa profesorima i vršnjacima, u školi i van nje, - Unaprijeđivanje komunikacijskih kompetencija nastavničkog kadra, - Poces razvoja kluba ili sekcije sa ovom temom i disperzija stečenih znanja 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<ul style="list-style-type: none"> - Povećan nivo znanja nastavničkog kadra o korelaciji sadržaja sa temom bontona, - Razvijena kompetencija nastavnika za širenje pravila bontona i njihovu praktičnu primjenu ne samo kao vaspitnu, već i kao komunikacijsku vještinu, - Nastavnici imaju znanja za organizovanje i koordinisanje klubova i sekcija škole bontona 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Svi obrazovni programi III i IV stepena u srednjim stručnim školama	
Ciljna grupa	o <u>Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti:</u> <u>svi</u>	

	<ul style="list-style-type: none"> o <u>Nastavnici praktične nastave iz sljedećih oblasti:</u> <u>svi</u> o Organizatori praktičnog obrazovanja o <u>Stručni saradnici</u> o Saradnici u nastavi o <u>Direktori i pomoćnici direktora</u> o Instruktori praktičnog obrazovanja o Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih
Uslovi za uključivanje u program	Nema ih
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalan broj učesnika/-ca u grupi je 15, a maksimalan je 25
Trajanje programa	Program obuke predviđen je u trajanju od jednog dana - 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka interaktivnog tipa
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Gimnazija „Slobodan Škerović” u mogućnosti je da bude domaćin ovakve obuke
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Gimnazija „Slobodan Škerović” posjeduje tehničke kapacitete koji zadovoljavaju potrebe ove obuke (projektor, zvučnici, TV, video-plejer, kompjuter, kamera, fotoaparatus, pametne table i drugo)
Online realizacija programa	<i>Teams</i> , u trajanju od 2 dana po 4 sata, 15-20 polaznika

3.1.30. UČENJE VERBALNIH NASTAVNIH SADRŽAJA - KOMPETENCIJA UČENJE UČENJA

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>UČENJE VERBALNIH NASTAVNIH SADRŽAJA - KOMPETENCIJA UČENJE UČENJA</i>	
Autori programa	Prof. dr Dijana Vučković, Dr Branko Anđić	
Realizatori programa	Prof. dr Dijana Vučković, Dr Branko Anđić	
Kontakt osoba	Prof. dr Dijana Vučković	
E-mail	dijanav@ucg.ac.me	
Broj telefona	0038268160140	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<p>Ciljevi programa su:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Proširiti znanja polaznika o unapređenju procesa učenja; • Unaprijediti vještine polaznika da podstiču ključnu kompetenciju učenje učenja; • Upoznati polaznike sa modelima samoregulacije i metakognicije učenja. 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ključna kompetencija učiti kako učiti; 2. Samoregulacija učenja; 3. Kognitivni elementi u samoregulaciji učenja; 4. Motivacija i emocije u učenju; 5. Kodiranje i pohranjivanje podataka; 6. Nivoi vrednovanja znaja; 7. Različiti načini predstavljanja nastavnih sadržaja (mape, skice, dijagrami) 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Nakon završetka obuke učesnici će:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Razumjeti značaj ključne kompetencije učiti kako učiti; • Biti upoznati sa osnovnim elementima i stavkama o samoregulaciji učenja; • Unaprijediti svoja znanja o kognitivnom elementu u samoregulaciji učenja; • Unaprijediti svoja znanja o značaju motivacije i emocija u učenju; • Razumjeti kodiranje i pohranjivanje podataka pri učenju; • Biti upoznati sa različitim nivoima vrednovanja znaja; • Savladati različiti načini predstavljanja nastavnih sadržaja (mape, skice, dijagrami); • Moći da uspješno implementiraju elemente ključne kompetencije učiti kako učiti u nastavnom procesu 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Program je pogodan za sve obrazovne programe	Program je pogodan za sve nastavne predmete
Ciljna grupa	Nastavnici u srednjim stručnim školama	
Uslovi za uključivanje u program	Svi zainteresovani nastavnici mogu prisustvovati ovoj obuci	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-25	

Trajanje programa	Jedan dan, 8 radnih sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Radionice interaktivnog tipa, prezentacije, igranje uloga, diskusija, izlaganja, analiza studija slučaja
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica ili sala koja omogućava realizaciju grupnog rada
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Internet i osnovna tehnička oprema u vidu računara, LCD projektora i projekcionog planta su potrebni za realizaciju
Online realizacija programa	Računar, LCD projector i projekciono platno , Flip čart, table, marker, papiri, hemijske olovke

3.1.31. RAZVOJ KRITIČKOG MIŠLJENJA UČENIKA

Opšti podaci		
Naziv programa	Razvoj kritičkog mišljenja učenika	
Autori programa	Prof. dr Dijana Vučković, Dr Branko Anđić	
Realizatori programa	Prof. dr Dijana Vučković, Dr Branko Anđić	
Kontakt osoba	Prof. dr Dijana Vučković	
E-mail	dijanav@ucg.ac.me	
Broj telefona	0038268160140	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Ciljevi programa su: <ul style="list-style-type: none"> • Unapređenje profesionalnih kompetencija nastavnika za korišćenje aktivnih metoda za razvoj kritičkog mišljenja učenika; • Osposobljavanje nastavnika za razvoj nastavnih materijala uz primjenu RWCT metoda i tehnika; • Razvijanje kompetencija nastavnika da RWCT tehnike koriste za procjenjivanje ishoda učenja kod učenika 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	1. Osnovne odlike kritičkog mišljenja; 2. Podučavanje kritičkog mišljenja; 3. Nastavne metode i tehnike za razvoj kritičkog mišljenja; 4. Metakognicija i kritičko mišljenje	
Očekivani ishodi po završetku programa	Nakon obuke nastavnici će moći da: <ul style="list-style-type: none"> • Primjenjuju RWCT program za razvoj kritičkog mišljenja u nastavi; • Razumiju povezanost metakognicije i kritičkog mišljenja; • Formiraju školsko okruženje koje podstiče razvoj kritičkog mišljenja; • Razvijaju nastavne materijale koji podržavaju razvoj kritičkog mišljenja; • Implementiraju nastavne metode i tehnike koje podržavaju razvoj kritičkog mišljenja, kao što su: KWL, INSERT, Galerija, T-tablica, kocka, grozdovi, uglovi, vođeno čitanje 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Program je pogodan za sve programe obrazovanja	Program je pogodan za sve predmete i module
Ciljna grupa	Nastavnici u srednjim stručnim školama, nastavnici praktične nastave, stručni saradnici, direktori i pomoćnici direktora	
Uslovi za uključivanje u program	Svi zainteresovani nastavnici mogu prisustvovati ovoj obuci	

Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-25
Trajanje programa	Jedan dan, 8 radnih sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Radionice interaktivnog tipa, prezentacije, igranje uloga, diskusija, izlaganja, analiza studija slučaja
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica ili sala koja omogućava realizaciju grupnog rada
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Internet i osnovna tehnička oprema u vidu računara, LCD projektora i projekcionog planta su potrebni za realizaciju
Online realizacija programa	Program je moguće realizovati online posredstvom zoom ili teams platforme, za čije izvođenje bi svakom nastavniku trebao lični računar i pristup internetu. Realizacija programa i u ovom slučaju trajala bi jedan radni dan, 8h

GRAĐANSKA KOMPETENCIJA

3.1.32. PODSTICANJE GRAĐANSKIH KOMPETENCIJA U ŠKOLI

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Podsticanje građanskih kompetencija u školi</i>
Autori programa	Prof. dr Dijana Vučković, Dr Branko Anđić
Realizatori programa	Prof. dr Dijana Vučković, Dr Branko Anđić
Kontakt osoba	Prof. dr Dijana Vučković
E-mail	dijanav@ucg.ac.me
Broj telefona	0038268160140
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Obuka za nastavnike u školama dio je inicijative EU/SE čiji je cilj da podrži obrazovni sistem u Crnoj Gori u njegovim naporima na poboljšanju kvaliteta obrazovanja kroz unapređenje znanja i svijesti o konceptima, politikama, praksi i koristima od demokratske i inkluzivne školske kulture među nastavnicima, zaposlenima, učenicima i lokalnim zajednicama, prihvatanju različitosti, jednakost, solidarnost među ljudima
Sadržaji obuhvaćeni programom	Ovim programom obuhvaćeni su sljedeći sadržaji: 1. Referentni okvir kompetencija za demokratsku kulturu (ROKDK); 2. Deskriptori ROKDK i njihova primjena u obrazovanju 3. ROKDK i njegova primjena na nivou cijele škole, holistički pristup 4. Školski ambijent koji je potreban za razvoj građanskih kompetencija 5. Razvoj građanskih kompetencija, demokratske i inkluzivne škole 6. Škola kao bezbjedno, prijatno i podsticajno okruženje za sve učenike
Očekivani ishodi po završetku programa	Učesnici će: <ul style="list-style-type: none"> • Dopuniti znanje i razumijevanja procesa za unapređenje na nivou cijele školske zajednice; • Poboljšati vještine za unapređenje i razvijanje škole čiji je cilj izgradnja građanskih kompetencija i demokratske i inkluzivne kulture; • Analizirati ulogu nastavnog kadra iz aspekta njihovog značaja za unapređenje građanskih kompetencija učenika; • Analizirati ulogu nastavnog kadra iz aspekta njihovog značaja za unapređenje znanja učenika da rješavanja pitanja kao što su diskriminacija, društvena inkluzija i međukulturno razumijevanje; • Upoznati referentni okvir kompetencija za demokratsku kulturu Savjeta Evrope; • Razviti vještine za primjenu građanskih kompetencija u nastavi u okviru svojih predmeta ali i u međupredmetnim temama, kao i u vannastavnim aktivnostima

Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Programa je pogodan za sve programe srednjoškolskog obrazovanja	Program je pogodan za sve predmete i modele
Ciljna grupa	Nastavnici srednjih stručnih škola	
Uslovi za uključivanje u program	Programu obuke mogu prisustvovati svi zainteresovani nastavnici/nastavnice, čiji je predmet interesovanja razvoj građanskih kompetencija kod učenika	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-25	
Trajanje programa	1 dan, 8h	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje/prezentovanje, disusije, “Brainstorming“ ili moždana oluja, metoda demonstracije; grupni rad; galerija; komparativna analiza sadržaja	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica ili sala koja omogućava grupni rad	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Internet i osnovna tehnička oprema u vidu računara, LCD projektora i projekcionog planta su potrebni za realizaciju. Računar, LCD projektor i projekciono platno, flip čart, table, marker, papiri, hemijske olovke	
Online realizacija programa	Program je moguće realizovati online posredstvom zoom ili teams platforme, za čije izvođenje bi svakom nastavniku trebao lični računar i pristup internetu. Realizacija programa i u ovom slučaju trajala bi jedan radni dan, 8h	

3.1.33. RAZVOJ KONCEPTA ŠKOLSKOG VOLONTIRANJA I VASPITANJE ZA VOLONTIRANJE

Opšti podaci		
Naziv programa	Razvoj koncepta školskog volontiranja i vaspitanje za volontiranje	
Autori programa	Vanja Rakočević, Aleksandra Gligorović	
Realizatori programa	Vanja Rakočević, pedagogica Aleksandra Gligorović, prof. biologije	
Kontakt osoba	Vanja Rakočević	
E-mail	upcg@live.edu.me	
Broj telefona	069351680	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<p>Kreirati okruženje u okviru škole koje će omogućiti podsticanje djece i mladih na volonterske aktivnosti kroz osposobljavanje nastavnika za osmišljavanje, realizaciju i pružanje podrške volonterskim programima i sadržajima</p> <p>Specifični ciljevi programa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Povećanje nivoa znanja nastavnog kadra o volonterizmu i značaja vaspitanja za volontiranje, • Razvoj kompetencija nastavnika za osposobljavanje i motivisanje mladih za planiranje i realizaciju različitih volonterskih aktivnosti; • Sticanje vještina za vođenje volonterskih klubova i servisa; • Promocija i afirmacija vrijednosti i koncepta volonterizma 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Volonterizam (pojam, koncept, principi i vrijednosti) • Motivacija učenika za uključivanje u volonterske aktivnosti • Volonterizam i njegova važnost u procesu obrazovanja djece i mladih • Škola kao organizator volonterskih aktivnosti i postupak za osnivanje volonterskog kluba u školi • Afirmacija volonterskog rada kroz nastavne i vannastavne aktivnosti • Unapređenje socijalnih kompetencija nastavnika • Ciklus razvoja programa i sadržaja školskog volontiranja • Dizajniranje plana volonterske akcije 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<ul style="list-style-type: none"> • Povećan nivo znanja nastavnika o volonterizmu i značaju vaspitanja za volontiranje, • Razvijene kompetencije nastavnika za osposobljavanje i motivisanje mladih za planiranje i realizaciju različitih volonterskih aktivnosti; • Nastavnici posjeduju znanja i vještine za osnivanje i vođenje volonterskih klubova, kao i za dizajniranje volonterskih aktivnosti 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Svi obrazovni programi III i IV stepena u srednjim stručnim školama	
Ciljna grupa	Nastavnici stručno-teorijskih predmeta, nastavnici praktične nastave, stručni saradnici, direktori i pomoćnici direktora. Programu mogu prisustvovati nastavnici jedne škole ili u dogovoru, ciljna grupa mogu biti nastavnici iz više različitih škola	

	Program obuke je osmišljen za nastavnike/ce u srednjim školama, kao i za vaspitače/ice u institucijama koji se bave vaspitanjem i obrazovanjem adolescenata.
Uslovi za uključivanje u program	-
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalan broj učesnika/ica je 15, a maksimalan broj učesnika/ca u jednoj grupi je 25
Trajanje programa	Program obuke traje 2 dana (16 sati)
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka interaktivnog tipa
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Obuke se, pored prostorija u školi, mogu realizovati u besplatnim radnim prostorima za održavanje programa obuke/sastanaka i slično u Resursnom centru kojim upravlja CRNVO
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	UPCG raspolaže tehničkim kapacitetima (video projektor, kompjuteri, fotoaparati i drugo) neophodnim za održavanje programa obuke, kao i plaćene premium naloge na sljedećim platformama: Zoom, Padlet, Mentimeter, Kahoot!, Canva
Online realizacija programa	Program se može izvoditi online, na Zoom premium nalogu ili putem MS Teams platforme, ali i uz podršku ostalih IT alata (padlet, kahoot!, linoit, mentimeter)

PREDUZETNIČKA KOMPETENCIJA

3.1.34. PRIMJENA DIGITALNOG MARKETING U BIZNISU I EDUKACIJI

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Primjena digitalnog marketing u biznisu i edukaciji</i>
Autori programa	Luka Uskoković
Realizatori programa	Luka Uskoković, David Delibašić
Kontakt osoba	Filip Anđelić
E-mail	contact@oykos.me
Broj telefona	067465659
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osposobljavanje nastavnog kadra svih oblasti i modula za unapređivanje nastave i usklađivanje iste sa potrebama modernog biznisa, primjernom jednostavnih savremenih alata za kreiranje i upravljanje kampanjama digitalnog marketinga 2. Unapređivanje kompetentnosti i konkurentnosti vještina i znanja za globalno tržište, kroz osposobljavanje nastavnog kadra za produkciju i implementaciju marketing kampanja na društvenim mrežama i ostalim savremenim kanalima digitalnog marketinga 3. Afirmisanje savremenih alata u okviru praktičnog dijela nastave iz svih oblasti, kroz napredno korišćenje savremenih kanala digitalnog marketinga 4. Intenzivnije korišćenje savremenih alata za kreiranje i upravljanje kanalima marketinga za nastavni kadar koji nema napredno tehničko obrazovanje, a ima potrebu za korišćenjem digitalnog marketinga u službi modernog biznisa 5. Podsticanje veće zainteresovanosti učenika za osavremenjenim programom nastave, kroz implementaciju modernih, aktuelnih i tržišno poželjnih znanja, vještina i alata, u cilju što kvalitetnijeg ishoda usvajanja istih 6. Podizanje kvaliteta nastave kroz osavremenjeni pristup prilagođen novim generacijama, primjenom koncepata modernog marketinga u nastavi
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osnove marketinga <ul style="list-style-type: none"> Pisana sredstva marketinga Auditivna sredstva marketinga Vizuelna sredstva marketinga Kompozitna sredstva marketinga Koncepti marketinga u nastavi 2. Digitalni marketing - osnove <ul style="list-style-type: none"> Koncepti digitalnog marketinga

	<p>Planiranje, priprema i izrada vizuala za dig. marketing Korišćenje besplatnih alata za produkciju vizuala Korišćenje platformi za kreiranje kampanje 3. Digitalni marketing - napredno Napredna upotreba platformi za dig. marketing Definisane target publike, prilagođavanje pristupa Napredno korišćenje alata za produkciju vizuala 4. Presentacija završnih radova, zaključak i komentari</p>	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Nakon završetka obuke i implementacije naučenog tokom obuke, nastavnici će:</p> <ul style="list-style-type: none"> • steći bolje razumijevanje i ovladati konceptima marketinga, retorike i izlaganja/prezentacije • steći bolje razumijevanje i ovladati konceptima dizajna i alatima za produkciju vizuala • naučiti da koristi principe kvalitetnog marketinga u službi biznisa i edukacije • naučiti da koristi pozitivne efekte marketinga u nastavi i steći vještine da primijeni metode istog • bolje primjenjivati besplatne alate i koncepte za razvoj vizuelnih sredstava u nastavi • steći savremene i tražene praktične vještine, poznavanje modernih alata i novijih tehnologija koje su neophodne za uspješnu realizaciju ishoda nastavnog programa • na mnogo prijemčiviji i atraktivniji način moći da učenike zainteresuju, motivišu i osposobe za praktičan rad u skladu sa nastavnim programom • još više prepoznati značaj, upotrebu i mogućnosti programskog jezika JavaScript • podići svijest o potrebi da se prate moderni tokovi razvoja softvera za web platforme, kapaciteti, mogućnosti i prednosti savremenih jezika i alata 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici stručnih modula/predmeta iz svih oblasti • Instruktori praktičnog obrazovanja iz svih oblasti • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih iz svih oblasti • Organizatori praktičnog obrazovanja • Stručni saradnici • Saradnici u nastavi • Direktori i pomoćnici direktora 	
Uslovi za uključivanje u program	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe. Obim programa može da se proširi za naprednije grupe u onoj mjeri u kojoj grupa vremenski usvaja predviđena znanja</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> • Za sve polaznike koji posjeduju osnovno znanje korišćenja kompjutera
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10-20
Trajanje programa	16h / 2 dana
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne i grupne prezentacije, rad na konkretnom zadatku, pojedinačni rad u odgovarajućem softveru na računaru, rad u timovima na djelovima projekta, evidencija o individualnom i grupnom napretku i radu putem online platforme za edukaciju koju obezbjeđuje realizator
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Dovoljno velika i dovoljno svijetla prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad - dovoljno stolica, veliki stolovi, dovoljno priključaka za kompjutere, tabla za pisanje, projektor i platno za prezentacije.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> • Učesnici programa donose svoje prenosive računare sa instaliranim Windows, Mac ili Linux Operativnim sistemom, ili su isti obezbijeđeni od strane naručioca za edukaciju • Stabilna internet konekcija <p>Ostalu potrebnu tehničku opremu za realizaciju programa usavršavanja (projector, projekciono platno, lap top za trenere, kopirani materijali za praćenje programa, softver) obezbjeđuje naručilac ili realizator programa</p>
Online realizacija programa	Moguća je online realizacija programa. U tom slučaju koristi se online platforma za edukaciju koju obezbjeđuje realizator

KOMPETENCIJA KULTUROLOŠKE SVIJEŠTI I IZRAŽAVANJA

3.1.35. FILM KAO RESURS U NASTAVI STRUČNOG OBRAZOVANJA

Opšti podaci	
Naziv programa	Film kao resurs u nastavi stručnog obrazovanja
Autori programa	Miroslav Minić, Svetlana Jovetić Koprivica i Vuk Perović
Realizatori programa	Miroslav Minić, Svetlana Jovetić Koprivica i Vuk Perović
Kontakt osoba	Miroslav Minić
E-mail	mvalsorim@gmail.com
Broj telefona	+38267513555
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Opšti cilj programa: unaprijediti pristup izučavanju različitih oblasti stručnog obrazovanja kroz multimedijalni pristup i razvijati sposobnost razumijevanja i tumačenja sinkretičkih sadržaja u animiranom, dokumentarnom, igranom filmu i propagandom video materijalu.</p> <p>Specifični ciljevi programa: uočiti i izdvojiti ključne probleme u podsticanju učenica i učenika na analitičko i stvaralačko angažovanje iz različitih oblasti struke za koju se opredjeljuju;</p> <p>Razmatrati i razumjeti značaj dubljeg tumačenja predmetnosti video materijala koji je usklađen sa interesovanjima učenika i stručnim osposobljavanjem; razmatrati suštinu motivske strukture vizuelnog sadržaja; uočiti potrebu istraživanja kod kuće i sakupljanja neophodnog materijala; razmotriti neophodnost širenja asocijativnog polja prilikom tumačenja vizuelnih sadržaja;</p> <p>Razumjeti višestruku i snažnu vezu među nastavnim sadržajima različitih predmeta; razmatrati ideju kolektivnog rada, njegujući na taj način socijalne sposobnosti i vještine, a kroz takav rad i vještine usmenog kazivanja i pisanja; uočiti neophodnost realizacije dodatne i dopunske nastave kroz video sadržaj; prihvatiti da je razumijevanje i tumačenje nastavnih sadržaja proces, te da je za razumijevanje i ovladavanje tehnikama učenja potrebno vrijeme; riječ je o vremenu zajedničkog angažovanja nastavnika i učenika; razvijati sposobnost vršnjačke edukacije i kooperativnog učenja; identifikovati neophodnost podsticanja učenika na demonstraciju sposobnosti efikasnog prenošenja i predstavljanja ideja; razvijati sposobnost iniciranja kreativnog oblikovanja animiranih i dokumentarnih video sadržaja; razumjeti potrebu osposobljavanja učenika za planiranje, organizovanje, preuzimanje vođstva i prezentovanje ideja; uvažavati neophodnost u razvijanju sposobnosti poštovanja i pomaganja drugima; razumjeti da nastavni sadržaji iz svih stručno-teorijskih i praktičnih predmeta podrazumijeva ispoljavanje različitih vrsta pismenosti; ispoljavanje odgovornog i etičkog ponašanja u školskim aktivnostima i zajednici</p>

<p>Sadržaji obuhvaćeni programom</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Principi medijskog opismenjavanja učenika; 2. Resursi u nastavi stručno - teorijskih predmeta; 3. Animirani film u nastavi; 4. Dokumentarni film u nastavi; 5. Igrani film u nastavi; 6. Gledanje, promišljanje, kreiranje vizuelnih sadržaja 7. Saradnja sa lokalnom zajednicom; 8. Kontinuirano praćenje napredovanja učenika; 9. Specifičnosti pristupa u radu sa darovitim učenicima; 10. Specifičnosti pristupa u radu sa učenicima koji imaju razvojne deficite; 11. Film u funkciji razvijanja SEV vještina 					
<p>Očekivani ishodi po završetku programa</p>	<p>Primjenjuje različite oblike funkcionalne pismenosti; Razvija sposobnost kontinuiranog angažovanja; Samostalno kreira video sadržaje; Ispoljava kritičko mišljenje prilikom tumačenja; Razvija kooperativnost u učenju; Ispoljava i razvija kreativnost; Razumije strategiju dekonstuisanja poruka video sadržaja; Definišu strukturu filma; Razvijaju sposobnost identifikacije s filmskim junacima i junakinjama; Razvijaju sposobnost vrednovanja; Spoznaju važnost tolerancije; Osnažuju svoje kompetencije za učešće u timskom radu</p>					
<p>Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom</p>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 50%; text-align: left;">Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja</th> <th style="width: 50%; text-align: left;">Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="vertical-align: top;"> Vozač/vozačica putničkog i kombinovanog vozila Stolar/stolarka Tehničar/tehničarka drvoprerade Frizer/Frizerka Monter/monterka suve gradnje Automehaničar/Automehaničarka Tesar/Tesarka Konobar/Konobarica Kuvar/Kuvarica Muzički izvođač klavirista/Muzička izvođačica klaviristkinja Likovni saradnik slikar/Likovna saradnica slikarka Prerađivač/ica mlijeka Konfekcijski tehnicar/ka Instalater/ka sanitarnih uređaja, grijanja i klimatizacije Geodetski tehničar/ka Rasadničar- cvjećar/ Rasadničarka- cvjećarka Pekar </td> <td style="vertical-align: top;"> Nastavnici opšte-obrazovnih predmeta, stručno - teorijskih predmeta, nastavnici praktične nastave, saradnici u nastavi. </td> </tr> </tbody> </table>	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa	Vozač/vozačica putničkog i kombinovanog vozila Stolar/stolarka Tehničar/tehničarka drvoprerade Frizer/Frizerka Monter/monterka suve gradnje Automehaničar/Automehaničarka Tesar/Tesarka Konobar/Konobarica Kuvar/Kuvarica Muzički izvođač klavirista/Muzička izvođačica klaviristkinja Likovni saradnik slikar/Likovna saradnica slikarka Prerađivač/ica mlijeka Konfekcijski tehnicar/ka Instalater/ka sanitarnih uređaja, grijanja i klimatizacije Geodetski tehničar/ka Rasadničar- cvjećar/ Rasadničarka- cvjećarka Pekar	Nastavnici opšte-obrazovnih predmeta, stručno - teorijskih predmeta, nastavnici praktične nastave, saradnici u nastavi.	
Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa					
Vozač/vozačica putničkog i kombinovanog vozila Stolar/stolarka Tehničar/tehničarka drvoprerade Frizer/Frizerka Monter/monterka suve gradnje Automehaničar/Automehaničarka Tesar/Tesarka Konobar/Konobarica Kuvar/Kuvarica Muzički izvođač klavirista/Muzička izvođačica klaviristkinja Likovni saradnik slikar/Likovna saradnica slikarka Prerađivač/ica mlijeka Konfekcijski tehnicar/ka Instalater/ka sanitarnih uređaja, grijanja i klimatizacije Geodetski tehničar/ka Rasadničar- cvjećar/ Rasadničarka- cvjećarka Pekar	Nastavnici opšte-obrazovnih predmeta, stručno - teorijskih predmeta, nastavnici praktične nastave, saradnici u nastavi.					

	<p> Obrađivač/ica drveta Operater/ka u primarnoj preradi drveta Armirač- betonirac Policajac Moler- farbar Instalater/ka u građevinarstvu Poslastičar/ka Ratar- povrtar/ Ratarka povrtarka Voćar- vinogradar- podrumar/ Voćarka- vinogradarka- podrumarka Izrađivač hemijskih proizvoda Obrađivač plemenitih metala Prehrambeni tehničar Hemijski laborant Hemijsko-tehnološki tehničar Muzički izvođač-Violinista Muzički izvođač-Violista Muzički izvođač-Violončelista Muzički izvođač-Kontrabasista Bravar Alatničar Limar-autolimar Ekonomski tehničar Pravno- administrativni tehničar Tehničar industrije aluminijuma Monter telekomunikacionih sistema Baletski igrač Muzički izvođač-Solo pjevač Muzički izvođač-Saksofonista Muzički izvođač-Trubač Muzički izvođač-Hornista Muzički izvođač-Harmonikaš Muzički izvođač-Flautista Muzički izvođač-Gitarista Muzički izvođač-Trombonista Muzički izvođač-Klarinetista Automehatroničar Elektroinstalater Šumarski tehničar Zavarivač Zidar Nautički tehničar Brodomašinski tehničar Špeditersko-agencijski i carinski tehničar Elektrotehničar energetike Elektrotehničar za rashladne i termičke uređaje Tehn. za komp. konstruis. i uprav. </p>	
--	---	--

	<p>Tehničar marketinga i trgovine Poštansko-logistički tehničar Građevinski tehn. za visokogradnju Građevinski tehničar Dizajner enterijera Poljoprivredni tehničar Veterinarski tehničar Farmaceutski tehničar Zdravstveni tehničar Ginekološko-akušerski tehničar Fizioterapeutski tehničar Medicinski laboratorijski tehničar Medicinski kozmetičar Tehničar prodaje Tehničar usluživanja Tehničar kulinarstva Turistički tehničar Likovni saradnik-slikar Tehničar drumskog saobraćaja Keramičar Elektrotehničar računara Elektrotehničar elektronike Elektrotehničar telekomunikacija Tehničar vuče Vozač motornog vozila Grafički tehničar Arhitektonski tehničar Grafički dizajner-Saradnik Mašinski tehničar za energetiku Muzički saradnik Elektrotehničar multimedija Saobraćajno-transportni tehničar Tehničar hortikulture Autoelektričar Zubno-stomatološki tehničar Tehničar tehničko-kolske djelatnosti</p> <p>Modularizovni programi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Muzički izvođač - Muzički saradnik - Automehatroničar - Tehničar automehatronike - Tehničar mehatronike - Autoelektričar - Elektroinstalater - Monter elektro komunikacione infrastrukture - Elektrotehničar elektronike - Elektrotehnilar elektronkih komunikacija 	
--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> - Elektrotehničar energetike - Elektrotehničar računarskih sistema i mreža - Tehničar za geodeziju - Ekonomski tehničar - Pravno administrativni tehničar - Veterinarski tehničar - Operater obrade drveta - Tehničar obrade drveta - Pomoćnik pekara - Pekar - Proizvođač prehrambenih proizvoda - Prehrambeni tehničar - Brodomašinski tehničar - Nautički tehničar - Farmaceutski tehničar - Fizioterapeutski tehničar - Kozmetičar - Kozmetički Tehničar - Pomoćnik pslastičara - Konobar - Kuvar - Poslastičar - Gastronom - Restorater - Prodavač - Tehničar prodaje - Tehničar za špediciju carinu i organizaciju transporta - Elektrotehničar za razvoj veb mobilnih aplikacija - Tehničar hemijsko farmaceutskih procesa i ispitivanja - Operater hemijskih procesa i ispitivanja - Pomoćnik frizera - Frizer - Modni krojač - Tehničar modnog dizajna 	
<p>Ciljna grupa</p>	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti: turizam, ugostiteljstvo, uslužne djelatnosti Nastavnici praktične nastave iz sljedećih oblasti: turizam, ugostiteljstvo, uslužne djelatnosti o Organizatori praktičnog obrazovanja 	

	<ul style="list-style-type: none"> o Stručni saradnici o Saradnici u nastavi o Instruktori praktičnog obrazovanja o Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih
Uslovi za uključivanje u program	Prijava
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 10 do 20
Trajanje programa	8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Usmeno izlaganje, demonstracija, problemski zadaci, rad na konkretnim zadacima, saradničko učenje
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica, prilagođena grupnom radu
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip-čart, LCD projektor, lap-top, hamer papir, olovke i krede u boji, štampani materijal, časopisi
Online realizacija programa	Moguća

3.1.36. KREATIVNI VODIČ: MULTIKULTURALNO I INTERKULTURALNO OBRAZOVANJE KROZ PISANJE KNJIGE

Opšti podaci	
Naziv programa	Kreativni vodič: multikulturalno i interkulturalno obrazovanje kroz pisanje knjige
Autori programa	Lazar Macanović, mr Sonja Ilić (NVO „Ad Litteram“)
Realizatori programa	Lazar Macanović, mr Sonja Ilić
Kontakt osoba	Lazar Macanović
E-mail	macko@t-com.me
Broj telefona	+382 69 500 090
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Razvijanje kreativnosti; • Građanska orjentisanost; • Kvalitet obrazovanja kroz unapređenje znanja i svijesti o koristima od demokratske i inkluzivne školske kulture među nastavnicima, zaposlenima i učenicima; • Otvorenost prema kulturnoj različitosti, vjerovanjima, svjetskim gledištima i praksama; • Promocija kulture prihvatanja svih različitosti kod djece i odraslih; • Jačanje multikulturalizma i interkulturalizma; • Podsticaj jačanju inkluzivnih praksi u školama, uz promovisanje demokratskog i inkluzivnog razvoja škole; • Usvajanje EU vrijednosti; • Poštovanje Referentnog okvira kompetencija za demokratsku kulturu; • Jačanje svijesti o potrebama drugih; • Osnaživanje polaznika da principe interkulturalnosti primijene u svom radu; • Iskorjenjivanje stereotipa, predrasuda i diskriminacije; • Razmjena iskustava; • Stvaranje nediskriminatornog okruženja; • Unapređenje procesa vrednovanja/samovrednovanja; • Razvoj građanskog društva
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Multikulturalno i interkulturalno obrazovanje kroz pisanje knjige • Multikulturalnost i interkulturalnost kao ideal skladnog života kulturno različitih grupa • Solidarnost, kooperativnost, timski rad i efektivnost • Zajedno smo jači: EU vrijednosti • Inkluzija i nediskriminacija • Posebne obrazovne potrebe • Vizija razvoja u interkulturalnoj sredini • Ključni indikatori: kvalitativni i kvantitativni • Kreativno zaključivanje
Očekivani ishodi po završetku programa	<ul style="list-style-type: none"> • Unapređenje kompetencija nastavnika; • Adekvatan pedagoški kadar za identifikaciju predrasuda, stereotipnog razmišljanja i konflikata u školama, • Prihvatanje različitosti;

	<ul style="list-style-type: none"> • Upotreba ključnih indikatora: kvalitativni i kvantitativni indikatori; • Razvijanje jačeg senzibiliteta prema multikulturalnosti i interkulturalizmu; • Istupanje iz uobičajenih oblika ponašanja, putem nenasilne akcije i komunikacije u cilju unapređivanja konstruktivnih dijaloga; • Prevladavanje problema kroz razgovore o različitim stavovima i vrijednostima i načini da se oni zajednički rješavaju; • Izgradnja zdravijeg društva; • Stvaranje nediskriminatorne i nekonfliktne vaspitno-obrazovne sredine; • Prihvatanje građanskih vrijednosti. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici; • Vaspitači; • Pedagozi; • Direktori; • Stručni saradnici u predškolskoj ustanovi; • Stručni saradnici u školi; • Pedagoški asistenti i pomoćnici nastavnika; • Učenici; • Roditelji; • Predstavnici lokalnih omladinskih udruženja i grupa; • Predstavnici lokalne samouprave. 	
Uslovi za uključivanje u program	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe. Namijenjen je polaznicima koji su na bilo koji način uključeni u obrazovni proces.</p> <p>Za vrijeme pandemije Covid-19 potrebno je da polaznici budu i korisnici Teams platforme</p>	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-25	
Trajanje programa	16h / 2 dana	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	<ul style="list-style-type: none"> • Seminar je visoko interaktivan, sa iznošenjem problematike sa kojom se učesnici suočavaju. • Metodika koja se koristi tokom obuke predstavlja kombinaciju predavanja i prezentacija, uz dominaciju interaktivnih vježbi kroz zajedničko pisanje knjige. • Metode pisanja se prilagođavaju radu sa učenicima kroz grupni kreativni rad. • Metode u identifikacije; • Ključni indikatori: kvalitativni i kvantitativni; • Metode formativne i sumativne evaluacije 	

Prostorni uslovi za realizaciju programa	<ul style="list-style-type: none"> • Teams platforma (za vrijeme posebnih mjera koje važe zbog pandemije Covid-19). • Dovoljno velika prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad, sa stolicama, adekvatnim stolovima ili mogućnost spajanja manjih stolova u veće
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> • Računari; • Teams platforma; • Dobra internet konekcija. • Po ukidanju posebnih mjera koje važe za vrijeme trajanja pandemije Covid-19, realizacija seminara uživo u adekvatnim prostorijama podrazumijeva - projektor, projekciono platno, laptop za trenere, računare za polaznike, kopirani materijali za praćenje programa, softver koji obezbjeđuju realizatori projekta sa školama ili organizacijama u kojima se organizuje seminar
Online realizacija programa	Putem Teams platforme

3.1.37. DNEVNIK ČITANJA - VIZUELIZACIJA TEKSTA KAO PODSTICAJ ČITALAKE AKTIVNOSTI UČENIKA

Opšti podaci	
Naziv programa	Dnevnik čitanja - vizuelizacija teksta kao podsticaj čitalake aktivnosti učenika
Autori programa	Miroslav Minić i Svetlana Jovetić Koprivica
Realizatori programa	Miroslav Minić i Svetlana Jovetić Koprivica
Kontakt osoba	Miroslav Minić
E-mail	mvalsorim@gmail.com
Broj telefona	+38267513555
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Opšti cilj programa: unaprijediti pristup angažovanju čitalačke aktivnosti učenika, vještina tumačenja i kreativnosti</p> <p>Specifični ciljevi programa: uočiti i izdvojiti ključne probleme u podsticanju učenika i učenika na čitalačku aktivnost; unaprijediti rad na razvijanju analitičkog čitanja učenika;</p> <p>razmatrati i razumjeti značaj dubljeg tumačenja predmetnosti književnog teksta koji proučavaju; razmatrati suštinu motivske strukture poetskog i proznog teksta; uočiti potrebu istraživanja kod kuće i sakupljanja neophodnih materijala za vizualizaciju književnog sadržaja; razmotriti neophodnost širenja asocijativnog polja prilikom tumačenja književnog teksta; razumjeti višestruku i snažnu vezu među nastavnim sadržajima različitih predmeta; razmatrati ideju kolektivnog rada, njegujući na taj način socijalne sposobnosti i vještine, a kroz takav rad i vještine usmenog kazivanja i pisanja; uočiti neophodnost realizacije dodatne i dopunske nastave kroz vizualizaciju književnog teksta; prihvatiti da je čitanje i tumačenje teksta proces, te da je za razumijevanje i ovladavanje tehnikama tumačenja potrebno vrijeme; riječ je o vremenu zajedničkog angažovanja nastavnika i učenika; identifikovati neophodnost podsticanja učenika na demonstraciju sposobnosti efikasnog prenošenja i predstavljanja ideja; razvijati sposobnost iniciranja kreativnog mišljenja učenika; razumjeti potrebu osposobljavanja učenika za planiranje, organizovanje, preuzimanje vodstva i prezentovanje ideja; uvažavati neophodnost u razvijanju sposobnosti poštovanja i pomaganja drugima; razumjeti da nastavni sadržaji iz književnosti doprinose demonstriranju odgovornog i etičkog ponašanja u školskim aktivnostima i zajednici</p>
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Principi angažovanja čitalačke aktivnosti; 2. Resursi u nastavi književnosti; 3. Klasični dnevnik čitanja - vizuelni dnevnik čitanja; 4. Proces nastanka radova - dnevnik čitanja; 5. Saradnja sa lokalnom zajednicom; 6. Kontinuirano praćenje napredovanja učenika;

	<p>7. Provjeravanja i ocjenjivanje znanja i vještina;</p> <p>8. Ispoljavanje sigurnosti u govornom nastupu ;</p> <p>9. Specifičnosti pristupa u radu sa darovitim učenicima;</p> <p>10. Specifičnosti pristupa u radu sa učenicima koji imaju razvojne deficite;</p> <p>11. Izvještavanje o napredovanju i razvojnim potrebama učenika</p>	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Primjenjuje različite oblike funkcionalne pismenosti;</p> <p>Razvija sposobnost kontinuiranog čitalačkog angažovanja;</p> <p>Samostalno kreira kolaž panele;</p> <p>Ispoljava kritičko mišljenje prilikom tumačenja;</p> <p>Razvija kooperativnost u učenju;</p> <p>Ispoljava i razvija kreativnost;</p> <p>Razumije strategiju dekonstuisanja književnog teksta;</p> <p>Definišu strukturu teksta;</p> <p>Razvijaju sposobnost identifikacije s književnim junacima i junakinjama;</p> <p>Razvijaju sposobnost vrednovanja;</p> <p>Spoznaju važnost tolerancije;</p> <p>Oснаžuju svoje kompetencije za učešće u timskom radu</p>	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<p>Vozač/vozačica putničkog i kombinovanog vozila</p> <p>Stolar/stolarka</p> <p>Tehničar/tehničarka drvoprerade</p> <p>Frizer/Frizerka</p> <p>Monter/monterka suve gradnje</p> <p>Automehaničar/Automehaničarka</p> <p>Tesar/Tesarka</p> <p>Konobar/Konobarica</p> <p>Kuvar/Kuvarica</p> <p>Muzički izvođač</p> <p>klavirista/Muzička izvođačica</p> <p>klaviristkinja</p> <p>Likovni saradnik slikar/Likovna saradnica slikarka</p> <p>Prerađivač/ica mlijeka</p> <p>Konfekcijski tehničar/ka</p> <p>Instalater/ka sanitarnih uređaja, grijanja i klimatizacije</p> <p>Geodetski tehničar/ka</p> <p>Rasadničar- cvjećar/</p> <p>Rasadničarka- cvjećarka</p> <p>Pekar</p> <p>Obrađivač/ica drveta</p> <p>Operater/ka u primarnoj preradi drveta</p> <p>Armirač- betonirac</p> <p>Policajac</p> <p>Moler- farbar</p> <p>Instalater/ka u građevinarstvu</p> <p>Poslastičar/ka</p>	<p>Nastavnici opšte-obrazovnih predmeta i stručni saradnici</p>

	<p> Ratar- povrtar/ Ratarka povrtarka Vočar- vinogradar- podrumar/ Vočarka- vinogradarka- podrumarka Izrađivač hemijskih proizvoda Obrađivač plemenitih metala Prehrambeni tehničar Hemijski laborant Hemijsko-tehnološki tehničar Muzički izvođač-Violinista Muzički izvođač-Violista Muzički izvođač-Violončelista Muzički izvođač-Kontrabasista Bravar Alatničar Limar-autolimar Ekonomski tehničar Pravno- administrativni tehničar Tehničar industrije aluminijuma Monter telekomunikacionih sistema Baletski igrač Muzički izvođač-Solo pjevač Muzički izvođač-Saksofonista Muzički izvođač-Trubač Muzički izvođač-Hornista Muzički izvođač-Harmonikaš Muzički izvođač-Flautista Muzički izvođač-Gitarista Muzički izvođač-Trombonista Muzički izvođač-Klarinetista Automehatroničar Elektroinstalater Šumarski tehničar Zavarivač Zidar Nautički tehničar Brodomašinski tehničar Špeditersko-agencijski i carinski tehničar Elektrotehničar energetike Elektrotehničar za rashladne i termičke uređaje Tehn. za komp. konstruis. i uprav. Tehničar marketinga i trgovine Poštansko-logistički tehničar Građevinski tehn. za visokogradnju Građevinski tehničar Dizajner enterijera Poljoprivredni tehničar Veterinarski tehničar Farmaceutski tehničar Zdravstveni tehničar Ginekološko-akušerski tehničar Fizioterapeutski tehničar Medicinski laboratorijski tehničar Medicinski kozmetičar </p>	
--	--	--

	<p>Tehničar prodaje Tehničar usluživanja Tehničar kulinarstva Turistički tehničar Likovni saradnik-slikar Tehničar drumskog saobraćaja Keramičar Elektrotehničar računara Elektrotehničar elektronike Elektrotehničar telekomunikacija Tehničar vuče Vozač motornog vozila Grafički tehničar Arhitektonski tehničar Grafički dizajner-Saradnik Mašinski tehničar za energetiku Muzički saradnik Elektrotehničar multimedija Saobraćajno-transportni tehničar Tehničar hortikulture Autoelektričar Zubno-stomatološki tehničar Tehničar tehničko-kolske djelatnosti Modularizovni programi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Muzički izvođač - Muzički saradnik - Automehatroničar - Tehničar automehatronike - Tehničar mehatronike - Autoelektričar - Elektroinstalater - Monter elektro komunikacione infrastrukture - Elektrotehničar elektronike - Elektrotehničar elektronikih komunikacija - Elektrotehničar energetike - Elektrotehničar računarskih sistema i mreža - Tehničar za geodeziju - Ekonomski tehničar - Pravno administrativni tehničar - Veterinarski tehničar - Operater obrade drveta - Tehničar obrade drveta - Pomoćnik pekara - Pekar - Proizvođač prehrambenih proizvoda - Prehrambeni tehničar - Brodomašinski tehničar 	
--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> - Nautički tehničar - Faraceutski tehničar - Fizioterapeutski tehničar - Kozmetičar - Kozmetički Tehničar - Pomoćnik pslastičara - Konobar - Kuvar - Poslastičar - Gastronom - Restorater - Prodavač - Tehničar prodaje - Tehničar za špediciju carinu i organizaciju transporta - Elektrotehničar za razvoj veb mobilnih aplikacija - Tehničar hemijsko farmaceutskih procesa i ispitivanja - Operater hemijskih procesa i ispitivanja - Pomoćnik frizera - Frizer - Modni krojač - Tehničar modnog dizajna 	
Ciljna grupa	nastavnici crnogorskog-srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti i likovne umjetnosti	
Uslovi za uključivanje u program	Prijava	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalno 10; maksimalno 25	
Trajanje programa	8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Usmeno izlaganje, demonstracija, problemski zadaci, rad na konkretnim zadacima, saradničko učenje	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica, prilagođena grupnom radu	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip-čart, LCD projektor, laptop, hamer papir, olovke i krede u boji, štampani materijal, časopisi	
Online realizacija programa	Moguća - Teams, Zoom	

3.1.38. DNEVNIK SLUŠANJA - VIZUELIZACIJA KAO PODSTICAJ SLUŠANJA I RAZUMIJEVANJA KLASIČNE MUZIKE

Opšti podaci	
Naziv programa	Dnevnik slušanja - vizuelizacija kao podsticaj slušanja i razumijevanja klasične muzike
Autori programa	Miroslav Minić Svetlana Jovetić Koprivica
Realizatori programa	Miroslav Minić Svetlana Jovetić Koprivica
Kontakt osoba	Miroslav Minić
E-mail	mvalsorim@gmail.com
Broj telefona	067 513 555
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Opšti cilj programa: unaprijediti pristup učenika slušanju, razumijevanju i tumačenju klasične muzike, razvijanju sposobnosti timskog pristupa u izradi i realizaciji projektnih zadataka kroz vizualizaciju sadržaja. Podsticanje socio-emocionalnih vještina kroz adekvatan doživljaj konvencije epohe.</p> <p>Specifični ciljevi programa: uočiti i izdvojiti ključne probleme u podsticanju učenica i učenika na slušanje i razumijevanje klasične muzike; unaprijediti rad na razvijanju analitičkog pristupa muzici odgovarajuće epohe;</p> <p>razmatrati i razumjeti značaj dubljeg tumačenja predmetnosti vokalno-instrumentalnih sadržaja koji proučavaju u nastavnim i vannastavnim okolnostima; razmatrati suštinu motivske strukture ;uočiti potrebu istraživanja kod kuće i sakupljanja neophodnih materijala za vizualizaciju slušanog sadržaja;razmotriti neophodnost širenja asocijativnog polja prilikom tumačenja muzičkog sadržaja;</p> <p>razumjeti višestruku i snažnu vezu među nastavnim sadržajima različitih predmeta; razmatrati ideju kolektivnog rada, njegujući na taj način socijalne sposobnosti i vještine, a kroz takav rad i vještine usmenog kazivanja i pisanja;uočiti neophodnost realizacije dodatne i dopunske nastave kroz vizualizaciju klasične muzike; prihvatiti da je slušanje i tumačenje muzičkog izraza određene epohe proces, te da je za razumijevanje i ovladavanje tehnikama tumačenja potrebno vrijeme; riječ je o vremenu zajedničkog angažovanja nastavnika i učenika;identifikovati neophodnost podsticanja učenika na demonstraciju sposobnosti efikasnog prenošenja i predstavljanja ideja;razvijati sposobnost iniciranja kreativnog mišljenja učenika;razumjeti potrebu osposobljavanja učenika za planiranje, organizovanje, preuzimanje vođstva i prezentovanje ideja;uvažavati neophodnost u razvijanju sposobnosti poštovanja i pomaganja drugima;razumjeti da nastavni sadržaji iz književnosti doprinose demonstriranju odgovornog i etičkog ponašanja u školskim aktivnostima i zajednici</p>

	Pružiti podršku učenicima sa razvojnim deficitom da razumiju kompleksnost ideja i konvencija epohe; Inicirati potrebu njegovanja medijske kulture;	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Principi angažovanja učenika u slušanju i tumačenju muzičkih djela; 2. Resursi u nastavi opšteobrazovnih predmeta u stručnom usavršavanju; 3. Dnevnik slušanja klasične muzike - muzika u svakodnevi; 4. Proces nastanka kolaž panela - dnevnik slušanja ; 5. Saradnja sa lokalnom zajednicom; 6. Kontinuirano praćenje napredovanja učenika; 7. Provjeravanja i ocjenjivanje znanja i vještina; 8. Ispoljavanje sigurnosti u govornom nastupu; 9. Specifičnosti pristupa u radu sa darovitim učenicima; 10. Specifičnosti pristupa u radu sa učenicima koji imaju razvojne deficite; 11. Izvještavanje o napredovanju i razvojnim potrebama učenika. 12. Osnajivanje učenika u razvijanju komunikativnosti, kreativnosti, kooperativnosti, kritičkog mišljenja 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Primjenjuje različite oblike funkcionalne pismenosti; Razvija sposobnost kontinuiranog slušanja klasične muzike; Samostalno kreira kolaž panele; Ispoljava sposobnost razumijevanja; Ispoljava kritičko mišljenje prilikom tumačenja; Razvija kooperativnost u učenju; Ispoljava i razvija kreativnost; Razumije strategiju dekonstuisanja poruka muzičkog djela; Definišu strukturu vokalno-instrumentalnih žanrova; Razvijaju sposobnost identifikacije sa kompozitorima i izvođačima; Razvijaju sposobnost vrednovanja; Spoznaju važnost tolerancije; Osnajuju svoje kompetencije za učešće u timskom radu</p>	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Muzički izvođač klavirista/Muzička izvođačica klaviristkinja Likovni saradnik slikar/Likovna saradnica slikarka Muzički izvođač- Violinista Muzički izvođač- Violista Muzički izvođač- Violončelista	

	<p>Muzički izvođač- Kontrabasista Baletski igrač Muzički izvođač-Solo pjevač Muzički izvođač- Saksofonista Muzički izvođač- Trubač Muzički izvođač- Hornista Muzički izvođač- Harmonikaš Muzički izvođač- Flautista Muzički izvođač- Gitarista Muzički izvođač- Trombonista Muzički izvođač- Klarinetista Likovni saradnik-slikar Modularizovni programi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Muzički izvođač - Muzički saradnik - Modni krojač - Tehničar modnog dizajna 	
Ciljna grupa	Nastavnici stručnoteorijskih predmeta umjetničkih škola	
Uslovi za uključivanje u program	Prijava	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10 do 20	
Trajanje programa	8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Usmeno izlaganje, demonstracija, problemski zadaci, rad na konkretnim zadacima, saradničko učenje	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica, prilagođena grupnom radu	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip-čart, LCD projektor, laptop, hamer papir, olovke i krede u boji, štampani materijal, časopisi	
Online realizacija programa	Moguća/ Teams, Zoom	

3.2. IZRADA DOKUMENATA ZA RAZVOJ KVALIFIKACIJA (IZRADA STANDARDA ZANIMANJA, STANDARDA KVALIFIKACIJA I ISPITNIH KATALOGA, OBRAZOVNIH PROGRAMA I PROGRAMA OBRAZOVANJA)

3.2.1. OBUKA NASTAVNIKA I POSLODAVACA ZA IZRADU STANDARDA ZANIMANJA

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Obuka nastavnika i poslodavaca za izradu standarda zanimanja</i>
Autori programa	Elisabeta Mitroi
Realizatori programa	<ul style="list-style-type: none"> • Sandra Brkanović, JU Centar za stručno obrazovanje • Srđan Obradović, JU Centar za stručno obrazovanje • Dušan Bošković, JU Centar za stručno obrazovanje • Jadranka Radunović, JU Centar za stručno obrazovanje • Jelena Knežević, JU Centar za stručno obrazovanje • Vjera Mitrović - Radošević, JU Centar za stručno obrazovanje • Alen Šabanović, JU Centar za stručno obrazovanje • Slavica Jovanović, JU Centar za stručno obrazovanje
Kontakt osoba	Sandra Brkanović
E-mail	sandra.brkanovic@csso.gov.me
Broj telefona	+382 69 371 632
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Osposobljavanje nastavnika i predstavnika institucija za izradu obrazovnih programa zasnovanih na ishodima učenja
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p>Propisi i procedure za razvoj kvalifikacija u stručnom obrazovanju</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zakonski okvir za razvoj kvalifikacija • Dokumenta na kojima se bazira razvoj kvalifikacija (pravilnici, smjernice, metodologije) • Savjetodavna tijela • Vrste dokumenata za razvoj kvalifikacija i njihova povezanost • Procedure za izradu dokumenata za razvoj kvalifikacija <p>Struktura standarda zanimanja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opšte informacije o zanimanju • Tipični poslovi u okviru zanimanja • Ključni poslovi • Ostale informacije o zanimanju <p>Izrada standarda zanimanja</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza zahtjeva poslodavca nakon istraživanja i održanih okruglih stolova • Definisanje opštih informacija o zanimanju (naziv zanimanja, nivo, opis zanimanja, kompetencije) • Definisanje tipičnih poslova u okviru zanimanja (grupe poslova i ključni poslovi unutar njih) • Razrada ključnih poslova (definisanje aktivnosti za realizaciju ključnih poslova korišćenjem odgovarajućih glagola, definisanje oblasti znanja za realizaciju ključnih poslova) • Definisanje stručnih kompetencija na osnovu ključnih poslova i aktivnosti unutar njih • Definisanje ostalih informacija o zanimanju (sektor i podsektor prema NKO-u, povezanost sa ISCO-m, tipično radno okruženje i uslovi rada, srodna zanimanja i ostale informacije) 	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>Po završetku obuke učesnici će biti u stanju da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Navedu propise i proceduru za razvoj kvalifikacija u stručnom obrazovanju • Identifikuju ulogu i strukturu dokumenata za razvoj kvalifikacija u stručnom obrazovanju • Identifikuju strukturu obrazovnog programa zasnovanog na ishodima učenja • Uporede koncept obrazovanja zasnovan na ciljevima i koncept obrazovanja zasnovan na ishodima učenja • Pronađu vezu obrazovnih programa sa standardima zanimanja, standardima kvalifikacija i ispitnim katalogima • Razlikuju elemente nastavnog plana • Opišu koncept i strukturu modula u obrazovnom programu • Prepoznaju značaj ishoda učenja u modulu • Prepoznaju ulogu kriterijuma za dostizanje ishoda učenja • Navedu načine provjeravanja dostignutosti ishoda učenja • Opišu koncept ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje i njihovu ulogu u obrazovnom programu • Izradi nastavni plan na konkretnom obrazovnom programu • Izradi module sa svim elementima predviđenim metodologijom na konkretnom obrazovnom programu • Izradi ispitne kataloge za praktični, završni i stručni ispit na konkretnom obrazovnom programu • Izradi ostale tačke koje su predviđene obrazovnim programom 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Svi programi koji su zasnovani na ishodima učenja	

Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Predstavnici institucija i poslodavaca uključeni u izradu standarda zanimanja • Nastavnici stručnih modula • Nastavnici izbornih stručnih modula • Organizatori praktičnog obrazovanja • Stručni saradnici • Saradnici u nastavi • Direktori i pomoćnici direktora • Instruktori praktičnog obrazovanja
Uslovi za uključivanje u program	U skladu sa Pravilnikom o razvoju kvalifikacija od I do V nivoa
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	5 do 15 učesnika
Trajanje programa	1 dan - 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Prezentacije, interaktivno predavanje, grupni rad; diskusija; kritička refleksija Napomena: U slučaju potrebe, obuka se može održati online
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Sala sa stolovima po 4 - 8 stolica Napomena: U slučaju potrebe, obuka se može održati online
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Računar; Projektor; Flip chart; Post it note listići; Panoi; Papir A4; Flomasteri; Krep traka; Napomena: U slučaju da se obuka održava online, potrebne su aplikacije za simulaciju potrebnih materijalno-tehničkih uslova
Online realizacija programa	Da

3.2.2. OBUKA NASTAVNIKA I POSLODAVACA ZA IZRADU STANDARDA KVALIFIKACIJA

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Obuka nastavnika i poslodavaca za izradu standarda kvalifikacija</i>
Autori programa	Elisabeta Mitroi
Realizatori programa	<ul style="list-style-type: none"> • Sandra Brkanović, JU Centar za stručno obrazovanje • Srđan Obradović, JU Centar za stručno obrazovanje • Dušan Bošković, JU Centar za stručno obrazovanje • Jadranka Radunović, JU Centar za stručno obrazovanje • Jelena Knežević, JU Centar za stručno obrazovanje • Vjera Mitrović - Radošević, JU Centar za stručno obrazovanje • Alen Šabanović, JU Centar za stručno obrazovanje • Slavica Jovanović, JU Centar za stručno obrazovanje
Kontakt osoba	Sandra Brkanović
E-mail	sandra.brkanovic@csso.gov.me
Broj telefona	+382 69 371 632
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Osposobljavanje nastavnika i poslodavaca za izradu <i>standarda kvalifikacija</i>
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p>Propisi i procedure za razvoj kvalifikacija u stručnom obrazovanju</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zakonski okvir za razvoj kvalifikacija • Dokumenta na kojima se bazira razvoj kvalifikacija (pravilnici, smjernice, metodologije) • Savjetodavna tijela • Vrste dokumenata za razvoj kvalifikacija i njihova povezanost • Procedure za izradu dokumenata za razvoj kvalifikacija <p>Struktura standarda zanimanja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opšte informacije o zanimanju • Tipični poslovi u okviru zanimanja • Ključni poslovi • Ostale informacije o zanimanju <p>Struktura standarda stručnih kvalifikacija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opšte informacije o kvalifikaciji • Struktura kvalifikacije • Jedinice kvalifikacije • Ostale informacije o kvalifikaciji <p>Izrada standarda stručnih kvalifikacija</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Korelacija standarda stručne kvalifikacije sa standardom zanimanja • Definisane opšte informacije o kvalifikaciji (naziv kvalifikacije, sektor/podsektor novo, tip, kreditna vrijednost, ulazni uslovi za upis, ciljevi kvalifikacije, opis kvalifikacije) • Definisane strukture kvalifikacije • Razrada jedinica kvalifikacije i korelacija sa ključnim poslovima definisanim standardom zanimanja (definisane ishoda učenja na osnovu aktivnosti za realizaciju ključnih poslova standarda zanimanja, korišćenjem odgovarajućih glagola iz Blumove taksonomije, definisanje kriterijuma za provjeru dostignutosti ishoda učenja korišćenjem odgovarajućih glagola iz Blumove taksonomije, definisanje oblasti znanja za realizaciju jedinice kvalifikacije) • Utvrđivanje odgovarajućih ključnih kompetencija koje su dio jedinice kvalifikacije • Definisane ostale informacije o kvalifikaciji (povezanost kvalifikacije sa ISCED-om i EQF-om, standardi zanimanja na kojima se kvalifikacija zasniva, vrsta ispave, institucija koja vrši provjeru i izdaje sertifikat, povezanost sa drugim kvalifikacijama, prohodnost) 	
<p>Očekivani ishodi po završetku programa obuke</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Po završetku obuke učesnici će biti u stanju da: • Navedu propise i proceduru za razvoj kvalifikacija u stručnom obrazovanju • Identifikuju vrste i značaj dokumenata za razvoj kvalifikacija u stručnom obrazovanju • Pronađu vezu između obrazovnih programa, standarda zanimanja, standarda kvalifikacija i ispitnih kataloga • Identifikuju strukturu standarda zanimanja • Identifikuju strukturu standarda stručne kvalifikacije • Izvrše analizu urađenih standarda zanimanja na osnovu kojih se rade standardi stručnih kvalifikacija • Definišu jedinice kvalifikacije, ishode učenja i kriterijume za njihovo dostizanje • Prepoznaju značaj ishoda učenja i ulogu kriterijuma za njihovo dostizanje u jedinici kvalifikacije • Navedu oblasti znanja za realizaciju jedinice kvalifikacije • Definišu opis kvalifikacije / ishoda učenja koji se odnose na kompletnu kvalifikaciju • Odrede okvirni broj časova, kreditnu vrijednost i ulazne uslove za jedinice kvalifikacije i kompletnu kvalifikaciju • Izrade ostale tačke koje su predviđene važećom metodologijom za izradu standarda zanimanja 	
<p>Povezanost programa sa obrazovnim</p>	<p>Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja</p>	<p>Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa</p>

programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Svi programi koji su zasnovani na ishodima učenja	
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Predstavnici institucija i poslodavaca uključeni u izradu standarda kvalifikacija • Nastavnici stručnih modula • Nastavnici izbornih stručnih modula • Organizatori praktičnog obrazovanja • Stručni saradnici • Saradnici u nastavi • Direktori i pomoćnici direktora • Instruktori praktičnog obrazovanja 	
Uslovi za uključivanje u program	U skladu sa Pravilnikom o razvoju kvalifikacija od I do V nivoa	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	5 do 15 učesnika	
Trajanje programa	1 dan - 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Prezentacije, interaktivno predavanje, grupni rad; diskusija; kritička refleksija Napomena: U slučaju potrebe, obuka se može održati online	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Sala sa stolovima po 4 - 8 stolica Napomena: U slučaju potrebe, obuka se može održati online	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Računar; Projektor; Flip chart; Post it note listići; Panoi; Papir A4; Flomasteri; Krep traka; Napomena: U slučaju da se obuka održava online, potrebne su aplikacije za simulaciju potrebnih materijalno-tehničkih uslova	
Online realizacija programa	Da	

3.2.3. OBUKA NASTAVNIKA I POSLODAVACA ZA IZRADU ISPITNIH KATALOGA

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Obuka nastavnika i poslodavaca za izradu ispitnih kataloga</i>
Autori programa	Elisabeta Mitroi
Realizatori programa	<ul style="list-style-type: none"> • Sandra Brkanović, JU Centar za stručno obrazovanje • Srđan Obradović, JU Centar za stručno obrazovanje • Dušan Bošković, JU Centar za stručno obrazovanje • Jadranka Radunović, JU Centar za stručno obrazovanje • Jelena Knežević, JU Centar za stručno obrazovanje • Vjera Mitrović - Radošević, JU Centar za stručno obrazovanje • Alen Šabanović, JU Centar za stručno obrazovanje • Slavica Jovanović, JU Centar za stručno obrazovanje
Kontakt osoba	Sandra Brkanović
E-mail	sandra.brkanovic@csso.gov.me
Broj telefona	+382 69 371 632
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Osposobljavanje nastavnika i predstavnika institucija za izradu obrazovnih programa zasnovanih na ishodima učenja
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p>Propisi i procedure za razvoj kvalifikacija u stručnom obrazovanju</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zakonski okvir za razvoj kvalifikacija • Dokumenta na kojima se bazira razvoj kvalifikacija (pravilnici, smjernice, metodologije) • Savjetodavna tijela • Vrste dokumenata za razvoj kvalifikacija i njihova povezanost • Procedure za izradu dokumenata za razvoj kvalifikacija <p>Struktura standarda stručnih kvalifikacija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opšte informacije o kvalifikaciji • Struktura kvalifikacije • Jedinice kvalifikacije • Ostale informacije o kvalifikaciji <p>Struktura ispitnih kataloga:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opšte informacije o kvalifikaciji • Struktura kvalifikacije • Sadržaj provjere i uslovi za organizaciju ispita • Ostale informacije o kvalifikaciji <p>Izrada ispitnih kataloga:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza korelacije ispitnog kataloga sa standardom stručne kvalifikacije • Povezivanje opštih informacija u ispitnom katalogu sa opštim informacijama u standardu stručne kvalifikacije • Povezivanje strukture kvalifikacije u ispitnom katalogu sa strukturom kvalifikacije u standardu stručne kvalifikacije • Definisanje sadržaja provjere i uslova za organizaciju ispita za svaku jedinicu kvalifikacije • Definisanje ostalih tačaka ispitnog kataloga u skladu sa važećom metodologijom 	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>Po završetku obuke učesnici će biti u stanju da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Navedu propise i proceduru za razvoj kvalifikacija u stručnom obrazovanju • Identifikuju vrste i značaj dokumenata za razvoj kvalifikacija u stručnom obrazovanju • Pronađu vezu između obrazovnih programa, standarda zanimanja, standarda kvalifikacija i ispitnih kataloga • Identifikuju strukturu standarda stručne kvalifikacije • Identifikuju strukturu ispitnih kataloga za sticanje stručnih kvalifikacija • Izvrše analizu urađenih standarda stručnih kvalifikacija na osnovu kojih se rade ispitni katalogi • Definišu sadržaj provjere i uslove za organizaciju ispita • Izrade ostale tačke koje su predviđene važećom metodologijom 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Svi programi koji su zasnovani na ishodima učenja	
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Predstavnici institucija i poslodavaca uključeni u izradu ispitnih kataloga • Nastavnici stručnih modula • Nastavnici izbornih stručnih modula • Organizatori praktičnog obrazovanja • Stručni saradnici • Saradnici u nastavi • Direktori i pomoćnici direktora • Instruktori praktičnog obrazovanja 	
Uslovi za uključivanje u program	U skladu sa Pravilnikom o razvoju kvalifikacija od I do V nivoa	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	5 do 15 učesnika	
Trajanje programa	1 dan - 8 sati	

Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Prezentacije, interaktivno predavanje, grupni rad; diskusija; kritička refleksija Napomena: U slučaju potrebe, obuka se može održati online
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Sala sa stolovima po 4 - 8 stolica Napomena: U slučaju potrebe, obuka se može održati online
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Računar; Projektor; Flip chart; Post it note listići; Panoi; Papir A4; Flomasteri; Krep traka; Napomena: U slučaju da se obuka održava online, potrebne su aplikacije za simulaciju potrebnih materijalno-tehničkih uslova
Online realizacija programa	Da

3.2.4. OBUKA NASTAVNIKA I PREDSTAVNIKA INSTITUCIJA ZA IZRADU OBRAZOVNIH PROGRAMA ZASNOVANIH NA ISHODIMA UČENJA

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>Obuka nastavnika i predstavnika institucija za izradu obrazovnih programa zasnovanih na ishodima učenja</i>	
Autori programa	Alexander Siboni	
Realizatori programa	<ul style="list-style-type: none"> • Sandra Brkanović, JU Centar za stručno obrazovanje • Srđan Obradović, JU Centar za stručno obrazovanje • Dušan Bošković, JU Centar za stručno obrazovanje • Jadranka Radunović, JU Centar za stručno obrazovanje • Jelena Knežević, JU Centar za stručno obrazovanje • Vjera Mitrović - Radošević, JU Centar za stručno obrazovanje • Alen Šabanović, JU Centar za stručno obrazovanje • Slavica Jovanović, JU Centar za stručno obrazovanje 	
Kontakt osoba	Sandra Brkanović	
E-mail	Sandra.brkanovic@csso.gov.me	
Broj telefona	069371632	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Osposobljavanje nastavnika i predstavnika institucija za izradu obrazovnih programa zasnovanih na ishodima učenja	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetencije po viđenju poslodavaca • Opšti principi izrade obrazovnih programa • Iniciranje sinopsisa programa obrazovanja • Pristup izradi modula na nivou EU • Primjer izrade modula • Upoznavanje sa ključnim vještinama • Korelacija između obrazovnih programa sa standardima zanimanja i standardima kvalifikacija, kao i sa ispitnim katalozima • Ocjenjivanje ishoda učenja 	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>Po završetku obuke učesnici će biti u stanju da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definiše koncept kompetencija • Mapira module na osnovu standarda zanimanja i standarda kompetencija • Analizira ključne kompetencije iz standarda zanimanja i njihovo definisanje kroz ishode učenja • Piše module definišući ishode učenja, kriterijuma za dostizanje ishoda učenja, definiše kriterijume za ocjenjivanje učenika u programima koji su zasnovani na ishodima učenja 	
Povezanost programa sa obrazovnim	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa

programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Svi programi koji su zasnovani na ishodima učenja	
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Predstavnicima institucija uključeni u izradu programa obrazovanja • Nastavnici stručno-teorijskih predmeta: <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici praktične nastave: <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • Organizatori praktičnog obrazovanja • Stručni saradnici • Saradnici u nastavi • Direktori i pomoćnici direktora • Instruktori praktičnog obrazovanja • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja • odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program		
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	20 do 25 učesnika	
Trajanje programa	1 dan - 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Prezentacije, interaktivno predavanje, grupni rad; diskusija; kritička refleksija; igre uloga	
	Napomena: U slučaju potrebe, obuka se može održati online	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Sala sa stolovima po 4 - 8 stolica	
	Napomena: U slučaju potrebe, obuka se može održati online	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Računar; Projektor; Flip chart; Post it note listići; Panoj; Papir A4; Flomasteri; Krep traka;	
	Napomena: U slučaju da se obuka održava online, potrebne su aplikacije za simulaciju potrebnih materijalno-tehničkih uslova	
Online realizacija programa	Da	

3.3. ORGANIZACIJA SLOBODNIH I VANNASTAVNIH AKTIVNOSTI

3.3.1. VRŠNJAČKO NASILJE

Opšti podaci		
Naziv programa	Vršnjačko Nasilje	
Autori programa	Bogetić Andrijana/sociolog Krivčević Vesna/sociolog	
Realizatori programa	Bogetić Andrijana/sociolog Krivčević Vesna/sociolog	
Kontakt osoba	Bogetić Andrijana	
E-mail	polaris13@t-com.me	
Broj telefona	067/406-404	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<p>-Sticanje relevantnih znanja o karakteristikama adolescenata -Prepoznavanje i procjenu nasilnog ponašanja - vršnjačkog nasilja -Usvajanje i unapređivanje znanja o pojavnim oblicima vršnjačkog nasilja -Učestalost i faktori rizika u nastanku i ispoljavanju vršnjačkog nasilja u vaspitno - obrazovnim ustanovama -Upoznavanje sa programima prevencija i usvajanje specifičnih vještina za rad na prevenciji vršnjačkog nasilja</p> <p>-Usvajanje metoda i tehnika za kreiranje rada sa učenicima u cilju nenasilnog rješavanja konflikata u situacijama vršnjačkog nasilja</p>	
Sadržaji obuhvaćeni programom	Adolescenti, vršnjačko nasilje, preventivne mjere, nenasilno rješavanje konflikta	
Očekivani ishodi po završetku programa	Nakon završetka programa obuke očekuje se da nastavnici steknu relevantna znanja o karakteristikama adolescenata i prepoznaju vršnjačko nasilje; usvoje metode i tehnike za kreiranje rada sa učenicima u cilju nenasilnog rješavanja konflikata u situacijama vršnjačkog nasilja	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Inženjerstvo i proizvodne tehnologije, Građevinarstvo i uređenje prostora, Ekonomija i pravo, Poljoprivreda, prehrana i veterina, Saobraćaj i komunikacije, Usluge, Informaciona tehnologija	Socijalne mreže i globalizacija, Savremeno odrastanje, Poslovna kultura, Etika u zdravstvu, Psihologija prodaje

Ciljna grupa	Nastavnici: opšteobrazovnih i stručnih predmeta u srednjim stručnim školama. Nastavnici izbornih i fakultativnih predmeta
Uslovi za uključivanje u program	Prijava. Programu obuke mogu prisustvovati svi nastavnici/nastavnice koji su odabrani na novou škole. Motivacija i otvorenost za interaktivne metode rada
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimum 15 - maksimum 30
Trajanje programa	1 dan, 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka je interaktivnog tipa: interaktivne radionice, prezentacije, studije slučaja, igre uloga, akvarijum, mini-lekcije, grupne diskusije, pojedinačne i grupne prezentacije, rad u parovima, rad u malim grupama, tehnika akvarijuma, kooperativno učenje, timski rad, brainstorming
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica prilagođena grupnom radu
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip čart, table, marker, kompjuter, LCD projektor, projekciono platno, papiri, hemijske olovke, štampani materijal za učesnike seminara
Online realizacija programa	Moguća

3.3.2. PREVENCIJA NASILJA U VASPITNO-OBRAZOVNIM USTANOVAMA

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Prevenција nasilja u vaspitno-obrazovnim ustanovama</i>
Autori programa	Mr Marija Vulcanović/pedagoškinja/ JU Srednja stručna škola Nikšić Snježana Bošković, profesorica istorije, JUOŠ, „Olga Golović“, Nikšić
Realizatori programa	Marija Vulcanović/pedagoškinja / JU Srednja stručna škola Nikšić Snježana Bošković, profesorica istorije, JUOŠ, „Olga Golović“, Nikšić
Kontakt osoba	Odgovorna osoba Marija Vulcanović, pedagoškinja Adresa: Grudska mahala 3/70 Nikšić
E-mail	E-mail: draganicmarija@gmail.com
Broj telefona	Broj telefona: 068 333 656 i 068 808 164
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> - Unaprijediti znanja i vještine za prevenciju nasilja u vaspitno-obrazovnim ustanovama -Upoznati se sa pojmom i vrstama nasilja u školi - Shvatiti koji su to najčešći uzroci nasilnog ponašanja kod djece -Uvidjeti koje su to posljedice nasilnog ponašanja kod djece - Razumjeti ulogu svih zaposlenih u vaspitno obrazovnoj ustanovi u prevenciji nasilja - Identifikovati i objasniti koji su to načini prevencije nasilja u vaspitno-obrazovnim ustanovama
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p>Pojmovno određenje nasilja i oblici nasilja. Najčešći uzroci nasilnog ponašanja kod djece Posljedice nasilnog ponašanja kod djece Uloge svih zaposlenih u školi u prevenciji nasilja Načini prevencije nasilja u vaspitno-obrazovnim ustanovama</p>
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Po završetku obuke nastavnik će biti osposobljen da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Razumije osnovne uzroke nasilja, njegove posljedice kao i najboljim načinim njegove prevencije. Smatramo da će ovaj program doprinijeti uspješnijem sagledavanju nasilja u školi kao i da će podstaći nastavnike da adekvatno reaguju kako bi spriječili isto. - Razumije relaciju komunikacije nastavnik - učenik i cjelokupnog razvoja učenika sa ciljem ranog otkrivanja nasilja i svih njegovih oblika u školi- - Razumije ulogu svih zaposlenih u školi u prevenciji nasilja - Prepoznaje načine prevencije nasilja u vaspitno obrazovnim ustanovama - Zna da motiviše učenike da konstruktivno rješavaju konflikte bez nasilja - Sagledaće nasilje u školi i biće osposobljen da adekvatno reaguje kako bi spriječio isto

Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Profesori predmetne nastave u srednjim školama, stručni saradnici, direktori i pomoćnici direktora	
Uslovi za uključivanje u program		
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalan broj učesnika je 20, maksimalan broj učesnika u jednoj grupi je 30	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	<ol style="list-style-type: none"> 1. Metoda diskusije; 2. Metoda demonstracije; 3. Radionice; 4. Igra uloga; 5. Brainstorming; 6. Grupni rad; 7. Rad u paru; 8. Individualni rad; 9. Analiza slučaja 	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica prilagođena grupnom radu	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip čart, table, marker, kompjuter, LCD projektor, projekciono platno, papiri, hemijske olovke	
Online realizacija programa	Office 365 i Microsoft Teams, jedan dan 8 sati obuke, minimalan broj učesnika 20-maksimalan 30 učesnika, kod učesnika instalirana aplikacija Teams na telefonu, kompjuteru ili laptopu, treneri posjeduju tehničku podršku	

3.3.3. PREVENCIJA NASILJA UPOTREBOM FORUM TEATRA

Opšti podaci	
Naziv programa	Prevenција nasilja upotrebom forum teatra
Autori programa	Vanja Rakočević
Realizatori programa	Vanja Rakočević, pedagogica Katarina Vučinić-Marković, pedagogica
Kontakt osoba	Vanja Rakočević
E-mail	upcg@live.edu.me
Broj telefona	069351680
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Osposobljavanje nastavnika za rad sa učenicima na promociji nenasilnog ponašanja, nenasilnog rješavanja konflikata i borbu protiv nasilničkog ponašanja izvođenjem Forum teatra.</p> <p>Specifični ciljevi programa:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Podizanje nivoa znanja nastavnika o pojmu, uzroku i vrstama nasilja, -Sticanje vještina za prepoznavanje i postupanje u situacijama nasilničkog oblika ponašanja, -Osposobljavanje nastavnika za primjenu nenasilnih oblika rješavanja konflikata, - Sticanje osnovnih znanja o forum teatru i načinima njegovog korišćenja u prevenciji nasilja, -Osposobljavanje nastavnika za primjenu forum teatra u borbi protiv nasilnog ponašanja i za promociju nenasilnog rješavanja konflikata
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Konstruktivna komunikacija (elementi, tehnike, stilovi) • Osnovni koncepti o nasilju (teorijski koncepti, vrste nasilja, uzroci, vidovi ispoljavanja, indikatori i posljedice nasilja) • Teatar potlačenih • Razvijanje Pozorišta slika i Forum teataru
Očekivani ishodi po završetku programa	<ul style="list-style-type: none"> • Povećane kompetencije nastavnog kadra da prepoznaju nasilničke oblike ponašanja • Unaprijeđene vještine nastavnog kadra za efikasnu prevenciju vršnjačkog nasilja • Unaprijeđene vještine nastavnog kadra za efikasnu intervenciju u procesu zaštite učenika koji su izloženi nasilju • Nastavnici motivisani da preventivno i vaspitno djeluju na učenike u cilju suzbijanja nasilja, zlostavljanja, zanemarivanja, agresivnosti, diskriminacije, a promocije tolerancije, empatije, humanosti, konstruktivnih komunikacijskih vještina • Povećan nivo znanja nastavnika o teatru potlačenih i njegovim oblicima • Nastavnici osposobljeni za primjenu forum teatra u borbi protiv nasilnog ponašanja i za promociju nenasilnog

	rješavanja konflikata, ali i jačanje onih koji trpe nasilje i onih koji ga posmatraju	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Svi obrazovni programi III i IV stepena u srednjim stručnim školama	
Ciljna grupa	Nastavnici stručno-teorijskih predmeta, nastavnici praktične nastave, stručni saradnici, direktori i pomoćnici direktora. Programu mogu prisustvovati nastavnici jedne škole ili u dogovoru, ciljna grupa mogu biti nastavnici iz više različitih škola. Program obuke je osmišljen za nastavnike/ce u srednjim školama, kao i za vaspitače/ice u institucijama koji se bave vaspitanjem i obrazovanjem adolescenata	
Uslovi za uključivanje u program	-	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalan broj učesnika/ica je 15, a maksimalan broj učesnika/ca u jednoj grupi je 25	
Trajanje programa	Program obuke traje 2 dana (16 sati)	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka interaktivnog tipa	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Obuke se, pored prostorija u školi, mogu realizovati u besplatnim radnim prostorima za održavanje programa obuke/sastanaka i slično u Resursnom centru kojim upravlja CRNVO	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	UPCG raspolaže tehničkim kapacitetima (video projektor, kompjuteri, fotoaparati i drugo) neophodnim za održavanje programa obuke, kao i plaćene premium nagode na sljedećim platformama: Zoom, Padlet, Mentimeter, Kahoot!, Canva	
Online realizacija programa	Program se može izvoditi online, na Zoom premium nalogu ili putem MS Teams platforme, ali i uz podršku ostalih IT alata (padlet, kahoot!, linoit, mentimeter)	

3.3.4. ULOGA NASTAVNIKA U PREVENCIJI I INTERVENCIJI VRŠNJAČKOG NASILJA NA INTERNETU

Opšti podaci	
Naziv programa	Uloga nastavnika u prevenciji i intervenciji vršnjačkog nasilja na internetu
Autori programa	Vanja Rakočević
Realizatori programa	Vanja Rakočević, Katarina Vučinić-Marković
Kontakt osoba	Vanja Rakočević
E-mail	upcg@live.edu.me
Broj telefona	069351680
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Obuka nastavnika kako bi stekli kompetencije potrebne da efikasno prepoznaju i pruže zaštitu djeci i mladima protiv vršnjačkog nasilja na internetu, s posebnim osvrtom na timski rad u školi u rješavanju ovog problema.</p> <p>Specifični ciljevi programa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podići kompetencije nastavnika da pomognu učenicima da prepoznaju i suprostave se nasilju u virtuelnom (<i>online</i>) i realnom (<i>offline</i>) svijetu koristeći postojeće mehanizme u školi i lokalnoj zajednici; • Podići nivo svijesti i unaprijediti kapacitete nastavnika da efikasno djeluju u slučajevima zloupotrebe djece i mladih putem interneta i mogućnostima kako da ih zaštite; • Motivisati nastavnike za uspostavljanje funkcionalnih partnerskih odnosa i saradnje sa učenicima i roditeljima u cilju prevencije konfliktnih situacija i pružanja pomoći u adekvatnom rješavanju postojećih problema
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Ljudska prava i internet • Nasilje i zloupotreba djece i mladih na internetu • Oblici rizičnog ponašanja na internetu, uzroci i posljedice • Vršnjačko nasilje na internetu • Zaštita djece i mladih na internetu - servisi i procedure • Uloga nastavnika i značaj timskog pristupa u školi u prevenciji i intervenciji vršnjačkog nasilja na internetu • Postojeći resursi i alati u prevenciji i intervenciji protiv nasilja na internetu
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<ul style="list-style-type: none"> • Razumiju vezu između ljudskih prava i nasilja u online svijetu • Znaju oblike rizičnog ponašanja, njihovih uzroka i posljedica, kao i načine izbjegavanja/ublažavanja posljedica • Svjesni su veze između nasilja na internetu i ponašanja van interneta • Povećane kompetencije nastavnog kadra da prepoznaju i suprostave se nasilju u <i>online</i> i <i>offline</i> svijetu koristeći postojeće mehanizme u školi i lokalnoj zajednici,

	<ul style="list-style-type: none"> • Povećana svjesnost, ali i intervencija nastavnika u slučajevima zloupotrebe djece i mladih na internetu, • Stvaranje sredine bez nasilja u kojoj nastavnici, roditelji i mladi ljudi učestvuju u intervenciji, • Stvaranje sigurnog školskog okruženja za djecu i mlade u kome se odigrava proces učenja i usvajanja suštinskih vrijednosti ljudskih prava 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Svi obrazovni programi III i IV stepena u srednjim stručnim školama	
Ciljna grupa	Nastavnici stručno-teorijskih predmeta, nastavnici praktične nastave, stručni saradnici, direktori i pomoćnici direktora Programu mogu prisustvovati nastavnici jedne škole ili u dogovoru, ciljna grupa mogu biti nastavnici iz više različitih škola	
Uslovi za uključivanje u program	-	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalan broj učesnika/ica je 15, a maksimalan broj učesnika/ca u jednoj grupi je 25	
Trajanje programa	Program obuke traje 2 dana (16 sati)	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka interaktivnog tipa	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Obuke se, pored prostorija u školi, mogu realizovati u besplatnim radnim prostorima za održavanje programa obuke/sastanaka i slično u Resursnom centru kojim upravlja CRNVO	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	UPCG raspolaže tehničkim kapacitetima (video projektor, kompjuteri, fotoaparati i drugo) neophodnim za održavanje programa obuke, kao i plaćene premium naloge na sljedećim platformama: Zoom, Padlet, Mentimeter, Kahoot!, Canva	
Online realizacija programa	Program se može izvoditi online, na Zoom premium nalogu ili putem MS Teams platforme, ali i uz podršku ostalih IT alata (padlet, kahoot!, linoit, mentimeter)	

3.3.5. ŠKOLA KAO RESURS ZA PREVENCIJU I SUZBIJANJE GOVORA MRŽNJE, RADIKALIZMA I NASILNOG EKSTREMIZMA

Opšti podaci		
Naziv programa	Škola kao resurs za prevenciju i suzbijanje govora mržnje, radikalizma i nasilnog ekstremizma	
Autori programa	Vanja Rakočević, Katarina Vučinić-Marković	
Realizatori programa	Vanja Rakočević, Katarina Vučinić-Marković	
Kontakt osoba	Vanja Rakočević	
E-mail	upcg@live.edu.me	
Broj telefona	069351680	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<p>Obuka nastavnika kako bi stekli kompetencije potrebne da kreiraju sveobuhvatne i održive programe školama u cilju prevencije i suzbijanja govora mržnje, radikalizma i nasilnog ekstremizma</p> <p>Specifični ciljevi programa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podići kompetencije nastavnika da pomognu učenicima da prepoznaju i razumiju različite forme govora mržnje i njihove posljedice po žrtve i društvo; - Podići nivo svijesti i unaprijediti kapacitete nastavnika da efikasno djeluju u slučajevima govora mržnje i prepoznaju indikatore koji učenike vodi u nasilni ekstremizam, s posebnim osvrtom na regrutovanje putem interneta i mogućnostima kako da ih zaštite; - Motivisati nastavnike da prepoznaju značaj škole kao resursa u prevenciji i borbi protiv govora mržnje, radikalizma i nasilnog ekstremizma 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> - Kontroverzne teme u školi - Obrazovanje za ljudska prava - Sloboda govora kao dio identiteta čovjeka i uslov demokratskog društva - Govor mržnje - Piramida mržnje - uzroci i posljedice - Ekstremizam i njegove glavne karakteristike - Radikalizacija koja vodi nasilnom ekstremizmu - praktični primjeri aktivnosti za prevenciju govora mržnje, radikalizma i nasilnog ekstremizma 	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<ul style="list-style-type: none"> - Prihvataju značaj nastavničke uloge u obrađivanju kontroverznih tema u cilju prevencije neprihvatljivih oblika ponašanja - Primjenjuju koncept obrazovanja za ljudska prava - Razumiju značaj slobode izražavanja i granicu između slobode izražavanja i govora mržnje - Unaprijeđene kompetencije nastavnika o pojmovima: govor mržnje, radikalizam i nasilni ekstremizam, njihovim različitim formama, karakteristikama i posljedicama po one grupe ljudi koje su najugroženije u društvu, posebno se fokusirajući na uticaj koji imaju na žrtve i na društvo - Povećan broj preventivnih programa, ali i intervencija nastavnika u borbi protiv govora mržnje, radikalizma i nasilnog ekstremizma 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Svi obrazovni programi III i IV stepena u srednjim stručnim školama	

Ciljna grupa	Nastavnici stručno-teorijskih predmeta, nastavnici praktične nastave, stručni saradnici, direktori i pomoćnici direktora Programu mogu prisustvovati nastavnici jedne škole ili u dogovoru, ciljna grupa mogu biti nastavnici iz više različitih škola
Uslovi za uključivanje u program	-
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalan broj učesnika/ica je 15, a maksimalan broj učesnika/ca u jednoj grupi je 25
Trajanje programa	Program obuke traje 2 dana (16 sati)
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka interaktivnog tipa
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Obuke se, pored prostorija u školi, mogu realizovati u besplatnim radnim prostorima za održavanje programa obuke/sastanaka i slično u Resursnom centru kojim upravlja CRNVO
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	UPCG raspolaže tehničkim kapacitetima (video projektor, kompjuteri, fotoaparati i drugo) neophodnim za održavanje programa obuke, kao i plaćene premium naloge na sljedećim platformama: Zoom, Padlet, Mentimeter, Kahoot!, Canva
Online realizacija programa	Program se može izvoditi online, na Zoom premium nalogu ili putem MS Teams platforme, ali i uz podršku ostalih IT alata (padlet, kahoot!, linoit, mentimeter)

3.3.6. DJECA I SAVREMENA TEHNOLOGIJA - PREDNOSTI I NEDOSTACI

Opšti podaci		
Naziv programa	DJECA I SAVREMENA TEHNOLOGIJA - PREDNOSTI I NEDOSTACI	
Autori programa	Nada Orbović	
Realizatori programa	Nada Orbović i Milutin Janjušević	
Kontakt osoba	Nada Orbović	
E-mail	nadao@t-com.me	
Broj telefona	068723535, 069993591	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Upoznavanje učesnika seminara sa prednostima i nedostacima savremenih tehnologija; Podizanje nivoa znanja nastavnika o sigurnom i pravilnom korišćenju savremenih tehnologija. Ovaj program treba shvatiti kao pomoć djeci, ali i odraslima u pametnom korišćenju savremenih tehnologija, tj. da shvate da osim igranja igrice na telefonima ili kompjuterima i povezivanja preko društvenih mreža, posredstvom savremenih tehnologija, prvenstveno Interneta, mogu pronaći veoma korisne i poučne informacije	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje učesnika sa širokom primjenom savremenih tehnologija i njihovih prednosti i nedostataka; 2. Zavisnost od savremenih tehnologija, kao psihički poremećaj; 3. Korisni savjeti za djecu i odrasle koji koriste savremene tehnologije, kao i savjeti za ponašanje na društvenim mrežama; 4. Pametno korišćenje Interneta 	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	Učesnik seminara će moći da objasni i prepozna: potrebu za širokom primjenom savremenih tehnologija i njihove prednosti i nedostataka; zavisnost od savremenih tehnologija a u prvom redu Interneta kao psihičkog poremećaja, koji se manifestuje kao opsesivna želja da se previše vremena provodi na Internetu, te kako da isti spriječe; savjete za djecu i odrasle, kako bezbjedno koristiti prednosti savremenih tehnologija, kao i savjete za pravilno ponašanje na društvenim mrežama	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Profesori predmetne nastave u osnovnim i srednjim školama, stručni saradnici, direktori i pomoćnici direktora	
Uslovi za uključivanje u program		
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalni broj učesnika u grupi je 25 a maksimalni broj je 35	
Trajanje programa	Jedan dan, 6 sati efektivnog rada odnosno 8 školskih časova	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Metoda predavanja i demonstracija pomoću prezentacija i video materijala, samostalni rad i rad u grupi, radionice i interaktivno učenje	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Onlajn seminar Microsoft Teams platforma, učionica ili zbornica	

Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Kompjuter, bim projektor, čart tabla, čart papiri, markeri, štampani materijal za učesnike seminara
Online realizacija programa	<ul style="list-style-type: none"> - Onlajn seminar Microsoft Teams platforma. - Minimalni broj učesnika u grupi je 25 a maksimalni broj je 35. - Jedan dan, 6 sati efektivnog rada odnosno 8 školskih časova

3.3.7. TRGOVINA LJUDIMA

Opšti podaci		
Naziv programa	Trgovina ljudima	
Autori programa	Doc.dr Damir Zejnilović, mr Ljubiša Koković, Hermin Šabotić	
Realizatori programa	Doc.dr Damir Zejnilović, mr Ljubiša Koković, Hermin Šabotić	
Kontakt osoba	Doc.dr Damir Zejnilović	
E-mail	damirzejnilovic@yahoo.com , ljubok@t-com.me	
Broj telefona	067-174-180	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Upoznavanje službenika Ministarstva prosvjete sa indicijama koje ukazuju da se radi o potencijalnim žrtvama trgovine ljudima, načinima vrbovanja i metodama eksploatacije žrtava	
Sadržaji obuhvaćeni programom	Krivično pravo, kriminalistička taktika	
Očekivani ishodi po završetku programa	Sticanje novih znanja u prepoznavanju žrtve trgovine ljudima	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
		Kriminalistika Kriminologija
Ciljna grupa	Službenici Ministarstva prosvjete	
Uslovi za uključivanje u program	Visoka stručna sprema	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Min 12, max 20	
Trajanje programa	Dva dana	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Modifikovano predavanje, grupni rad, prezentacija	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Laptop i projektor	
Online realizacija programa	Zoom	

3.4. GLOBALNO OBRAZOVANJE

3.4.1. OBRAZOVANJE ZA GLOBALNO DRUŠTVO

Opšti podaci		
Naziv programa	Obrazovanje za globalno društvo	
Autori programa	Bogetić Andrijana/sociolog Krivčević Vesna/sociolog	
Realizatori programa	Bogetić Andrijana/sociolog Krivčević Vesna/sociolog	
Kontakt osoba	Bogetić Andrijana	
E-mail	polaris13@t-com.me	
Broj telefona	067/406-404	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	-Upoznati šire shvatanje obrazovanja o ljudskim pravima, koje bi poštovalo različitosti omladine i raznovrsnost socijalno-kulturne stvarnosti u globalnom društvu -Razumjeti pojam nastave/učenje i njene glavne karakteristike -Upoznati savremenu koncepciju nastave i uloge nastavnika (nastavnik-organizator) -Steći iskustvo u interkulturalnom i neformalnom obrazovanju -Upoznati interaktivne metode nastave/učenja - Primjeniti inovativne metode u obrazovnim pristupima medijima	
Sadržaji obuhvaćeni programom	Globalizacija, obrazovanje, ljudska prava, diskriminacija i ksenofobija, socijalna prava	
Očekivani ishodi po završetku programa	Nakon završetka programa obuke očekuje se da nastavnici primijene: savremenu koncepciju nastave, interaktivne metode nastave, inovativne metode u obrazovnim pristupima medijima i šire shvatanje obrazovanja o ljudskim pravima.	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Inženjerstvo i proizvodne tehnologije, Građevinarstvo i uređenje prostora, Ekonomija i pravo, Poljoprivreda, prehrana i veterina, Saobraćaj i komunikacije, Usluge, Informaciona tehnologija	Socijalne mreže i globalizacija, Savremeno odrastanje, Poslovna kultura, Etika u zdravstvu, Psihologija prodaje
Ciljna grupa	Nastavnici: opšteobrazovnih i stručnih predmeta u srednjim stručnim školama, nastavnici izbornih i fakultativnih predmeta. Pedagog u školi	
Uslovi za uključivanje u program	Prijava. Motivacija i otvorenost za interaktivne metode rada	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimum 15 - maksimum 30	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		

Metode, tehnike i oblici rada	Obuka je interaktivnog tipa: interaktivne radionice, prezentacije, studije slučaja, igre uloga, akvarijum, mini-lekcije, grupne diskusije, pojedinačne i grupne prezentacije, rad u parovima, rad u malim grupama, tehnika akvarijuma, kooperativno učenje, timski rad, brainstorming
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica prilagođena grupnom radu
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip čart, table, marker, kompjuter, LCD projektor, projekciono platno, papiri, hemijske olovke, štampani materijal za učesnike seminara
Online realizacija programa	Moguća

3.4.2. UVAŽAVANJE RAZLIČITOSTI I STVARANJE NEDISKRIMINATORSKE VASPITNO-OBRAZOVNE SREDINE

Opšti podaci	
Naziv programa	„Uvažavanje različitosti i stvaranje nediskriminatorske vaspitno-obrazovne sredine“
Autori programa	mr Dragica Anđelić, Lazar Macanović, NVO „Ad Litteram“ Podgorica
Realizatori programa	mr Dragica Anđelić, Lazar Macanović, mr Sonja Ilić
Kontakt osoba	Lazar Macanović
E-mail	macko@t-com.me
Broj telefona	+382 69 500 090
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Građanska orijentisanost; • Kvalitet obrazovanja kroz unapređenje znanja i svijesti o koristima od demokratske i inkluzivne školske kulture među nastavnicima/ama, zaposlenima i učenicima/ama; • Otvorenost prema kulturnoj različitosti, vjerovanjima, svjetskim gledištima i praksama; • Promocija kulture prihvatanja svih različitosti kod djece i odraslih; • Jačanje multikulturalizma i interkulturalizma u školama; • Podsticaj jačanju inkluzivnih praksi u školama i inkluzivne učionice; • Unapređenje profesionalne kompetencije nastavnika/ca da se uključe u procese razvoja škole; • Primjena iskustva Savjeta Evrope; • Bolja implementacija Referentnog okvira kompetencija za demokratsku kulturu; • Jačanje svijesti o potrebama drugih; • Osposobljavanje polaznika/ca da principe interkulturalnosti primijene u svom radu koristeći sva raspoloživa sredstva, kao i medije i društvene mreže; • Iskorjenjivanje stereotipa, predrasuda i diskriminacije; • Kreiranju odgovarajućeg okruženja u učionici za različite potrebe učenika/ca; • Uključivanje u razmjenu iskustava sa kolegama/inicama; • Obuka će osnažiti teorijsko znanje i razumijevanje demokratskog razvoja škole zaposlenih na svim nivoima edukacije u školama, kao i i vještine za promovisanje demokratskog i inkluzivnog razvoja škole i učionice, • Podsticaj uključivanja roditelja i lokalnih partnera;

	<ul style="list-style-type: none"> • Promjene u pojedinačnim školama; • Stvaranje nediskriminatornog vaspitno-obrazovnog okruženja.
<p>Sadržaji obuhvaćeni programom</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uvod: Demokratska kultura u školi • Multikulturalizam i interkulturalizam u školi • Mediji/društvene mreže, različitost i multikulturalnost • Različitost, inkluzija i učenje • Kulturni identitet: Identiteti, predrasude i stavovi <i>Prisutnost stereotipa, predrasude, diskriminacije i konflikata</i> <i>Priznaj različitost da se više ne insistira na njoj</i> • Konstruktivistički prikaz inkluzije polazišta kvalitetnog obrazovanja <i>Primjena inkluzivnih praksi u nastavi</i> <i>Obuka o razvoju demokratske i inkluzivne učionice</i> • Na šta mislimo kada pominjemo kompetencije? <i>Kompetencije za 21. vijek: Kompetencije za demokratsku kulturu</i> <i>Referentni okvir kompetencija za demokratsku kulturu</i> <i>Interkulturalne kompetencije</i> <i>Svijest o potrebama drugih i promocija interkulturalne kompetencije</i> • Identifikacija izvora diskriminacije i konflikata <i>Stvaranje nekonfliktne i nediskriminatorne vaspitno-obrazovne sredine</i> <i>Vježbe: „To sam ja“, „Pusti me da letim“, „Pogled iznutra - pogled izvana“, „Ja i ostali“</i> • Dokumentovanje promjena <i>Dokumentovanje promjena kod djece u odnosu na svijest, emocije i ponašanje - Pitani, a ne samo ispitivani: dokumentovanje promjena slušanjem djece</i> <i>Dokumentovanje promjena uz pomoć razmjene ideja</i> <i>Dokumentovanje promjena uz pomoć samovrednovanja vaspitača</i>
<p>Očekivani ishodi po završetku programa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Unaprijeđena pedagoška praksa; • Osposobljen pedagoški kadar za identifikaciju izvora konflikata u školama, kao i razvijanje senzibiliteta za prihvatanje različitosti; • Polaznici će steći vještine prepoznavanja pojavnih oblika stereotipnog ponašanja, predrasuda i diskriminacije;

	<ul style="list-style-type: none"> • Polaznici će biti osposobljeni za korišćenje ček listi i upitnika za procjenu rada nastavnika/ca kada je riječ o uvažavanju različitosti; • Razvijanje senzibiliteta prema multikulturalnosti i interkulturalizmu; • Identifikacija ličnih predrasuda i stereotipa o drugačijim kulturama i tradicijama; • Usvajanje programa koji promovišu poštovanje različitosti • Ohrabrivanje učesnika/ca za istupanje iz uobičajenih oblika ponašanja, putem nenasilne akcije i komunikacije u cilju unapređivanja konstruktivnih dijaloga; • Polaznici će biti obučeni za prevladavanje problema kroz razgovore o različitim stavovima i vrijednostima i izgradnji senzibiliteta za pronalaženje načina da se oni zajednički rješavaju; • Izgradnja zdravije škole i društva; • Stvaranje nediskriminatorske i nekonfliktne vaspitno-obrazovne sredine 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnik/ca razredne nastave; • Nastavnik/ca predmetne nastave - osnovna škola; • Nastavnik/ca predmetne nastave - gimnazija; • Nastavnik/ca opšteobrazovnih predmeta - srednja stručna škola, • Nastavnik/ca stručnih predmeta - srednja stručna škola; • Nastavnik/ca u školi za obrazovanje učenika sa smetnjama u razvoju; • Nastavnik/ca u školi za obrazovanje odraslih; • Nastavnik/ca opšteobrazovnih predmeta - u srednjoj umetničkoj školi - muzičke, baletske, likovne; • Nastavnik/ca stručnog predmeta u osnovnoj/srednjoj umjetničkoj školi (muzičke, baletske, likovne); • Nastavnik/ca izbornih i fakultativnih predmeta; • Vaspitač/ica u predškolskoj ustanovi; • Pedagog/škinja; • Direktor/ica; • Medicinska/i sestra /tehničar - vaspitač/ica; 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Vaspitač/ica u domu učenika; • Stručni/a saradnik/ca u predškolskoj ustanovi; • Stručni/a saradnik/ca u školi; • Saradnik/ca (pedagoški asistent/kinja i pomoćni/a nastavnik/ca)
Uslovi za uključivanje u program	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe. Namijenjen je polaznicima/ama koji/e su na bilo koji način uključeni/e u obrazovni proces.</p> <p>Za vrijeme pandemije Covid-19 potrebno je da polaznici/e budu i korisnici/e Teams platforme</p>
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-25
Trajanje programa	8h / 1 dan
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	<ul style="list-style-type: none"> • Seminar je visoko interaktivan, sa iznošenjem problematike sa kojom se učesnici/ce susrijeću. • Metodika koja se koristi tokom obuke predstavlja kombinaciju predavanja i prezentacija, kao i interaktivne vježbe koje se mogu prilagoditi za rad sa učenicima/ama, kao i rad u grupama individualni rad; • Metode u identifikacije; • Upitnici; • Metode formativne i sumativne evaluacije.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	<ul style="list-style-type: none"> • Teams platforma (za vrijeme posebnih mjera koje važe zbog pandemije Covid-19). • Dovoljno velika prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad, sa stolicama, adekvatnim stolovima ili mogućnost spajanja manjih stolova u veće
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> • Računari; • Teams platforma; • Dobra internet konekcija. • Po ukidanju posebnih mjera koje važe za vrijeme trajanja pandemije Covid-19, realizacija seminara uživo u adekvatnim prostorijama podrazumijeva - projektor, projekciono platno, laptop za trenere/ice, računare za polaznike/ce, kopirani materijali za praćenje programa, softver koji obezbjeđuju realizatori/ke projekta sa školama ili organizacijama u kojima se organizuje seminar
Online realizacija programa	Putem Teams platforme

3.4.3. MEDIJSKA PISMENOST

Opšti podaci		
Naziv programa	Medijska pismenost	
Autori programa	Bogetić Andrijana/sociolog Krivčević Vesna/sociology	
Realizatori programa	Bogetić Andrijana/sociolog Krivčević Vesna/sociolog	
Kontakt osoba	Bogetić Andrijana	
E-mail	polaris13@t-com.me	
Broj telefona	067/406-404	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> - Sticanje medijskih znanja i vještina koje doprinose razvoju ljudskih prava i aktivnog društva - Primjena medijske pismenosti u učionici - Razvijanje medijske kompetencije - Prepoznavanje značaja kritičkog razumijevanja medijskih sadržaja i prepoznavanje spina - Upoznavanje različitih koncepata medijske pedagogije i odnosom mladih i medija -- Razvijanje svijesti o kršenju prava djece i mladih u medijima - O snaživanje nastavnika za primjenu stečenih znanja u učionici 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	Medijska pismenost, kritičko razmišljanje, mladi i mediji, medijska pismenost	
Očekivani ishodi po završetku programa	Nakon završetka programa obuke očekuje se da nastavnici primijene medijska znanja i vještine koje doprinose razvoju ljudskih prava i aktivnog društva; razviju kod učenika svijest o kršenju prava djece i mladih u medijima	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Inženjerstvo i proizvodne tehnologije, Građevinarstvo i uređenje prostora, Ekonomija i pravo, Poljoprivreda, prehrana i veterina, Saobraćaj i komunikacije, Usluge, Informaciona tehnologija	Socijalne mreže i globalizacija, Savremeno odrastanje, Poslovna kultura, Etika u zdravstvu, Psihologija prodaje
Ciljna grupa	Nastavnici: opšteobrazovnih i stručnih predmeta u srednjim stručnim školama. Nastavnici izbornih i fakultativnih predmeta. Pedagog škole	

Uslovi za uključivanje u program	Prijava. Programu obuke mogu prisustvovati svi nastavnici/nastavnice koji su odabrani na novou škole. Motivacija i otvorenost za interaktivne metode rada
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimum 15 - maksimum 30
Trajanje programa	1 dan, 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka je interaktivnog tipa: interaktivne radionice, prezentacije, studije slučaja, igre uloga, akvarijum, mini-lekcije, grupne diskusije, pojedinačne i grupne prezentacije, rad u parovima, rad u malim grupama, tehnika akvarijuma, kooperativno učenje, timski rad, brainstorming
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica prilagođena grupnom radu
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip čart, table, marker, kompjuter, LCD projektor, projekciono platno, papiri, hemijske olovke, štampani materijal za učesnike seminara
Online realizacija programa	Moguća

3.4.4. MEDIJSKA PISMENOST U OBRAZOVANJU

Opšti podaci	
Naziv programa	MEDIJSKA PISMENOST U OBRAZOVANJU
Autori programa	mr Sonja Ilić, Lazar Macanović
Realizatori programa	mr Sonja Ilić, Lazar Macanović, Ljiljana Matković
Kontakt osoba	mr Sonja Ilić
E-mail	infomonte@t-com.me
Broj telefona	+382 69 101 317
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Da naš obrazovni sistem bolje percipira kritičko mišljenje kao vrijednu kompetenciju mladih ljudi; • Adekvatan odgovor zaposlenih u vaspitno-obrazovnim ustanovama na razvoj tehnike i tehnologije, sajber prostora i novih informacionih i medijskih kanala, alata i platformi i ulazak u informaciono društvo u digitalnom okruženju; • Edukacija nastavnog kadra iz oblasti medijske i informacione pismenosti i inovativnih metoda podučavanja u ovoj oblasti; • Spremnost za implementaciju sadržaja iz medijske pismenosti u okviru svog rada u nastavi; • Veća medijska pismenost učitelja, nastavnika i stručnih saradnika, kao i bibliotekara u školama, kako bi nivoe njihovih kompetencija pridonijele funkcionalnijem nastavnom procesu usmjerenom na učenika; • Postizanje visočijeg stepena svijesti i akumuliranog znanja; • Razvijanje kritičkog razmišljanja prema medijskim sadržajima; • Preciznije tumačenje medijske komunikacije; • Aktivnija uloga zaposlenih u vaspitno-obrazovnim ustanovama kada je riječ o zaštiti maloljetnika i ljudskog dostojanstva uopšte kroz audio-vizuelne i informacione usluge; • Znanja i vještina prilikom prepoznavanja potencijalne manipulacije posredstvom medija i bolje analiziranje medijskih poruke, kao dekodiranje i prepoznavanje "lažnih vijesti"; • Bolje percipiranje značaja i izgradnje medijskih strategija kojima se štite prava najmlađih; • Pomoć mladima pri razvijanju kritičke svijesti prema medijskim sadržajima; • Svijest o značaju medijskog obrazovanja i njegove implementacije u postojeće obrazovne sisteme;

	<ul style="list-style-type: none"> • Detaljnije upoznavanje sa smjernicama za razvoja inovativnih mrežnih modula; • Aktivnije učešće školskog kadra u prevenciji vršnjačkog i rodno-zasnovanog nasilja u školi: Podsticanje jačanja partnerstva nastavnika i roditelja; • Visočiji kvalitet znanja nastavnika i učitelja u oblasti medijske pismenosti i bolja spremnost da to znanje prenesu učenicima; • Jačanje kompetencija i sposobnosti u procesu samoprocjene kompetencija nastavnika kada je riječ o medijskoj pismenosti; • Jačanje motivacije za podučavanje medijske i informacione pismenosti u osnovnim i srednjim školama; • Vještine medijske pismenosti u funkciji znanja i kompetencija, kako učenik ne bi postajao manipulativni objekat; • Jačanje senzibiliteta o uticaju medija na formiranje i održavanje stereotipa o određenoj društvenoj grupi; • Aktivnije prenošenje znanja učenicima o stereotipnom prikazivanju djece i mladih u medijima; • Aktivnije prenošenje znanja učenicima o tome na koji način se kroz marketing veoma učestalo predstavlja ženski rod; • Osnaživanje svijesti o distinkciji između realne slike i medijskog prikaza; • Bolja edukacija mladih/učenika o nametanju vrijednosti koje su im nedostižne, što ih vodi u nezadovoljstvo i emotivnu nestabilnost; • Dinamičnije upoznavanje mladih/učenika o tome da se mediji lako povinuju sadržajima najnižeg kvaliteta i kako u tom slučaju njihov socijalizatorski momenat može biti jako negativan; • Spremnost za obuku mladih/učenika o poistovjećivanju sa televizijskim likovima koji su privlačni, uspješni i imaju visok status u društvu, što može imati i loše posljedice; • Bolje prenošenje znanja mladima/učenicima o činjenicama da medijski sadržaji često sadrže ponavljane obrasce koji vode i doprinose stigmatizaciji određenih grupa u društvu; • Razvijanje vještine kritičkoga čitanja i razumijevanja sadržaja medijskih poruka; • Uticaj na smanjenje negativnog uticaja medija; • Jačanje medijskih kompetencija nastavnika;
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Prenošnje znanja učenicima kako da koriste medije u pozitivne i obrazovne svrhe; • Bolja edukacija mladih/učenika po pitanju filtriranja medijskih sadržaja; • Bolja edukacija mladih/učenika o tome kako da koriste slobodno vrijeme koje je izuzetno važno za njihov psihofizički razvoj, kao "prostor" u kome oni imaju priliku da prošire postojeće i da steknu naviku za permanentnim obrazovanjem; • Polaznici će kvalitetnije edukovati mlade/učenike o zavisnosti od medija, kojoj su sklonija manje socijalno aktivna djeca, kao i emotivno nesigurnija; • Polaznici će vršiti bolju edukaciju o pojavama nasilnih sadržaja u medijima, koji rezultiraju agresivnim ponašanjem djece; • Polaznici će podsticati mlade na korišćenje interneta u svrhu proširenje školskog znanja; • Širenje svijesti o određenim video igrama i ukazivanje na opasnost usred pojave nasilja; • polaznici će se aktivnije uključiti u borbu protiv promovisanja društvenih vrijednosti koje su nepoželjne; • Uanpređenje obrazovanja i kulture
<p>Sadržaji obuhvaćeni programom</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tradicionalni i savremeni mediji • Medijsko obrazovanje u školi • Analiza medijske kulture i medijskog opismenjavanja • Podsticaji: Savremeni mediji u obrazovanom sistemu • Kompetencija nastavnika za podučavanje medijske i informacione pismenosti
<p>Očekivani ishodi po završetku programa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Adekvatan odgovor obrazovnog sistema na informaciono društvo i kompleksni razvoj; • Adekvatan odgovor obrazovnog sistema na reforme sistema, ali i upućenost nastavnika, roditelja i učenika okolnostima koje su realnost u informacionom društvu; • Odgovor društva na izazove iz prakse; • Znanje, vještine i kompetencije koje možemo okvirno zvati medijskom i informacijskom pismenošću, kao potreba da se bude ravnopravan učesnik ekonomskih, privrednih, političkih i društvenih procesa; • Promovisanje medijskog obrazovanja i njegovog uvođenja u školske sisteme; • Medijska i informaciona pismenost kao preduslov održivog razvoja otvorenih, pluralnih, inkluzivnih i participativnih društava znanja, građanskih

	<p>institucija, organizacija, zajednica i pojedinaca koji čine ta društva;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznavanje koncepta medijske i informacijske pismenosti od strane nastavnika i bibliotekara osnovnih i srednjih škola; • Medijska pismenosti kao pedagogija postmoderne, odnosno multimedijaska pismenost; • Implementacija kritičke medijske pedagogije u školeske sisteme; • Mediji kao prilika za rast; • Obrazovna uloga medija kao njihova ključnih funkcija; • medijsko vaspitanje kroz medijsku pismenost; • Medijska pismenost kao „vodeća vještina za učenje“; • Mediji kao sredstvo samoidentifikacije i socijalizacije mladih/učenika; • Medijska pismenost kao interdisciplinarno polje koje objedinjuje znanja iz mnogih naučnih oblasti, naročito društveno-humanističkih nauka; • Stvaranje kritičkog odnosa mladih generacija prema medijskom diskursu jer nekritičko upijanje neadekvatnih medijskih sadržaja može da odmognedemokratiji i doprinese učvršćivanju rasnih, vjerskih, seksualnih i drugih stereotipa; • Medijski uticaj kada je riječ o dečijem uspjesima, naučnim i sportskim postignućima, njihovom aktivističkom duhu i pravu da plasiraju sopstvene ideje kroz medije; • Svijest o mladima/učenicima u virtuelnom svijetu kompjuterskih igara; • Pomoć pri sistematskim i dugoročnim strategijama razvoja medijske i informacijske pismenosti; • Kompetencija u vještinama medijske pismenosti poput pristupa, analize, procjene i komuniciranja; • Adekvatnije samoprocjene kompetencija nastavnika; • Metodički i didaktički pristup nastavnika oblasti medijske i informacione pismenosti; • Pristup razvoju medijske i informacione pismenosti kao kros-kurikularne kompetencije, koja se može razvijati u okviru postojećih nastavnih planova i programa ili kroz rad u biblioteci i vannastavne aktivnosti. • Samoprocjena znanja, vještina i kompetencija koje imaju nastavnici, njihov samopercipirani stepen motivacije da sprovedu i edukaciju iz medijske i informacijske pismenosti, kao i njihovu percepciju
--	--

	<p>edukacije medijske i informacione pismenosti kao dodatne obaveze i neophodne vještine za učenike.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Škole sa tehničko-tehnološkim kapacitetima za podučavanje medijske i informacione pismenosti; • Medijska i informacijska pismenost kroz formalno obrazovanje (u nastavi) i neformalno (u vannastavnim aktivnostima); • Zagovaranje većeg prisustva medijske i informacione pismenosti u formalnom obrazovanju, kao „alata“ ili kompetencije koja doprinosi i podržava kritičko mišljenje kao važnu kompetenciju građanskog vaspitanja i obrazovanja. • Razvijanje koncepta medijske i informacione pismenosti kao kros-kurikularne kompetencije za čije bi razvijanje kod učenika fokus bio upravo na njima, a ne na sadržaju. • Razvijanje konkretnih didaktičkih i metodičkih pristupa u podučavanju medijske pismenosti 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici; • Vaspitači u predškolskim ustanovama; • Pedagozi; • Direktori; • Bibliotekari; • Stručni saradnici; • Učenici; • Roditelji; • Predstavnici nevladinog sektora; • Predstavnici medija 	
Uslovi za uključivanje u program	<ul style="list-style-type: none"> • Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe. • Namijenjen je polaznicima koji su na bilo koji način uključeni u obrazovni proces. • Za vrijeme pandemije Covid-19 potrebno je da polaznici budu i korisnici Teams platforme 	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-25	
Trajanje programa	8h / 1 dan	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	<ul style="list-style-type: none"> • Seminar je visoko interaktivan, sa iznošenjem problematike sa kojom se učesnici susrijeću 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Metodika koja se koristi tokom obuke predstavlja kombinaciju predavanja i prezentacija, kao i interaktivne vježbe koje se mogu prilagoditi za rad sa učenicima, kao i rad u grupama i individualni rad; • Metode identifikacije, • Štampane ankete samoadministriranim individualnim popunjavanjem upitnika; • Onlajn upitnici; • Samo administrirani anketni upitnik samoprocjene nastavnika i bibliotekara osnovnih i srednjih škola; • Samoprocjena poznavanja koncepta medijske i informacione pismenosti i vlastite spremnosti i osposobljenosti za podučavanje medijske pismenosti
Prostorni uslovi za realizaciju programa	<ul style="list-style-type: none"> • Teams platforma (za vrijeme posebnih mjera koje važe zbog pandemije Covid-19). • Dovoljno velika prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad, sa stolicama, adekvatnim stolovima ili mogućnost spajanja manjih stolova u veće
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> • Računari; • Teams platforma; • Dobra internet konekcija. • Po ukidanju posebnih mjera koje važe za vrijeme trajanja pandemije Covid-19, realizacija seminara uživo u adekvatnim prostorijama podrazumijeva - projektor, projekciono platno, laptop za trenere, računare za polaznike, kopirani materijali za praćenje programa, softver koji obezbjeđuju realizatori projekta sa školama ili organizacijama u kojijima se organizuje seminar
Online realizacija programa	Putem Teams platforme

3.4.5. MEDIJSKA I INFORMACIJSKA PISMENOST

Opšti podaci	
Naziv programa	Medijska i informacijska pismenost
Autori programa	Dubravka Barjaktarović, NVO „Učionica u pokretu“
Realizatori programa	Dubravka Barjaktarović, „Učionica u pokretu“ Aleksandar Bandović, „Učionica u pokretu“
Kontakt osoba	Aleksandar Bandović
E-mail	ucionicaupokreta@live.edu.me
Broj telefona	+382 68 854 825
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Razvoj vještina nastavnika za lakše definisanje informacionih potreba, pronalaženje i pristup različitim informacijama, procjenu i organizovanje istih, način prenošenja informacija, veća primjena ICT-a prilikom obrade informacija. Prepoznavanje uloga i funkcija medija u demokratskim društvima, razumijevanje uslova pod kojim mediji vrše svoje funkcije, kritički vrednuju medijske sadržaje, upotreba medija za samoizražavanje, primjena ICT-a za kreiranje korisničkih sadržaja
Sadržaji obuhvaćeni programom	Medijska i informacijska pismenost obuhvata sljedeće teme: <ul style="list-style-type: none"> • Funkcije medija (svih medija koji pružaju informacije): <ul style="list-style-type: none"> ○ kako oni rade, ○ koji su optimalni uslovi potrebni kako bi se efikasno ispunile funkcije. • Kritička procjena predstavljenih informacija : <ul style="list-style-type: none"> ○ unutar posebnog i šireg konteksta u kom su informacije nastale. • Doprinošenje poboljšanju cjeloživotnog učenja putem medija i drugih prenosioca informacija: <ul style="list-style-type: none"> ○ kako i zašto mladi ljudi danas pristupaju i koriste medije i informacije, ○ kako ih biraju i procjenjuju. • Očekivanja od medija i drugih dobavljača informacija (raznovrsnost) i izvori informacija • Korisni alati za lociranje i pronalaženje informacija. • Provjera pouzdanosti izvora pružaoca informacija. • Kreiranje i predstavljanje informacija
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	Medijska i informacijska pismenost - program obuke podrazumijeva teorijski i praktični dio kroz koji će kandidati biti osposobljeni da koriste medije u prikupljanju informacija i da steknu odgovarajuće vještine informacijske pismenosti. Znanja i vještine koje kandidat stiče su navedeni ispod: <ul style="list-style-type: none"> • Zna kako mediji rade (pružaju informacije) • Zna koji su uslovi potrebni da bi se efikasno ispunile funkcije

	<ul style="list-style-type: none"> • Kritički sagledaju i vrše procjenu predstavljenih informacija • Zna na koji način mladi ljudi koriste medije i informacije i na koji način vrše poboljšanje cjeloživotnog učenja • Zna na koji način biraju i vrše procjenu dobijenih informacija • Shvata značaj raznovrsnosti medija i drugih dobavljača informacija • Koristi se različitim izvorima informacija • Pristupa informacijama, pretražuje ih i određuje sprem sopstvenih potreba koje informacije će koristiti • Koristi alate za lociranje i pronalaženje informacija • Razumije, organizuje i vrednuje informacije • Vršiti provjeru pouzdanosti izvora pružaoca informacija. • Kreira i predstavlja informacije u različitim formatima 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Nastavnici svih obrazovno-vaspitnih ustanova.	
Uslovi za uključivanje u program	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara ili online putem preko Microsoft Teams platforme gdje svaki učesnik posjeduje računar, tablet, koji su konektovani na internet	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 10 do 15 učesnika	
Trajanje programa	Ukupno trajanje obuke iznosi 8 školskih časova i to 8 časova dnevno	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet ili online putem preko Microsoft Teams platforme gdje svaki učesnik posjeduje računar, tablet, koji su konektovani na internet. Zasniva se na praktičnom, grupnom i individualnom radu	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet ili online putem preko Microsoft Teams platforme gdje svaki učesnik posjeduje računar, tablet, koji su konektovani na internet	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	15+1 računar, projektor ukoliko se obuka radi u učionici. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 7 ili Windows 10 operativni sistem i jedan od internet pretraživača (Internet Explorer 9, GoogleChrome ili Mozilla Firefox)	
Online realizacija programa	Potrebno je da svaki učesnik (10-15) posjeduje PC računar, laptop, tablet i konekciju na internet	

	<p>Ukoliko se obuka izvodi online, osim računara, svaki kandidat mora da ima internet konekciju, instaliranu Teams aplikaciju i mail adresu. Trajanje je identično kao i kod neposredne obuke. Ukupno trajanje obuke iznosi 8 školskih časova i to 8 časova dnevno</p>
--	--

3.4.6. RAZUMIJEVANJE I PRIMJENA PODATAKA - DATA LITERACY

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>Razumijevanje i primjena podataka - Data Literacy</i>	
Autori programa	Opservatorija društvenih inovacija, Beograd	
Realizatori programa	Opservatorija društvenih inovacija, Beograd	
Kontakt osoba	Zorana Lužanin	
E-mail	z.luzanin@gmail.com	
Broj telefona	+381 63 8697 179	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<p>Ciljevi programa su</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jačanje nastavničkih kompetencija u oblasti rada sa podacima i njihovog korišćenja u nastavi kako bi se omogućio razvoj međupredmetnih kompetencija kod učenika • Jačanje vještine argumentacije zasnovane na korišćenju podataka 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Date literacy i kompetencije za 21. vijek; • Uvod u podatke (Šta su podaci? Kako nastaju? Čemu služe? Ko koristi podatke? Kako se procjenjuje kvalitet podataka?); • Izvori podataka (zvanična statistika, otvoreni podaci); • moc² vizuelizacije podataka i kako oživjeti podatke (statični i interaktivni prikazi); • Razumijevanje i tumačenje u različitim kontekstima sa posebnim akcentom na podatke u oblasti ekonomije, zdravlja, zaštite životne sredina i razvoja demokratičnosti društva, a koji su potrebni za lični i profesionalni život; • Primjeri iz medija i prepoznavanje lažnih vesti; • Argumentacija zasnovana na korišćenju podataka 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Polaznici će:</p> <ul style="list-style-type: none"> • upoznati značaj data literacy kao jedne od ključnih kompetencija 21. vijeka; • razumjeti načine nastajanja podataka i njihovog korišćenja u različitim oblastima koji se ključni za život i uključivanje u društvo (zdravlje, ekonomija, zaštita životne sredine) • biti osposobljeni da koriste različite izvore podataka (zvanična statistika, otvoreni podaci) u nastavi • znati da prepoznaju izvore najčešćih zabluda/pogrešnog zaključivanja iz podataka • umjeti da pripreme odgovarajuće nastavne materijali za razvoj date literacy kod učenika 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Nastavnici osnovne i srednje škole	

Uslovi za uključivanje u program	Ne postoje
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	12 - 20 učesnika po grupi
Trajanje programa	8 sati raspoređenih u četiri radionice (90 min - 90 min-120 min - 180 min)
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Predavanje; diskusija; problemski/istraživački zadaci; rad na računaru
Prostorni uslovi za realizaciju programa	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Pristup internetu za svakog polaznika
Online realizacija programa	Nastava se u potpunosti može realizovati online

3.4.7. EKOLOŠKA ETIKA I PRINCIPI ODRŽIVOG RAZVOJA

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>EKOLOŠKA ETIKA I PRINCIPI ODRŽIVOG RAZVOJA</i>
Autori programa	Ana Đurđevac, nastavnik; Olivera Lučić, nastavnik
Realizatori programa	Ana Đurđevac, Olivera Lučić
Kontakt osoba	Olivera Lučić
E-mail	olivera.lucic@eus-nk.edu.me lucicolivera5@gmail.com oljal@t-com.me
Broj telefona	+382 68 835263
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Opšti cilj programa: Jačanje kompetencija nastavnika iz oblasti obrazovanja i vaspitanja za zaštitu životne sredine i održivi razvoj</p> <p>Specifični ciljevi programa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Osposobljavanje učesnika za primijenu tehnika interaktivnog podučavanja u simulaciji nastavnog časa s temom održivog razvoja - Upoznanje modela i strategija za primjenu tema obrazovanja za održivi razvoj u nastavi - Razvijanje svijesti o osnovnim karakteristikama životne sredine, o odnosima u njoj i prema njoj, kao preduslova čovjekove težnje za njenim očuvanjem i unapređivanjem, za sadašnje i buduće generacije - Afirmisanje koncepta ekološke države i kako ga implementirati kroz redovnu nastavu integracijom OR-a u različite predmete, putem vannastavnih aktivnosti, te kroz školske projekte
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analiza problema i izazova savremenog svijeta, pogled u budućnost <ul style="list-style-type: none"> • Ekološko znanje, vrednovanje ekološke situacije i ekološko ponašanje • Oštećenje biosfere i njenih ekosistema • Ideja o održivom (usklađenom) razvoju 2. Metode rada za razvoj kompetencija za održivi razvoj i metodička analiza <ul style="list-style-type: none"> • "definicije" održivog razvoja, odnosno prihvatanje osnovnih ekoloških zakonitosti • razvoj razmišljanja o životnoj sredini i održivom (usklađenom) razvoju, kao novoj filosofiji življenja, novom pogledu na svijet 3. Teme obrazovanja za održivi razvoj i kompetencije koje učenici razvijaju (Vrijednosti, stavovi i ponašanje kao ciljevi obrazovanja za održivi razvoj)

	<ul style="list-style-type: none"> • Tehnike interaktivnog podučavanja u simulaciji nastavnog časa s temom održivog razvoja • Upravljanje prirodnim dobrima, očuvanje biodiverziteta i samoreprodukcije prirode, racionalna potrošnja i štednja energije i prirodnih bogatstava, naročito, neobnovljivih, reciklaža i tzv. čiste tehnologije, preduzimanje mjera zaštite životne sredine, a sve radi zadovoljavanja potreba sadašnjih i budućih generacija. • Zelena ekonomija I održivi razvoj <p>4. Obrazovanje za održivi razvoj, načini primjene za različite dobne skupine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teorija ekološkog otiska i primjena u školi • Teme obrazovanja za održivi razvoj u nastavnim modulima i kompetencije koje učenici razvijaju • Obrazovanje za održivi razvoj, načini primjene za različite dobne skupine • Vrijednosti, stavovi i ponašanje kao ciljevi obrazovanja za održivi razvoj 	
<p>Očekivani ishodi po završetku programa</p>	<p>Po uspješnom završetku programa, učesnici će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Primijeniti odgovarajuća znanja u nastavnoj praksi - Primijeniti tehnike interaktivnog podučavanja u simulaciji nastavnog časa s temom održivog razvoja - Prepoznati narušavanje ekološke ravnoteže -Analizirati podatke odgovarajućim stručnim istraživačkim metodama - Primijeniti kritičko razmišljanje i vještine za rješavanje problema životne sredine, njenog očuvanja i unapređivanja -Koristiti metode istraživačkog i projektnog učenja <p>Od učenika se očekuje: Povećanje efikasnosti pri usvajanju novih znanja i vještina učenika Povećana motivacija kod učenika za učenjem</p>	
<p>Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom</p>	<p>Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja</p> <p>Inženjerstvo i proizvodne tehnologije, Građevinarstvo i uređenje prostora, Ekonomija i pravo, Poljoprivreda, prehrana i veterina, Saobraćaj i komunikacije, Usluge, Informaciona tehnologija</p>	<p>Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa</p> <p>Primjenljivo u svim obrazovnim modulima</p>
<p>Ciljna grupa</p>	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici stručno-teorijskih predmeta: nastavnici bez obzira na struku o Nastavnici praktične nastave: nastavnici bez obzira na struku o Stručni saradnici psiholog, pedagog, ICT koordinator 	

Uslovi za uključivanje u program	Prijava, Potvrda škole o angažovanju u školi ili kod organizatora obrazovanja odraslih
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalno 15; Maksimalno 20
Trajanje programa	1 dan, 8 sati (sa pauzama za osvježanje)
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka je interaktivnog tipa- teorijska podloga, demonstracija, diskusija, individualni rad, problemski zadaci, rad na konkretnim zadacima, saradničko učenje, metode aktivne nastave, primjena studije slučaja u nastavi
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica, prilagođena grupnom radu
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip-čart, flomasteri, table, kreda, LCD projektor, lap-top Svu ostalu potrebnu tehničku opremu za realizaciju programa usavršavanja (laptop za trenere, kopirani materijali u formi „vodiča“ za upotrebu u nastavi obezbjeđuju treneri)
Online realizacija programa	Program se može realizovati kao onlajn seminar preko Microsoft Teams platforme ili ONLINE PLATFORME ZOOM Minimalna oprema je računar (laptop ili desktop sve jedno) sa operativnim sistemom Windows 7 ili novijim; dobru vezu sa internetom i da umiju da koriste neki od programa za pregledanje internet sadržaja (Google Chrome, Firefox Mozilla) Potrebno je da učesnici imaju uređaj sa instaliranom Microsoft Teams ili platformom ZOOM, kao i pristup internetu; Minimalni broj učesnika je 15, a maksimalni broj učesnika je 30. Trajanje obuke je 8 h

3.4.8. VODIČ: PISANJE RAZVOJNOG PLANA ŠKOLE

Opšti podaci	
Naziv programa	„Vodič: Pisanje razvojnog plana škole“
Autori programa	mr Dragica Anđelić, Lazar Macanović
Realizatori programa	mr Dragica Anđelić, Lazar Macanović, mr Sonja Ilić
Kontakt osoba	mr Sonja Ilić
E-mail	infomonte@t-com.me
Broj telefona	+382 69 101 317
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Poboljšanje kvaliteta obrazovanja; • Savladavanje strateških pravaca, ciljeva i zadataka u pravcu kvalitetnijeg školskog razvojnog planiranja; • Kvalitetnije sprovođenje reforme obrazovanja; • Podsticanje autonomiju škole; • Bolji kvalitet ishoda obrazovanja; • Adekvatna evaluacija dobijenih rezultata u školi i postavljanje novih ciljeva; • Škola kao inicijator, nosilac aktivnosti, promoter i evaluator sopstvenog razvoja; • Intenzivnija saradnja škole sa svim relevantnim partnerima; • Demokratski pristup kroz dogovor svih interesnih grupa i zajednička podjela uloga i odgovornosti; • Obuka polaznika o fazama razvojnog planiranja; • Podsticaj školama koje još nemaju školski razvojni plan da ga urade; • Obuka polaznika da dijagnosticiraju i otkrivaju postojeće stanje u školi kako bi se odredile oblasti u kojima su promjene potrebne; • Obuka polaznika u određivanju težišta promjene pri detektovanju prioriteta i definisanju ciljeva; • Obuka polaznika za vršenje evaluacije u cilju vrednovanja onoga što je postignuto; • Svrsishodnost projekata oko kojih se okupljaju školski timovi; • Uočavanje problema kao šansi za promjene; • Podizanje svijesti o povezanosti samovrednovanja i razvojnog planiranja kao procesa koji slijede jedan iz drugog; • Podsticanje timskog rada u pravcu stvaranja boljeg razvojnog plana i podizanja kvaliteta procesa samovrednovanja; • Približavanje polaznicima tehnika i instrumenta koji se koriste prilikom razvojnog planiranja; • Adekvatna obrada i analiza dobijenih rezultata; • Obezbjedivanje anonimnosti podataka u školama; • Osposobljen stručni aktiv za razvojno planiranje kao tim koji pravi dokument tj. razvojni plan; • Predstavnici nastavnika, vaspitača, stručnih saradnika, jedinica lokalne samouprave i savjeta roditelja u funkciji dobrog i inkluzivnog razvojnog plana; • Veći nivo profesionalne kompetencije i kvaliteta nastave;

	<ul style="list-style-type: none"> • Razmjena iskustava i sticanje novih znanja; • Stručni saradnici poput psihologa i pedagoga jačaju svoju ulogu i položaj u školi i ostvaruju nove vidove saradnje; • Učestvovanje učenika u radu škole kakvu bi oni voljeli i preuzimanje odgovornosti za sopstveno napredovanje; • Razvojno planiranje u svrsi uspjeha učenika; • Bolji uvid roditelja u rad škole i konkretniju ulogu u njoj; • Decentralizacija sistema i autonomija škole u cilju postizanja višeg nivo kvaliteta obrazovanja; • Povećanje nivoa profesionalne odgovornosti; • Poboljšan pristup razvoju svih oblasti školskog života 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Školsko razvojno planiranje <ul style="list-style-type: none"> - Faze razvojnog planiranja - Samovrednovanje i razvijanje jedinstvenih kriterijuma za vrednovanje rada škole - Interesne grupe i oblasti vrednovanja - Učestvovanje učenika u radu škole kakvu bi oni voljeli i preuzimanje odgovornosti za sopstveno napredovanje - Roditelji razvojno planiranje - Uključivanje lokalne zajednice - Razvojni plan kao podrška profesionalnom razvoju nastavnika • Relacija: razvojno planiranje - samovrednovanje - timski rad kroz primjere iz prakse • SWOT analiza kao neizostavan dio nacrtu razvojnog plana • Zajedničko pisanje razvojnog plana škole 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<ul style="list-style-type: none"> • Autonomija škole; • Kvalitet ishoda obrazovanja; • Postavljanje novih ciljeva; • Škola kao inicijator, nosilac aktivnosti, promoter i evaluator sopstvenog razvoja; • Saradnja škole sa svim relevantnim partnerima; • Sve škole u Crnoj Gori sa razvojnim planom; • Kvalitetni školski timovi mješovitog sastava; • Kvalitetan proces samovredovanja u školi; • Timski rad u školi; • Stručni aktiv za razvojno planiranje kao tim koji pravi dokument tj. razvojni plan; • Predstavnici nastavnika, vaspitača, stručnih saradnika, jedinica lokalne samouprave i savjeta roditelja u funkciji dobrog i inkluzivnog razvojnog plana; • Profesionalne kompetencije i kvaliteta nastave; • Učestvovanje učenika u radu škole; • Odgovornosti učenika za sopstveno napredovanje; • Decentralizovan sistem i autonomija škole; • Visok nivo kvaliteta obrazovanja 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Učitelji i nastavnici; • Roditelji; 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Pedagozi; • Direktori; • Pomoćnici direktora; • Sekretari škola; • Stručni saradnici u školama; • Učenici; • Predstavnici lokalne zajednice
Uslovi za uključivanje u program	<ul style="list-style-type: none"> • Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe. • Namijenjen je polaznicima koji su na bilo koji način uključeni u obrazovni proces. • Za vrijeme pandemije Covid-19 potrebno je da polaznici budu i korisnici Teams platforme
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-25
Trajanje programa	8h / 1 dan
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	<ul style="list-style-type: none"> • Seminar je visoko interaktivan, sa iznošenjem problematike sa kojom se učesnici susrijeću. • Metodika koja se koristi tokom obuke predstavlja kombinaciju predavanja, prezentacija i interaktivnih vježbi; • Upitnici; • Metode formativne i sumativne evaluacije
Prostorni uslovi za realizaciju programa	<ul style="list-style-type: none"> • Dovoljno velika prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad, sa stolicama, adekvatnim stolovima ili mogućnost spajanja manjih stolova u veće. • Teams platforma (za vrijeme posebnih mjera koje važe zbog pandemije Covid-19)
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> • Računari; • Dobra internet konekcija; • Teams platforma; • Po ukidanju posebnih mjera koje važe za vrijeme trajanja pandemije Covid-19, realizacija seminara uživo u adekvatnim prostorijama podrazumijeva - projektor, projekciono platno, laptop za trenere, računare za polaznike, kopirani materijali za praćenje programa, softver koji obezbjeđuju realizatori projekta sa školama ili organizacijama u kojima se organizuje seminar
Online realizacija programa	<ul style="list-style-type: none"> • Putem Teams platforme

3.5. TIMSKI RAD I SARADNJA

3.5.1. TIMSKIM RADOM DO USPJEŠNIJE ŠKOLE

Opšti podaci		
Naziv programa	Timskim radom do uspješnije škole	
Autori programa	Bokan Danijela	
Realizatori programa	Bokan Danijela / Lalević Aleksandra	
Kontakt osoba	Bokan Danijela	
E-mail	dakab@t-com.me	
Broj telefona	069095017	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Produbljanje znanja učesnika o osnovnim karakteristikama tima, naglašavanju unanja o ulogama u timu, osnaživanje tima kroz građenje odnosa povjerenja i unapređivanje znanja o adekvatnim pristupima prevazilaženja konflikata unutar tima	
Sadržaji obuhvaćeni programom	Karakteristike timskog rada Uloge u timu Građenje povjerenja - tim building Vrste konflikata u timu i mogući načini njihovog prevazilaženja	
Očekivani ishodi po završetku programa	Bolja povezanost i komunikacija zaposlenih u školi. Bolja saradnja škole sa roditeljima, lokalnom zajednicom i socijalnim partnerima	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Svi obrazovni programi III i IV stepena stručnog obrazovanja	Svi opšte-obrazovni, stručno teorijski i izborni predmeti
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici stručno-teorijskih predmeta: o Nastavnici praktične nastave o Organizatori praktičnog obrazovanja o Stručni saradnici o Saradnici u nastavi o Direktori i pomoćnici direktora 	
Uslovi za uključivanje u program		
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	20-25 učesnika	
Trajanje programa	Trajanje programa je 8 sati, tj. 1 radni dan	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka interaktivnog tipa	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Odgovarajuća sala za održavanje seminara	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Laptop Projektor Internet Kancelarijski pribor (flomasteri, stikeri, flip-chart papir)	
Online realizacija programa	Program je moguće organizovati online preko Zoom i Teams aplikacije	

3.5.2. TIMSKI RAD I SARADNIČKO UČENJE

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>Timski rad I saradničko učenje</i>	
Autori programa	mr Marija Vulcanović, pedagoškinja, JU Prva srednja stručna škola, Nikšić Snježana Bošković, profesorica istorije, JU OŠ „Olga Golović“, Nikšić	
Realizatori programa	mr Marija Vulcanović, pedagoškinja, JU Prva srednja stručna škola, Nikšić Snježana Bošković, profesorica istorije, JU OŠ „Olga Golović“, Nikšić	
Kontakt osoba	Odgovorna osoba Marija Vulcanović, pedagoškinja Adresa: Grudska mahala 3/70 Nikšić	
E-mail	E-mail: draganicmarija@gmail.com	
Broj telefona	Broj telefona: 068 333 656 i 068 808 164	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Pokretanje novih oblika saradnje u ustanovi. Upoznavanje pozitivnih uslova rada, motivacije i timskog rada radi postizanja vaspitno-obrazovnih ciljeva, mogućnost zajedničkog rada i korelacije nastavnih sadržaja; komunikacijske vještine u svakodnevnom radu. Kroz timski rad ostvaruje se saradničko učenje koje podrazumijeva interakciju: učenika/učenika;/nastavnika/nastavnika; nastavnika/učenika. Unapređivanje nastavnim situacijama kojima se podstiče kreativnost i stvaralaštvo učenika	
Sadržaji obuhvaćeni programom	-Upoznavanje učesnika sa značajem timskog rada i saradničkog učenja -Način formiranja timova, korelacija nastave i timski rad -Značaj komunikacije za saradnju i timski rad u ustanovi -Formiranje timova, rad na zadatu temu	
Očekivani ishodi po završetku programa	Unaprijediti kompetencije nastavnika u primjeni timskog rada i saradničkog učenja koje su u funkciji kreativne nastave. Nakon završetka programa obuke očekuje se da nastavnici primijene timsku nastavu kroz savremenu koncepciju nastave	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa

Ciljna grupa	Profesori predmetne nastave u srednjim školama, stručni saradnici, direktori i pomoćnici direktora
Uslovi za uključivanje u program	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimum 20 - maksimum 30
Trajanje programa	Jednodnevni seminar u trajanju od 8 sati (4 radionice), ukupno 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka je interaktivnog tipa: interaktivne radionice, prezentacije, studije slučaja, grupne diskusije, pojedinačne i grupne prezentacije, kooperativno učenje, grupni rad, rad u paru, timski rad, metoda demonstracije, radionice, brainstorming
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica prilagođena grupnom radu
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip čart, table, marker, kompjuter, LCD projektor, projekciono platno, papiri, hemijske olovke
Online realizacija programa	Office 365 I Microsoft Teams, jedan dan 8 sati obuke, minimalan broj učesnika 20-maksimalan 30 učesnika, kod učesnika instalirana aplikacija Teams na telefonu, kompjuteru ili laptopu, treneri posjeduju tehničku podršku

3.5.3. ORGANIZACIJA I IZVOĐENJE TIMSKE NASTAVE

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>Organizacija i izvođenje timske nastave</i>	
Autori programa	Bogetić Andrijana/sociolog Krivčević Vesna/sociolog	
Realizatori programa	Bogetić Andrijana/sociolog Krivčević Vesna/sociolog	
Kontakt osoba	Bogetić Andrijana	
E-mail	polaris13@t-com.me	
Broj telefona	067/406-404	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Jačanje kompetencija nastavnika za interdisciplinarnim, tematskim i timskim planiranjem i realizovanjem nastave Razumjeti prednosti i karakteristike timske nastave Razumjeti pojam nastave i njene glavne karakteristike Upoznati savremenu koncepciju nastave i uloge nastavnika u timskoj nastavi Upoznati različite modele timske nastave Planirati i primijeniti timsku nastavu u praksi Uočiti mogućnosti i nedostatke timske nastave	
Sadržaji obuhvaćeni programom	Timska nastava, povezivanje sadržaja nastavnog programa, timsko planiranje i realizacija, primjeri iz prakse, prednosti i nedostaci timske nastave, strategije za efikasnu timsku nastavu, interdisciplinarna nastava	
Očekivani ishodi po završetku programa	Nakon završetka programa obuke očekuje se da nastavnici primijene timsku nastavu kroz savremenu koncepciju nastave	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Inženjerstvo i proizvodne tehnologije, Građevinarstvo i uređenje prostora, Ekonomija i pravo, Poljoprivreda, prehrana i veterina, Saobraćaj i komunikacije, Usluge, Informaciona tehnologija	Socijalne mreže i globalizacija, Savremeno odrastanje, Poslovna kultura, Etika u zdravstvu, Psihologija prodaje
Ciljna grupa	Nastavnici: opšteobrazovnih i stručnih predmeta u srednjim stručnim školama. Nastavnici izbornih i fakultativnih predmeta	
Uslovi za uključivanje u program	Prijava. Programu obuke mogu prisustvovati svi nastavnici/nastavnice koji su odabrani na novou škole. Motivacija i otvorenost za interaktivne metode rada	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimum 15 - maksimum 30	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		

Metode, tehnike i oblici rada	Obuka je interaktivnog tipa: interaktivne radionice, prezentacije, studije slučaja, igre uloga, akvarijum, mini-lekcije, grupne diskusije, pojedinačne i grupne prezentacije, rad u parovima, rad u malim grupama, tehnika akvarijuma, kooperativno učenje, timski rad, brainstorming
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica prilagođena grupnom radu
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip čart, table, marker, kompjuter, LCD projektor, projekciono platno, papiri, hemijske olovke, štampani materijal za učesnike seminara
Online realizacija programa	Moguća

3.6. OSTALO

3.6.1. PRAVA I OBAVEZE NASTAVNIKA U VASPITNO-OBRAZOVNIM USTANOVAMA

Opšti podaci	
Naziv programa	PRAVA I OBAVEZE NASTAVNIKA U VASPITNO-OBRAZOVNIM USTANOVAMA
Autori programa	Mr Stanka Vukčević i mr Ivana Vukićević
Realizatori programa	Udruženje nastavnika društvene grupe predmeta Crne Gore
Kontakt osoba	Stanka Vukčević
E-mail	stanka.vukcevic@spcg.me
Broj telefona	067 55 99 88
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Opšti cilj programa: Unapređivanje nastave pravne grupe predmeta, sa fokusom na predmetne kataloge koji se odnose na praćenje, primjenu i poštovanje zakonske regulative, kao i potrebu veće zastupljenosti pravne grupe predmeta u obrazovnim programima</p> <p>Specifični ciljevi programa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Unapređivanje procesa planiranja nastave pravne grupe predmeta sa fokusom na unapređivanje procesa za dostizanje ishoda usklađenim sa važećom zakonskom regulativom • Jačanje kompetencija nastavnika u dostizanju ishoda i realizaciju nastave usmjerene na učenika • Unapređivanje metoda i oblika rada nastavnika stručnog obrazovanja, praktične nastave i opšteg obrazovanja • Upoznavanje sa važećim zakonskim i drugim propisima iz oblasti obrazovanja • Prezentacija važećih akata iz oblasti radnih odnosa i propisa koji se odnose na rad predškolskih ustanova, osnovnog i srednjeg obrazovanja
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznati se sa osnovnim pravima i obavezama kroz važeću zakonsku regulativu 2. Primjena Granskog kolektivnog ugovor za oblast prosvjete 3. Kako ostvariti parvo na licencu shodno odredbama Pravilnika o bližim uslovima, načinu i postupku izdavanja i obnavljanja dozvole za rad nastavniku, direktoru i pomoćniku direktora obrazovno-vaspitne ustanove 4. Prava i obaveze nastavnika predviđeni odredbama<ul style="list-style-type: none"> - Zakonom o predškolskom vaspitanju i obrazovanju, - Zakonom o osnovnom obrazovanju, - Zakonom o srednjem stručnom obrazovanju, - Zakonom o gimnazijama - Zakonom o obrazovanju lica sa posebnim obrazovnim potrebama - Zakon o nacionalnim stručnim kvalifikacijama

	- Zakon o obrazovanju odraslih	
Očekivani ishodi po završetku programa	<ul style="list-style-type: none"> • Budu u mogućnosti da na optimalan način izvrše usklađivanje realizacije predmetnih kataloga sa integracijom važećih propisa koji se odnose na obrazovanje • Ojačaju kompetencije u oblasti realizacije savremene nastave i osavremenjavanja realizacije programa u funkciji pripreme učenika za dalje školovanje i pripreme za tržište rada • Primjenjuju adekvatne metode i oblike rada, i savremena nastavna sredstva u dostizanju ishoda mladih i odraslih u nastavi i obuci 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nastavnici opšte obrazovnih predmeta ○ Nastavnici stručno-teorijskih predmeta ○ Nastavnici praktične nastave ○ Organizatori praktičnog obrazovanja ○ Stručni saradnici ○ Saradnici u nastavi ○ Instruktori praktičnog obrazovanja ○ Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	Prijava Licence	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	20-25	
Trajanje programa	8 sati (2 pauze po 30 min. i jedna 60 min.) IV radionice x 90 min (6h efektivnog rada) Jedan dan	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Usmeno izlaganje, demonstracija, problemski zadaci, rad na konkretnim zadacima, saradničko učenje	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica - prilagođena grupnom radu	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip čart, table, kreda, LCD projektor, laptop	
Online realizacija programa	Učesnici da posjeduju računar, laptop ili pametni telefon Microsoft Teams Zoom aplikacija 30 učesnika 8 sati	

3.6.2. KOLEKTIVNO PREGOVARANJE - BOLJI RADNO-PRAVNI POLOŽAJ ZAPOSLENIH

Opšti podaci	
Naziv programa	KOLEKTIVNO PREGOVARANJE - BOLJI RADNO-PRAVNI POLOŽAJ ZAPOSLENIH
Autori programa	Mr Stanka Vukčević i mr Ivana Vukićević
Realizatori programa	Udruženje nastavnika društvene grupe predmeta Crne Gore
Kontakt osoba	Stanka Vukčević
E-mail	stanka.vukcevic@spcg.me
Broj telefona	067 55 99 88
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Opšti cilj programa: Unapređivanje nastave pravne grupe predmeta, sa fokusom na predmetne kataloge koji se odnose na praćenje, primjenu i poštovanje zakonske regulative, kao i potrebu veće zastupljenosti pravne grupe predmeta u obrazovnim programima</p> <p>Specifični ciljevi programa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Unapređivanje procesa planiranja nastave pravne grupe predmeta sa fokusom na unapređivanje procesa za dostizanje ishoda usklađenim sa važećom zakonskom regulativom • Jačanje kompetencija nastavnika u dostizanju ishoda i realizaciju nastave usmjerene na učenika • Unapređivanje metoda i oblika rada nastavnika stručnog obrazovanja, praktične nastave i opšteg obrazovanja • Upoznavanje sa važećim zakonskim i drugim propisima iz oblasti obrazovanja • Upoznavanje sa načinom kolektivnog pregovaranja između socijalnih partnera • Prezentacija kolektivnih ugovora koji se odnose na stvaranje uslova za postizanje boljeg radno-pravnog položaja zaposlenih u predškolskim ustanovama, ustanovama osnovnog i srednjeg obrazovanja
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznati se sa osnovnim odredbama kolektivnih ugovora i kolektivnog pregovaranja između socijalnih partnera 2. Primjena Granskog kolektivnog ugovor za oblast prosvjete 3. Opšti kolektivni ugovor- donošenje, primjena I stupanje na snagu 4. Pojedinačni kolektivni ugovori koji se zaključuju kod poslodavca, <ul style="list-style-type: none"> - Ugovor o radu- način zaključivanja, vrste ugovora, dužina trajanja i stupanje na snagu - Aneks ugovora- izmjena i dopuna postojećih ugovora o radu
Očekivani ishodi po završetku programa	<ul style="list-style-type: none"> • Budu u mogućnosti da na optimalan način izvrše usklađivanje realizacije predmetnih kataloga sa

	<p>integracijom važećih propisa koji se odnose na obrazovanje</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ojačaju kompetencije u oblasti realizacije savremene nastave i osavremenjavanja realizacije programa u funkciji pripreme učenika za dalje školovanje i pripreme za tržište rada • Primjenjuju adekvatne metode i oblike rada, i savremena nastavna sredstva u dostizanju ishoda mladih i odraslih u nastavi i obuci 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nastavnici opšte obrazovnih predmeta ○ Nastavnici stručno-teorijskih predmeta ○ Nastavnici praktične nastave ○ Organizatori praktičnog obrazovanja ○ Stručni saradnici ○ Saradnici u nastavi ○ Instruktori praktičnog obrazovanja ○ Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	Prijava Licence	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	20-25	
Trajanje programa	8 sati (2 pauze po 30 min. i jedna 60 min.) IV radinice x 90 min (6h efektivnog rada) Jedan dan	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Usmeno izlaganje, demonstracija, problemski zadaci, rad na konkretnim zadacima, saradničko učenje	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica - prilagođena grupnom radu	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip čart, table, kreda, LCD projektor, laptop	
Online realizacija programa	Učesnici da posjeduju računar, laptop ili pametni telefon Microsoft Teams Zoom aplikacija 30 učesnika 8 sati	